Školní vzdělávací program

Základní školy Brumov - Bylnice

OBSAH

1. **Identifikační údaje**……7
   1.1. Název ŠVP…… 7
   1.2. Předkladatel …….. 7
   1.3. Zřizovatel ……... 7
   1.4. Platnost dokumentu …… 7

2. **Charakteristika školy**…….. 8
   2.1. Úplnost a velikost školy, umístění školy……8
   2.2. Vybavení školy……8
   2.3. Charakteristika žáků…… 9
   2.4. Charakteristika pedagogického sboru……10
   2.5. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce……10
   2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty……12

3. **Charakteristika ŠVP**……14
   3.1. Zaměření školy…… 14
   3.2. Výchovné a vzdělávací strategie…… 15
   3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami…… 18
   3.4. Zabezpečení žáků mimořádně nadaných……22
   3.5. Začlenění průřezových témat……...25

4. **Učební plán**……35
   4.1. Tabulace učebního plánu……35
   4.2. Poznámky k učebnímu plánu…….. 37

5. Učební osnovy……39

5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE……..39
5.1.1. Český jazyk a literatura……39
5.1.1.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 1. stupni…….. 39
5.1.1.2. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 2. stupni…….. 69
5.1.2. Anglický jazyk……97
5.1.2.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 1. stupni…….. 97
5.1.2.2. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 2. stupni…….. 102
5.1.3. Německý jazyk…… 114
5.1.3.1.Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu …….. 114

5.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE……. 124
5.2.1. Matematika…… 124
5.2.1.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 1. stupni…….. 124
5.2.1.2. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 2. stupni…….. 142

5.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE……159
5.3.1. Informatika…… 159
5.3.1.1.Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu …….. 159

5.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT……... 179
5.4.1. Prvouka……179
5.4.1.1.Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu …….. 179
5.4.2. Přírodověda……194
5.4.2.1.Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu …….. 194
5.4.3. Vlastivěda…… 203
5.4.3.1.Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu…….. 203

5.5. ČLOVĚK A SPOLEČNOST……...212
5.5.1. Dějepis……..212
5.5.1.1.Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu……... 212
5.5.2. Občanská výchova…….. 226
5.5.2.1.Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu …….. 226

5.6. ČLOVĚK A PŘÍRODA…….. 238
5.6.1. Fyzika…….. 238
5.6.1.1.Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu……... 238
5.6.2. Chemie…… 254
5.6.2.1.Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu…….. 254
5.6.3. Přírodopis…… 263
5.6.3.1.Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu…….. 263
5.6.4. Zeměpis..... 279
5.6.4.1.Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu…….. 279

5.7. UMĚNÍ A KULTURA…… 290
5.7.1. Hudební výchova..... 290
5.7.1.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 1. stupni…….. 290
5.7.1.2. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 2. stupni…….. 299
5.7.2. Výtvarná výchova……... 306
5.7.2.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 1. stupni…….. 306
5.7.2.2. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 2. stupni…….. 311

5.8. ČLOVĚK A ZDRAVÍ……325
5.8.1. Etická výchova…..... 325
5.8.1.1.Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu…….. 325
5.8.2. Výchova ke zdraví……...342
5.8.2.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu…….. 342
5.8.3. Tělesná výchova…….. 355
5.8.3.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 1. stupni……...355
5.8.3.2. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 2. stupni……...371

5.9. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE…… 380
5.9.2. Pracovní činnosti……380
5.9.2.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 1. stupni……..380
5.9.2.2. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 2. stupni…… 388

5.10. VOLITELNÉ A NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY…… 399
5.10.1. Seminář z matematiky/ Matematický klub…….... 399
5.10.1.1.Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu…… 399

5.10.2. Seminář z českého jazyka..…… 406
5.10.2.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu …….. 406

5.10.3. Konverzace v anglickém jazyce..... 413
5.10.3.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu…… 413

5.10.4. Konverzace v německém jazyce…….. 417
5.10.4.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu…… 417

5.10.5. Chemicko-přírodopisná praktika...... 421
5.10.5.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu…… 421

5.10.6. Sportovní výchova…… 431
5.10.6.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 1. stupni …… 431
5.10.6.2. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 2. stupni…… 436
5.10.6.3. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sportovní výchova – odbíjená…… 441

5.10.7. Praktika z přírodopisu…… 445
5.10.7.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu…… 445

5.10.8. Praktika z chemie…… 451
5.10.8.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu…… 451

5.10.9. Výpočetní technika……..…….. 458
5.10.9.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu……..…….458

5.10.10. Seminář z výtvarné výchovy..... 466
5.10.10.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu..... 466

5.10.11. Aerobik..... 472
5.10.11.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu..... 472

5.10.12. Dramatická výchova..... 475
5.10.12.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu..... 475

5.10.13. Náboženství..... 480
5.10.13.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu..... 480

5.10.14. Finanční gramotnost 491
5.10.14.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu..... 491

5.10.15. Ruský jazyk 498
5.10.15.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu..... 498

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy..... 503
6.1.Pravidla pro hodnocení žáků..... 503
6.1.1. Způsoby a kriteria hodnocení..... 503
6.1.2. Komisionální a opravné zkoušky..... 516
6.1.3. Poskytování informací rodičům..... 519
6.2.Autoevaluace školy..... 520
6.2.1. Oblasti autoevaluace..... 520
6.2.2. Cíle, kritéria a nástroje autoevaluace..... 520
6.2.3. Časové rozvržení evaluačních činností 526

7. Zveřejnění a aktualizace Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Základní školy Brumov-Bylnice, okres Zlín..... 527

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP: **Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání**
Základní školy Brumov-Bylnice, okres Zlín

1.2. Předkladatel:

Název školy:	**Základní škola Brumov-Bylnice, okres Zlín**
Adresa školy**:**	**Brumov-Bylnice, Družba 1178, PSČ 763 31**
IČO**:**	**708 777 18**
IZO:	**118 500 864**
RED-IZO:	**618 500 855**
Ředitel školy:	**Mgr. Roman Rydval**
Kontakty:	**577 057 201**
	info@zsbb.cz
	https://zsbb.cz

1.3. Zřizovatel:

Název:	**Město Brumov-Bylnice**
Adresa**:**	**Brumov-Bylnice, nám. H. Synkové 942, PSČ 763 31**
Starosta města**:**	**JUDr. Jaroslav Vaněk**
Kontakty**:**	**577 305 111**
	radnice@brumov-bylnice.cz

1.4. Platnost dokumentu od: **1. září 2024, č.j.: ZŠ B-B/557/24**
Vznik dokumentu: 1.9.2007, č.j. 391/07

Podpis ředitele školy:
Razítko školy:

Mgr. Roman Rydval
Digitálně podepsal Mgr. Roman Rydval
Datum: 2024.08.31 18:22:39 +02'00'

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy, umístění školy

Základní škola Brumov-Bylnice je plně organizovaná základní škola vybudovaná v letech 1995 – 1998 s kapacitou 924 žáků.
Moderní, architektonicky zajímavý areál školy, stojí uprostřed města Brumova-Bylnice, v němž žije 6 000 obyvatel. Město s hraničním přechodem se Slovenskou republikou v městské části Sidonie se nachází v jihovýchodním cípu Zlínského kraje a nabízí svým návštěvníkům turistiku v členité, kopcovité, převážně lesnaté krajině se zajímavými výhledy, milovníkům přírody jedinečné druhy orchidejí na zdejších loukách Bílých Karpat a zájemcům o historii pozůstatky královského brumovského hradu z 12. století.
Areál základní školy tvoří objekt prvního a druhého stupně ZŠ, školní jídelna, sportovní hala, plavecký bazén a atletický areál s 200 m dlouhou běžeckou dráhou s umělým povrchem. Venkovní dvory v komplexu školy nabízejí mladším i starším žákům příjemné sportovní a relaxační vyžití o přestávkách i mimo vyučování.
Architektonické řešení školy je velmi zdařilé. Exteriér přitahuje pastelovými barvami i citlivým začleněním do krajiny, interiér je barevně členěn podle jednotlivých podlaží a umožňuje snazší orientaci. Díky bezbariérovému uspořádání přijímá škola i žáky imobilní.
Základní škola Brumov-Bylnice sdružuje tyto součásti: základní školu, školní družinu, školní klub, školní jídelnu.
Dopravní obslužnost školy je dobrá, přímo k budově zajíždějí ranní a některé odpolední autobusové spoje. Problematičtější je doprava žáků, kteří mají odpolední vyučování nebo zájmovou činnost a bydlí v odlehlejších částech města, ve Sv. Štěpánu a Sidonii. Mnoho žáků jezdí do školy na kole, proto jsme vybudovali potřebná cyklistická stání.

2.2. Vybavení školy

Materiální, prostorové, technické a hygienické vybavení školy je nadstandartní, funkční a estetické. Žáci využívají odborné učebny pro výuku dějepisu a zeměpisu, výborné zázemí nacházejí v učebnách přírodopisu a fyziky, výuka chemie probíhá v odborné pracovně chemie a v chemické laboratoři, výtvarná výchova nabízí výuku v odborné učebně vybavené mimo jiné i hrnčířským kruhem a keramickou pecí, ve výtvarném ateliéru a k dispozici je i fotokomora. Pro hudební výchovu nabízíme netradičně zařízené učebny hudební a dramatické výchovy na 1. i 2. stupni s klavírem, klávesovými, rytmickými a Orfovými nástroji, kytarou a zobcovými flétnami. Výuka cizích jazyků probíhá v jazykových učebnách vybavených množstvím audiovizuálních pomůcek, pracovním činnostem slouží vybavená dílna a cvičný byt. Všichni žáci už od 1. ročníku využívají dvě počítačové učebny s kvalitním softwarem a počítačová gramotnost žáků je přirozeným zdrojem informací, příležitostí k procvičování i nástrojem k tvorbě žákovských prací ve všech vyučovacích předmětech. Přístupná je i žákovská knihovna, kterou průběžně doplňujeme o nové publikace.
Všechny odborné i kmenové učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou, všechny učebny a kabinety jsou zasíťovány. Pro výuku všech předmětů využíváme velké množství názorných pomůcek včetně interaktivních tabulí a dataprojektorů.

Zcela mimořádné možnosti nabízí naše škola v oblasti tělesné výchovy a sportu. Využíváme velkou sportovní halu – tělocvičnu, dvě relaxační místnosti pro rehabilitační cvičení a gymnastiku, víceúčelový atletický areál s umělým povrchem, na němž provozujeme basketbal, odbíjenou, házenou, tenis, ale především atletické disciplíny- skok do dálky, do výšky a běh na 200 m dlouhém běžeckém oválu. Atletický areál má vybudováno i své zázemí – sprchy, WC, šatny i nářaďovnu. Velkou předností základní školy je plavecký bazén, v němž realizujeme plavecký výcvik našich žáků 2. a 3. ročníků i žáků okolních škol regionu. Plavecký bazén využíváme i pro plavání našich žáků v rámci Tělesné výchovy od 1. do 9. ročníku, k dispozici je i sauna. Také plavecký bazén je bezbariérový, pro imobilní osoby je upravena šatna se sprchou.
Sportovní hala byla v roce 2013 rekonstruována, sál získal nový pružný povrch a byla přebudována severní stěna; v roce 2004 byla instalována nová střecha včetně zateplení, tělocvična získala kvalitní osvětlení a obložení stěn. V plaveckém bazénu byla provedena rekonstrukce prosklené stěny, bazén a školní jídelna byly zatepleny. Výborné zázemí nabízí 5 oddělení školní družiny a 1 oddělení školního klubu s vybavením pro relaxaci, hry, sport, pohybové a výtvarné činnosti i ruční práce. Estetické, funkční a příjemné prostředí vytváří podnětné klima pro mimoškolní aktivity a tvoří přirozený přechod z výuky do oblasti volného času.
Pitný režim a přesnídávky zajišťuje školní bufet, obědy nabízí školní jídelna.
Také pedagogičtí pracovníci mají pro svoji náročnou práci velmi dobré materiální, technické, prostorové a hygienické podmínky: účelně zařízené kabinety vybavené počítači s přístupem k internetu, prostory pro pomůcky a sbírky, minisborovny pro pracovní setkávání malých týmů i sborovnu vybavenou kopírkami a přístroji na úpravu a vazbu materiálů. K dispozici jsou studijní materiály, platná legislativa i vlastní školní dokumenty, učitelská knihovna se průběžně doplňuje o nové publikace především z oblasti pedagogiky a psychologie. Informační systém školy je funkční.
V přízemí objektu 2. stupně ZŠ byla 8. července 2011 otevřena městská ubytovna s kapacitou 61 lůžek, tím byl vyřešen postupný úbytek žáků a uvolněný prostor. Areál školy je zcela využit.

2.3. Charakteristika žáků

Základní školu navštěvují především žáci z Brumova-Bylnice, výjimečně žáci z okolních měst a obcí. Každý žák disponuje jedinečnými specifickými předpoklady pro zvládnutí cílů vzdělávání, každý žák s sebou nese rodové dispozice i rodinné zvyky a způsob výchovy, které ovlivňují jeho chování i způsob jednání. Ve škole se setkáváme s velmi pestrou škálou žáků různě disponovaných od mimořádně nadaných až po žáky, kteří zvládají nároky školy s obtížemi a potřebují specifický přístup. Našimi žáky jsou i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, které integrujeme a nabízíme jim veškerou školní i mimoškolní činnost, o niž projeví zájem, aby se mohli uplatnit a seberealizovat. Velkým kladem žáků naší školy je jejich otevřenost, srdečnost, bezprostřednost a komunikativnost. Stále více se však setkáváme i s negativními projevy, které s sebou nese současná doba – vulgární vyjadřování, povrchnost, nepřijetí zodpovědnosti za vlastní jednání, upřednostňování vlastních práv a nevšímavost k povinnostem. Velkým problémem je i stále méně pohybu a nezdravý způsob života spojený s pasivní konzumací televizního vysílání, nezdravé stravování a s tím související nárůst počtu žáků s nadváhou. Proto věnujeme zvýšenou pozornost osobnostní a sociální výchově žáků, od 1. 9. 2013 nabízíme v 1. – 6. ročníku samostatný předmět Etická výchova a od 7. do 9. ročníku Výchovu ke zdraví a motivujeme je k přijetí spoluúčasti na výchovně vzdělávacím procesu.

2.4. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogičtí pracovníci Základní školy Brumov-Bylnice jsou vstřícní a fundovaní. Pedagogický sbor má vyvážené aprobační složení, všichni splňují předepsanou kvalifikaci. Ve škole pracuje výchovný poradce, který ukončil předepsané kvalifikační studium a vykonává i specifickou metodologickou činnost a poradenství. O zvýšení odolnosti žáků vůči negativním jevům pečuje metodička prevence sociálně patologických jevů, která úspěšně absolvovala požadované kvalifikační studium. Ve škole pracuje kvalifikovaný metodik EVVO, koordinátor ICT a správce sítě, logopedická asistentka, asistenti pedagoga. O žáky se specifickými vzdělávacími potřebami se starají pověření výchovní poradci, kteří zajišťují i kontakty školy s rodiči a příslušnými odbornými pracovišti.
Pedagogičtí pracovníci se aktivně zapojují do života školy, připravují a realizují množství školních i mimoškolních činností, které prezentují na veřejnosti, Pedagogičtí pracovníci mají mimořádný zájem o svůj profesní růst a rozvoj a aktivně se účastní DVPP, někteří jsou sami lektory.

2.5. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Základní škola Brumov-Bylnice realizuje od roku 1995 projekt „**Zdravá škola**“, v roce 2000 získala certifikát a je zařazena do sítě Škol podporujících zdraví v České republice. Projekt „Zdravé školy“ analyzuje naši školu podle kritérií Programu podpory zdraví a předkládá postup, jehož cílem je vytvořit z nového školního areálu smysluplnou školu, v níž najdou seberealizaci žáci i učitelé, školu, která se stane kulturním a vzdělávacím střediskem města.
Od roku 2004 je naše základní škola partnerem Sítě vzdělávacích středisek činnostního učení, Sítě inovujících základních škol a Modelového školního vzdělávacího programu **Tvořivá škola** v rámci Operačního programu rozvoje lidských zdrojů.
Ve školním roce 2001/02 jsme zahájili aktivity v mezinárodním projektu **GLOBE**. Pravidelně provádíme hydrologická měření a měření přízemního ozónu a získaná data zasíláme ke zpracování do USA, kde je organizace NASA zveřejňuje na webových stránkách. Za množství dat a dlouhodobou účast v projektu získala naše škola ocenění GLOBE Star.
Ve školním roce 2003/04 jsme zahájili svoji účast v mezinárodním projektu **SOCRATES COMENIUS** prvními kontakty se školami z Finska, Norska a Islandu. Skupina pedagogických pracovníků a žáků naší školy navštívila všechny partnerské země a my sami jsme zahraniční partnery přivítali v Brumově-Bylnici v září 2005. V letech 2008-2010 proběhl další mezinárodní projekt **SOCRATES COMENIUS** a partnery se staly školy z Finska, Islandu, Dánska a Itálie.
Dlouhodobě realizujeme projekty, které propojují školu s každodenní životní praxí: Edison language, CLIL (obsahově a jazykově integrované vyučování HV a AJ v 6. – 9. ročníku), Adopce na dálku, Příběhy bezpráví, Energetický audit, Průkaz cyklisty a Dopravní výchova, ekologické projekty a projekty z oblasti prevence sociálně-patologických jevů včetně peer programů.
Naše škola v roce 2000 založila tradici a realizuje **Valašskou sportovní ligu,** jíž se účastní okolní školy regionu. Celoroční soutěž zahrnuje turnaje v basketbalu, malé kopané, lehké atletice, vybíjené, přespolním běhu, volejbalu, florbalu a plavání. Soutěží dívky i chlapci všech věkových kategorií a jednotlivé turnaje a soutěže probíhají postupně ve všech zúčastněných školách. Bodový systém určí celkové pořadí škol a v závěru školního roku se koná slavnostní vyhodnocení a zakončení ligy.

Ve školním roce 2011/12 jsme ke schválení předložili projektu „ZDRAVÁ A TVOŘIVÁ ZÁKLADNÍ ŠKOLA BRUMOV-BYLNICE“, který získal finanční podporu z ESF v rámci OP VK ve výši 2.295.200 Kč a byl realizován od 1. 9. 2011 po dobu 30 měsíců. Projektem jsme řešili individualizaci výuky pro zvýšení efektivity rozvoje čtenářské, informační a matematické gramotnosti žáků, individualizaci výuky cizích jazyků, inovaci a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti a inovaci a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT.

V září – prosinci 2013 jsme realizovali projekt „Prosociálnost – alfa i omega etické výchovy“ a v únoru - prosinci 2015 projekt „S etikou společně k prosociálnosti“. Každý projekt byl dotován 100.000 Kč z MŠMT Cílem projektů bylo zvýšení kvality vzdělávání na naší základní škole prostřednictvím vzdělávacího obsahu i proměnou sociálního klimatu těmito kroky: zařazením Etické výchovy jako samostatného předmětu s dotací 1 hodiny týdně do 1. – 6. ročníku, dalším vzděláváním pedagogických pracovníků v kurzech Etické výchovy, využitím pilotovaných metodických a výukových materiálů, stmelovacími kurzy třídních kolektivů žáků 6. ročníku a společných aktivit rodičů a žáků.

Ve školním roce 2014/15 jsme realizovali projekt „Education for Business“, kterého se účastnilo celkem 12 škol z Olomouckého, Zlínského a Moravskoslezského kraje. Projekt tvořily dva hlavní okruhy: Základy podnikání a Technická studia (minipodniky- Nahrávací studio, Video studio, Grafické studio a 3D studio). V Základů podnikání byli žáci formou hry školeni, jak postupovat při zakládání podnikatelské živnosti. Výuka Technických studií byla zaměřena na práci s konkrétní technologií a na její využití pro podnikatelský záměr.

Ve školním roce 2015/2016 od září do prosince 2015 jsme realizovali v rámci Výzvy č. 56 projekt „Čteme a cestujeme pro naši budoucnost“, který získal finanční podporu z ESF v rámci OP VK ve výši 435 736,00 Kč. V rámci projektu jsme využili tři šablony: Čtenářské dílny jako prostředek ke zkvalitnění čtenářství a čtenářské gramotnosti, Zahraniční jazykový kurz pro učitele, Zahraniční jazykově-vzdělávací pobyt pro žáky.

Od září do prosince 2015 jsme realizovali v rámci Výzvy č. 57 projekt „Kreativně do světa“, který byl podpořen z ESF v programu OP VK finanční částkou 375 149,00 Kč. V tomto projektu se využily všechny čtyři nabízené šablony: 1 -Rozvoj technických dovedností žáků na druhém stupni základní školy, 2 - Rozvoj profesních dovedností učitelů pro výuku zaměřenou na zlepšování technických dovedností žáků základní školy, 3- Individualizovaný rozvoj ústních komunikačních dovedností učitelů v anglickém/německém/francouzském jazyce formou blended learningu, 4- Rozvoj individuálních ústních komunikačních dovedností žáků v anglickém/německém/francouzském jazyce formou blended learningu.

Naše škola byla úspěšná v získání dotace v rámci Výzvy č. 22 vyhlášené MŠMT ČR z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání na projekt „Učíme se pro život“ Celková částka dotace činila 1 146 452,00 Kč. Projekt probíhal od 1. 9. 2016 do 31. 8. 2018. Z Výzvy jsme realizovali následující šablony: školní asistent, čtenářský klub, klub zábavné logiky a deskových her, doučování žáků ZŠ ohrožených školním neúspěchem, vzdělávání pedagogického sboru ZŠ zaměřené na inkluzi, vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ (AJ, NJ, ČJ).

Za dva roky jsme byli opět úspěšní v získání dotace v rámci Výzvy č. 63 vyhlášené MŠMT ČR na projekt „Učíme se pro život II“. Celková částka dotace činila 1 465 732,00 Kč. Projekt probíhal od 1. 9. 2018 do 31. 8. 2020. Z Výzvy jsme realizovali následující šablony: školní asistent, čtenářský klub, klub zábavné logiky a deskových her, doučování žáků ZŠ ohrožených školním neúspěchem, vzdělávání pedagogického sboru ZŠ zaměřené na inkluzi, vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ (AJ, NJ, ČJ, ICT), projektový den v ŠD a ŠK a projektový den mimo ŠD a ŠK.

Objevujeme svět kolem nás (IROP, Výzva č. 47) - cílem projektu je investiční podpora přírodovědného vzdělávání na škole a dále technického a řemeslného vzdělávání, díky čemuž dojde ke zkvalitnění podmínek pro výuku. A to prostřednictvím stavebních prací, nově pořízeného zařízení a vybavení do 4 odborných učeben za účelem zvýšení kvality vzdělávání (a vzdělanosti) ve vazbě na budoucí uplatnění na trhu práce v klíčových kompetencích: přírodní vědy a technické a řemeslné obory. Součástí projektu je budování prvku bezbariérovosti školy (pořízení schodišťové plošiny) a dále zajištění konektivity školy v souladu s min. předepsanými standardy, před školou budou provedeny drobné úpravy prostranství (zeleň). Na realizaci projektu byla poskytnuta celková finanční podpora ve výši 10 953 024,00 ,- Kč.

Po Šablonách II jsme získali dotace v rámci Výzvy č. 80 vyhlášené MŠMT ČR z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání na projekt „Učíme se pro život III“. Celková částka dotace činila 883 568,00 Kč. Projekt se realizoval v období od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2022. Využili jsme aktivity: školní asistent, čtenářský klub, klub zábavné logiky a deskových her, badatelský klub, klub ICT, doučování žáků ZŠ ohrožených školním neúspěchem, projektový den ve výuce.

Výzva č. 7 vyhlášené MŽp ČR - Vybudování přírodní zahrady při ZŠ Brumov-Bylnice. Celkové způsobilé výdaje byly 586 261,- Kč. Období realizace projektu bylo březen – červenec 2021. Projekt si klade za cíl vybudovat přírodní školní zahradu, která bude podnětným místem pro aktivity žáků. Místem, kde se budou setkávat s přírodou, přírodními materiály, pěstovat rostliny, ale také se budou vzdělávat. Napodobováním přirozeného přírodního prostředí může poskytovat možnost zachování společenstev původních rostlinných druhů, vývinu a rozmnožování volně žijících živočichů a žáci ji mohou využít k pozorování, výuce atd. Žáci a pedagogové zde budou moci zaznamenávat změny, kreativně pracovat s přírodními materiály a trávit více volného času v zahradě.

2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Základní škola Brumov-Bylnice spolupracuje se Sdružením rodičů pro rozvoj školství z.s. (SRPŠ), které bylo ustaveno 18.2.1999. Jeho členové připravují a realizují pro žáky a jejich rodiče několik zajímavých akcí ročně a na akce pořádané školou po dohodě s vedením školy finančně přispívá. Velkou společnou akcí SRPŠ a ZŠ je pořádání tradičního společenského Školního plesu.
K 1.9.2005 byla zřízena Školská rada Základní školy Brumov-Bylnice. Má 9 členů (vždy po třech zástupcích z řad rodičů, pedagogických pracovníků a zástupců zřizovatele). Školská rada se schází dvakrát ročně, vyjadřuje se k rozpočtu školy, projednává výroční zprávu a další dokumenty školy a dává řediteli školy podněty k řešení.
S jednotlivými rodiči žáků úzce spolupracují třídní učitelé a výchovní poradci. Rodiče získávají informace o dění ve třídě a škole, o mimoškolních akcích a informace o prospěchu a chování svého dítěte. Informačními zdroji jsou sami žáci nebo učitelé, webové stránky školy, informační tabule a sdělení v žákovských knížkách, podle potřeby využíváme také Městský zpravodaj, případně hlášení v městském rozhlasu. Účast rodičů na třídních schůzkách klesá se zvyšujícím se věkem dětí. Stoprocentní účast zaznamenáváme na schůzkách rodičů budoucích prvňáčků, v nižších třídách prvního stupně a na schůzce výchovného poradce s rodiči vycházejících žáků.

Rodiče zveme do výuky jazyka českého a matematiky v prvních a druhých třídách, na kulturní vystoupení našich žáků i na další aktivity školy, např. na vernisáže ve školní galerii OKO.

Základní škola úzce spolupracuje s Pedagogicko psychologickou poradnou, se Speciálním pedagogickým centrem, s OSPOD Valašské Klobouky, s Policií ČR a HZS, BESIP. Projednáváme a řešíme individuální i skupinové problémy žáků včetně prevence a bezpečnosti silničního provozu.

Prevenci sociálně patologických jevů vykonáváme především ve spolupráci s Unií Kompas Zlín, R-EGO Slavičín, Okresním soudem ve Zlíně, Policií ČR, lékaři a zdravotnickým zařízením v Brumově-Bylnici, Hasičským záchranným sborem, Centrem pro rodinu ve Valašských Kloboukách a Centrem prevence Zlín, s KAMPAKem.

Dlouhodobě spolupracujeme se sdružením pro ekologickou výchovu TEREZA z Prahy, s ekologickou organizací KOSENKA se sídlem ve Valašských Kloboukách a s Envicentrem Pro krajinu z Vysokého Pole. Aktivně se účastníme zajímavých projektů a výukových programů.

Podnětná je spolupráce s Nadací Jana Pivečky, aktivně se zapojujeme do Diskusního fóra a projektu Chceme pomáhat.
Dlouhodobě spolupracujeme s Domem dětí a mládeže v Brumově-Bylnici, který zajišťuje další mimoškolní zájmovou činnost dětí a mládeže. Velmi přátelské a bezprostřední jsou naše kontakty s Dětským domovem, Základní školou a Praktickou školou Valašské Klobouky se sídlem ve Smolině.

Úzce spolupracujeme s Městskou knihovnou, Městským muzeem a kulturním domem v Brumově-Bylnici. Knihovnu navštěvujeme s jednotlivými třídami a pracovnice knihovny připravují pro žáky školy besedy o spisovatelích a knihách. V Městském muzeu doplňujeme školní výuku návštěvami expozic a v kulturním domě realizujeme naše vystoupení – vánoční kulturní programy, žákovská divadelní představení a školní akademie.

Velmi dobrá a dlouhodobá je spolupráce s Valašskou nadací, žáci naší školy se stali průvodci památkami Brumova-Bylnice pro skupiny návštěvníků města. Naše škola je také spolupořadatelem již tradičního šachového turnaje O pohár kněží Mariánů, jehož finálová partie se odehrává v prostorách brumovského hradu a je pro návštěvníky předváděna „živými šachovými figurami“.

Četná je spolupráce se zřizovatelem školy – Městem Brumovem-Bylnicí. Představitele Města zveme na akce školy, např. na slavnostní zahájení školního roku, kulturní vystoupení žáků na veřejnosti, sportovní a vědomostní soutěže, vernisáže a výstavy.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

Základní škola Brumov-Bylnice je zařazena do sítě certifikovaných „***Škol podporujících zdraví***“ v České republice a stala se také partnerem „***Tvořivé školy***“. Náš školní vzdělávací program vychází z projektu Zdravé školy, která se zamýšlí nad třemi pilíři, jež systematicky rozvíjí:

- Pohoda prostředí: optimální materiální zázemí, bezpečné prostředí, dobré vztahy mezi respektujícími se žáky, učiteli i ostatními pracovníky školy, funkční organizace školní i mimoškolní činnosti.
- Zdravé učení: smysluplnost výuky, možnost výběru a přiměřenost, spoluúčast žáků na výuce, jejich spolupráce i motivující hodnocení.
- Otevřené partnerství školy: spolupráce a partnerství s organizacemi a institucemi v regionu i v rámci ČR (Envicentrum Pro krajinu, Kosenka, TEREZA, Nadace Jana Pivečky, Městská knihovna, R-EGO, DDM, Městské muzeum, Denní stacionář, MŠ, zřizovatel, SRPŠ, Školská rada a další).

Od 1.9.2013 zařazujeme do 1. – 6. ročníku Etickou výchovu jako samostatný předmět a v 7. – 9. ročníku ponecháváme Výchovu ke zdraví, do které prvky ***etické výchovy*** implementujeme. Etická výchova vychází z předpokladu, že člověk ke svému životu potřebuje spolupráci a společenství s dalšími lidmi. Vychovává člověka ve zralou osobnost, která si je vědoma vlastní identity a jejíž hodnotová orientace zahrnuje nejen úctu k člověku a k přírodě, ale i spolupráci, prosociální chování a národní hodnoty. Připravuje mladé lidi na to, aby v dospělosti dokázali přispět k vytváření harmonických a stabilních vztahů v rodině, na pracovišti i mezi společenskými skupinami. Vybavuje žáky psychosociálními dovednostmi, které zaměřuje nejen do oblasti osobního růstu, ale i do oblasti spolupráce a pomoci druhým. Zahrnuje prvky efektivního a účinného programu prevence rizikového chování dětí a mládeže. Vychází z komplexního, celostního pohledu na dospívajícího a ve svém působení reflektuje jeho problematiku jako celek.

Partnerství „Tvořivé školy“ představuje zařazení prvků činnostního učení, které jsou nejpřirozenější metodou osvojování učení. Vyučování má činnostní charakter a žák se v něm může aktivně projevovat činností, tvorbou, nápady, schopností spolupracovat. V osobním vztahu jdeme k žákovi blíž. Dáváme mu šanci učivo pochopit i zvládnout, poskytujeme mu prostor na učení. Učitel se stává oporou, dovede dát najevo očekávání dobrých výkonů. Klíčovou kompetencí učitele je také humor.

Základní škola Brumov-Bylnice je jedinou základní školou na území města, proto chce všem žákům nabídnout kvalitní a všestranný školní vzdělávací program s možností seberealizace pro každého žáka a současně s respektem k individuálním zvláštnostem žáků.

Žák, který na naší škole úspěšně ukončí základní vzdělávání, by měl být:

- všestranný, komunikativní, vstřícný,
- samostatný,
- se všeobecným přehledem,
- počítačově gramotný,

- plavec,
- kulturní divák,
- vybaven znalostí dvou cizích jazyků,
- prosociální.

Chceme vést žáky k přirozenému dodržování dohodnutých pravidel, na jejichž tvorbě se žáci budou sami podílet, aby si byli vědomi vyváženosti práv a povinností a aby zodpovědnost za své chování převzali i do běžného mimoškolního života.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člověka. Všichni pedagogičtí pracovníci Základní školy Brumov-Bylnice uplatňují ve výuce i mimo výuku společné postupy, jimiž naše škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- Klademe důraz na pozitivní vztah k učení a dáváme prostor pro hodnocení, sebekritiku, a diskusi.
- Ve výuce vytváříme situace, v nichž má žák dobrý pocit z učení, začleňujeme pestré, tvořivé a aktivizující metody a formy učení, žákům nabízíme smysluplné a zajímavé úkoly a motivující činnosti, podporujeme činnosti použitelné v praktickém každodenním životě.
- Předkládáme náměty v širších souvislostech a vedeme žáky k užívání obecných termínů, znaků a symbolů..
- Umožňujeme samostatnou volbu, výběr metod a způsobů řešení zadaného úkolu nebo situace.
- Začleňujeme pestré, tvořivé a aktivizující metody a formy učení.
- Vytváříme situace vedoucí ke správnému porozumění textům a k vyhledávání a třídění informací.
- Vytváříme modelové situace, ve kterých žák samostatně experimentuje, porovnává výsledky a vyvozuje závěry.
- Umožňujeme žákům realizovat jejich vlastní nápady, podněcujeme kreativitu žáka také prostřednictvím vlastních prezentací, přehlídek, vystoupení a dalších aktivit.
- Pomáháme žákům nalézat a využívat jim vyhovující způsob učení.
- Nabízíme žákům aktivní účast na exkurzích.

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme žákům problémové úkoly, při jejichž řešení žák využívá poznatky z dalších vyučovacích předmětů i z vlastních zkušeností.
- Začleňujeme úkoly s různými variantami řešení, podporujeme žákovu volbu různých postupů.
- Respektujeme názor a osobnost druhých a vytváříme podmínky k tomu, aby žáci činili totéž.
- Vytváříme prostor pro samostatné rozhodnutí žáka a k zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí.
- Pracujeme s chybou jako východiskem pro hledání správných řešení.
- Podněcujeme žáky k maximálnímu využívání informačních a komunikačních technologií a dalších zdrojů informací k námětům pro návrhy řešení problémů.
- Klademe důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění.

Kompetence komunikativní

- Ve škole a ve třídě vytváříme atmosféru bezpečné a přátelské komunikace vedeme žáky k dodržování pravidel komunikace.
- Motivujeme a vedeme žáky ke vhodné a kultivované komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.
- Učitelé se zajímají o názory žáků a dávají jim prostor k diskusi.
- Nabídkou projektů podněcujeme žáky ke spolupráci (mezi třídami, jinými školami, s veřejností apod.).
- Podporujeme vytváření přátelských vztahů ve třídách a mezi třídami.
- Podněcujeme žáky k přípravě různých aktivit pro žáky jiných věkových skupin (divadla, soutěže, příležitostný program – Mikuláš, sv. Valentýn, výroba pomůcek, dárků apod.).
- Učíme žáky vhodnou argumentací obhajovat vlastní názor a současně respektovat názor jiných.
- Vlastním příkladem působíme na žáky a vedeme je k naslouchání druhým.
- Komunikaci s okolním světem podporujeme umožněním přístupu žáků k informačním technologiím.
- Umožňujeme žákům samostatnou prezentaci vlastní tvorby.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme podmínky, které podporují sebedůvěru a sebeúctu žáka.
- Jsme ohleduplní, máme respekt a úctu při jednání s druhými lidmi a vytváříme podmínky, aby se žáci chovali stejným způsobem.

- Zaujímáme odmítavý postoj k negativním projevům, které narušují dobré vztahy.
- Do výuky vnášíme pozitivní a přátelskou atmosféru, sebeovládání a sebeúctu.
- Učitelé umožňují žákům, aby sdělovali své pocity, vzájemně se povzbuzovali a oceňovali.
- Podněcujeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc a byli ochotni sami pomoc poskytnout.
- Poskytujeme žákům všestrannou pomoc.
- Společně s žáky vytváříme a dodržujeme pravidla týmové práce.
- Zařazujeme práci ve skupině a vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel práce v týmu, na nichž se žáci sami podílejí.
- Vlastním příkladem (zapojením do veřejné činnosti) směřujeme žáky k rozvíjení jejich talentu.
- Umožňujeme žákům prezentovat vlastní díla a výsledky práce - vernisáže, video, foto, projekty, soutěže, olympiády, přehlídky apod.

Kompetence občanské

- Připravujeme činnosti, při nichž se žáci aktivně podílejí na vytváření pravidel chování a na tvorbě školního řádu.
- Zařazujeme činnosti, v nichž žáci zaujímají zodpovědné postoje v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka.
- Zařazujeme činnosti, z nichž žáci pochopí principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy.
- Respektujeme názory druhých a zaujímáme odmítavý postoj k hrubému zacházení a násilí.
- Směřujeme žáky k chápání ekologických problémů a zařazujeme do života školy a třídy ekologické aktivity.
- Podporujeme u žáků poznání historie, tradic a kultury našeho města, okolí a regionu.
- Podněcujeme žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům.
- Při aktivitách mimo školu vedeme žáky k zodpovědné reprezentaci školy.
- Respektujeme národnostní a kulturní rozdíly.
- Respektujeme věkové, intelektuální, sociální a etnické zvláštnosti žáka.
- Umožňujeme žákům účast v evropských, regionálních i vlastních projektech.
- Podporujeme u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a našich tradic.

Kompetence pracovní

- K práci přistupujeme efektivně, hospodárně, šetrně k životnímu prostředí a s ohledem na své zdraví i zdraví druhých, s ohledem na vybudované hodnoty jiných.
- Správně a bezpečně manipulujeme s materiálem, technikou, nástroji a pomůckami.

- Dáváme žákům prostor, aby se vlastní prací podíleli na upraveném a estetickém prostředí ve škole a jejím okolí.
- Vytváříme žákům prostor k výrobě pomůcek, sbírek, modelů, plakátů a dalších výrobků.
- Vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu a umožňujeme žákům veřejně prezentovat výsledky jejich práce.
- Při činnostech plníme povinnosti a závazky.
- Vytváříme podmínky pro rozvoj kladných postojů žáků k pracovním aktivitám.
- Umožňujeme a zprostředkujeme žákům seznámení s nabídkou různých profesí a pomáháme žákům orientovat se ve volbě povolání.
- Různorodou nabídkou volitelných a nepovinných předmětů a zájmových kroužků podporujeme všestranný rozvoj vloh a talentu žáků.
- Pestrou nabídkou činností ve školní družině a školním klubu podporujeme u žáků tvořivost, kreativitu, pozitivní vztah k práci a vlastní seberealizaci.
- Dáváme žákům příležitost, aby poznatky z teorie uplatnili v praxi a ověřovali jejich platnost.

Kompetence digitální

- Připravujeme žáky na nevyhnutelné a rostoucí propojení osobního i pracovního života s digitálními technologiemi.
- Vedeme žáky k využívání digitálních zařízení v širokém spektru vzdělávacích oblastí, školního života i společenského uplatnění a k prezentaci školy.
- Podněcujeme žáky k získávání dat, informací a digitálního obsahu a jeho kritického posuzování a uplatňování ve výuce, při volnočasových aktivitách i v soukromém životě.
- Vedeme žáky k vlastní tvorbě digitálního obsahu, jeho úpravám a uplatnění ve výuce i osobním životě, klademe přitom důraz na využití digitálních technologií k usnadnění a zkvalitnění práce.
- Vedeme žáky k tvorbě digitálního obsahu směřujícího k prezentaci školních událostí.
- Směřujeme žáky k chápání rostoucího významu využívání digitálních technologií pro společnost, vzdělávání, osobní i profesní život, ale i rizik a nebezpečí s nimi spojenými.
- Učíme žáky práci s využitím digitálních technologií, při které respektují zásady bezpečnosti zařízení, dat, tělesného a duševního zdraví i obecné etické zásady.

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Základní škola Brumov-Bylnice systematicky vytváří podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, které integruje do výuky. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.
Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními. Úspěšnou integraci významně ovlivňuje zejména **klima školy**, které vytváříme a rozvíjíme v duchu programu *Školy podporující zdraví* a **materiální vybavení školy**:

- areál školy je uspořádán bezbariérově, na každém podlaží školy jsou k dispozici bezbariérová WC pro chlapce i dívky,
- poslední podlaží školy, v němž jsou učebny Hudební a dramatické výchovy, Výtvarný ateliér, Relaxační místnost a fotokomora, jsou přístupné pomocí výtahové plošiny,
- v areálu školy je k dispozici školní bazén s bezbariérovým přístupem a speciálním zařízením pro vstup do vody pro imobilní dospělé i děti,
- relaxační místnosti, sportovní hala i venkovní atletický areál slouží také pro zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- využívá se prostorná školní jídelna,
- k dispozici jsou školní dvory a „přestávkové plochy“ vybavené pro uvolnění i odreagování žáků,
- všichni žáci využívají odborné učebny včetně školní knihovny,
- pro mimoškolní vyžití nabízíme zajímavou činnost ve školní družině a školním klubu,
- škola je vybavena speciálním nábytkem a kompenzačními pomůckami,
- škola využívá práce asistenta pedagoga.

Významným pozitivním aspektem v příznivém klimatu školy je začlenění *etické výchovy* do výuky, rozvoj *osobnostní a sociální výchovy* prolínající všemi předměty a uplatňované metody *činnostního učení*. Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá zcela přirozeně, takže žáci využívají i nabídky volitelných či nepovinných předmětů a zájmových kroužků nebo různých aktivit, např. exkurzí, výletů, soutěží, prezentací vlastní zájmové činnosti apod. Dělení tříd a výuky na skupiny umožňuje intenzivnější péči o žáka a je dobrým předpokladem žákovy seberealizace i osobního růstu.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále ředitelem školy, zástupkyní ředitele školy a metodikem prevence. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Zabezpečení výuky žáků z 1. stupně se speciálními vzdělávacími potřebami koordinuje **pověřená výchovná poradkyně**, která absolvovala celou řadu školení zaměřených na péči o tyto žáky.
Zabezpečuje a koordinuje především:

- komunikaci a spolupráci s rodiči,
- komunikaci a spolupráci s třídními učiteli, vyučujícími, s asistentkou pedagoga, metodikem prevence a logopedickou asistentkou,
- kontakt a spolupráci se školskými poradenskými zařízeními (především PPP a SPC),
- komunikaci s MŠ,
- výměnu zkušeností s dalšími školami, které vzdělávají žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Základní škola Brumov-Bylnice **zajišťuje vhodné podmínky** pro úspěšné vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zejména tím, že vychází z konkrétního zjištění a popisu vzdělávacích potřeb a možností žáků, které jsou u každého z nich individuální. Systém péče zahrnuje:

- *komunikaci s rodiči*, kteří mají v rukou klíčovou roli, neboť dávají souhlas s vyšetřením dítěte a míra jejich další spolupráce s třídním učitelem, vyučujícími, výchovnou poradkyní a ředitelem školy je významným faktorem v úspěšném vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- *uplatnění principu diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem a metod výuky* promyšleným Individuálním vzdělávacím plánem (IVP) a dělením tříd a výuky na skupiny žáků,
- *využití podpůrných opatření podle vyhl. č. 27/2016 Sb.* – nabídku logopedické péče, asistentky pedagoga, využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů,
- *respektování individuality a potřeb žáka* s možností využití pestré nabídky kompenzačních a rehabilitačních pomůcek ve školním plaveckém bazénu, ve všech vyučovacích předmětech respektováním individuálního tempa a rozsahu práce podle potřeb a momentální situace,
- *zohlednění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami při hodnocení výsledků vzdělávání* zahrnutých v Pravidlech hodnocení žáků přijetím doporučení školského poradenského zařízení,
- *podporu nadání a talentu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami* nabídkou zájmových kroužků v rámci školy, školní družiny a školního klubu, nabídkou volitelných a nepovinných předmětů, účastí na školních i mimoškolních aktivitách a prezentací zájmové činnosti žáků na veřejnosti.
- *systém DVPP,* který zajistí nové poznatky, metody, pomůcky, postupy i výměnu zkušeností.
- vytváření příznivého klimatu ve škole i třídách pro integraci žáků do tříd,
- seznámení žáků z prostředí sociálně, kulturně nebo jazykově odlišného s českým prostředím, našimi kulturními zvyklostmi a tradicemi a současně ochranou jejich kultury,
- spolupráci s psychologem, příp. dalšími odborníky.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující daného předmětu.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje.V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Ostatní zúčastnění IVP podepíší. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření **upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP**, případně **upravit vzdělávací obsah** tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením-LMP) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Pro tvorbu IVP bude využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciace vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.
Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

3.4. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Klima naší školy, velmi dobré materiální vybavení, nabídka seberealizace žáků v oblastech jejich zájmů a nadání, metody a formy práce, které podněcují žáky v jejich dalším růstu, tvoří předpoklad kvalitního zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných.
Škola disponuje kvalitním materiálním vybavením pro všechny oblasti výchovně vzdělávacího procesu. Pro **tělesnou výchovu a sport** využíváme sportovní halu, dvě relaxační místnosti, atletický areál s umělým povrchem, na němž provozujeme basketbal, odbíjenou, házenou, tenis, ale především atletické disciplíny – skok do dálky, do výšky a běžecké disciplíny na 200 m dlouhém běžeckém oválu. Zcela výjimečný je školní plavecký bazén, v němž realizujeme plavecký výcvik v rámci hodin tělesné výchovy ve všech devíti ročnících a také další pohybové aktivity. K dispozici je i sauna.
Umělecky nadaným žákům nabízíme odborné učebny **Výtvarné výchovy** s hrnčířským kruhem a keramickou pecí, výtvarný ateliér a výstavní galerii OKO, v níž získávají svůj prostor výtvarné práce žáků. V učebnách **Hudební a dramatické výchovy** využíváme klavír, kytaru, flétny, klávesové, Orfovy a další rytmické nástroje a širokou škálu CD nosičů. Příjemné, netradičně zařízené učebny s dobrou akustikou podporují vnímání i provozování hudby a zpěvu a žáci se mohou realizovat i v pěveckém sboru, který vystupuje na veřejnosti i při různých školních akcích. Počítačovou gramotnost získávají naši žáci už od 1. ročníku základní školy, protože zcela běžně využívají dvou **Počítačových učeben** s možností přístupu na internet a další počítačové učebny se softwarem pro výuku češtiny, matematiky, fyziky, chemie, přírodopisu a cizích jazyků. Výuku anglického, německého a ruského jazyka realizujeme v **jazykových učebnách** s množstvím názorných pomůcek i kvalitního zvukového zařízení pro poslech i vzájemnou komunikaci žáků. Výborné je vybavení odborných učeben **Chemie a chemické laboratoře**, **Fyziky**, **Přírodopisu**, **Dějepisu, Zeměpisu a Českého jazyka a literatury** s velkým množstvím názorných pomůcek. Pro výuku pracovních činností mají žáci k dispozici vybavenou **Dřevodílnu** a **Cvičný byt**. Ke studijním účelům i pro volný čas slouží knižní fond **Žákovské knihovny**, nadání a zájem žáků podporuje **školní družina a školní klub**.

Klima školy je vnímavé ke specifikům žáka a vstřícné k jeho zájmům a talentu. Ve školních i mimoškolních aktivitách nabízíme prostor pro seberealizaci žáků. Významnou roli má komunikace a spolupráce pedagogů s třídním učitelem, výchovným poradcem, žákem a jeho rodiči. Pozornost věnujeme i žákům se

speciálními vzdělávacími potřebami. Rozvoj a podpora žáků s mimořádným nadáním představuje pro učitele náročnou a promyšlenou přípravu vyučovacích hodin.

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů.
Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.
Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Rozvoj mimořádně nadaných žáků podporujeme a rozvíjíme zejména:
- individualizací výuky, dělením tříd a výuky na skupiny
- nabídkou volitelných a nepovinných předmětů, zájmových kroužků a činnostmi ve školní družině a školním klubu,
- zapojením do samostatných a rozsáhlejších prací, projektů, soutěží a olympiád,
- zadáváním specifických úkolů i v diferencovaných skupinách,
- doplněním, rozšířením a prohloubením vzdělávacího obsahu předmětů,
- účastí ve výuce některých předmětů ve vyšších ročnících školy,
- prezentací vlastních prací ve škole, na veřejnosti, ve sdělovacích prostředcích, na webu školy apod.,
- aktivní účastí v peer-programech,
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce.

Velmi důležité je také napomáhat osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka
- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka v případě, kdy se nadání žáka projevuje ve více předmětech. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení

poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu nadaného a mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Ostatní zúčastnění IVP podepíší. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů jednotlivých předmětů. Pro zá-kladní vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Náš školní vzdělávací program začleňuje všechna průřezová témata do předmětů jako součást jejich vzdělávacího obsahu. Jsou s ním propojena a navazují na další činnosti, které žáci realizují ve škole i mimo školu.
Dominantní postavení má Osobnostní a sociální výchova, jíž věnujeme v celém vyučovacím procesu mimořádnou pozornost. Na 1. stupni prolíná všemi vyučovacími předměty i činnostmi školní družiny, na 2. stupni zaujímá stěžejní místo ve Výchově ke zdraví, v Českém jazyce, Občanské výchově a Dějepisu. Osobnostní a sociální výchovu podporujeme v předmětu Výchova ke zdraví začleněním prvků Etické výchovy.

Výčet průřezových témat a jejich tematických okruhů uvádíme v přehledných tabulkách.

V dokumentu používáme tyto zkratky:

Průřezová témata:

OSV – Osobnostní a sociální výchova
VDO – Výchova demokratického občana
VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MultiV – Multikulturní výchova
EV – Environmentální výchova
MediV – Mediální výchova

Vyučovací předměty:

Český jazyk a literatura – ČjL
Anglický jazyk – Aj
Německý jazyk – Nj
Matematika – M
Informatika – Inf
Prvouka - Prv
Přírodověda – Pří
Vlastivěda – Vl
Dějepis –Dě
Občanská výchova – Ov
Fyzika – F
Chemie – Ch
Přírodopis – Př
Zeměpis – Ze
Hudební výchova – Hv
Výtvarná výchova - Vv
Výchova ke zdraví – Vzdr
Rodinná výchova – Rv
Tělesná výchova – Tv
Pracovní činnosti – Pč
Etická výchova - Etv

Volitelné předměty (VP):

Seminář z matematiky/ Matematický klub- SM
Seminář z českého jazyka - SČj
Konverzace v anglickém jazyce - KAj
Konverzace v německém jazyce - KNj
Ruský jazyk - Rj
Finanční gramotnost - FG
Chemicko-přírodopisná praktika ChPřP
Praktika z přírodopisu – Ppř
Praktika z chemie - Pch
Výpočetní technika - VT
Seminář z výtvarné výchovy - SVv
Aerobik - Ae
Dramatická výchova - Dv
Matematický klub - MK
Sportovní výchova - SV
Sportovní výchova - odbíjená - SVo

Školní družina - ŠD
Školní klub - ŠK

Nepovinné předměty (NP):

Náboženství - Náb

Průřezové téma: Mediální výchova

Ročník: Tem. okruh:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení:					ČjL	Ze Př Inf	Př	Ze M Vv	Ze Ov ČjL Dě
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality:				Vv Př	Vv	Ze		Vzdr M	Př ČjL Dě
Stavba mediálních sdělení:						Vv	Vv	Vv	Vv ČjL
Vnímání autora mediálních sdělení:					ČjL			ČjL	ČjL Dě
Fungování a vliv médií ve společnosti:					Hv	ČjL Vv	Vv	Vv	Ov ČjL Vzdr ČjL Vv Hv
Tvorba mediálního sdělení:				Tv	ČjL Tv	Př ČjL Tv	Př Nj Tv	Př Nj Tv	Př Nj Tv
Práce v realizačním týmu:				ČjL	ČjL	Př Ze	Př	Př	Př JčL

Průřezové téma: Environmentální výchova

Ročník: Tem. okruh:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Ekosystémy:				Pří		Př Ze	Př Nj Vv		Př Ze
Základní podmínky života:				Pří ČjL	Pří	Př Ze	Př F	Ch F Pč	Př F
Lidské aktivity a problémy životního prostředí:	Prv ČjL	Prv ČjL	Prv ČjL	Př ČjL	Př ČjL	Pč Př Ze Vv	Př F M Vv	Ch F Př M Ze	Ch Vzdr Př Ze M Dě
Vztah člověka k prostředí:	Tv	Tv	ČjL Tv	Tv Pč M ČjL	Tv Pč M ČjL	Př Vv Ov Ze Tv	Př Vv Ov Ze Tv	Př Vv F Tv Aj Nj	Př Vzdr F Vv Ov Tv Nj

Průřezové téma: Multikulturní výchova

Ročník: / Tem. okruh:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference:			Aj	Aj	Vl	Ze Vv	Dě Ze Vv	Aj	Nj
Lidské vztahy:	Prv	Prv	Prv Aj	Pří Aj		Inf Ov ČjL	ČjL	Ze	ČjL
Etnický původ:			Aj	Aj	ČjL	Ze Dě	Dě Ze ČjL	Př Dě ČjL	Dě ČjL Ze
Multi-Kulturalita:			Aj	Aj	Aj	ČjL	Nj Vv	Vv ČjL	ČjL
Princip sociálního smíru a solidarity:			Aj	Aj	Aj			Ov	

Průřezové téma: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník: Tem. okruh:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Evropa a svět nás zajímá:				Aj	Vl ČjL Hv	Ze Vv	Pč Vv Hv ČjL	Př Nj Ze Vv	Ch Aj Ze Vv
Objevujeme Evropu a svět:				Aj	Vv Inf Vl	Inf Hv	Hv Ze	Př M Hv Ze	Př Ze Nj
Jsme Evropané:				ČjL	M	F Dě Vzdr Hv	Dě Hv Ze	Dě Hv	Ov Dě Ze

Průřezové téma: Výchova demokratického občana

Ročník: Tem. okruh:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Občanská společnost a škola:		Prv	ČjL Prv			Ov Tv	Tv	Tv	Tv Vzdr
Občan, občanská společnost a stát:					Vl M	Ze Pč	Ze Ov	Ze Ov Vv Pč	Ze Ch Pč
Formy participace občanů v politickém životě:					Vl	Ov	Ov		Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování:				Vl		Dě	Ov		Ov Dě

Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj

Ročník: / Tem. okruh:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rozvoj schopností poznávání:	ČjL Prv M Tv	ČjL Prv M	ČjL ZTv Aj Prv M Pč ČjL	ZTv M Vl	Inf M Pč Vl	Př Vv F Hv Vzdr M ČjL Ze	Př ČjL Vv Hv	M Vzdr Vv	M Vzdr Vv
Sebepoznání a sebepojetí:	ČjL	ČjL	Prv ČjL	Tv	Pří Tv ZTv	Vzdr Hv ČjL ZTv Ze Vv	ČjL Ze Vv Hv	Vzdr ČjL Vv Pč	Vzdr ČjL Vv Pč
Seberegulace a sebe-organizace:	Hv	Hv	Hv	ČjL Pří Vl M	Pří Tv M Vl	Vzdr ZTv Tv		Vzdr	Vzdr
Psycho-hygiena:	ČjL Prv	ČjL Prv	ZTv M Prv	Tv Hv Pří	Tv Pří	Vzdr	ZTv	Vzdr Př ZTv	Vzdr
Kreativita:	Vv Pč Hv	Vv Pč M Hv	Vv Pč Hv M	Tv ČjL M Pč	Tv Pč Inf M Hv	Inf Tv Vzdr Vv ČjL Ze	Vv M ČjL Tv	Vzdr ČjL Tv Vv	M ZTv Vzdr Vv ČjL Hv Tv

Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj

Ročník: Tem. okruh:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Poznávání lidí:	Prv	Prv	Prv	Pří	Pří	Vzdr Vv Hv		Vzdr Vv ČjL	Vzdr Vv ČjL
Mezilidské vztahy:	Prv ČjL Tv	Prv Tv	Prv Tv	Pří Tv	Pří Tv	Vzdr Ov ČjL Tv	ČjL Vv Tv	Vzdr ČjL Ze Vv Tv	Vzdr ČjL Ze Tv
Komunikace:	ČjL Prv Hv Tv	ČjL Hv Tv	ČjL ZTv Tv M Hv	ČjL ZTv Pří Tv	ČjL Pří Tv	F Vzdr ČjL Tv Ov	F Tv Ov M Nj ČjL Vv	F Tv Vzdr Ov Nj ČjL Vv	F Tv Vzdr Ov Př Vv Nj ČjL Ze
Kooperace a kompetice:	Prv Hv	Prv Hv	Prv Hv	Vl	ČjL ZTv M Vl	Př F Vzdr M	Pč F Nj ČjL	Př F Vzdr M Nj ZTv	Př F M Vzdr Nj

Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj

Ročník: Tem. okruh:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti:		ČjL	ČjL	M	Inf	F Inf zZdr Tv Pč	F M	Vzdr M Pč	M Vv Pč
Hodnoty, postoje, praktická etika:	ČjL Prv	ČjL Prv	ČjL Prv	ČjL Vl	ČjL Vl	Vzdr Tv ZTv	M ČjL Tv	Př Vzdr Hv Tv	Ch M Vzdr Vv Tv

4. Učební plán

4.1. Tabulace učebního plánu

Učební plán pro 1. stupeň platný od 1. 9. 2024

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Brumov-Bylnice, okres Zlín

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	1. stupeň					
		1. – 5. ročník					
		Celkem 1. st.:	1.	2.	3.	4.	5.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	39	7+1	7+2	8+1	6+1	5+1
	Anglický jazyk	9	-	-	3	3	3
Matematika a její aplikace	Matematika	24	4	4+1	4+1	4+1	4+1
Informatika	Informatika	2	-	-	-	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	12	2	2	2	-	-
	Přírodověda		-	-	-	1	2
	Vlastivěda		-	-	-	1	1+1
Umění a kultura	Hudební výchova	12	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova		1	1	1	2	2
Člověk a zdraví	Etická výchova	5	+1	+1	+1	+1	+1
	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1
Volitelné předměty		-	-	-	-	-	
Součet hodin v ročníku		118	20	22	25	25	26
Minimální – maximální hodinová dotace			18-22		22-26		
Disponibilní časová dotace		14					
Celková povinná časová dotace		118					
		+1 označení disponibilní časové dotace					

Učební plán pro 2. stupeň platný od 1. 9. 2024

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Brumov-Bylnice, okres Zlín

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	2. stupeň				
		6. – 9. ročník				
		Celkem 2. st.:	6.	7.	8.	9.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	19,5	4+1	3+1,5	4+1	4+1
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3
	Německý jazyk	6	-	2	2	2
Matematika a její aplikace	Matematika	19	3+1	4+1	4+1	4+1
Informační a komunikační technologie	Informatika	4	1	1	1	1
Člověk a společnost	Dějepis	11,5	1+1	2	2	2
	Občanská výchova		1	1	+0,5	1
Člověk a příroda	Fyzika	23	1	2	1+0,5	2
	Chemie		-	-	1+1	2
	Přírodopis		1+1	2	1	1
	Zeměpis		2	1+0,5	1	2
Umění a kultura	Hudební výchova	9	1	1	1	-
	Výtvarná výchova		2	1	2	1
Člověk a zdraví	Etická výchova 6. Výchova ke zdraví 7.-9.	11	+1	-	1	1
	Tělesná výchova		2	2	2	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	4	1	1	+1	1
Volitelné předměty		3	-	+1	+1	+1
Součet hodin v ročníku		122	28	30	32	32
Minimální – maximální hodinová dotace			28-30		30-32	
Disponibilní časová dotace		18				
Celková povinná časová dotace		122				
		+1 označení disponibilní časové dotace				

4.2. Poznámky k učebnímu plánu

V tabulkách učebního plánu pro 1. a 2. stupeň je samostatně označeno přidělení disponibilních hodin jednotlivým předmětům (+1), v tabulce učebního plánu pro všech 9 ročníků je vyjádřena výsledná celková hodinová dotace jednotlivým předmětům. Od 1.9.2013 je učební plán změněn: v 1. – 6. ročníku zařazujeme samostatný předmět Etická výchova dotovaný 1 hodinou týdně. Současně jsme snížili hodinovou dotaci Českému jazyku a literatuře v 1. – 5. ročníku a Výchovu ke zdraví zařazujeme od 7. do 9. ročníku. Výchovu ke zdraví na 1. stupni realizujeme v rámci předmětů Prvouka, Přírodověda a Tělesná výchova.
Umožňuje-li to organizace výuky a rozpočet školy, jsou ve 3. ročníku třídy v Českém jazyce a literatuře děleny na 2 skupiny v 1 hodině v týdnu, dělení tříd realizujeme v kombinaci s výukou anglického jazyka. Ve 2. a 3. ročníku probíhá v rámci výuky Tělesné výchovy plavecký výcvik ve školním plaveckém bazénu v rozsahu 20 vyučovacích hodin v ročníku. Po dobu realizace plaveckého výcviku je upraven rozvrh 2. a 3. tříd. Plavání je průběžně začleněno do tělesné výchovy i ve všech dalších ročnících 1. a 2. stupně.
Na 2. stupni mohou být děleny třídy v Matematice a v Českém jazyce a literatuře ve třech ročnících v 1 hodině v týdnu podle organizačních možností a rozpočtu školy.
Druhý cizí jazyk jsme od 1.9.2007 zařadili pro žáky v 7., 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně formou volitelného předmětu, alternativně jsme nabídli ve stejné časové dotaci Seminář z výtvarné výchovy. Od 1.9.2013 je Německý jazyk (druhý cizí jazyk) povinný, ponecháváme dvouhodinovou dotaci v 7. – 9. ročníku.
Volitelné předměty v rozsahu 1 hodiny týdně v 7., 8. a 9. ročníku vybírají žáci z této nabídky: Výpočetní technika, Seminář z českého jazyka, Seminář z matematiky, Konverzace v anglickém jazyce, Konverzace v německém jazyce, Praktika z chemie, Praktika z přírodopisu, Chemicko-přírodopisná praktika, Dramatická výchova, Sportovní výchova, Seminář z výtvarné výchovy, Aerobik, Ruský jazyk, Finanční gramotnost.
Pro Pracovní činnosti jsme vybrali z nabídky tematických okruhů Práce s technickými materiály a Pěstitelské práce s realizací v 6. ročníku, Příprava pokrmů, Pěstitelské práce a Využití digitálních technologií s realizací v 7. ročníku. V 8. a 9. ročníku zařazujeme tematický okruh Svět práce.
Nabídku nepovinných předmětů tvoří především výuka Náboženství, kterou realizujeme v rozsahu 1 hodiny týdně ve všech ročnících. Nepovinnými předměty mohou být pro žáky i volitelné předměty.
IVP žáků se SVP v případě doporučení školského poradenského zařízení zahrnuje předměty speciálně pedagogické péče. Na tyto předměty mohou být vyčleněny 2 disponibilní hodiny z hodinové dotace pro vyučovací předmět Český jazyk a literatura na 1. stupni.
Výuka probíhá formou vyučovacích hodin, příležitostně je zařazována výuka v blocích případně formou projektu.

Výuka podle nového ŠVP s Informatikou a digitální kompetencí začne podle opatření ministra na 1. stupni od 1.9.2022, a to ve 4. a 5. ročníku, a na 2. stupni od 1.9.2023 v 6. a 7. ročníku, od 1.9.2024 v 8. a 9. ročníku.

Ročník	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28
1						
2						
3						
4	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně
5	zahájení bez návaznosti	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4
6		návaznost na 5	návaznost na 4, 5	návaznost na 4, 5	návaznost na 4, 5	návaznost na 4, 5
7		zahájení bez návaznosti	návaznost na 6	návaznost na 4, 5, 6	návaznost na 4, 5, 6	návaznost na 4, 5, 6
8		zahájení bez návaznosti	návaznost na 7	návaznost na 6, 7	návaznost na 4, 5, 6, 7	návaznost na 4, 5, 6, 7
9		zahájení bez návaznosti	návaznost na 8	návaznost na 7, 8	návaznost na 6, 7, 8	návaznost na 4, 5, 6, 7, 8

Červená znamená dobíhající výuku dle původního RVP ZV z roku 2017.
Světlá zelená znamená výuku kompletně podle RVP ZV z roku 2021. Informatika se učí kompletně podle nově zpracovaných osnov, které navazují po ročnících a zahrnují všechny obsahy nové Informatiky. Návaznost na předchozí ročníky je uvedena číslem.
Tmavě zelená znamená výuku částečně podle RVP ZV z roku 2021, ale starší žáci neabsolvují menší část nové Informatiky v předchozích ročnících. Výuka probíhá podle ŠVP v souladu s RVP ZV z roku 2021 s Informatikou podle nových osnov. Návaznost na předchozí ročníky je uvedena číslem.
Modrá znamená přechodnou fázi, kdy někteří žáci v takto označených ročnících neprojdou celým obsahem nové informatiky a výuka je zahajována zcela bez návaznosti na předchozí ročníky. Výuka probíhá podle ŠVP v souladu s RVP ZV z roku 2021 s Informatikou.

5. Učební osnovy

5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1. Český jazyk a literatura

5.1.1.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 1. stupni

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vzdělanosti. Český jazyk a literatura se podílí na utváření osobnosti každého jedince a vede k chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický vývoj národa.
Osvojení a uznání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu poznání a vytváří předpoklady k úspěšnému dorozumívání. Jazykové vyučování vede žáka ke znalostem a dovednostem, které mu umožňují vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání. Dovednosti získané ve výuce předmětu Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Učí žáky pravidlům mezilidské komunikace a pochopení své role v různých komunikačních situacích.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Českého jazyka a literatury má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek – komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova.
Ve výuce se však obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. Nedílnou součástí jsou i mezipředmětové vztahy a uplatnění Českého jazyka a literatury při porozumění a zvládání učiva v dalších vyučovacích předmětech.
Celková dotace hodin vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura na I. stupni je 39 hodin a je rozdělena do dvou období. V některých ročnících, zpravidla v 3. a 5. ročníku, dělíme podle finančních a organizačních možností školy jednu vyučovací hodinu týdně na dvě skupiny.

I.období
1. ročník – celkem 8 hodin týdně
2. ročník – celkem 9 hodin týdně
3. ročník – celkem 9 hodin týdně

II.období
4. ročník - celkem 7 hodin týdně
5. ročník - celkem 6 hodin týdně

Výuka byla posílena o 6 disponibilních hodin. Důvodem je vytvoření prostoru pro uplatnění různých forem a metod práce, zařazení činnostního učení a zajímavých činností jako jsou: skupinová i samostatná práce, besedy, dramatizace, komunitní kruh, návštěvy divadel a knihovny, didaktické hry, exkurze a jiné.

Komunikační a slohová výchova

Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit. Učí se výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky a pocity. Učí se přirozeně komunikovat, vyslechnout a respektovat názor druhého.

V 1.-3.ročníku klademe důraz především na ústní vyjadřování žáků a rozvoj slovní zásoby. Při výuce psaní vedeme žáky ke správným psacím dovednostem, základům čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu.

Ve 4.-5.ročníku realizujeme komunikační a slohové dovednosti při čtení, naslouchání, mluveném a písemném projevu žáků. Rozvíjíme především samostatnou písemnou formu.

V obou obdobích vytváříme dostatek příležitostí k tomu, aby žáci hovořili, diskutovali, vyjadřovali se o tom, co pozorují a prožívají. Tato oblast je úzce spjata s ostatními vyučovacími předměty, především s Etickou výchovou, Prvoukou, Vlastivědou a Přírodovědou.

Jazyková výchova

Žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby jazyka. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je předpokladem srozumitelného vyjadřování. Při zvládání jazykového učiva využíváme audiovizuální techniku, výukové programy na PC a internet.

V 1.-3.ročníku se žáci učí prostě a jasně vyjadřovat spisovným jazykem a osvojují si základní pravopisné jevy. Učí se pozorovat, srovnávat, třídit a zobecňovat.

Ve 4.-5.ročníku je naší snahou automatizovat základní pravopisné jevy a dobře naučit pravopis. Více jsou zařazována pravopisná a mluvní cvičení, kdy žák zdůvodňuje a prakticky využívá mluvnické jevy.

Literární výchova

Žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném textu. Postupně získávají základní čtenářské návyky a schopnosti. Snahou Literární výchovy je vychovat z žáka čtenáře, který v četbě nachází nejen poznání, ale i zábavu. Při výuce čtení využíváme metodu analyticko-syntetickou a již od 1.ročníku dbáme o čtení s porozuměním. Při čtení, poslechu a recitaci se žákům zjemňuje smyslové vnímání, bystří pozorování, cvičí paměť, rozvíjí představivost, fantazie a ústní vyjadřování.

V 1.-3.ročníku při práci s texty spojujeme výcvik čtení s rozvojem vyjadřování, se vzděláváním v různých oborech i s výchovou žáků. Čtení využíváme v Prvouce při poznávání přírody, života lidí a světa.

Ve 4.-5.ročníku věnujeme pozornost četbě uměleckých textů, textů s přírodovědnou, zeměpisnou i historickou tématikou, a to jak v čítankách, tak i ve vybrané doplňkové četbě a encyklopediích.

Četbu v obou obdobích obohacujeme dramatizací, výtvarným vyjádřením, rozhovory o knihách a referáty z nich. Tím si žáci zároveň rozšiřují znalost o autorech literárních děl. Do výuky Literární výchovy zařazujeme také návštěvy knihovny, divadel a kina.

V předmětu Český jazyk a literatura využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení
Učitel věnuje prostor
- k osvojování nových poznatků a pojmů různými metodami
- k vyhledávání informací z různých zdrojů (encyklopedie, Pravidla českého pravopisu, knihovna...)
- k třídění informací a využívání dřívějších poznatků k pochopení nových
- k využívání dosavadních znalostí žáků k tvůrčí činnosti, dramatizaci, skupinové práci apod.
- ke zhodnocení výsledků vlastního učení žáků
- k pochopení a propojení informací a jejich využití v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů
Učitel motivuje žáky
- k vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni
- k samostatnému řešení problémů – vyhledávání v odborné literatuře, učebnici…
- k využívání získaných vědomostí a dovedností k řešení problému – třídí, hledá shodné nebo odlišné znaky
- k obhájení a zdůvodnění si svého rozhodnutí

Kompetence komunikativní
Učitel připravuje vhodné činnosti
- k formulování a vyjadřování myšlenek (spisovné a nespisovné vyjadřování) žáků
- k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- k naslouchání a porozumění druhým
- k diskuzi a argumentaci
- k využití informačních a komunikačních prostředků
- k využití získaných dovedností k tvořivému zpracování (vlastní literární tvorba, tvorba reklamy, dramatizace)
- k využití získaných komunikačních dovedností k vytváření vztahů k ostatním lidem

Kompetence sociální a personální
Učitel nabízí žákům činnosti
- ke spolupráci při skupinové práci, k přijetí své role
- k samostatnému utváření pravidel chování ve třídě a k jejich následnému respektování a dodržování

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova
Ročník: 1.

- k diskuzi a otevřené debatě (ve skupině i v celé třídě)

Učitel posiluje sebedůvěru, sebeúctu a vzájemnou pomoc

Kompetence občanské

Učitel podporuje u žáků

- úctu k tradicím, kulturnímu a historickému dědictví
- ekologické cítění, vědomí, že ochrana životního prostředí je ochranou zdraví a života člověka
- pomoc druhým a zodpovědné chování v mezních situacích
- odmítání fyzického a psychického násilí
- úctu k dospělým i k sobě navzájem

Kompetence pracovní

Učitel vyžaduje po žákovi

- zvládnutí základních hygienických návyků při psaní a čtení
- splnění úkolu či zadané role
- využití dřívějších znalostí ke zvládnutí nového úkolu
- dodržování předem vymezených pravidel

Kompetence digitální

Učitel rozvíjí u žáka

- osvojování základních hygienických návyků spojených se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií
- užívání digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení
- čtení s porozuměním přiměřeně náročných textů, včetně textů elektronických
- vyhledávání základních informací v doporučených digitálních zdrojích, porovnávání informací z různých zdrojů
- využívání vybrané formy elektronické komunikace, respektování pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova
Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- provádí přípravná cvičení zraková a sluchová - vyhledává, skládá a čte písmena, slabiky, slova - čte plynule, přiměřeným tempem a s porozuměním jednoduché věty	Technika čtení	Hv M	OSV – Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání
- reaguje na ústní i písemné velmi jednoduché pokyny		M	OSV – Osobnostní rozvoj - psychohygiena
- naslouchá pozorně ostatním, komunikuje se spolužáky	Komunikace	Prv	OSV – Sociální rozvoj - komunikace - komunikace v různých situacích (prosba, omluva, poděkování) OSV – Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika
- vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky - provádí artikulační cvičení, která vedou k odstranění špatné výslovnosti	Základy techniky mluveného projevu - výslovnost	Hv	

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova
Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- provádí dechová a hlasová cvičení - mluví přiměřeným tempem	Základy techniky mluveného projevu – dechový a hlasový výcvik	Hv	
- užívá vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu	Výrazové prostředky	Prv	
- tvoří krátké smysluplné věty na základě vlastních zážitků - odpoví na otázku celou větou - formuluje prosbu, poděkování, omluvu	Krátké mluvené projevy Základní formy společenského styku	Prv	
- dodržuje základní hygienické návyky při psaní (správné držení těla, správný úchop psacího náčiní, sklon sešitu) - provádí přípravné činnosti a cviky pro uvolnění ruky	Základní hygienická pravidla		OSV – Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení
- orientuje se v liniatuře - píše kresebné cviky velkých tvarů - píše jednotlivé prvky písmen a číslic	Technika psaní	Vv Pč M	

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova
Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- osvojuje si psaní správných psacích tvarů písmen a číslic			
- při psaní správně spojuje písmena ve slovech - kontroluje svůj písemný projev, dbá na úpravu	Písemný projev		
- píše samostatná písmena, slabiky, slova a jednouché věty - opíše, přepíše jednoduchý text, píše diktát	Písemný projev		
- přiřadí ilustrace k přečtenému textu	Pozorné čtení	Vv	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Den Země

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Jazyková výchova
Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozlišuje jednotlivá písmena tiskací a psací, velké a malé tvary - správně artikuluje jednotlivé hlásky - skládá slova a slabiky - správně vyslovuje délky hlásek	Zvuková stránka jazyka - hlásky - samohlásky - dvojhlásky - slabika - slovo	Hv	OSV – Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - smyslové vnímání
- užívá pravopis velkých písmen na začátku věty, vlastních jmen a příjmení	Slovní zásoba + pravopis - velké a malé písmeno - písmeno tištěné, psané	Prv	
- rozliší větu v textu - sestaví ze slov jednoduchou větu - rozezná a pojmenuje interpunkční znaménka (. , ? ! :)	Skladba - věta - krátké mluvené projevy - interpunkční znaménka		

Vyučovací předmět: Jazyk český a literatura - Literární výchova
Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- naslouchá literárním textům - hlasitě čte přiměřeně náročné texty - přednáší zpaměti krátké básně	Poslech literárních textů Četba literárních textů Přednes		
- hodnotí vlastnosti postav - zaujímá postoj k přečtenému textu	Práce s literárním textem		OSV – Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí -hodnoty, postoje – vlastnosti literárních postav
- odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - rozlišuje prózu a verše	Pohádka, vyprávění Próza, poezie	Vv	
- pracuje s literárním textem podle pokynů učitele - rozliší literární pojmy - dramatizuje pohádku	Základní literární pojmy - říkadlo, hádanka, pohádka, báseň, kniha, časopis, ilustrace, spisovatel, divadlo	Vv Hv Tv	

Vyučovací předmět: Jazyk český a literatura - Komunikační a slohová výchova
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- plynule čte věty a jednoduchý text - čte s porozuměním potichu i nahlas	Technika čtení	Prv	
- plní jednoduché ústní i písemné pokyny		M	OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena
- klade smysluplné otázky - formuluje vhodné odpovědi a respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - spolupodílí se na vytváření komunikačních pravidel	Základní formy společenského styku		OSV – Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Technika mluveného projevu – výslovnost hlásek a délky samohlásek		
- v mluveném projevu užívá vhodné tempo řeči a správně dýchá	Technika mluveného projevu	Hv	

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky - vyřídí vzkaz, jednoduchou zprávu	Výrazové prostředky řeči Komunikační žánry		OSV – Sociální rozvoj - komunikace - řeč zvuků a slov
- vyjádří svoji myšlenku - tvoří krátké vypravování na základě vlastních zážitků	Krátké mluvené projevy Děj – základ vypravování		
- upevňuje si základní hygienické návyky při psaní	Hygienické návyky		
- užívá všech tvarů písmen (tiskací i psací) - píše správné tvary písmen a číslic (s důrazem na sklon a velikost písma) - správně umísťuje diakritická znaménka - samostatně kontroluje písemný projev - dbá na čitelnost a úhlednost písma	Technika psaní	M	

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- píše věty a větné celky ve správném pořadí - využívá při psaní jazykové znalosti o větě - samostatně opíše, přepíše jednouchý text, píše diktát, doplní aplikační cvičení	Písemný projev		
- seřadí informace podle dějové posloupnosti - vypráví podle ilustrací jednoduchý příběh, domýšlí neukončený příběh	Čtení vyhledávací Obrázková osnova Vypravování	Vv	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Den Země

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Jazyková výchova
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozliší hlásky na samohlásky, souhlásky, dvojhlásky - doplní a zdůvodní párové souhlásky (spodoba) na konci slov i uprostřed slova - vyjmenuje abecedu - abecedně řadí slova s oporou o napsanou abecedu - dělí slova na slabiky - aplikuje dělení slov na slabiky při dělení slov na konci řádku	Zvuková stránka jazyka - dělení hlásek, dvojhlásky - slabikotvorné r, l - párové souhlásky - abeceda a písmo - slovo, slabika, hláska (písmeno) - význam slabiky při dělení slov		OSV – Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - pozornost, cvičení, zapamatování
- třídí slova nadřazená a podřazená - vyhledá slova protikladná - vyhledá slova významem podobná	Slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba	Prv	
- vyhledává slova označující děj, věc, vlastnost	Tvarosloví - slovní druhy	Prv	
- vyjmenuje slovní druhy - určí v textu, která slova označují osoby, zvířata nebo věci a která slova vyjadřují, co osoby, zvířata a věci dělají - vyhledá podstatná jména, slovesa, předložky, spojky	- podstatná jména, slovesa - podstatná jména, slovesa, předložky, spojky		

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Jazyková výchova
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- tvoří ze slov smysluplné věty - vytvoří větu s danými slovy a k dané situaci - odpoví celou větou na otázky - spojí krátké věty vhodnou spojkou do jednoduchých souvětí - rozliší větu a souvětí v textu	Skladba - věta- jednotka jazykového projevu - věta jednoduchá, souvětí - spojky a jejich funkce	M – slovní úlohy	
- rozezná začátek a konec věty - řadí věty v textu ve správném pořadí - rozlišuje druhy vět - používá interpunkční znaménka	Pravopis - pravopis vět, slov - pořádek vět - druhy vět		
- odůvodňuje gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek a aplikuje znalosti v písemném projevu - užívá správně pravopis u-ů-ú - odůvodňuje a správně píše skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - píše správně vlastní jména osob, zvířat, příjmení, bydliště	- dělení souhlásek - tvrdé a měkké souhlásky - u-ů-ú - písmeno ě - vlastní jména	Prv	

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Literární výchova
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- čte literární texty přiměřené věku ve vhodném tempu a se správnou intonací - naslouchá četbě prózy a poezie - přednáší zpaměti básně a krátké veršované pohádky. - využívá správné frázování a výrazové prostředky	Četba literárních textů Poslech literárních textů Přednes		
- vyjadřuje své pocity z četby - vyhledá literární postavy a hodnotí jejich charakterové vlastnosti - doporučí přečtenou knihu spolužákům	Práce s literárním textem	Vv	OSV – Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí -referáty z knih
- rozlišuje pohádku a povídku - rozlišuje báseň a veršovanou pohádku	Základní literární pojmy - pohádka, povídka - báseň, veršovaná pohádka - básník, verš, rým - vyprávění, vypravěč, děj - ilustrátor - herec, divák	Vv	
- využívá dramatizace k tvořivé práci s textem - volně reprodukuje nebo výtvarně vyjádří přečtený text - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Tvořivé činnosti s literárním textem	Vv Hv Tv	

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - uvědomuje si čtení jako zdroj informací	Technika čtení Četba uměleckých, populárních a naukových textů	Prv	
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - orientuje se v textu	Zpracování informací		
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Základní formy společenského styku - dialog		OSV – Sociální rozvoj - komunikace - komunikace v různých situacích – verbální i nonverbální prostředky řeči, dramatizace
- v krátkých mluvených projevech a při hlasitém čtení správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Technika mluveného projevu		
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Výrazové prostředky řeči		OSV – Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika OSV – Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO - Občanská společnost a škola - demokratická atmosféra, vytváření pravidel chování ve třídě

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Mluvený projev	Prv	EV - Vztah člověka k prostředí - naše obec
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Hygienické návyky		
- píše správné tvary písmen a číslic, dbá na úhlednost a úpravu písemného projevu - kontroluje samostatně vlastní písemný projev	Technika psaní	M	
- píše věcně i formálně správně jednouchá sdělení	Písemný projev		
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Vypravování – obrázková, textová osnova Reprodukce textu	Vv	EV -Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Den Země

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Jazyková výchova
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- aplikuje znalost abecedy - uvědoměle zdůvodňuje pravopis párových souhlásek a aplikuje je v psaném projevu	Zvuková stránka jazyka - abeceda - párové souhlásky		OSV- Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovednosti zapamatování
- uvádí příklady slov souznačných, protikladných a souřadných - vyhledá v textu slova příbuzná	Slovní zásoba a tvoření slov - význam slov - slovo a skutečnost - slova významem podobná, příbuzná		
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Tvarosloví - slovní druhy	Prv	
- vyhledá slovní druhy v textu – podstatná jména, přídavná jména, číslovky, slovesa, předložky, spojky, částice, citoslovce - skloňuje podstatná jména - u podstatných jmen určí rod, číslo - vyjmenuje pádové otázky, v jednoduchých typech určí pád s dopomocí tabulky - určí sloveso ve větě, samostatně k němu přiřadí osobu a číslo - určí s dopomocí čas vyplývající jednoznačně z textu	Tvarosloví - slovní druhy - kategorie podstatných jmen - sloveso - pojmenování děje - kategorie sloves		

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Jazyková výchova
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozliší větu jednoduchou a souvětí - spojí věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojkami a jednoduchými spojovacími výrazy	Skladba - věta jednoduchá a souvětí - základní skladební dvojice - stavba věty jednoduché		
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Druhy vět		
- uvědoměle užívá gramatiku tvrdých a měkkých souhlásek - vyjmenuje základní řadu vyjmenovaných slov - určí pravopis základních vyjmenovaných slov a jasně z toho vyplývajících slov příbuzných užívaných v běžném životě, znalost aplikuje i písemně - píše správně vlastní jména osob, zvířat, měst, vesnic, řek, hor…	Pravopis - gramatika tvrdých a měkkých souhlásek - vyjmenovaná slova - vlastní jména - regionální názvy, místopis	Prv	OSV – Osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání - rozvoj paměti

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Literární výchova
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Četba literárních textů Přednes		
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Práce s literárním textem	Vv Pč	OSV – Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí -referáty z knih
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Literární žánry a pojmy - pověst, bajka, přísloví, pranostika		
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Tvořivé činnosti s literárním textem	Vv Hv	

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas se zaměřením na plynulost a techniku čtení	Plynulé pozorné čtení Čtení jako zdroj informací		
- rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk a s dopomocí je třídí a zaznamenává	Praktické a věcné naslouchání	Vl Pří	OSV – Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Osnova Klíčová slova Členění textu		
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení, zapamatuje si z něj podstatná fakta	Vypravování Popis		EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Den Země
- vede správně telefonický rozhovor, dialog na základě obrazového materiálu	Dialog na základě obrazového materiálu Základní komunikační pravidla (zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí, zdvořilé vystupování)		OSV – Sociální rozvoj - komunikace - učí se pravidlům dialogu telefonování

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- volí náležitou intonaci při krátkém mluveném projevu a při hlasitém čtení	Technika mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)		
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost při běžných situacích			
- s dopomocí učitele píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché komunikační žánry	Adresa Blahopřání Pozdrav z prázdnin Oznámení		
- s dopomocí sestaví jednoduchou osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký ústní nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti			

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Jazyková výchova
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozlišuje slova podle významu - pozná slova citově zabarvená	Slovní zásoba a tvoření slov - nauka o slově - význam slov		
- s dopomocí určí kořen slova, předponu, příponu a koncovku	Stavba slova - kořen, předpona, přípona, koncovka		
- určí slova spisovná a nespisovná - porovnává slova citově zabarvená se slovy spisovnými	Slova spisovná a nespisovná Slova citově zabarvená		
- určí mluvnické kategorie podstatných jmen – rod, číslo, pád , vzor – s dopomocí tabulky - rozlišuje infinitiv a slovesný tvar jednoduchý a složený - časuje slovesa – čas přítomný, minulý, budoucí - určí osobní zájmena - určí slovní druhy	Tvarosloví - slovní druhy - skloňování podstatných jmen, vzory podstatných jmen - slovesa - časování sloves - zájmena - příslovce		

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Jazyková výchova
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- vyhledá vyjádřený podmět a přísudek ve větě	Skladba - stavba věty - určování podmětu, přísudku		
- rozliší větu jednoduchou a souvětí - spojí věty v souvětí spojovacími výrazy	Věta jednoduchá a souvětí		
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Slovní druhy Věta jednoduchá a souvětí		
- určí vyjmenovaná slova a slova příbuzná a aplikuje znalost v písemném projevu	Pravopis - vyjmenovaná slova		OSV- Osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Literární výchova
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- vyjadřuje své dojmy z četby, četbu si vybírá podle svého zájmu - zaznamenává si zajímavé myšlenky	- zážitkové čtení a naslouchání - čtení literárních textů - vlastní výtvarný doprovod - dramatizace	Vv Vl	VMEGS - Jsme Evropané -kořeny a zdroje evropské civilizace (četba pověstí a textů z historie ČR)
- volně reprodukuje čtený nebo slyšený text podle svých schopností	- volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - přednes		
- odliší vyprávění literární od faktického, všímá si rozdílu zpracování textu	- literární druhy a žánry - pohádka- moderní i klasická, bajka, povídka	Vl Pří	EV - Základní podmínky života - četba literatury faktu
- využívá základní literární pojmy při praktických činnostech	Literární pojmy - přirovnání, přísloví, rčení, pranostika, verš, rým, sloka, rozpočitadlo, hádanka, říkanka - báseň, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér		OSV – Osobnostní rozvoj - kreativita - originalita, pružnost, práce s literárním textem

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - vyhledá klíčová slova, orientuje se v textu	Čtení jako zdroj informací Čtení vyhledávací, klíčová slova	Vl Pří	
- rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodné pro daný věk - podstatné informace zaznamenává	Třídění informací	Vl Pří	MediV - Kritické čtení a vnímání sdělení - třídění informací z reklam, tvoření reklamy - Vnímání autora mediálních sdělení - výrazové prostředky a jejich uplatnění (slohové útvary)
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Naslouchání		
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Mluvený projev	Vl Pří	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá - četba textů o Evropě (životní styl, tradice, život)
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Oslovení Omluva Prosba Vzkaz Zpráva		

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě			MediV - Kritické čtení a vnímání sdělení - tvoření reklamy
- volí náležitou intonaci, přízvuk,pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru			
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Zdvořilé vystupování		OSV – Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika -hodnoty a postoje k chování lidí, komunitní kruh
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Dopis Pozvánka Přihláška Dotazník Inzerát Omluvenka		MediV - tvorba mediálního sdělení -kom. sdělení (inzeráty, pozvánka)
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Písemný projev		

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Jazyková výchova
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- pozná a porovnává antonyma, synonyma a homonyma a používá je v běžných situacích	Slovní zásoba a tvoření slov - význam slov		
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Tvoření slov		
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - určuje kategorie podstatných jmen a sloves - určí slovesný způsob v textu - třídí druhy zájmen, nahrazuje jimi v textu podstatná a přídavná jména - vyhledá v textu přídavná jména, určuje druhy přídavných jmen (tvrdé, měkké, přivlastňovací) - skloňuje přídavná jména tvrdá a měkká - pravopis přídavných jmen přivlastňovacích zvládá s dopomocí - pozná číslovky a vyhledá je v textu	Tvarosloví - slovní druhy - kategorie podstatných jmen - kategorie sloves (způsob, zvratná slovesa) - druhy zájmen - druhy přídavných jmen - skloňování přídavných jmen - číslovky		

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Jazyková výchova
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- uvědoměle užívá slova spisovná v psaných a mluvených textech - volí správné situace pro užití spisovného a hovorového jazyka	Slovo		
- určí základní větné členy (podmět, nevyjádřený i několikanásobný podmět, přísudek) - určí základ věty v neúplné základní skladební dvojici - zdůvodňuje shodu přísudku s podmětem	Skladba - podmět, přísudek - shoda přísudku s podmětem		
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Věta a souvětí		
- uvědoměle užívá psaní i-y po obojetných souhláskách	Pravopis - vyjmenovaná slova		
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - rozlišuje řeč přímou a uvozovací, dramatizuje text	Přímá řeč, uvozovací věta		

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Literární výchova
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je		Vl Pří Vv	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá - životní styl, texty o Evropě MultiV- Etnický původ - četba literatury faktu EV - vztah člověka k prostředí - četba literatury faktu
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma, zachovává posloupnost děje a hlavní linii	Přednes Dramatizace Tvořivá práce s textem	Vv Pč Hv	OSV – Sociální rozvoj - kooperace a kompetence - rozvoj individuálních a sociálních dovedností (dramatizace)
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Literární druhy a žánry – vědecko-fantastická, populárně-naučná, literatura faktu	Pří	
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Literární pojmy – metafora, epigramy, komiks		

5.1.1.2. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 2. stupni:

Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat výsledky svého poznání. Dovednosti získané v předmětu Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělávání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků ve všech dalších oblastech vzdělávání.
Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.
Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6., 8. a 9. ročníku 5 hodin týdně, v 7. ročníku 4,5 hodiny týdně. Českému jazyku a literatuře byly na 2. stupni přiděleny z disponibilní časové dotace 3,5 hodiny. Zpravidla v 6., 7. a 8. ročníku dělíme 1 vyučovací hodinu týdně na dvě skupiny, umožní-li to organizace výuky a aktuální rozpočet mzdových prostředků školy.
Výuka probíhá většinou ve třídách nebo v odborných učebnách – pro Český jazyk a literaturu využíváme zejména počítačové učebny vybavené vhodným výukovým softwarem s přístupem na internet, výjimečně pracujeme v terénu, zejména při Komunikační a slohové výchově.
V Komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie. V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka, učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně a komunikovat s okolním světem. V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměr autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Literární výchova má za cíl rozvoj estetického cítění žáků, rozpoznání literárních hodnot a podněcování žáků k četbě, která obohacuje slovní zásobu a rozvíjí fantazii. Apel na návrat k četbě je v současné době pasivní konzumace televizních programů a agresivních počítačových her velmi aktuální.
Do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou na 2. stupni zařazena všechna průřezová témata, dominantní postavení má Osobnostní a sociální výchova.

Učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků zejména těmito výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení:

Učitel
- klade důraz na pozitivní motivaci žáka,
- zdůrazňuje pozitivní vztah k učení,
- začleňuje pestré, tvořivé a aktivizující metody a formy učení,
- předkládá náměty v širších souvislostech,
- používá vhodné učební pomůcky (encyklopedie, jazykové příručky, slovníky, tabule gramatických přehledů) a audiovizuální techniku,
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů,
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb,
- umožňuje samostatnou volbu, výběr metod a způsob řešení zadaného úkolu nebo situace,

- vytváří situace, aby žák správně porozuměl textu a vyhledával a třídil informace,
- podněcuje žáky k realizaci jejich vlastních nápadů, podněcuje kreativitu žáků,
- prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů vede žáky k porozumění jejich významu a smyslu
- motivuje žáky, aby si vedli strukturovaná portfolia zahrnující informace o četbě krásné literatury a informačních zdrojích z dalších oblastí jejich zájmu, a tím sledovali pokrok ve svém učení.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další způsoby řešení,
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností (např. získaných z četby a samostudia) a z vlastního úsudku,
- předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity,
- klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění,
- respektuje názor a osobnost druhých a vytváří podmínky k tomu, aby žáci činili totéž,
- pracuje s chybou jako východiskem pro hledání správných řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel

- zařazuje řečnická cvičení a slohové práce na dané téma,
- začleňuje diskusní kroužky a besedy,
- zařazuje dramatizace modelových situací, v nichž se žák může v běžném životě ocitnout, hledá a nabízí možná řešení,
- nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem,
- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými, a to i elektronická), a tím vytváří příležitosti k tomu, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci, strategii a záměr a volili vhodné verbální i neverbální prostředky v komunikaci,
- zapojuje žáky podle jejich schopností a zájmů do spolupráce s realizačním týmem třídního blogu nebo školního časopisu; vede je k tomu, aby vnímali školní média jako jeden z prostředků komunikace.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině a vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta), na jejichž vytváření se žáci podíleli,
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), i k žákům se zdravotním oslabením nebo znevýhodněním,
- do výuky vnáší přátelskou a pozitivní atmosféru,
- posiluje sebedůvěru a sebeúctu žáka a jeho samostatný rozvoj,
- zaujímá odmítavý postoj k negativním projevům, které narušují dobré vztahy,
- připravuje činnosti, při nichž žáci sdělují své pocity, vzájemně se povzbuzují a oceňují,
- využívá zkušenosti žáků s komunikáty z prostředí digitálních technologií pro rozvoj jejich personální a interpersonální komunikace a pro utváření jejich hodnotového systému.

Kompetence občanské

Učitel

- podněcuje žáky k vytváření pravidel slušného diváka a k jejich dodržování,
- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka,
- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a našich tradic,
- zařazuje témata řečnických cvičení a slohových prací, v nichž žáci vyjádří svůj postoj k chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka, s nimiž se žáci mohou v běžném životě setkat,
- aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování a účastí v soutěžích,
- využívá osobní zkušenosti žáků s komunikací v různých médiích včetně sociálních sítí a jejich zkušenosti z četby k přiblížení myšlení, názorů a jednání různých lidí.

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku a plněním zadaných úkolů,
- při práci s informačními zdroji vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváří příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vede je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby

- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Komunikační a slohová výchova
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- používá v mluveném projevu podle komunikačního záměru náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo, gesta a mimiku - uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu - odliší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá poznatků v komunikaci - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo ni - sestavuje osnovu pomocí hesel i vět - souvisle převypráví obsah textu svými slovy	**Vypravování** - reprodukce textu - osnova (i pomocí obrázků) - časová posloupnost - dramatizace, vyjádření pohybem		OSV: Komunikace, Sebepoznání a sebepojetí, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Kreativita
- pojmenovává předměty, zná jejich vlastnosti a využití při práci - popisuje jednotlivé kroky v časové posloupnosti - sestavuje návod pro práci s různými jednoduchými pracovními nástroji a pomůckami	**Popis** - předmětu, osoby, děje - pracovního postupu	Pč,Vv,Ch: popis pracovního postupu	OSV: Sebepoznání a sebepojetí, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Kreativita
- rozlišuje rozdíly mezi zprávou a oznámením - sestavuje zprávu, oznámení, pozvánku - informuje o akcích a událostech, které se ho týkají	**Zpráva** **Oznámení** **Pozvánka**		
- reprodukuje text - vyhledává klíčová slova a shrne hlavní myšlenky - formuluje hlavní myšlenky zajímavých textů z různých oblastí	**Výpisky a výtah** - hlavní myšlenky textu	Dě, Ze, Př, F: hlavní myšlenky odborného textu	

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Komunikační a slohová výchova
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- zpracovává výtah z odborného textu z učebnic 6. ročníku			
- stylizuje dopis soukromého i úředního charakteru - rozlišuje rozdíl mezi osobním a úředním dopisem - orientuje se v předepsaných tiskopisech a vyplňuje je - vyplňuje objednávku	**Dopis osobní a úřední** **Objednávka**		OSV: Sebepoznání a sebepojetí, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Kreativita

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Jazyková výchova
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- vysvětlí pojem mateřština - rozliší a vhodně používá spisovné a nespisovné tvary ústně i písemně (nářečí, obecnou češtinu) a zdůvodní jejich užití - chápe význam jazyka pro myšlení a dorozumívání v lidském životě - pracuje s ukázkami spisovného a nespisovného jazyka - používá jazykové příručky (Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny) - osvojuje si základní normy písemného a ústního vyjadřování	**Úvod o jazyce českém** Jazyk a jeho útvary Spisovné a nespisovné tvary (nářečí, obecná čeština) Jazyk mateřský Jazykové příručky	Dě: vznik řeči Ov: vztah k regionu, vlasti a jazyku Hv: zpěv písní v nářečí	MultiV: Multikulturalita-specifické rysy jazyků, význam užívání cizího jazyka
- vyslovuje spisovně česká a běžně užívaná česká slova - souvisle vyslovuje nová cizí slova - rozpozná spisovnou a nespisovnou výslovnost - používá v mluveném projevu podle typu komunikace náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo - uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu - volí vhodné jazykové prostředky pro určitou komunikaci (spisovnou i nespisovnou)	**Zvuková stránka jazyka** Hláskosloví Zásady spisovné výslovnosti (pauzy, důraz, tempo, přízvuk) Zvuková stránka věty	Cj: srovnání Jč s Aj a Nj, výslovnost, intonace, přízvuk Vv: funkce písma a jeho užití Hv: melodie	
- rozumí způsobu tvoření slov a doloží na příkladech - vysvětlí některá rčení - využívá odborných názvů (termínů) z naukových předmětů v komunikaci	**Stavba slova** Tvoření slov odvozováním Slova jednoznačná Synonyma, homonyma		

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Jazyková výchova
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- tvoří spisovné tvary slov			
- osvojuje si normy písemného projevu - procvičuje a ověřuje správnost psaní - základní pravidla psaní velkých písmen aplikuje na nové příklady podle četby - pochopí, vysvětlí a používá skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně	**Pravopis** Velká písmena, místní názvy (region) Přídavná jména přivlastňovací Zdvojené souhlásky, skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně Předpony s/se, z/ze, vz Předložky s/se, z/ze Psaní i/y po obojetných souhláskách Shoda přísudku s podmětem v příčestí minulém		
- rozpozná v textu slovní druhy - tvoří spisovné tvary slov - pracuje s abstraktními typy podstatných jmen a s typy jmen vlastních - skloňuje vlastní jména v regionu - odlišuje abstraktní od konkrétního - chápe rozdíl mezi pomnožnými a hromadnými jmény a jejich mluvnickým číslem - používá spisovné tvary přídavných jmen a zájmen - vyhledává a určuje zájmena - skloňuje zájmena - používá číslovky v textu - rozlišuje mluvnické kategorie sloves - užívá spisovné tvary podmiňovacího způsobu	**Tvarosloví** – slovní druhy Podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková, obecná, vlastní Přídavná jména – druhy, jmenné tvary, stupňování Zájmena – určování zájmen, skloňování, orientačně ukazovací a přivlastňovací Číslovky – druhy, skloňování Slovesa – slovesné kategorie, tvary podmiňovacího způsobu přítomného a minulého	Ov: vztah k regionu (vlastní jména)	MediV: Fungování médií ve společnosti, Tvorba a stavba mediálních sdělení

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Jazyková výchova
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- použije algoritmus – zařazení ke vzoru, vyvození i/y			
- rozliší větu - ovládá pořádek slov ve větě - pozná, rozliší, určí ve větě podmět a přísudek, rozliší různé typy podmětu a přísudku - vyhledává rozvíjející větné členy - pojmenuje a vysvětlí vztah shoda - určuje počet vět v souvětí podle počtu přísudků - spojuje věty nejobvyklejšími spojovacími výrazy - použije čárku ve větě	**Skladba** Základní větné členy Druhy podmětu a přísudku Rozvíjející větné členy Věta jednoduchá a souvětí Spojování vět spojovacími výrazy		MediV: Fungování médií ve společnosti, Tvorba a stavba mediálních sdělení

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Literární výchova
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozlišuje základní literární druhy a žánry a rozdíly mezi nimi, porovnává je - reprodukuje přečtený text - vytváří vlastní výtvarný doprovod k literárním textům - interpretuje vlastními slovy smysl díla - přednese vhodný literární text - dramatizuje vhodný text - zná hlavní autory pohádek, bajek	**Bajky** **Pohádky** -rozdíly mezi jednotlivými literárními útvary -druhy pohádek -ukázky bajek, pohádek	Dě: báje, mýty, pověsti, starověk Ov: vztah k minulosti, Valašsku	OSV: Komunikace, Mezilidské vztahy
- rozlišuje základní literární druhy a žánry a rozdíly mezi nimi - reprodukuje přečtený text - vyhledává informace o regionální literatuře v knihovně - stručně reprodukuje obsah (přiměřeně složitého) textu - vyhledává neznámá slova ve slovnících a příručkách - dramatizuje text	**Balady a romance** Erben, Neruda, Goethe… **Příběhy z dávných dob** **Pověsti, mýty** Jirásek, Petiška…		
- používá spisovný jazyk při svém vyjadřování - rozumí používání nespisovných výrazů v literární tvorbě - vyhledává v textu neznámé výrazy	**Svět fantazie** -ukázky z české i světové prózy a poezie s úsměvnou tematikou, nonsensová literatura Morgenstern,Swift, Tolkien… Macourek, Frynta…		
- ovládá techniku čtení, čtení plynulé a pozorné - přednese vhodný text - recituje vhodnou báseň	**Čemu se báseň říká** O přírodě		

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Literární výchova
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- seznamuje se s druhy rýmu, rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - přednáší zpaměti báseň			
- volně reprodukuje přečtený text - seznamuje se se základní literární teorií – literární hrdina - vnímá kladné charakterové vlastnosti dospělých, dětí, vztahy mezi dětmi ve třídě - srovnává mezilidské vztahy v době ohrožení - sestaví jednoduchá sdělení o vztazích mezi lidmi –myšlenka dobra a zla	**Příběhy o dětech a pro děti** **Ať žije život** Svět lidí a svět zvířat		OSV: Mezilidské vztahy
- volně reprodukuje filmové a divadelní zpracování literárního díla - srovnává ztvárnění téhož tématu v literárním a filmovém zpracování	**Divadlo a film**		MultiV
- volně reprodukuje přečtený text - vnímá kladné charakterové vlastnosti dospělých a dětí - používá spisovný jazyk při svém vyjadřování - rozumí používání nespisovných výrazů v literární tvorbě - pokouší se o vlastní literární text na dané téma	**Čtení pod lavicí** Humor v literatuře pro děti a mládež Hrdinství dospělých i dětí, jejich vlastnosti		OSV: Mezilidské vztahy

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Komunikační a slohová výchova
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu - používá v mluveném projevu podle komunikačního záměru náležitou intonaci, přízvuk, tempo - využívá vhodných jazykových a stylistických prostředků	**Opakování učiva slohu** Slohové útvary, postupy, využití **Vypravování** Vlastní zážitky Podle osnovy Na zadaná slova	Dě: Vyprávění historické události	OSV: Komunikace, Kooperace a kompetice
- pojmenovává vlastnosti předmětů - cvičí se ve schopnosti popisovat předměty, postupy - dodržuje a respektuje časové vztahy, posloupnost, návaznost - sestavuje výčet materiálu a pomůcek	**Popis** Obrazu, předmětu, uměleckého díla, pracovních postupů	Dě: popis historické události, zbraně Př: popis místa	OSV: Kooperace a kompetice, Sebepoznání a sebepojetí
- vyjadřuje své pocity a dojmy z přečteného uměleckého textu	**Líčení** (subjektivně zabarvený popis)		
- vystihne povahu člověka, jeho schopnosti, zvláštnosti a zájmy	**Charakteristika** (vnější, vnitřní, přímá, nepřímá)		OSV. Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Rozvoj schopností poznávání
- sestaví vlastní životopis - využívá poznatků o jazyce a stylu	**Životopis**	Dě: životopis Karla IV. Hv: životopisy skladatelů	
- formuluje ústní a písemnou žádost	**Žádost**		
- rozlišuje v textu podstatné a okrajové informace - posuzuje úplnost a neúplnost sdělení - odliší spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá svých	**Výtah**	Dě, Př, Ze, F: výtah z odborného textu	

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Komunikační a slohová výchova
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
poznatků v komunikaci a zvládá vyjadřování v běžných komunikačních situacích			

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Jazyková výchova
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- třídí slovní druhy a rozpozná je v textu - využívá znalostí o podstatných jménech konkrétních a abstraktních v projevu ústním i písemném - dovede najít synonymní výrazy - nepoužívá nadbytečná zájmena ukazovací ve svém projevu - převádí slovesa z činného do trpného rodu a naopak	**Tvarosloví** Procvičování ohebných slovních druhů Podstatná jména Přídavná jména – stupňování Zájmena – skloňování zájmena jenž Slovesa – rod činný a trpný, některé obtížné tvary sloves	Cj: srovnání s Jč-výslovnost, přízvuk Dě: slova zastaralá, zaniklá	
- rozlišuje neohebná slova a vyhledává je v textu - využívá příslovečných spřežek - nahrazuje příslovce jinými s opačným významem - volí nejvhodnější spojky v souvětí - použije algoritmus – zařazení ke vzoru - vyvozuje i/y - zná mluvnické kategorie - podle záměru zhodnotí správnost v písemném i ústním projevu	**Neohebné slovní druhy** Příslovce – stupňování, příslovečné spřežky Předložky Spojky Částice Citoslovce		
- používá správně velká písmena v psaném projevu, nejasnosti ověřuje - správně vyslovuje, skloňuje a píše cizí jména - orientuje se ve svém místě bydliště (názvy ulic, budov apod.) - používá jazykové příručky	**Pravopis** Psaní velkých písmen Pravopis číslovek Psaní čárky ve větě jednoduché (oslovení, větný člen rozvitý a několikanásobný)		

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Jazyková výchova
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- vyhledává a vysvětluje některá rčení - využívá odborných názvů (termínů) z naukových předmětů v komunikaci - užívá složení slova (rozdíl mezi jazykem českým a německým) - rozumí způsobu tvoření slov, doloží na příkladech	**Slovní zásoba** Význam slov (mluvnický a věcný) Sousloví, rčení, slova jednoznačná a mnohoznačná, citově zabarvená, synonyma, antonyma, homonyma, odborné názvosloví Slovní zásoba a tvoření slov Obohacování slovní zásoby		
- rozlišuje otázky zjišťovací a doplňovací - ovládá interpunkci za oslovením, psaní čárky mezi větami - rozlišuje věty dvojčlenné a jednočlenné - volí správnou intonaci u vět tázacích, rozkazovací a přacích - určuje podmět a přísudek vyjádřený různými způsoby - rozumí vztahu závislosti mezi větnými členy - rozliší a pojmenuje rozvíjející větné členy - při vlastní tvorbě rozvíjí základní větné členy - vyhledává spojovací výrazy - seznamuje se s větou hlavní a vedlejší	**Skladba** Druhy vět podle postoje mluvčího Věta jednočlenná a dvojčlenná Větné ekvivalenty Druhy vět podle funkce **Základní větné členy** Vyjádření podmětu různými slovními druhy Přísudek slovesný, složený, jmenný se sponou **Rozvíjející větné členy** Předmět Příslovečné určení Přívlastek Doplněk **Druhy vedlejších vět** Podmětná, přísudková, předmětná, příslovečná, přívlastková, doplňková		

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Literární výchova
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozlišuje literární druhy a žánry-lyrika, epika a drama - charakterizuje jednotlivé literární druhy a žánry – báje, pověsti, legendy, pohádky - seznamuje se s hlavními vývojovými obdobími starší národní a světové literatury - seznamuje se s typickými představiteli vývojových období starší české a světové literatury - pracuje s jazykem literárního díla	Setkání se starší literaturou Bible – potopa světa Antická literatura-Odyssea, Gilgameš Starší česká literatura Středověká literatura a doba husitská Jan Hus Ukázky staré francouzské, italské, španělské a ruské literární tvorby	Vv, Hv	MultiV: Multikulturalita
- rozlišuje základní literární druhy a žánry a rozdíly mezi nimi - dramatizuje vhodný text - čte s porozuměním, ovládá techniku čtení, čte plynule a pozorně - zná hlavní představitele literárních žánrů - používá spisovný jazyk při svém vyjadřování - vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Literatura období humanismu a renesance Kronika česká W.Shakespeare – Romeo a Julie	Hv	
- formuluje vlastní názory na přečtený text - orientuje se v základních literárních pojmech - výrazně čte nebo recituje vhodný literární text - pracuje s jazykem literárního díla - zná základy poezie - chápe jazyk literárního díla, obrazné pojmenování, personifikaci	Barokní literatura Jan Ámos Komenský Lidová slovesnost Období klasicismu a romantismu Moliére, Mácha	Vv, Hv Vv, Hv	VMEGS: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Evropa a svět nás zajímá

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Literární výchova
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- používá zvukové prostředky poezie-rým, rytmus - pracuje s dramatickou formou literárního díla - výtvarně doprovází báseň - pokouší se o vlastní báseň - přednáší vhodnou poezii			

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- komunikuje výstižně, využívá vhodných jazykových a stylistických prostředků pro danou komunikační situaci	**Opakování o slohu** Slohové útvary, postupy, využití		
- používá vhodné jazykové prostředky pro charakteristiku a podává informace o charakteru popisovaného literárního hrdiny	**Od popisu k charakteristice** Rozdíly mezi popisem a charakteristikou Charakteristika vnější a vnitřní Charakteristika literárních postav Nejoblíbenější literární postava a její charakter	Dě: slavné postavy českých dějin	OSV: Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Mezilidské vztahy, Poznávání lidí, Komunikace, Spolupráce
- rozlišuje různé druhy popisu - popisuje předmět, umělecké dílo, pracovní postup	**Popis**		
- odlišuje prvky líčení a popisu - využívá vhodné výrazy k vyjádření svých citů, pocitů a nálad	**Líčení** Rozdíly mezi popisem a líčením		
- používá vhodné jazykové prostředky pro odborný styl - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů - formuluje základní myšlenky textu - vytváří výpisky nebo výtah z textu	**Výklad, referát** **Výtah**	Dě, Ze, Př, Ch, F: výtah z odborných textů	
- rozliší subjektivní a objektivní sdělení - zamýšlí se nad problémy - využívá řečnické otázky uvědomuje si místo kultury v životě člověka	**Úvaha**		

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Jazyková výchova
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- odlišuje spisovný a nespisovný jazykový projev (nářečí, obecnou češtinu) a chápe jejich funkčnost v dané komunikační situaci - pracuje s jazykovými příručkami	**Obecné výklady o jazyce českém** Slovanské jazyky Útvary jazyka českého, jazyková kultura Jazykové příručky	Dě, Ov, Cj, Hv	MultiV: Multikulturalita, Etnický původ
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími jazykovými příručkami - rozpozná přenesená pojmenování (metafora, personifikace) - četbou obohacuje slovní zásobu o synonyma, cizí slova a aplikuje je ve vlastním písemném i mluveném projevu	**Nauka o slovní zásobě** Obohacování slovní zásoby Metafora a personifikace Práce s Pravidly českého pravopisu a dalšími jazykovými příručkami Rozšiřování slovní zásoby o cizí slova četbou	Cj	
- třídí slovní druhy - rozumí slovům cizího původu a nahrazuje je slovy domácími - zvládá pravopis nejpoužívanějších slov cizího původu - samostatně používá různé typy slovníků pro určení významu slova - využívá cizí slova v jazykových projevech - používá jmenné a slovesné kategorie v jazykovém projevu mluveném a psaném - umí rozpoznat vhodné tvary pro jednotlivé komunikační styly určí mluvnické kategorie sloves	**Tvarosloví** Podstatná jména – skloňování jmen obecných, přejatých a cizích vlastních Přídavná jména – opakování Zájmena – skloňování týž, tentýž Číslovky – opakování Slovesa – slovesný vid, vidové dvojice, slovesný rod, slovesný kmen přítomný a minulý, využití různých slovesných tvarů, pravopis koncovek jmen a sloves		

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Jazyková výchova
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - rozezná větu jednoduchou od souvětí - má přehled o všech větných členech - graficky znázorní rozbor věty i souvětí - rozezná několikanásobný větný člen a určí jeho druh - rozlišuje větné členy - nahradí větný člen vedlejší větou a naopak - zná příklady spojek souřadících, využije je ve větách - chápe spojku v souvětí	**Skladba** – opakování učiva Stavba věty Věta jednočlenná a dvojčlenná Věta jednoduchá Základní větné členy Rozvíjející větné členy Zápor Poměry mezi několikanásobnými větnými členy	Dě, Ze, Př, F, Ch: využití vět z odborných textů při práci se skladbou	

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Literární výchova
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- orientuje se ve vývojových obdobích - vyhledává nespisovné výrazy a jejich užití v literárním textu - volně reprodukuje přečtený text - samostatně vyhledává informace v běžně dostupné literatuře - uvědomuje si krásu, náročnost a bohatost češtiny - vyhledává informace pomocí Slovníku českých spisovatelů a jiných příruček o spisovatelích - překladatelích	Česká literatura v období národního obrození		MultiV: Multikulturalita
- pracuje s jazykem literárního díla - volně reprodukuje přečtený text	Z české literatury 2. poloviny 19. století		
- orientuje se v základech poezie - používá zvukové prostředky poezie – rým, rytmus - pokouší se o vlastní básně, přednáší vhodnou poezii - výtvarně doprovází báseň - vyjádří svůj názor na zhlédnutí divadelního představení - vysvětlí význam písňové tvorby v divadelních představeních – muzikál - pracuje s dramatickou formou literárního díla	Májovci – Neruda, Světlá, Hálek… Ruchovci a lumírovci – Sládek, Čech, Vrchlický Česká realistická próza –Jirásek, Rais…		
- reprodukuje přečtený text - rozpozná základní rysy typické pro autora	Ze světové literatury LI PO, Shakespeare, Cervantes, Scott, Goethe, Puškin, Gogol, Čechov, Tolstoj, Dickens, Andersen, Twain, Wilde		

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Literární výchova
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozlišuje literaturu „hodnotnou“ a „konzumní“ a svůj názor doloží argumenty - orientuje se v základních literárních směrech a jejich představitelích v české i světové literatuře - pojmenuje typické filmové prostředky (režisér, scénář…)			

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Komunikační a slohová výchova
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- vypravuje scény z filmu, ukázky z knih - dorozumívá se kultivovaně a výstižně vhodnými jazykovými prostředky	**Vypravování** - samostatný projev		OSV: Komunikace, Poznávání lidí
- člení text do odstavců dle osnovy - popisuje složitější pracovní postupy a umělecká díla	**Popis** - práce se slovy, nahrazování synonymy - druhy popisu	Vv: popis uměleckého díla	OSV: Komunikace, Poznávání lidí
- vystihne povahu člověka, jeho schopnosti, zájmy, zvláštnosti	**Charakteristika** - obecná charakteristika - jazykové a stylistické prostředky - charakteristika literární postavy		OSV: Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Mezilidské vztahy
- odlišuje prvky vypravování, líčení, popisu, charakteristiky, úvahy…	**Líčení** - jazykové a stylistické prostředky		OSV: Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita
- využívá základy studijního čtení-vyhledá klíč.slova, formuluje hl.myšlenky textu, vytvoří otázky a struč. poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	**Výklad, referát** - odborná terminologie výkladu		MediV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- zpracovává úvahu - uplatňuje své zkušenosti, názory a postoje - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	**Úvaha**		OSV: Komunikace, Poznávání lidí

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Komunikační a slohová výchova
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- píše krátký fejeton na aktuální téma	**Fejeton**		MediV: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií
- připravuje krátký proslov	**Proslov**		
- uspořádá diskusi na určité aktuální téma - vyhledává různé slohové styly z učebnic, beletrie, novin a časopisů	**Diskuse** - pravidla monologu a dialogu		MediV: Fungování a vliv médií ve společnosti
- pracuje tvořivě na základě osobních dispozic a zájmů - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytváří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - zamýšlí se nad problémy - využívá řečnické otázky - zapojuje se do diskuse, řídí ji, využívá pravidel komunikace a pravidel dialogu - ověřuje fakta pomocí otázek - uvědomuje si důležité místo vzdělávání a poznávání ve svém životě profesním i soukromém	**Slohové postupy a útvary (Funkční styly)**		MediV: Tvorba mediálních sdělení

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura - Jazyková výchova
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími jazykovými příručkami - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky - má přehled o slovanských jazycích - pracuje s ukázkami starších i současných textů - seznamuje se s disciplínami jazykovědy	**Obecné výklady o jazyce** Řeč, jazyk, projev mluvený a psaný Slovanské jazyky Vývoj jazyka (neologismy) Útvary jazyka českého Jazykověda, jazyková kultura, jazykové příručky	Dě: vývoj jazyka	MultiV: Multikulturalita
- spisovně vyvozuje česká a běžně užívaná cizí slova - registruje přízvuk - správně vyslovuje hlásky a hláskové skupiny - aplikuje zásady spisovné výslovnosti do vlastního mluveného projevu - zaznamenává odchylky ve spisovné výslovnosti u jiných řečníků, zná nápravu	**Zvuková stránka jazyka** Samohlásky, souhlásky, spodoba znělosti Přízvuk, větná melodie Psaní a výslovnost přejatých slov	Hv: melodie	
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech - dělí slova v písemném projevu	**Tvoření slov** Stavba slova Odvozování, skládání, zkracování Rozbor slova (předpona, přípona, kořen, koncovka) Pravopis i/y Pravopis bě, pě, vě, mě		

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Jazyková výchova
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- tvoří nová slova odvozováním, skládáním a zkracováním - používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slov - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve větě a souvětí	**Slovní zásoba a význam slov** Slovo a sousloví Rozvoj slovní zásoby Odborné názvy Slova domácí, mezinárodní		
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá v komunikační situaci - skloňuje podstatná jména obecná, vlastní - stupňuje přídavná jména - používá správně tvary zájmen a číslovek - nahrazuje pomocné sloveso být plnovýznamovými slovesy - využívá různé slovní druhy vhodné jako spojovací výrazy ve větě jednoduché a souvětí	**Tvarosloví**		
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	**Skladba** Věta jednoduchá a souvětí		

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Literární výchova
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- samostatně vyhledává informace o autorech a dílech ve školní knihovně, slovnících a na internetu - vytváří vlastní báseň, přednáší vhodnou poezii - výtvarně doprovází báseň	**Literatura přelomu 19. a 20. století** (Machar, Bezruč, Dyk, Hlaváček, Gellner, Šrámek, Neumann…)		
- orientuje se v divadlech malých forem - orientuje se ve všech zvukových prostředcích poezie - rytmus, rým, volný verš - zná úspěchy české poezie ve světě (Seifert - Nobelova cena) - seznamuje se s regionálními spisovateli - zabývá se grafickou podobou básně	**Česká poezie 20. – 30. let 20. století** (Hořejší, Hora, Wolker, Biebl, Nezval, Seifert, Halas, Závada, Voskovec a Werich..)	Hv: Osvobozené divadlo, Semafor	
- ústně i písemně formuluje dojmy z četby - vyjádří svůj názor na zhlédnutí divadelního představení - kriticky hodnotí filmové pořady a rozlišuje kulturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - vyhledává samostatně informace o autorech a dílech ve slovnících, knihovně a na internetu - uceleně reprodukuje přečtený text,	**Česká próza ve 20. a 30.letech 20.století** (Hašek, Čapek, Olbracht, Poláček, Bass, Durych…)		MediV: Fungování a vliv médií
- jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	**Literatura 2. poloviny 20. století** (Hrubín, Mikulášek, Kainar, Drda, Hrabal…)		

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – Literární výchova
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- tvoří podle svých schopností vlastní literární text - seznamuje se se samizdatovou literaturou a literaturou exilovou - doplňuje si vědomosti o filmu dle literárních předlohy	**Dopad fašismu a 2. světové války** (Drda, Aškenázy, Škvorecký, Otčenášek, Kohout, Kainar, Vaculík, Kantůrková…) Samizdatová a exilová literatura		
- uvědomuje si krásu a náročnost jazyka českého – srovnání s Aj, Nj, Rj - vyhledává informace pomocí Slovníku českých spisovatelů a jiných příruček o spisovatelích	**Současná česká literární tvorba** (Černík, Žáček, John, Viewegh, Procházková, Pekárková…)		
- orientuje se v základních literárních směrech a jejich představitelích v české i světové literatuře	**Literatura jako paměť společnosti** (Remargue, Mňačko, Exupéry, Hemingway, Lennon…)		
- vyhledává nespisovné výrazy a jejich užití v literárním textu - rozpozná různé možnosti využití jazykových prostředků - pracuje s cizími pojmy, používá slovník cizích slov - zaznamenává hlavní myšlenku textu - pracuje s pojmy sci-fi a fantastická literatura - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	**Humor a napětí v literatuře** (Shaw, McDonaldová, Christie, Bradbury, Lem…)		

5.1.2. Anglický jazyk

5.1.2.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 1. stupni

Vyučovací předmět Anglický jazyk patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a do vzdělávacího oboru Cizí jazyk.
Vyučuje se 3 hodiny týdně ve třetím, čtvrtém a pátém ročníku. V těchto ročnících dělíme podle finančních a organizačních možností školy jednu vyučovací hodinu týdně na dvě skupiny.
Anglický jazyk je předpokladem pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa. Jeho znalost umožní osobní růst žáka v dalším studiu i budoucím pracovním uplatnění. Pomáhá snižovat jazykové bariéry při cestování.
Výuka probíhá hravou formou. Ve vyučování se střídají frontální práce, skupinová, práce ve dvojici, samostatná práce, práce na PC. Ve velké míře jsou využívány obrazové a zvukové materiály. Žáci dramatizují, soutěží, tvoří miniprojekty. Pro výuku slouží zejména jazyková učebna, učebna výpočetní techniky a částečně i kmenová učebna.
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk je rozdělen na:

- receptivní řečové dovednosti
- interaktivní řečové dovednosti
- produktivní řečové dovednosti

V předmětu Anglický jazyk využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- učitel zařazuje metody vedoucí k osvojení výslovnosti a pravopisu Anglického jazyka
- učí žáky využívat svých poznatků ke čtení, psaní, komunikaci, aby jim získané vědomosti a dovednosti sloužily k širšímu poznání

Kompetence k řešení problémů

- učitel nabízí činnosti, v nichž žáci uplatňují získané dovednosti k řešení různých problémů, kde je nutná znalost cizího jazyka
- učitel navozuje různé situace, které pomáhají žákovi při orientaci v cizím jazykovém prostředí (nakupování, telefonování, žádost o pomoc, …)
- učitel připravuje aktivity k řešení problémů v cizojazyčném prostředí (vyhledávání, třídění, zpracovávání, nabídka různých způsobů řešení, hodnocení…)

Kompetence komunikativní

- učitel používá různé metody a postupy pro efektivní zvládnutí komunikace v cizím jazyce
- učitel vede žáky k simulaci běžných životních situací, k obměňování dialogů, textů, říkanek…
- učitel seznamuje žáky s událostmi zejména v anglicky mluvících zemích

Kompetence sociální a personální

- individuální schopnosti žáka jsou uplatňovány k získávání a prohlubování vědomostí
- učitel motivuje žáky ke spolupráci ve dvojici, skupině, týmu
- dává prostor k vyjádření vlastního názoru žáků, vede žáky k respektování názoru druhých
- podporuje aktivity zaměřené na poznávání zvyků a vztahů v jiných zemích

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje zodpovědnost při plnění zadaných úkolů, vlastní zodpovědnost žáka za sebe, za skupinu
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, toleranci vůči druhým, slušnost a zdvořilost
- učitel posiluje u žáků respekt ke zvyklostem země, v níž jsem host, respekt k tradicím jiných národů ve srovnání s tradicemi českými

Kompetence pracovní

- cizí jazyk slouží žákovi jako prostředek při plnění úkolů, žák pracuje se slovníkem, mapou, schématem, tabulkou,…
- učitel předkládá žákovi různé přiměřeně náročné jazykové materiály
- začleňuje úkoly, ve kterých žák vyhledává informace v knihách, časopise, slovnících, na internetu

Kompetence digitální

- učitel motivuje žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- učitel vede žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- učitel vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 3.

Očekávané výstupy – 1.období	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Řečové dovednosti Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Slovní zásoba: tématické okruhy - barvy, čísla, zařízení třídy, školní potřeby, hračky, části těla, ovoce, příroda, rodina, přídavná jména, oblečení.	M (+,-,x,:)	MultiV (význam anglického jazyka jako prostředek mezinárodní komunikace)
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Předložky místa. Podstatná jména. Množné číslo. Člen určitý, neurčitý.		
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Zájmena tázací, ukazovací. Abeceda. Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně). Základní výslovnostní návyky, vztahy mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Práce se slovníkem.		
- rozumí obsahu jednoduchého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Pozdravy. Zájmena osobní.		
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Přítomný čas slovesa ¨být¨ (pasivně). Přítomný čas prostý (pasivně). Věta tázací, oznamovací, kladná i záporná.		

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 4.

Očekávané výstupy – 2.období	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák: **Poslech s porozuměním** - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Slovní zásoba: tématické okruhy - rodina, domov, jídlo, čas, zvířata, volný čas, bydliště, dopravní prostředky, svátky, dny v týdnu, měsíce v roce, roční období, povolání, počasí, sport.	Vv,Pč,Vl,Pří	VMEGS MultiV
Mluvení - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Slovní druhy. Vazba there is, there are. Množné číslo podstatných jmen. Nepravidelné množné číslo. Zájmena osobní, přivlastňovací.		
Čtení s porozuměním - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Mluvnice-základní gramatické struktury a typy vět. Sloveso ´být´přítomný čas. Stažené tvary slovesa. Věta jednoduchá, souvětí. Spojky. Sloveso ´can´. Přítomný čas prostý.		
Produktivní řečové dovednosti - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Sloveso ¨have got¨. Používání základní slovní zásoby v komunikačních situacích daných tematických okruhů.		
Psaní - vyplní osobní údaje do formuláře			

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 5.

Očekávané výstupy – 2.období	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Tolerance elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.		
Mluvení - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Slovní zásoba: škola, školní předměty, plnovýznamová slovesa, domov, volný čas, povolání, nákupy, oblečení, hodiny, počasí.		
Čtení s porozuměním - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozkazovací způsob.		
Produktivní řečové dovednosti - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Přítomný čas prostý (kladná , záporná věta, otázka , krátká odpověď).		
Psaní - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Přítomný čas průběhový.		

5.1.3.2. Charakteristika a vzdělávací obsah předmětu na 2. stupni

Vyučovací předmět Anglický jazyk patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.
Výuka probíhá v 6. – 9. ročníku v rozsahu 3 hodiny týdně, navazuje na učivo z 1. stupně a dále shrnuje a prohlubuje jazykové vzdělání žáků. Cílem je získat zájem žáků o studium cizího jazyka a motivovat je k dalšímu vzdělávání a seznamování se i s jinými cizími jazyky (např. jazyk německý, ruský, francouzský, španělský atd.).
Žáci si osvojí potřebné jazykové znalosti (slovní zásoba, gramatické jevy) a dovednosti k ústnímu a písemnému sdělení i komunikaci. Dále získají schopnost porozumět ústnímu sdělení a textům, které jsou na úrovni jejich znalostí. Poznají kulturu a základní údaje o anglicky mluvících zemích. Naučí se samostatně pracovat se slovníky a různými jazykovými příručkami tak, aby mohli i samostatně studovat příslušný cizí jazyk.
Důležitým cílem je uvědomění si významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, vytváření a udržování porozumění mezi zeměmi, ale také pro respekt a toleranci k odlišným kulturám, postojům a hodnotám jiných národů.
Ve vyučovacích hodinách se používají různé formy výuky, např. výklad, skupinové vyučování, práce ve dvojicích, konverzace, dialogy, poslech audionahrávek, práce s videonahrávkami, četba, reprodukce textu, hry, zpěv, výukové programy na pc a anglické webové stránky atd.
Výuka probíhá v jazykových učebnách s možností použití videa, DVD přehrávačů, CD přehrávačů, ve třídách výpočetní techniky.

V předmětu Anglický jazyk využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy ap.)
- při osvojování slovní zásoby: pochopení slov ve vztazích
- motivace spojená s potřebou naučit se určité výrazy (projekty, exkurze ap.)
- práce s portfoliem: sebehodnocení (naučit se pod vedením učitele)
  autonomní učení (uvědomělost přípravy, protože budu CJ potřebovat
  uvědomit si vlastní pokrok za určitou dobu (nejen ve srovnání s ostatními)
- projektové vyučování – plánování práce, rozvržení, rozdělení úkolů, přenesení do praxe
- práce s chybou v AJ – chybu nechápat jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení
- zvládat zdánlivě neřešitelné úkoly – např. poslech: nezpanikařit, když nerozumím, snažit se zareagovat, i když ne všemu zcela rozumím, domyslet si význam, cvičením dosahovat zlepšení
- transfer – schopnost aplikace z jedné situace do druhé (např. podobnost AJ – NJ)
- pochopení systému gramatiky – systematizace, zařazení dalších jevů do systému
- rozvoj jednotlivých dovedností v AJ (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev,...), využití v dalších jazycích, rozvoj jazykové paměti – cvičením ji zlepšujeme v AJ a tím pomáháme dalším jazykům

- sledování pokroku při používání vhodných online nástrojů (např. Evropské jazykové portfolio) a využívání těchto nástrojů k dosahování vyšších úrovní podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky

Kompetence k řešení problémů

- uplatňování získaných dovedností k řešení problému, kde je nutná znalost cizího jazyka
- orientace žáka v cizím jazykovém prostředí (umět se zeptat na cestu a porozumět odpovědi, vyhledat dopravní spoj v cizině i doma, telefonování, hotel, dovolená atd.)
- vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- řešit úkoly v učebnici a PS podle zadání
- aplikace různých postupů získaných při jiných činnostech pro řešení problémů v angličtině
- uplatnění intuice, fantazie, improvizace, kreativity při řešení problémů
- ověření si teoretických poznatků v praxi a aplikace při dalších činnostech
- situační hry, reálné a nereálné situace
- zpracování projektů – plánování řešení, týmová práce, příprava, využití znalostí reálií, využití médií, obhajoba, prezentace výsledků vlastní práce

Kompetence komunikativní

- praktické a efektivní využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemná i ústní komunikace)
- formulovat a vyjádřit myšlenku, sdělit ji tak, aby partner rozuměl
- rozšiřování slovní zásoby
- transfer – využití podobnosti AJ – NJ
- nácvik struktury: mluvených projevů (vyprávění, diskuze, referát, dialog,...)
  písemných projevů (email, dopis, vzkaz, přání, jednoduchá žádost, formulář,...)
- schopnost reakce na slyšené i psané – pokyny, povely, úkoly
- porozumění: poslech, čtení – tříbení jazykové paměti, vyhledání základní informace
- dovednost argumentace, obhájit si stanovisko, umět stručně informovat o určité záležitosti
- jednoduchý srozumitelný popis situace, věci
- nonverbální komunikace
- využití intonace, důrazu, melodie hlasu
- komunikace s lidmi z jiných zemí
- vyjadřovat se adekvátně situaci, vhodně v určitých momentech – takt
- sebevědomé vystupování při komunikaci, odbourávání bariér

- rozlišení soukromého rozhovoru a veřejné komunikace
- monologická cvičení – popis, opis určitého výrazu, vyjádření názoru ap.
- dialogické situace – cvičné i v reálu
- pomoc partnerovi, který v komunikaci nebo v CJ není tak dobrý
- podpora komunikativních dovedností žáků prostřednictvím různých digitálních technologií, využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- aktivní vyjádření názoru a komentáře, popřípadě reakci na názory jiných v modelových situacích na sociálních sítích prostřednictvím digitálních technologií

Kompetence sociální a personální

- uplatňování individuálních schopností k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce
- týmová spolupráce, práce ve dvojicích, skupinách
- respektování jiného názoru při týmové práci
- prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci
- budování sebevědomí
- využití CJ jako jazyka komunikace při týmové práci
- pozorování jiných zvyků, vztahů v cizích zemích (reálie)
- sebehodnocení a hodnocení druhých, hodnocení práce skupiny, srovnání, hledání rezerv
- schopnost uplatnit se v kolektivu

Kompetence občanské

- zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe sama, za skupinu, tým
- tolerance odlišnosti – rasové, náboženské,...
- takt
- schopnost empatie
- dodržování pravidel – slušné chování, respektování pravidel země, v níž jsem host, respektování tradic jiných národů
- uvědomit si tradice české ve srovnání s jinými
- ochrana rodinných tradic, respekt k tradicím v jiných rodinách, skupinách
- respektování individuálních zájmů, včetně zvýšeného zájmu o studium
- kulturní chování, oblékání, mluva, zdvořilost
- vztah k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

- účelné využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace (počítač apod.)
- CJ jako prostředek komunikace při plnění úkolů
- práce se slovníkem
- vyhledání informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách, na projektu ap.
- dodržování řádu učebny, bezpečnostních zásad při používání techniky, médií
- formování pracovních návyků – vedení sešitu, psaní slovíček, portfolio,...
- schopnost pracovat ve dvojici, ve skupině, v týmu
- hospodárně využívat pomůcky, sešit, učebnici, PS
- práce s mapou
- práce na počítači, s internetem,...
- volby různých forem práce podle zadaných úkolů
- prezentace výsledků vlastní práce a práce skupiny
- orientace v učebnici, najít pomoc při práci
- příprava na zkoušky, profesní růst
- hodnocení vlastní práce a práce své skupiny – využití portfolia

Kompetence digitální

- vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- další digitální zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- uvědomování si existence autorského zákona a osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- práce s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- práce s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 6.

ýstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Poslech s porozuměním -žák rozumí pokynům a otázkám učitele -rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně -rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení -žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích -mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech -popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života Čtení s porozuměním -žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace Psaní -žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Mluvnice Množné číslo podstatných jmen Neurčitý člen Přivlastňovací pád Přivlastňovací a ukazovací zájmena Základní číslovky Určování hodin a času (otázky s „kdy“) Předložky času a místa Slovesa být, mít, moci, umět Vazba there is/there are Rozkazovací způsob Přítomný čas prostý Přítomný čas průběhový Srovnání přítomných časů Tematické okruhy Představení se, státy Škola (naše, britská, vyuč. předměty) Rodina, kamarádi Domov, bydlení a moje město Denní režim, volný čas, záliby a sport Domácí mazlíčci, zvířata, části těla Popis osoby, oblečení, nakupování Zvuková a grafická podoba jazyka Srozumitelná výslovnost Přízvuk, intonace Pravopis slov	Vzdr Ze Ov	MultiV – Kulturní diference Osobnostní a sociální výchova

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 6.

ýstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat -reaguje na jednoduché písemné sdělení - odpoví na textovou zprávu nebo e-mail týkající se osvojovaných témat -vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby	Elektronické formuláře online – osobní údaje Slovní zásoba vztahující se k probíraným tematickým okruhům		

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Poslech s porozuměním -žák rozumí pokynům a otázkám učitele -rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně -rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení -žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích -mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech -popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života -vypráví jednoduchý příběh či událost Čtení s porozuměním -žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace -vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech Psaní -žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Mluvnice Slovesa být, mít, moci, umět Řadové číslovky, čtení dat Přítomný čas prostý a průběhový Frekvenční příslovce Zjišťovací a doplňovací otázky Tázací zájmena Srovnání přítomných časů Slovesa „must“ a „have to“ Minulý čas prostý slovesa „být“, pravidelných i nepravidelných sloves Předmětová zájmena Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, vyjádření množství Stupňování přídavných jmen, příslovce Budoucí čas s „going to“ Tematické okruhy Oblíbené činnosti, sport, povinnosti Svátky, slavnosti – srovnání Příroda, zvířata Prázdniny, dovolená, cestování Jídlo a pití, stravovací návyky Zeměpisné názvy, počasí Kultura, zábava, filmy a televize Zvuková a grafická podoba jazyka Výslovnost (přízvuk, intonace) Pravopis slov E-mail, výhody a nevýhody osobní komunikace, elektronický formulář online (přihlášky, dotazníky apod.)	Př Ov	EV – Vztah člověka k prostředí MultiV – Kulturní diference

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat -napíše a odpoví na e-mail týkající se osvojovaných témat vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů	Slovní zásoba vztahující se k probíraným tematickým okruhům k ústní i písemné komunikaci		

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Poslech s porozuměním -žák rozumí pokynům a otázkám učitele -rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně -rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení -žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích -mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech -popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života -vypráví jednoduchý příběh či událost Čtení s porozuměním -žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace -vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech Psaní -žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Mluvnice Srovnání přítomných časů Minulý čas prostý Nepravidelná slovesa Budoucí čas s „going to“ a „will“ Minulý čas průběhový Srovnání minulých časů Člen určitý a neurčitý Zájmena složená neurčitá Předpřítomný čas Modální slovesa Frázová slovesa Tematické okruhy Životní etapy, vztahy, rodina Vesmír, budoucnost, volba povolání Životní prostředí, přírodní pohromy Reálie UK, Londýn Reálie USA, New York Zdraví, péče o zdraví Zvuková a grafická podoba jazyka Srozumitelná výslovnost Schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka Přízvuk slovní i větný, intonace Pravopis slov osvojené slovní zásoby Slovní zásoba vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem	Čj Ze Př	Osobnostní a sociální výchova MultiV – Kulturní diference EV – Vztah člověka k prostředí

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat -reaguje na jednoduché písemné sdělení			

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Poslech s porozuměním -žák rozumí pokynům a otázkám učitele -rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně -rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení -žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích -mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech -popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života -vypráví jednoduchý příběh či událost Čtení s porozuměním -žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace -vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech Psaní -žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Mluvnice Přítomné časy Vyjádření budoucnosti Minulé časy Vazba „used to“ Modální slovesa Předpřítomný čas Srovnání min. a předpřít. času Tázací dovětky, souhlas, nesouhlas Vztažné věty Trpný rod Podmínkové a časové věty Tematické okruhy Reálie anglicky mluvících zemí Svátky v anglicky mluvících zemích Materiály, popis předmětů, móda Moderní technologie a média Zdraví a nemoci, zdravý životní styl Hrdinové, společnost a její problémy Ekologické problémy, péče o prostředí Mezilidské vztahy, pocity Zvuková a grafická podoba jazyka Srozumitelná výslovnost Schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka Přízvuk slovní i větný, intonace Pravopis slov osvojené slovní zásoby Slovní zásoba vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem	**Ze** **Př** **Ov**	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MultiV – Kulturní diference Mediální výchova

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat -reaguje na jednoduché písemné sdělení+			

5.1.3. Německý jazyk
5.1.3.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.
Od 1. září 2013 je výuka německého jazyka jako druhého cizího jazyka zařazena v Základní škole Brumov-Bylnice jako povinný předmět pro všechny žáky 7. – 9. ročníku v rozsahu vždy 2 hodiny týdně v každém uvedeném ročníku, celkem 6 hodin disponibilní dotace.
Součástí vyučování německému jazyku je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce jako olympiády, soutěže, výjezdy do zahraničí, exkurze, projekty apod.

Vyučovací hodiny jsou realizovány různou formou a metodami – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, partnerská práce, samostatná práce (procvičování a opakování učiva, vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály, práce s počítačovými programy apod.), interaktivní tabule, poslech, četba, reprodukce textu, hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv apod.

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, proto je kladen důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při osvojování základních gramatických struktur a typů vět jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění. Při výuce jsou využívány časopisy, jednoduché autentické texty, audionahrávky, event. videonahrávky mluveného projevu, žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací, rytmizovanými rapy apod.

Výuka probíhá v jazykových učebnách s možností použití videa, DVD přehrávačů, CD přehrávačů, ve třídách výpočetní techniky.

V předmětu Německý jazyk využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy apod.)
- při osvojování slovní zásoby: pochopení slov ve vztazích
- motivace spojená s potřebou naučit se určité výrazy (projekty, exkurze apod.)
- práce s portfoliem:
    - sebehodnocení – naučit se pod vedením učitele, využít i jinde
    - autonomní učení – uvědomělost přípravy, protože budu CJ potřebovat
    - uvědomit si vlastní pokrok za určitou dobu (nejen ve srovnání s ostatními)
- projektové vyučování – plánování práce, rozvržení, rozdělení úkolů, přenesení do praxe
- práce s chybou v NJ – chybu nechápat jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení
- zvládat zdánlivě neřešitelné úkoly – domyslet si význam

- transfer – schopnost aplikace z jedné situace do druhé (např. podobnost AJ – NJ)
- vhled do systému gramatiky – systematizace, zařazení dalších jevů do systému
- využití a aplikace internacionalismů a anglikanismů
- rozvoj jednotlivých dovedností v NJ (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev, rozvoj slovní zásoby, aplikace znalostí v praxi – vše v základních gramatických strukturách s tolerancí elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
- sledování pokroku při používání vhodných online nástrojů (např. Evropské jazykové portfolio) a využívání těchto nástrojů k dosahování vyšších úrovní podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky

Kompetence k řešení problémů

- uplatňování získaných dovedností k řešení problému, kde je nutná znalost cizího jazyka
- přiměřená orientace žáka v cizím jazykovém prostředí:
  - umět se zeptat na cestu a porozumět odpovědi
  - vyhledat si dopravní spoj
  - zakoupení jízdenky
  - telefonování
  - hotel, dovolená, lyžování
- vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- řešení úkolů v učebnici podle zadání
- uplatnění improvizace při řešení problémů
- ověření si teoretických poznatků v praxi a přiměřená aplikace při dalších činnostech
- situační hry, Rollenspiele – reálné i nereálné situace
- zpracování přiměřených projektů – plánování řešení, týmová práce, příprava, využití znalostí reálií, využití médií, obhajoba prezentace výsledků vlastní práce

Kompetence komunikativní

- praktické a efektivní využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce v přiměřeném rozsahu (písemná i ústní komunikace)
- formulovat a vyjádřit myšlenku, sdělit ji tak, aby partner porozuměl
- rozšiřování slovní zásoby
- transfer – využití podobnosti AJ – NJ
- nácvik struktury
  - mluvených projevů: vyprávění, diskuse, referát, dialog apod.
  - písemných projevů: e-mail, dopis, vzkaz, přání, jednoduchá žádost, formulář apod.
- schopnost reakce na slyšené i psané pokyny, povely, úkoly, zadání

- porozumění: poslech, čtení – tříbení jazykové paměti, vyhledání základní informace (Globalverstehen)
- jednoduchý srozumitelný popis situace, věci
- nonverbální komunikace – Mimik, Gestik, Körpersprache
- využití intonace, důrazu, melodie hlasu
- komunikace s lidmi z jiných zemí
- vyjadřovat se adekvátně situaci – takt
- sebevědomé vystupování při komunikaci, odbourávání bariér
- rozlišení soukromého rozhovoru a veřejné komunikace
- monologická cvičení – popis, opis určitého výrazu, vyjádření názoru apod.
- dialogické situace – cvičné i v reálu
- pomoc partnerovi, který v komunikaci nebo v cizím jazyce nemá potřebnou jistotu
- podpora komunikativních dovedností žáků prostřednictvím různých digitálních technologií, využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- aktivní vyjádření názoru a komentáře, popřípadě reakci na názory jiných v modelových situacích na sociálních sítích prostřednictvím digitálních technologií

Kompetence sociální a personální

- uplatňování individuálních schopností k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce
- týmová spolupráce, práce ve dvojicích, skupinách
- respektování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci
- budování sebevědomí
- využití CJ jako jazyka komunikace při týmové práci
- pozorování jiných zvyků, vztahů v cizích zemích (reálie)
- sebehodnocení a hodnocení druhých, hodnocení práce skupiny, srovnání, hledání rezerv
- schopnost uplatnit se v kolektivu

Kompetence občanské

- zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe sama, za skupinu, tým
- tolerance odlišnost – rasové, náboženské a jiné
- takt
- schopnost empatie
- dodržování pravidel – slušné chování, respektování pravidel země, v níž jsem host, respektování tradic jiných národů
- uvědomit si tradice české ve srovnání s jinými
- ochrana rodinných tradic, respekt k tradicím v jiných rodinách, skupinách

- respektování individuálních zájmů, včetně zvýšeného zájmu o studium
- kulturní chování, oblékání, mluva, zdvořilost
- vztah k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

- účelné využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace (počítače apod.)
- CJ jako prostředek komunikace při plnění úkolů
- práce se slovníkem
- vyhledání informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách, na projektu apod.
- dodržování řádu učebny, bezpečnostních zásad při používání techniky, médií
- formování pracovních návyků – vedení sešitu, psaní slovíček, portfolio a další
- schopnost pracovat ve dvojici, ve skupině, v týmu
- hospodárně využívat pomůcky, sešit, učebnici, pracovní sešit
- práce s mapou
- práce na počítači, s internetem, s IT
- volby různých forem práce podle zadaných úkolů
- prezentace výsledků vlastní práce a práce skupiny
- orientace v učebnici, najít pomoc při práci
- příprava na zkoušky – profesní růst
- hodnocení vlastní práce a práce své skupiny – využití portfolia

Kompetence digitální

- vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- další digitální zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- uvědomování si existence autorského zákona a osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- práce s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- práce s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 7.

POSLECH S POROZUMĚNÍM žák - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MLUVENÍ žák - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Pozdrav, rozloučení Poděkování Dny v týdnu Představování Adresa Jednoduchý formulář Já a moje rodina Měsíce Jednoduchý popis, adjektiva Barvy Mí přátelé Škola, školní potřeby Zvířata Povolání Oblečení Reálie německy mluvících zemí Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Člen určitý a neurčitý Pořádek slov v oznamovací větě Slovosled ve větě tázací Osobní, tázací, přivlastňovací zájmena Tykání, vykání Časování frekventovaných (pravidelných, nepravidelných, pomocných) sloves v přítomném čase Zápor „kein“ Množné číslo některých podstatných jmen	Ze Inf Pč Vv Pč JčL, Ov	OSV – komunikace (pozdrav, prosba, omluva) MediV – tvorba mediálního sdělení (dotazník, dopis, e-mail) EV – ekosystém (zvířata jako součást přírody) OSV – kooperace a kompetice (dovednosti pro spolupráci ve skupině) MultiV – multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání a celoživotního vzdělávání, specifické rysy jazyka)

- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci PSANÍ žák - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného a rodiny - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Číslovky 1 – 20 Základní číslovky, základní matematické úkony Práce s abecedním slovníkem učebnice		

Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 8.

POSLECH S POROZUMĚNÍM žák - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MLUVENÍ žák - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Volný čas, záliby Hodiny Denní a týdenní program Pozvánka Omluva Roční období Počasí Jídlo Ve městě, nákupy Reálie německy mluvících zemí Určování času Řadové číslovky a datum Zápor v německé větě Vazba „ich möchte“ Množné číslo některých podst. jmen Časování sloves s odlučitelnou, s neodlučitelnou předponou v přítomném čase Časování dalších nepravidelných sloves v přítomném čase Práce s dvojjazyčným slovníkem	Inf Inf Př Ov, Vzdr, Hv	OSV – komunikace (sdělení, přání, dialog) MediV – tvorba mediálního sdělení (dotazník, dopis, e-mail) EV – vztah člověka k prostředí (roční období) OSV – kooperace a kompetice (spolupráce ve skupině) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě)

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci PSANÍ žák - napíše jednoduché texty týkající se školy, volného času - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení			

Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 9.

POSLECH S POROZUMĚNÍM žák - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MLUVENÍ žák - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Formulář Domov Blahopřání (narozeniny, svátky) Svátky Lidské tělo Zdraví Jídlo Cestování – dopravní prostředky Zeměpisné názvy Pozdrav (dopis) z cest Reálie německy mluvících zemí Předložky se 3. a 4. pádem Stupňování přídavných jmen a příslovcí Préteritum pomocných a modálních sloves Perfektum pravidelných a nepravidelných sloves Souvětí Práce s abecedním slovníkem učebnice a dvojjazyčným slovníkem	Ov, Vzdr Př Inf Ov, Vzdr, Hv Z	MediV – tvorba mediálního sdělení (dotazník, dopis, e-mail) OSV - komunikace (vyprávění, informace) OSV – kooperace a kompetice (řešení problému ve skupině) EV – vztah člověka k prostředí (počasí) MultiV – kulturní diference (tradice, zvyky) VMEGS – objevujeme Evropu a svět (zeměpisné názvy, cestování)

- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci PSANÍ žák - napíše jednoduché texty týkající se dalších osvojovaných témat (denní program, nákupy, jídlo) - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení			

5. 2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5. 2. 1. Matematika

5. 2. 1. 1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 1. stupni

Vyučovací předmět Matematika patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemných vztahů. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tématické okruhy:
- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a v prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Předmět Matematika a její aplikace je vyučován v rozsahu: 1. ročník 4 hodiny týdně, 2.- 5. ročník 5 hodin týdně. V některých ročnících, zpravidla v 2. až 4. ročníku, dělíme podle finančních a organizačních možností školy jednu vyučovací hodinu týdně na dvě skupiny.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

Kompetence k učení
- učitel rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů
- učitel poskytuje žákům prostor k osvojení matematických operací
- vyžaduje přesné užívání matematické symboliky
- motivuje k provádění rozborů a zápisů při řešení úloh, vede žáky ke zdokonalování grafického projevu
- vytváří zásobu matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod a řešení)

Kompetence k řešení problémů
- učitel zařazuje činnosti k řešení problémových úloh na základě získaných znalostí a dovedností
- motivuje k efektivnímu využívání osvojených matematických znalostí

- rozvíjí zkušenosti s matematickým modelováním reálných situací
- klade důraz na poznání, že realita je složitější než matematický model
- podporuje žáky k volbě správného postupu, podněcuje je ke správnému rozboru problému a plánu řešení, k odhadování výsledků a k vyřešení problému

Kompetence komunikativní
- učitel podněcuje žáky ke správnému využívání matematických pojmů
- vyžaduje stručné a přesné vyjadřování

Kompetence sociální a personální
- učitel vyžaduje respektování a dodržování pravidel stanovených pro práci ve dvojicích, ve skupině
- motivuje žáky k rozvíjení spolupráce při řešení problémových úloh týkajících se situací z běžného života
- podněcuje žáky k bezkonfliktní komunikaci při řešení aplikovaných úloh a jejich následného využití v praxi

Kompetence občanské
- učitel rozvíjí u žáků poznávání možností matematiky a skutečnosti
- vede žáky k respektování názoru druhých lidí, ale současně rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- podněcuje žáky k soustavné sebekontrole při postupu řešení úloh, rozvíjí vytrvalost, systematičnost a přesnost

Kompetence pracovní
- učitel nabízí žákům k používání různé pomůcky (pravítko, trojúhelník, kružítko …) a materiály
- utváří pracovní a hygienické návyky a vyžaduje jejich uplatňování
- motivuje k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech (odhady měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace)
- učí žáky využívat kalkulátory, vhodný matematický software

Kompetence digitální
- učitel učí žáky vyhledávat, sbírat a třídit data i s použitím digitálních technologií; posoudit úplnost dat s ohledem na řešený problém, chybějící data získat či vyhledat v doporučených zdrojích
- číst a sestavovat jednoduché tabulky i za pomoci digitálních technologií a vytvářet diagramy
- řešit jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky, i s využitím digitálních technologií

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací - počítá předměty v daném souboru prvků v oboru čísel do 20 - vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků čísla do 20 - užívá pojmy první, poslední, před, za, hned před, hned za, mezi, více, méně - čte, zapisuje, porovnává přirozená čísla v oboru do 20 - užívá a píše znaménka > < = - užívá lineární uspořádání - vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose 0 – 20	**Číselný obor do 20** Přirozená čísla do 20 Čtení a zápis přirozených čísel Porovnávání přirozených čísel Číselná osa	Vv, Pč (obrázky stejného druhu podle počtu)	OSV-osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- provádí součet a rozdíl čísel na konkrétních souborech prvků (s názorem i bez názoru) - užívá a píše znaménka + - - vytváří ústně i písemně příklady na sčítání a odčítání (čte, zapisuje a řeší) - sčítá a odčítá zpaměti přirozená čísla do 20 bez přechodu přes 10 - řeší vztahy o více, o méně - provádí rozklad na desítky a jednotky s názorem	**Početní úkony s přirozenými čísly** Pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel do 20 bez přechodu přes desítku Rozklad čísel		

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- vytváří a řeší slovní úlohy na porovnávání čísel, na sčítání a odčítání - vytváří a řeší slovní úlohy s využitím vztahů o více, o méně	**Slovní úlohy** Slovní úlohy na sčítání a odčítání do 20 Slovní úlohy na vztahy o více, o méně	Vv, Pč (znázornění, malované SÚ) ČjL (rozvíjení slovní zásoby, vyjadřování ve větách)	
- orientuje se v prostoru, užívá pojmy vpravo, vlevo, nad, pod atd. - vyhledává, rozlišuje, pojmenuje geometrické útvary čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh	**Geometrie** Prostorová orientace Základní geometrické tvary	Vv,Pč (užití barev. vystřihování, modelování)	
- užívá pojem litr, metr, kilogram, koruna - čte a zapisuje značky pro metr, litr, kilogram, korunu - řeší jednoduché praktické úkoly s využitím těchto značek	**Závislosti, vztahy a práce s daty** Litr, metr, kilogram, korun	Prv (měření, vážení…)	

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací - počítá předměty v daném souboru prvků v oboru do 100 - vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100 - počítá po jedné a po desítkách do stovky - čte, zapisuje, porovnává pomocí matematických symbolů > < = čísla do 100 - užívá lineární uspořádání - zaokrouhluje čísla na desítky s využitím číselné osy - vyhledává na číselné ose násobky 2, 3, 4, 5 a 10	**Rozšíření číselného oboru do 100** Přirozená čísla do 100 Čtení a zápis přirozených čísel Porovnávání čísel Zaokrouhlování čísel		
- sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku - sčítá a odčítá násobky 10 v oboru do 100 - sčítá a odčítá v oboru do 100 příklady typu 80+6, 23+4, 72-20, 35+9 - užívá pojmy sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl - řeší vztahy o více, o méně v oboru do100 - manipuluje se soubory různých předmětů, pozná princip násobení (jako opakované sčítání) a dělení	**Početní úkony s přirozenými čísly** Pamětné sčítání a odčítání Pamětné násobení a dělení v oboru násobilek Závorky		OSV- osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- užívá pojmy násobek, činitel součin, dělenec, dělitel, podíl - užívá symboly **.** a **:** - násobí a dělí (s názorem i zpaměti) 2, 3, 4, 5 a 10 v oboru násobilek - řeší jednoduché příklady se závorkami - vytváří a řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání do 20 s přechodem před 10 - vytváří a řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání do 100 - vytváří a řeší slovní úlohy s využitím vztahů o více, o méně, krát více, krát méně - vytváří a řeší slovní úlohy s využitím závorek (dva početní výkony)	**Slovní úlohy** Slovní úlohy na početní úkony do 20 Slovní úlohy na početní úkony do 100	Prv (využívání témat při řešení reálných situací) ČjL (rozvíjení slovní zásoby)	OSV-osobnostní rozvoj-Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
- osvojuje si základní návyky rýsování – správně používá pravítko a tužku - rozliší, pojmenuje a kreslí čáry křivé, rovné, lomené - modeluje, kreslí a rýsuje bod, přímou čáru (přímku), úsečku - označuje bod, úsečku, krajní body úsečky - odhaduje vzdálenosti, porovnává velikost geometrických útvarů - měří úsečky na cm a m - pojmenuje základní geom. tělesa - krychle, kvádr, válec, koule - modeluje základní geometrické tvary a tělesa, využívá znalostí z praxe	**Geometrie** Čáry křivé, rovné, lomené Bod, úsečka, krajní body úsečky Jednotky délky Geometrické tvary Geometrická tělesa	Pč (konstruktivní práce se stavebnicemi) Tv (měření skoku dalekého…)	

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- čte a nastavuje časové údaje na hodinách - provádí jednoduché převody jednotek času 1 den = 24 h 1 h = 60 min 1 min = 60 s - sleduje jednotlivé časové závislosti v průběhu dne (příchod do školy, doba vyučování, doba oběda…	**<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u>** Hodiny, čas Převody jednotek času Časové závislosti	Prv (měření času, poznávání hodin)	

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací - vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků v oboru do 1000 (manipuluje s penězi, milimetrovým papírem) - počítá v oboru do 1000 po stovkách, desítkách, jednotkách - rozkládá čísla na stovky, desítky, jednotky - čte, zapisuje, porovnává trojciferná čísla - užívá matematické symboly rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání - vyhledá a zobrazí číslo do 1000 na číselné ose - s využitím číselné osy zaokrouhluje na desítky a stovky - vyhledá násobky 6, 7, 8, 9	**Rozšiřování číselného oboru do 1000** Přirozená čísla Čtení a zápis čísel v desítkové soustavě Zobrazení na číselné osa Zaokrouhlování čísel		
- sčítá a odčítá násobky 100 - pamětně sčítá a odčítá dvojciferná čísla do 100 (35+42) - užívá algoritmus písemného sčítání a odčítání, odhaduje výsledek, provádí kontrolu - násobí a dělí v oboru násobilek 6,7,8,9, - automatizuje spoje v oboru malé násobilky (plně automatizuje nás. a děl.) - rozliší sudá a lichá čísla - násobí pamětně dvojciferné číslo jednociferným do 100 mimo obor násob.	**Početní operace s přirozenými čísly** Pamětné sčítání a odčítání Písemné sčítání a odčítání Násobení a dělení v oboru násobilek i mimo obor násobilek Čísla sudá a lichá Dělení se zbytkem Užívání závorek		OSV-osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - Psychohygiena: hledání pomoci při potížích

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- používá pojem neúplný podíl a zbytek - pomocí názoru řeší příklady na dělení se zbytkem - počítá se závorkami příklady na sčítání a odčítání			
- tvoří a řeší slovní úlohy na porovnávání čísel do 1000 - tvoří a řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 100, 1000 a na násobení a dělení v oboru i mimo obor násobilek - tvoří a řeší slovní úlohy s využitím vztahů o více, o méně, krát více, krát méně	**Slovní úlohy** - na sčítání, odčítání (pam. i pís.) - na násobení a dělení (pam.) - vztahy o méně, o více - vztahy krát více, krát méně	ČjL (rozvoj slovní zásoby)	OSV-osobnostní rozvoj-Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
- modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině - kreslí, rýsuje přímku, polopřímku, označuje je - užívá pojmy rovnoběžky, různoběžky, určí průsečík - odhaduje délku úsečky - měří délku úsečky s přesností na mm, měří délku stran rovinných obrazců - rýsuje úsečku dané délky (v cm, mm) - převádí jednotky délky - mm, cm,dm,m, km - rozezná a zakreslí ve čtvercové síti jednoduché souměrné útvary - rozliší jehlan, kužel	**Geometrie** Přímka, polopřímka Rovnoběžky, různoběžky, průsečík Měření délky Převody jednotek délky Geometrická tělesa	Pč (práce se stavebnicemi - konstruktivní práce)	OSV – sociální rozvoj – Komunikace: řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- orientuje se v čase, užívá a převádí jednotky času (hodina, minuta, sekunda) - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje jednoduché tabulky, schémata, posloupnosti čísel	**Závislosti, vztahy a práce s daty** Čas, jednotky času Tabulky	Pč (práce s tabulkou)	

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- čte, zapisuje, porovnává čísla do miliónu - rozkládá číslo v desítkové soustavě, píše rozvinutý zápis čísla - počítá po 10, 100, 1000, 10 000, 100 000 - zobrazuje číslo na číselné ose - řeší jednoduché nerovnice s využitím číselné osy - zaokrouhluje číslo na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce - vyznačuje intervaly na číselné ose patřících k danému zaokrouhlovanému číslu - vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků v oboru do miliónu	**Rozšiřování číselného oboru do miliónu** Čtení, zápis a porovnávání čísel Číselná osa Rozvoj čísla v desítkové soustavě Zaokrouhlování		OSV- osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání: dovednosti pro učení a studium - Seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení (skup. práce)
- sčítá a odčítá čísla v daném oboru, využívá vlastnosti sčítání a odčítání - pamětně sčítá a odčítá přirozená čísla, která mají nejvýše tři různé číslice od nuly (500 200 – 300 190) - využívá algoritmus písemného sčítání a odčítání, písemně sčítá a odčítá - pamětně násobí dvojciferná čísla jednociferným (velká násobilka) do 1000 (např. 37.7) - pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 (nejvýše se dvěma různými číslicemi od nuly) jednociferným činitelem - dělí se zbytkem - využívá algoritmus písemného násobení, písemně násobí jednocif. a dvoucif. činit.	**Početní úkony s přirozenými čísly** Pamětné sčítání a odčítání Písemné sčítání a odčítání Pamětné násobení a dělení Dělení se zbytkem Písemné násobení jedno a dvouciferným činitelem Písemné dělení jednociferným dělitelem Složené příklady, příklady se závorkami		

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- využívá algoritmus písemného dělení, písemně dělí jednociferným dělitelem - odhaduje výsledek a provádí kontrolu výpočtu - užívá závorky a ve složených příkladech určuje pořadí početních úkonů			
- provádí jednoduchý zápis slovní úlohy, tvoří otázky, formuluje odpovědi - tvoří a řeší slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace - řeší slovní úlohy se dvěma a třemi početními výkony - tvoří, obměňuje a řeší slovní úlohy z praktického života - jednoduché praktické slovní úlohy řeší zpaměti	**Slovní úlohy** Slovní úlohy jednoduché Slovní úlohy s více početními úkony	ČjL (správný zápis slovních úloh)	OSV- morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů OSV- osobnostní rozvoj - Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity EV - vztah člověka k prostředí: lidské aktivity a problémy životního prostředí (SÚ s ekolog.zaměřením)
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - manipulačními činnostmi (překládáním papíru) tvoří $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}, \frac{1}{5}, \frac{1}{6}, \frac{1}{8}, \frac{1}{10}, \frac{1}{12}, \frac{1}{24}, \frac{1}{60}$ … celku - užívá pojem čitatel, jmenovatel, zlomková čára - užívá pojem polovina, třetina, čtvrtina, pětina…, celek, část celku - názorně vyznačí polovinu, třetinu… - vyjadřuje celek z jeho dané poloviny,	**Zlomky** Čtení a zápis zlomku Znázornění zlomku (části celku) Slovní úlohy se zlomky Porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným základem		

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
třetiny… - řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny … daného počtu - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel např.($\frac{1}{3}+\frac{2}{3}=\frac{3}{3}$ ….)			
- shromažďuje, třídí různé údaje z praktického života a zapisuje je do tabulek - orientuje se v jízdním řádu	**Závislosti, vztahy a práce s daty** Tabulky Jízdní řády	Vl (třídění dat)	
- určuje osu souměrnosti modelováním, překládáním papíru, (rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, motýl, hvězda…) - pozná souměrný útvar - nakreslí souměrný útvar ve čtvercové síti	**Souměrnost** Osa souměrnosti Souměrné útvary	Vv (malování souměrných útvarů)	
- rýsuje přesně, správně používá pravítko a kružítko - rozlišuje a určuje základní geometrické rovinné a prostorové útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník, krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan) - modeluje reálné situace, hledá geometr. útvary ve svém okolí a pojmenovává je	**Geometrie** Rovinné útvary Prostorové útvary - tělesa Grafický součet a rozdíl úsečky Jednotky délky, převádění jednotek délky Bod, přímka, polopřímka, úsečka Kruh, kružnice Kolmice a rovnoběžky Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Obvod geometrických obrazců	Pč (modelování prostorových útvarů)	

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- užívá jednotky délky (mm,cm,dm, m,km) a převádí je - měří délky, délky úseček, rozměry obrazců, délky hran těles - rýsuje a popisuje bod, úsečku, přímku, polopřímku - rozlišuje, kruh a kružnici, rýsuje kružnici s daným středem a poloměrem, popisuje ji - provádí náčrty a rýsuje kolmice a rovnoběžky - provádí náčrty a konstrukce čtverce a obdélníku - sestrojí trojúhelník pomocí tří stran - graficky sčítá a odčítá úsečky - určuje obvod trojúhelníků a čtyřúhelníků sečtení délek stran, využívá v úlohách z praktického života - určuje vzájemnou polohu přímek, sestrojí kolmici k dané přímce pomocí pravítka s ryskou, sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - popisuje jednoduché geometrické obrázky - řeší jednoduché slovní úlohy na výpočet obvodu	Slovní úlohy na výpočet obvodu		

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla větší než milión - zobrazuje čísla na číselné ose, vyznačuje intervaly na číselné ose - řeší jednoduché nerovnice - zaokrouhluje čísla na 10, 100, 1000, 10 000, 100 000, 1 000 000 - rozkládá číslo v desítkové soustavě, píše rozvinutý zápis čísla - porozumí znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	**Rozšiřování číselného oboru přes milión** Přirozená čísla, celá čísla Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) Čtení a porovnávání čísel Číselná osa Zaokrouhlování čísel Rozklad čísla v desítkové soustavě	ČjL (gramaticky správné používání číslovek v mluv. i pís. projevu) Pří (Sluneční soustava, vzdálenosti planet, rozměry)	OSV - osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- pamětně sčítá a odčítá přirozená čísla přes milión (sčítaná nebo odčítaná čísla mají nejvýše 2 číslice různé od nuly) - užívá algoritmy pro písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení jedno a dvouciferným dělitelem - písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla - písemně odčítá dvě přirozená čísla - provádí odhad výsledku a kontrolu výpočtu - pamětně násobí a dělí přirozená čísla (malá násobilka, velká násobilka do 1000) - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jedno a dvouciferným dělitelem - násobí a dělí čísla zakončená nulami - užívá vlastnosti početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distribut.)	**Početní úkony s přirozenými čísly** Pamětné a písemné sčítání a odčítání Pamětné násobení a dělení Písemné násobení jedno a dvoucif. činit. Písemné dělení jedno a dvoucif. dělitelem Složené příklady, příklady se závorkami Kalkulátor		OSV - sociální rozvoj - Kooperace a kompetice: rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci OSV - osobnostní rozvoj - Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity VDO – občan, obč. společnost a stát: výchova k samostatnosti, sebekontrole, smysl pro odpovědnost, ohleduplnost přesnost

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- počítá složené příklady se závorkami, určuje pořadí početních úkonů - používá kapesní kalkulátor ke kontrolám výpočtů			
- řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům - řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace, v celém oboru přirozených čísel - řeší a tvoří slovní úlohy se všemi úsudky - řeší jednoduché slovní úlohy zpaměti, vymýšlí a obměňuje úlohy z praktického života se zvolenou tematikou - používá kalkulátor při řešení některých vybraných slovních úloh - využívá nákresy a tabulky při řešení slovních úloh	**Slovní úlohy** Jednoduché slovní úlohy Složené slovní úlohy	Vl, Pří (tematicky zaměřené slovní úlohy)	OSV- osobnostní rozvoj. schopností poznání: Řešení problémů (slovní úlohy) OSV - morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů (SÚ, nestandardní aplikační úlohy a problémy …) EV - vztah člověka k prostředí : lidské aktivity a problémy živ. prostředí (SÚ s ekologickým zaměřením)
- pozná římské číslice I až X, L, C, D, M - přečte číslo kapitoly, aktuální letopočet, číslice na hodinách	**Římské číslice**		

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel - čte, zapisuje a porovnává desetinná čísla řádu desetin a setin - pracuje s názornými pomůckami (např. peněžní modely) - vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - zaokrouhluje desetinné číslo na jednotky a desetiny s využitím číselné osy - násobí a dělí 10 a 100 - písemně sčítá a odčítá jednoduchá des. č. - písemně násobí desetinné číslo jednocif. přirozeným číslem i desetinným číslem - písemně dělí jednoduché desetinné číslo jednociferným dělitelem i desetinným číslem - zaokrouhluje desetinné číslo na jednotky a desetiny pomocí číselné osy - tvoří a řeší jednoduché praktické slovní úlohy s desetinnými čísly	**Desetinná čísla a zlomky** Čtení a zápis, porovnávání desetinných čísel řádu desetin a setin Znázornění des. čísla na číselné ose Zaokrouhlování desetinných čísel Sčítání a odčítání desetinných čísel Násobení a dělení desetinných čísel Slovní úlohy		
- vyhledává, sbírá a třídí data - vyhledává spojení v jízdním řádu - dosazuje za proměnnou - čte a sestavuje tabulky různých závislostí - čte a sestavuje sloupcové diagramy, zakresluje jednoduché grafy závislosti (změna teploty, jízda autem atd.) - vyznačí bod ve čtvercové síti podle jeho souřadnic	**Závislosti, vztahy a práce s daty** Tabulky, grafy, diagramy Souřadnice bodu ve čtvercové síti Jízdní řády	Vl (letopočty, data významných událostí, časová přímka, práce s mapou - měřítko)	VMEGS – Jsme Evropané: letopočty, data významných událostí, časová přímka, práce s mapou - měřítko

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	**Nestandardní aplikační úlohy a problémy** Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Zajímavé slovní úlohy Úlohy na prostorovou představivost		
- znázorňuje, načrtne a rýsuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník obecný, rovnostranný, rovnoramenný, pravoúhlý), užívá jednoduché konstrukce - graficky sčítá a odčítá úsečky - určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice procházející daným bodem - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - řeší jednoduché slovní úlohy na výpočet obvodu a obsahu - podle ústního i zapsaného popisu rýsuje poznané geometrické útvary, popíše jednoduchý geometrický obrázek - používá potřebnou matematickou symboliku - rozložením a složením prostorového modelu vyvodí síť krychle a kvádru, zakreslí do čtvercové sítě - vypočítá povrch krychle a kvádru	**Geometrie** Čtverec, obdélník, trojúhelník Obvod a obsah Rovnoběžky a kolmice Krychle a kvádr	Vv (kresby, papírová koláž z rovinných obrazců) Pč (modelování útvarů v prostoru	

5. 2. 1. 2. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 2. stupni

Vyučovací předmět matematika patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.
Vyučuje se v 6. ročníku 4 hodiny týdně, v 7. – 9. ročníku 5 hodin týdně. V některých ročnících dělíme podle finančních a organizačních možností školy jednu vyučovací hodinu týdně na dvě skupiny.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně matematiky, v učebnách výpočetní techniky a v učebně s interaktivní tabulí.
Součástí vyučování jsou soutěže - olympiády a Pythagoriády.
Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování, skupinová práce, samostatná práce. Žáci pracují s názornými učebními pomůckami, řeší úlohy s využitím kapesního kalkulátoru a výpočetní techniky. Používají nestandardní metody a postupy při řešení matematických úloh a problémů z praxe.

Vzdělávání v matematice je založeno na aktivních činnostech. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, vytváří předpoklady pro další studium a pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesní přípravy. Vede k porozumění myšlenkových postupů a pojmů a jejich vzájemným vztahům. Rozvíjí logické a abstraktní myšlení, kritické usuzování a vytrvalost.

Obsah předmětu matematika je rozdělen do 4 tematických okruhů:
Číslo a proměnná
Závislosti, vztahy a práce s daty
Geometrie v rovině a prostoru
Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Tyto okruhy nejsou oddělené, ale v tématických celcích procházejí celým 2. stupněm.
Okruh Nestandardní a aplikační úlohy a problémy prolíná všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání.

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty, zejména fyzikou, chemií, zeměpisem a přírodopisem.

Vyučovací předmět Matematika se zcela zásadním způsobem podílí na utváření klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

rozvíjí žákovy schopnosti řídit vlastní učení, aby byl schopen získávat, zpracovávat, hodnotit a integrovat nové znalosti. Doménou matematiky je rozvoj logického, kombinatorického a pravděpodobnostního myšlení a paměti.

Využíváme k tomu různé metody:

- provádění numerických výpočtů, osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- operace s matematickými a v běžném životě užívanými symboly a znaky (např. %, piktogramy, zkratky, diagramy, jednotky veličin, jízdní řády)
- získávání číselných údajů měřením, prováděním odhadů, studiem tabulek, grafů, diagramů
- vyhledávání a třídění informací a nacházení souvislostí mezi nimi při řešení slovních úloh
- grafické znázorňování slovních úloh
- účast na soutěžích, olympiádách
- sebehodnocení

Kompetenci k řešení problémů

rozvíjíme pomocí úloh, které:

- mají více výsledků
- vedou ke vnímání vztahů, souvislostí, zákonitostí
- podporují tvořivost
- jsou problémové a směřují k analyticko-syntetickému myšlení

Pro rozvoj této kompetence poskytujeme žákovi prostor

- pro zkoušení různých postupů řešení
- pro zkoumání řešitelnosti různých úloh
- pro samostatné posuzování správnosti řešení, pro provádění zkoušek a ověřování
- pro identifikaci chyb a hledání různých cest k jejich odstraňování

Kompetence komunikativní

je předpokladem pro spolupráci při řešení úkolu i pro prezentaci výsledků vlastní práce.

Žáky motivujeme:

- k logickému a přesnému vyjadřování
- k věcné argumentaci
- ke komunikaci při společném řešení úloh
- formulováním vlastních myšlenek k prohlubování porozumění pojmům a podstatě jevů
- k formulování otázek a problémů
- k naslouchání ostatním
- k využívání informačních technologií
- k porozumění různým typům textů a záznamů

Kompetence sociální a personální

rozvíjíme v matematice:

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů - pro zvyšování důvěry ve vlastní schopnosti
- prací ve dvojicích a v různorodých skupinách
- záměnou rolí při práci ve skupině
- respektováním jiných názorů při týmové práci
- prezentováním a obhajováním vlastních myšlenek
- sebehodnocením a hodnocením druhých, hledáním rezerv

Kompetence občanské

pěstujeme tím, že vedeme žáky:

- k dodržování dohodnutých pravidel
- k respektování práv a povinností (svých i druhých)
- k ověřování své práce a zodpovědnosti za ni
- k přejímání zodpovědnosti za práci skupiny
- k řešení úloh, které se týkají životního prostředí, zdravé výživy, životního stylu
- k vytváření pozitivního vztahu a úcty ke kulturním hodnotám, k umění

Kompetence pracovní

je rozvíjena tím, že:

- učíme žáky trpělivosti při řešení úloh
- klademe požadavky na přesnost zpracování zadaných úloh
- posilujeme motorické dovednosti (geometrické modelování, konstrukční úlohy)
- osvojování si matematických poznatků vyžaduje specifický styl studia, který je důležitý pro celoživotní vzdělávání

Kompetence digitální

- vytváříme situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- provádí početní operace s přirozenými čísly zpaměti a písemně - zaokrouhluje - užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka - určí vzájemnou polohu bodů a přímek v rovině - načrtne a rýsuje obdélník, čtverec, trojúhelník, - kružnici - řeší jednoduché praktické problémy - s užitím základních rovinných útvarů	**Opakování 1. – 5. ročník** Přirozená čísla, zaokrouhlování Početní operace s přirozenými čísly Rovina, bod, úsečka, osa úsečky, přímka, polopřímka, kruh, kružnice Vzájemná poloha bodů a přímek v rovině Převody jednotek Obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku Vzdálenost bodu od přímky		
- čte, zapisuje, porovnává des. čísla a zobrazuje des. čísla na číselné ose - provádí početní operace v oboru desetinných čísel - zaokrouhluje des. čísla a provádí odhady s danou přesností - řeší slovní úlohy v oboru des. čísel - převádí jednotky délky, hmotnosti	**Desetinná čísla** Čtení a zápis des. čísel v desítkové soustavě Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě Zobrazení des. čísel na číselné ose Sčítání a odčítání des. čísel Zaokrouhlování a porovnávání des. čísel Násobení des. čísla 10, 100, 1000, .. Násobení des. čísel Dělení des. čísel Převody jednotek	**Fyzika** -řešení početních úloh (hustota) -měření délky -měření hmotnosti	
- rozliší pojem násobek a dělitel - určuje násobky a dělitele daného čísla - využívá znaky dělitelnosti	**Dělitelnost** Násobek a dělitel čísla Znaky dělitelnosti Prvočísla a složená čísla		

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- vysvětlí rozdíl mezi prvočíslem a číslem složeným - rozkládá číslo na součin prvočísel - určuje násobky a dělitele více čísel - řeší a vytváří slovní úlohy s využitím dělitelnosti	Společný násobek, nejmenší společný násobek Společný dělitel, největší společný dělitel		
- vysvětlí pojem úhel - narýsuje a změří úhel dané velikosti ve stupních - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - odhaduje velikosti úhlů - narýsuje osu úhlu - určuje velikost úhlu výpočtem	**Úhel a jeho velikost** Úhel, osa úhlu Velikost úhlu, stupeň, minuta Úhel ostrý, tupý, pravý, přímý Vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé úhly Sčítání a odčítání velikosti úhlů Dvojnásobek a polovina úhlu	**Zeměpis** - určení polohy na mapě	
- určí shodné geometrické útvary - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti - rozliší útvary osově souměrné, určí osy souměrnosti	**Osová souměrnost** Shodnost geometrických útvarů Osová souměrnost, osa souměrnosti Osově souměrné útvary		
- převádí jednotky obsahu - odhaduje a vypočítá obsah čtverce a obdélníku - řeší slovní úlohy z praxe	**Obsah** Jednotky obsahu Obsah čtverce a obdélníku		OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - kooperace a kompetice

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- třídí a popisuje trojúhelníky a jejich vlastnosti - určuje a vysvětlí základní pojmy (strana, výška, těžnice, vnitřní a vnější úhly) - sestrojí těžnice, výšky trojúhelníku - sestrojí kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou	**Trojúhelník** Druhy trojúhelníků Vnitřní a vnější úhly trojúhelníku Vzdálenost bodu od přímky Těžnice, výšky trojúhelníku Kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku		
- užívá a převádí jednotky objemu - určuje a charakterizuje tělesa (kvádr, krychle), analyzuje vlastnosti krychle a kvádru - načrtne a sestrojí sítě těles - načrtne a sestrojí obraz těles - řeší úlohy na prostorovou představivost - odhaduje a vypočítá povrch a objem kvádru a krychle - řeší slovní úlohy z praxe - využívá kalkulátor	**Povrch a objem krychle a kvádru** Jednotky objemu Kvádr, krychle, sítě těles Zobrazování těles Povrch krychle a kvádru Objem krychle a kvádru Logické a netradiční geometrické úlohy	**Fyzika** - měření objemu	OSV - rozvoj schopnosti poznávání - kooperace a kompetice
- rozlišuje kladná a záporná čísla, konkretizuje užití záporných čísel v praxi - zapisuje a znázorňuje celá čísla na číselné ose - porovnává celá čísla - určuje opačné číslo k danému číslu - určí absolutní hodnotu daného čísla	**Celá čísla** Kladné a záporné číslo Zobrazení celého čísla na číselné ose Uspořádání celých čísel Čísla navzájem opačná Absolutní hodnota čísla Sčítání a odčítání celých čísel Násobení a dělení celých čísel		

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- provádí početní operace s celými čísly - řeší jednoduché slovní úlohy z praxe			
	Závěrečné opakování		

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
	Opakování učiva 6. ročníku		
- znázorňuje, modeluje a zapisuje zlomkem část celku - porovnává zlomky - převádí zlomky na desetinná a smíšená čísla a naopak - upraví zlomek na základní tvar - provádí početní operace se zlomky - užívá zlomky při řešení praktických situací	**Zlomky** Zlomek, základní tvar zlomku, zobrazení na číselné ose Rozšiřování, krácení zlomků Porovnávání zlomků Převrácené číslo Smíšené číslo, vyjádření zlomku des. číslem Sčítání a odčítání zlomků Násobení a dělení zlomků Složený zlomek		
- zobrazí a porovnává racionální čísla - určí absolutní hodnotu racionálního čísla - provádí početní operace s rac. čísly - užívá racionální čísla při řešení praktických situací - modeluje konkrétní situace - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů	**Racionální čísla** Racionální číslo Uspořádání racionálních čísel Absolutní hodnota racionálního čísla Sčítání, odčítání, násobení a dělení rac. čísel Číselné a logické řady	**F, CH, Dě, ….** Numerické výpočty	
- porovná dvě veličiny poměrem - zjednoduší poměr krácením - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - rozdělí celek na části v daném poměru - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem	**Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost.** Poměr, postupný poměr Krácení a rozšiřování poměru Dělení celku na části v daném poměru Měřítko plánu a mapy Pravoúhlá soustava souřadnic Přímá a nepřímá úměrnost Úměra	**Fyzika** – vztahy mezi veličinami, výpočty pomocí trojčlenky **Zeměpis** – měřítko plánu a mapy **Chemie** – výpočty pomocí trojčlenky	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - komunikace

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- pracuje s měřítky map a plánů - určí, zda daná závislost je přímá nebo nepřímá úměrnost, své tvrzení zdůvodní - přečte a zakreslí body v pravoúhlé soustavě souřadnic - vyjádří úměrnost tabulkou, grafem, rovnicí - řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky	Trojčlenka		
- užívá základní pojmy procentového počtu (procento, promile) - vyjádří část celku, počet procent, základ - užívá různé způsoby kvantitavního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - řeší příklady na výpočet úroků - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	**Procenta** Procento, promile Základ, procentová část, počet procent Jednoduché úrokování	**Chemie** – koncentrace látek	OSV - hodnoty, postoje, praktická etika - kreativita - řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - rozliší útvary středově souměrné, určí osy souměrnosti	**Středová souměrnost** Středová souměrnost, osa souměrnosti Středově souměrné útvary		
	Trojúhelník		

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - využívá potřebnou matematickou symboliku - načrtne a sestrojí trojúhelník z daných prvků	Shodnost trojúhelníků Věty o shodnosti trojúhelníků Trojúhelníková nerovnost Konstrukce trojúhelníků		
- rozlišuje různé typy čtyřúhelníků podle jejich vlastností - sestrojí různé druhy čtyřúhelníků (rovnoběžník, lichoběžník, čtyřúhelník) - odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku, lichoběžníku - řeší slovní úlohy z praxe vedoucí - k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku, trojúhelníku	**Čtyřúhelník** Čtyřúhelník a jeho vlastnosti Rovnoběžník – výšky, úhlopříčky; obvod, obsah Lichoběžník – výška, úhlopříčky; obvod, obsah Trojúhelník – obsah Pravidelné mnohoúhelníky		OSV - komunikace
- určuje a charakterizuje a analyzuje hranoly - načrtne obraz hranolů - načrtne a sestrojí sítě hranolů - řeší úlohy na prostorovou představivost - využívá získané poznatky a dovednosti k řešení reálných situací - účelně využívá kalkulátor - odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu	**Hranoly** Kolmý hranol Síť hranolu Povrch a objem hranolu		EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
	Opakování učiva ze 7. ročníku		
- určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek, kalkulačky - užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - řeší slovní úlohy s užitím druhé mocniny a odmocniny	**2. mocnina a odmocnina** Druhá mocnina a odmocnina Reálná čísla		
- rozliší odvěsny a přepony pravoúhlého trojúhelníka - užívá Pythagorovu větu - řeší slovní úlohy s užitím Pythagorovy věty - provádí odhady výsledků	**Pythagorova věta** Pythagorova věta Výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku	**Dějepis** – určení pravého úhlu v historii,	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
- určuje mocniny s přirozeným mocnitelem - provádí početní operace s mocninami - zapíše číslo ve tvaru a .10^n (n je celé číslo)	**Mocniny** Čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem Sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem Násobení a dělení mocnin s přirozeným i celým mocnitelem Mocnina mocniny Zápis čísla pomocí mocnin deseti	**Fyzika** – zápis velmi velkých a malých čísel	

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- určí hodnotu číselného výrazu - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - sčítá a odčítá mnohočleny - násobí výrazy jednočlenem, dvojčlenem, trojčlenem - užívá vzorce $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2 - provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním	**Výrazy** Číselný výraz a jeho hodnota Proměnná Výrazy s proměnnými Mnohočleny Úpravy výrazů		
- rozliší pojmy rovnost a rovnice - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku správnosti řešení - vyjádří neznámou ze vzorce - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení	**Rovnice** Rovnost Lineární rovnice s jednou neznámou Ekvivalentní úpravy Zkouška správnosti Vyjádření neznámé ze vzorce Slovní úlohy	**Fyzika** – Vyjádření neznáme ze vzorce, řešení fyzikálních úloh	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV - kreativita - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- charakterizuje kružnici, kruh - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - sestrojí tečnu ke kružnici - užívá Thaletovu větu v praxi - odhaduje a počítá obvod a obsah kruhu - pomocí vzorců řeší slovní úlohy vedoucí k obvodu a obsahu kruhu	**Kruh. Kružnice** Kružnice, kruh Vzájemná poloha přímky a kružnice Vzájemná poloha dvou kružnic Thaletova věta, konstrukce tečen kružnice Délka kružnice Obvod a obsah kruhu Slovní úlohy na výpočet obvodu a obsahu kruhu	**Fyzika** – kapaliny - tlak	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- charakterizuje, analyzuje válec - načrtne obraz válce - načrtne a sestrojí síť válce - odhaduje a počítá objem a povrch válce - řeší slovní úlohy z praxe	**Válec** Válec Síť válce Povrch a objem válce Slovní úlohy		OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - kooperace a kompetice
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvarů a řešení konstrukčních úloh - načrtne a sestrojí rovinné útvary	**Konstrukční úlohy** Množiny bodů dané vlastnosti Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků		OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat - provádí jednoduchá statistická - šetření a zapisuje jejich výsledky	**Základy statistiky** Příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti Statistický soubor Statistické šetření (jednotka, znak, četnost, aritmetický průměr, medián, modus) Diagramy, schémata, nákresy	**Informatika** – grafy v Excelu **Fyzika** – zpracování výsledků měření	MediV - kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení - interpretace vztahů mediálních sdělení a reality VMEGS - objevujeme Evropu a svět

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
	Opakování učiva 8. ročníku		
- určuje podmínky, za kterých má lomený výraz smysl - krátí a rozšiřuje lomené výrazy - provádí početní operace s lomenými výrazy	**Lomené výrazy** Pojem lomený výraz Definiční obor lomeného výrazu Početní operace s lomenými výrazy		
- řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech	**Rovnice s neznámou ve jmenovateli** Rovnice s neznámou ve jmenovateli		
- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací a sčítací metodou - provádí zkoušku řešení - formuluje a řeší slovní úlohy pomocí rovnic a soustav dvou lineárních rovnic	**Soustavy rovnic** Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Řešení pomocí dosazovací a sčítací metody Slovní úlohy		
- rozliší funkční a jiné vztahy - určí definiční obor a obor hodnot funkce - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - sestrojí graf lineární funkce - určí vlastnosti lineární funkce - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	**Funkce** Pojem funkce Definiční obor a obor hodnot funkce Lineární funkce a její vlastnosti Graf lineární funkce Grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic	**Fyzika** – vztahy mezi veličinami	

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- určí podobné útvary v rovině - určí a používá poměr podobnosti - sestrojí k danému rovinnému útvaru útvar podobný - využije poměr podobnosti v početních úlohách - rozdělí, změní úsečku dané délky v daném poměru - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků	**Podobnost** Podobnost Poměr podobnosti Věty o podobnosti trojúhelníků Dělení úsečky v daném poměru; zvětšení, zmenšení úsečky		OSV - rozvoj schopnosti poznávání
- charakterizuje jednotlivá tělesa, analyzuje jejich vlastnosti - načrtne obrazy těles - načrtne a sestrojí sítě těles (kužel, jehlan) - odhaduje a počítá objem a povrch těles - analyzuje a řeší slovní úlohy z praxe - řeší slovní úlohy na prostorovou představivost	**Tělesa** Jehlan, kužel Síť jehlanu, kužele Objem a povrch jehlanu a kužele Koule, poloměr koule Objem a povrch koule	**Fyzika** - Planety	OSV - kooperace a kompetice EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí
- řeší aplikační úlohy na jednoduché úrokování	**Finanční matematika** Základní pojmy finanční matematiky (úrok, jistina, úroková míra, úroková doba, úrokovací období) Jednoduché úrokování		OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různé řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací - kombinuje poznatky a dovednosti z různých tématických a vzdělávacích oblastí	**Nestandardní aplikační úlohy a problémy** Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Zajímavé úlohy z praxe, matematické hry, hlavolamy, Sudoku, …aj.		OSV - kreativita

5.3 INFORMATIKA

5.3.1. Informatika

5.3.1.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Na 1. stupni se předmět vyučuje v rozsahu 1 hodiny týdně ve 4. ročníku a jedné hodiny týdně v 5. ročníku,
na 2. stupni se vyučuje 1 hodinu týdně v 6., 7., 8. a 9. ročníku.
Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.
Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.
Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.
Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat a objevují automatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.
V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.
Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Výchovnými a vzdělávacími strategiemi utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence žáka:

Kompetence k učení

Učitel:

- seznamuje žáky se základními pojmy
- motivuje žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a syntetizaci
- rozvíjí schopnost využívat informace v procesu učení
- poskytuje žákům prostor ke kritickému zhodnocení výsledků své práce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- seznamuje žáky s různými zdroji informací, které vedou k řešení problémů
- zadává úkoly k ověřování a srovnávání informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- učí žáky obhajovat svá řešení problémů
- motivuje žáky k vlastnímu úsudku a zkušenostem

Kompetence komunikativní

Učitel:

- seznámí žáky s různými možnostmi komunikace s okolním světem
- vyžaduje dodržování základních pravidel slušné komunikace
- využívá širokých možností informačních a komunikačních prostředků
- učí žáky rozlišovat fakta, vlastní názory a domněnky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- posiluje žákovy schopnosti pracovat nejen individuálně, ale i ve dvojici, skupině
- učí žáky respektovat dohodnutá pravidla práce ve skupině

- umožňuje žákům obhájit svůj názor
- individuálním přístupem buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje znalosti žáka týkající se jeho práv a vyžaduje respektování práv ostatních
- učí žáky plnit si své povinnosti
- motivuje žáky k ochraně svého zdraví
- rozvíjí u žáků schopnost poskytnout pomoc druhým, pokud ji potřebují

Kompetence pracovní

Učitel:

- kontroluje žáky, zda pracují s výpočetní technikou šetrně
- posiluje smysl pro zodpovědnost
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel nebo postupů
- rozvíjí žákovy zájmy a schopnosti

Kompetence digitální

Učitel:

- připravuje žáky na nevyhnutelné a rostoucí propojení osobního i pracovního života s digitálními technologiemi
- vede žáky k využívání digitálních zařízení v širokém spektru vzdělávacích oblastí, školního života i společenského uplatnění a k prezentaci školy
- podněcuje žáky k získávání dat, informací a digitálního obsahu a jeho kritického posuzování a uplatňování ve výuce, při volnočasových aktivitách i v soukromém životě
- vede žáky k vlastní tvorbě digitálního obsahu, jeho úpravám a uplatnění ve výuce i osobním životě, klademe přitom důraz na využití digitálních technologií k usnadnění a zkvalitnění práce

- vede žáky k tvorbě digitálního obsahu směřujícího k prezentaci školních událostí
- směřuje žáky k chápání rostoucího významu využívání digitálních technologií pro společnost, vzdělávání, osobní i profesní život, ale i rizik a nebezpečí s nimi spojenými
- učí žáky práci s využitím digitálních technologií při které respektuje zásady bezpečnosti zařízení, dat, tělesné a duševní zdraví i obecné etické zásady

Vyučovací předmět: Informatika, I. stupeň
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
● pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ● vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem ● edituje digitální text, vytvoří obrázek ● přehraje zvuk či video ● uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ● používá krok zpět, zoom ● řeší úkol použitím schránky ● dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	**Ovládání digitálního zařízení** Digitální technologie Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program		
● uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ● najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ● propojí digitální zařízení a uvede	**Práce ve sdíleném prostředí** **Digitální technologie** Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet, bezdrátové připojení.		

Vyučovací předmět: Informatika, I. stupeň
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ● pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ● při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Uživatelské účty, hesla. Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš. Práce ve sdíleném prostředí. Technické problémy a přístupy k jejich řešení. Pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením.		
● sdělí informaci obrázkem ● předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ● zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text ● zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	**Úvod do kódování a šifrování dat a informací** **Data, informace a modelování** Využití značek Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Sdílení, ochrana informace. Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce		

Vyučovací předmět: Informatika, I. stupeň
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
• pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků, nahradí chybný za správný	**Úvod do práce s daty** **Informační systémy** Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu		OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok upraví program pro obdobný problém	**Základy programování – příkazy, opakující se vzory** **Algoritmizace a programování** Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur		OSV – Rozvoj schopností poznávání
• nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí	**Úvod do informačních systémů** **Informační systémy** Systém, struktura, prvky, vztahy		OSV – Rozvoj schopností poznávání

Vyučovací předmět: Informatika, I. stupeň
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy ● v programu najde a opraví chyby ● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ● vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ● rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	**Základy programování – vlastní bloky, náhoda** **Algoritmizace a programování** Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt		
● dokáže používat elektronickou poštu pro komunikaci i pro odesílání a přijímání souborů (úkolů, prací) ● zřídí si soukromou e-mailovou schránku (Centrum, Seznam, Gmail…) ● dokáže poslat zprávu s přílohou i otevřít přílohu přiloženou ke zprávě	**Úvod do komunikačních a uživatelských dovedností** **Elektronická pošta** Napsání zprávy, připojení přílohy, odeslání zprávy, čtení došlé zprávy. Spam a ochrana před ním		

Vyučovací předmět: Informatika, I. stupeň
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
● přihlásí se do systému ● při zapomenutí přihlašovacích údajů nastaví nové heslo pomocí e-mailu ● čte zprávy od vyučujících ● odpovídá na zprávy ● orientuje se v internetové žákovské knížce ● vytváří jednoduchou prezentaci ● pracuje se snímky ● vkládá text, obrázky, tabulky ● nastaví přechod a časování snímků	**Systém Edupage** Přihlášení do systému Obnovení zapomenutého hesla pomocí e-mailu Čtení zpráv Komunikace se spolužáky a vyučujícími Internetová žákovská knížka **Tvorba prezentací v MS Powerpoint** Tvorba jednoduché prezentace Práce se snímky Vkládání textu, vložení obrázku Vytváření tabulky Nastavení přechodu a časování snímků		
● pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ● pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	**Úvod do modelování pomocí grafů a schémat** **Data, informace a modelování** Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model		

Vyučovací předmět: Informatika, I. stupeň
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ● v programu najde a opraví chyby ● používá události ke spuštění činnosti postav ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém ovládá více postav pomocí zpráv v knihovnách a databázích	**Základy programování – postavy a události** **Algoritmizace a programování** Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt		

Vyučovací předmět: Informatika, II. stupeň
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
● rozpozná zakódované informace kolem sebe ● zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady ● zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer ● zakóduje v obrázku barvy více způsoby ● zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů ● zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla	**Kódování a šifrování dat a informací** **Data, informace a modelování** Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO		
● změní vlastnosti písma a odstavců ● do dokumentu vloží obrázky, upraví jeho vlastnosti a vhodně jej umístí do textu ● vytváří jednoduchou tabulku, naplní ji údaji, upraví její vzhled ● vytváří grafy a upraví jejich vzhled	**Práce s daty** **Textový editor MS Word** Psaní textu, formátování textu, základní typografická pravidla Vložení obrázku Tabulky, vytvoření tabulky, jejich změny a formátování Grafy, vytvoření grafu, úprava vzhledu a vlastností grafu		

Vyučovací předmět: Informatika, II. stupeň
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
● najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) ● odpoví na otázky na základě dat v tabulce ● popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ● doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy ● navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů	**Informační systémy** Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty		
● popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	**Informační systémy** **Informační systémy** Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva		MultiV – lidské vztahy

Vyučovací předmět: Informatika, II. stupeň
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
• nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	**Počítače** **Digitální technologie** Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová ona)		OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vyučovací předmět: Informatika, II. stupeň
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, ● vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ● diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	**Programování – opakování a vlastní bloky** **Algoritmizace a programování** Vytvoření programu Opakování Podprogramy		
● vysvětlí známé modely jevů, situací, činností ● v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku ● pomocí ohodnocených grafů řeší problémy	**Modelování pomocí grafů a schémat** **Data, informace a modelování** Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu		

Vyučovací předmět: Informatika, II. stupeň
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
● pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost		
● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna ● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ● vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	**Programování – podmínky, postavy a události** **Algoritmizace a programování** Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	Přesahy	Průřezová témata

Vyučovací předmět: Informatika, II. stupeň
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna ● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ● používá souřadnice pro programování postav ● používá parametry v blocích, ve vlastních blocích ● vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu ● diskutuje různé programy pro řešení problému hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	**Programování – větvení, parametry a proměnné** **Algoritmizace a programování** Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné		

Vyučovací předmět: Informatika, II. stupeň
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
● při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky ● používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) ● řeší problémy výpočtem s daty ● připíše do tabulky dat nový záznam ● seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) ● používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	**Hromadné zpracování dat** **Informační systémy** Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat		

Vyučovací předmět: Informatika, II. stupeň
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
● řeší problémy sestavením algoritmu ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ● řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	**Programovací projekty** **Algoritmizace a programování** Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy		

Vyučovací předmět: Informatika, II. stupeň
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
● pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ● vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ● diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ● na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ● popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ● na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ● diskutuje o cílech a metodách hackerů ● vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	**Digitální technologie** **Digitální technologie** **Hardware a software** ● Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí ● Operační systémy: funkce, typy, typické využití ● Komprese a formáty souborů ● Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) **Sítě** ● Typy, služby a význam počítačových sítí ● Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa ● Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud ● Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL ● Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) **Bezpečnost** ● Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy ● Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall,		

Vyučovací předmět: Informatika, II. stupeň
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
	zálohování a archivace dat **Digitální identita** ● Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat ● Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies **Závěrečné projekty** Vyučující může alokované hodiny využít na dokončování programovacích projektů, ale může také zvolit projekt pro interdisciplinární a mimoškolní aplikaci informatiky, např. vytváření digitálních modelů jevů, webové stránky, aplikace v chytré domácnosti a další. Alternativou může být také příprava na soutěž v robotice, programování. Projekt má sloužit k prokázání tvůrčího přístupu žáků k řešení problémů.		

5.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.4.1. Prvouka

5.4.1.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vyučuje se v rozsahu dvě vyučovací hodiny týdně v prvním, druhém a třetím ročníku základní školy.
Charakteristické pro výuku Prvouky je její prolínání s učivem ostatních předmětů, což dává možnost vytváření malých projektů, které výuku obohatí a spojí se životem kolem dětí.
Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět je zaměřeno na rozvíjení poznatků, dovedností a prvotních zkušeností žáků získaných výchovou v rodině a v předškolním vzdělávání.
Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří si prvotní ucelený obraz světa. Učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky a názory jiných. Podmínkou úspěšného vzdělávání je vlastní prožitek žáků, který vychází z konkrétních nebo modelových situací.
Při výuce Prvouky jsou využívány různé organizační formy vyučování, např. skupinová práce, samostatná práce, frontální vyučování, vycházky do přírody, exkurze, besedy atd. Žáci jsou aktivizováni didaktickými hrami, dramatizací, modelovými situacemi. Neodmyslitelnou součástí výuky je práce s atlasy, encyklopediemi, jednoduchými plánky, mapami, buzolami, různými přírodninami apod.
Vzdělávací obor Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů:
1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

V předmětu Prvouka využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- vytváří podmínky k samostatnému pozorování a porovnávání výsledků, k manipulaci s názornými pomůckami, experimentování
- volí různé vyučovací metody k osvojení nových pojmů a klade důraz na jejich vědomé používání
- podněcuje žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivuje a podněcuje žáky k získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (atlasy, encyklopedie, časopisy, internet apod.) a na základě prožitku je vede k pochopení smyslu učení pro život

- v modelových situacích se žáky nacvičuje a upevňuje preventivní chování a pravidla účastníků silničního provozu

Kompetence k řešení problémů

Učitel poskytuje žákům prostor k řešení různých problémových úloh, např.:

- orientovat se v přírodě podle mapy, buzoly
- orientovat se v obci podle plánku
- zeptat se na cestu
- vyhledat si dopravní spoj do okolních obcí
- ošetřit drobná poranění
- orientovat se v čase a prostoru
- vypracovat úkoly v učebnici a pracovním sešitě podle zadání

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje od žáků správné pojmenování pozorovaných skutečností, předmětů a jevů
- seznamuje žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, učebnice, návody, internet …)
- rozvíjí u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podněcuje žáky k vytváření pravidel pro chování ve třídě, motivuje je k jejich respektování a dodržování
- vyžaduje od žáků respektování a dodržování pravidel stanovených pro práci ve dvojicích, skupině a k bezkonfliktní komunikaci
- podněcuje žáky k vzájemné pomoci a naslouchání si, k vytváření pozitivního vztahu k rodině, spolužákům, škole, domovu

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje u žáků nacházení nenásilné cesty k řešení konfliktů
- utváří a rozvíjí u žáků vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- motivuje žáky k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům

Kompetence pracovní

Učitel:

- umožňuje žákům používání různých materiálů, nástrojů
- utváří u žáků vhodné pracovní a základní hygienické návyky

Kompetence digitální

Učitel:

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Místo, kde žijeme - popíše kresbou domov - chová se přiměřeně svému věku na ulici, hřišti, parku, dopravních prostředcích - samostatně dojde do školy i ze školy a dbá při tom na svoji bezpečnost - spolehlivě se pohybuje v budově školy a v jejím blízkém okolí - zná název své obce - při vycházkách poznává významné budovy obce	**Domov** **Škola** **Obec, město, místní krajina**	ČjL, Vv, Tv	**OSV** **Osobnostní rozvoj** - Rozvoj schopností poznávání **EV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Den Země)
Lidé kolem nás - vyjmenuje příslušníky své rodiny - ptá se rodičů na jejich povolání - vypráví spolužákům o povolání svých rodičů - tvoří si pravidla chování ve třídě - dohodnutá pravidla respektuje - osvojuje si pravidla práce ve skupině	**Rodina** **Rodina** **Soužití lidí** **Chování lidí**	ČjL, Vv	**MultiV** - Lidské vztahy (Uplatnění principů slušného chování) **OSV** **Sociální rozvoj** - Poznávání lidí (Vzájemné poznávání se ve třídě) - Mezilidské vztahy - Komunikace **Morální rozvoj**

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Lidé a čas - orientuje se v pojmech teď, včera, dnes, zítra, pozítří … - vyjmenuje roční období, měsíce v kalendářním roce a dny v týdnu	**Orientace v čase a časový řád**	M, ČjL, Pč, Vv	- Hodnoty, postoje, praktická etika **Osobnostní rozvoj** - Psychohygiena
- vypráví spolužákům, jak slaví v rodině Vánoce, Velikonoce - ptá se rodičů, prarodičů na staré zvyky a vypráví o nich svým spolužákům	**Současnost a minulost v našem životě**		
Rozmanitost přírody - pozoruje změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - vypráví o svých pozorováních spolužákům	**Životní podmínky**	ČjL, Pč, Vv, Tv	
- pozoruje, poznává a pojmenovává známé živočichy a rostliny - třídí je do skupin podle nápadných znaků	**Rostliny, houby, živočichové**		

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Člověk a jeho zdraví - pojmenuje viditelné části lidského těla - dodržuje základní pravidla osobní hygieny - chrání si své zdraví vhodným oblékáním a chováním	**Lidské tělo**	ČjL, Pč, Vv, Tv	
- na obrázcích a při četbě rozlišuje bezpečné a nebezpečné chování - podílí se na vytváření pravidel bezpečného chování ve třídě a ve škole a respektuje je - hlásí ihned školní úraz	**Osobní bezpečí, krizové situace**		**OSV** **Sociální rozvoj** - Kooperace a kompetice (Řešení konfliktů nenásilnou formou)
- procvičuje si na modelových situacích obezřetné chování při setkání s neznámou osobou a přivolání pomoci	**Osobní bezpečí, krizové situace**		
- na modelových situacích procvičuje základní pravidla účastníka silničního provozu			
- na modelových situacích procvičuje, jak se chovat při mimořádných situacích	**Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** **Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená**		
- reaguje zklidněním a pozorností na dohodnutá znamení	**Osobní bezpečí, krizové situace**		

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Místo, kde žijeme - orientuje se v blízkém okolí domova, obce - zná adresu svého bydliště a nesděluje ji cizím lidem - popíše slovem domov a jeho okolí - chová se přiměřeně svému věku na ulici, hřišti, parku, dopravních prostředcích - orientuje se ve škole, v okolí školy - pojmenuje sousední obce - při vycházkách pozoruje změny v nejbližším okolí, obci	**Domov** **Škola** **Obec, město, místní krajina**	ČjL, Vv, Tv	**OSV** **Osobnostní rozvoj** - Rozvoj schopností a poznávání **EV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Den Země)

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Lidé kolem nás - rozlišuje základní příbuzenské vztahy v rodině - na modelových situacích předvádí různá povolání - respektuje pravidla práce ve skupině - vytváří a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	**Rodina** **Rodina** **Soužití lidí** **Chování lidí**	ČjL, Vv	**OSV** **Sociální rozvoj** - Mezilidské vztahy (Příbuzenské vztahy v rodině) - Kooperace a kompetice **MultiV** - Lidské vztahy (Význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti) **VDO** - Občanská společnost a škola **OSV** **Sociální rozvoj** - Mezilidské vztahy (Vytváří a dodržuje pravidla pro soužití mezi lidmi) **Morální rozvoj** - Hodnoty, postoje, praktická etika **Osobnostní rozvoj** - Psychohygiena

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Lidé a čas - rozlišuje pojmy minulost, přítomnost, budoucnost - určí na hodinách čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá - pojmenuje a časově zařadí nejznámější svátky (Vánoce, Velikonoce) - ptá se rodičů, prarodičů, jak žili dříve, jaké lidové zvyky dodržovali, vypráví o tom svým spolužákům	**Orientace v čase a časový řád** **Současnost a minulost v našem životě**	M, ČjL, Vv, Pč	
Rozmanitost přírody - pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - vyhledává v dětských encyklopediích obrázky rostlin a živočichů - poznává, pojmenovává a třídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	**Životní podmínky** **Rostliny, houby, živočichové**	ČjL, Vv, Pč, Tv	

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Člověk a jeho zdraví - popíše základní části lidského těla - dodržuje základní hygienické návyky - seznamuje se se zdravým stravovacím a pitným režimem, tvoří jídelníček (s dopomocí) - chápe význam spánku, odpočinku a aktivního pohybu pro zdraví - na modelových situacích rozlišuje bezpečné a nebezpečné chování, vypráví o něm - vytváří a dodržuje pravidla bezpečného chování ve škole - hlásí ihned školní úraz - na modelových situacích si osvojuje obezřetné chování při setkání s neznámou osobou a přivolá pomoc pro sebe i pro jiné dítě - na modelových situacích si osvojuje základní pravidla účastníků silničního provozu - v modelových situacích nacvičuje, jak se chovat při mimořádných událostech	**Lidské tělo** **Péče o zdraví** **Osobní bezpečí, krizové situace** **Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** **Osobní bezpečí, krizové situace** **Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená**	ČjL, M, Vv, Pč, Tv	**OSV** **Sociální rozvoj** - Poznávání lidí

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- v případě nebezpečí se řídí pokyny dospělých - reaguje zklidněním a pozorností na dohodnutá znamení			

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Místo, kde žijeme - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	**Domov** **Škola** **Obec (město), místní krajina** **Okolní krajina (místní oblast, region)** **Okolní krajina (místní oblast, region)**	Pč, Vv, Tv, ČjL	**OSV** **Osobnostní rozvoj** - Rozvoj schopností poznávání **VDO** - Občanská společnost a škola (Městský úřad – exkurze) **EV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Den Země)
Lidé kolem nás - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - dodržuje pravidla práce ve skupině	**Rodina** **Rodina** **Soužití lidí** **Chování lidí**	ČjL, Vv	**OSV** **Sociální rozvoj** - Mezilidské vztahy (Role rodinných příslušníků – utváření dobrých vztahů v rodině) - Poznávání lidí (Chyby při poznávání lidí) - Kooperace a kompetice **MultiV** Lidské vztahy

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Lidé a čas - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí - na příkladech porovnává současnost a minulost	**Orientace v čase a časový řád** **Regionální památky** **Báje, mýty, pověsti** **Současnost a minulost v našem životě**	Pč, Vv, ČjL, M	
Rozmanitost přírody - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	**Životní podmínky** **Houby, rostliny, živočichové** **Houby, rostliny, živočichové**	Pč, Vv, ČjL, M	

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	**Látky a jejich vlastnosti**		
Člověk a jeho zdraví - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - hlásí ihned školní úraz - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	**Lidské tělo** **Péče o zdraví** **Osobní bezpečí, krizové situace** **Návykové látky a zdraví** **Péče o zdraví** **Osobní bezpečí, krizové situace** **Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví**	Pč, Vv, Tv, ČjL	**OSV** **Osobnostní rozvoj** - Sebepoznání a sebepojetí - Psychohygiena

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	**Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená**		

5.4.2. Přírodověda

5.4.2.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vyučuje se v rozsahu jedné hodiny týdně ve 4. ročníku a dvě hodiny týdně v 5. ročníku základní školy.
Výuka Přírodovědy navazuje na učivo Prvouky, v mnohém ho prohlubuje a rozšiřuje.
Při přírodovědném vyučování se ve velké míře uplatňují mezipředmětové vztahy, tyto možnosti se dají využít při realizaci krátkodobých projektů, kde mohou žáci dobře uplatnit své individuální schopnosti a nápady.
Získáváním poznatků o přírodě si žáci uvědomují, že Země a život na ní tvoří celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje v rovnováze, a pokud člověk tuto rovnováhu svou činností naruší, obvykle ji jen velmi obtížně obnovuje. Žáci se učí hledat možnosti, jak i oni mohou přispět k zlepšení životního prostředí a k ochraně přírody. Seznamují se také se Zemí jako planetou ve vesmíru. Žáci rovněž získávají základní informace o lidském těle, zdraví, nemocech a o chování v krizových situacích. Účastní se besed se zdravotnickými pracovníky nebo členy ČČK, v rámci kterých získávají prvotní znalosti a dovednosti v poskytování první pomoci, plní úkoly potřebné k získání odznaku Mladý zdravotník. Při besedách s pracovníky Policie ČR mají možnost diskutovat o základních pravidlech účastníků silničního provozu, o jejich aktuálních změnách, své poznatky uplatňují při plnění úkolů pro získání Průkazu cyklisty.
Významnou činností zpestřující výuku Přírodovědy jsou žákovské pokusy, o kterých si žáci vedou jednoduché záznamy. Při výuce Přírodovědy se uplatňují skupinové práce, práce ve dvojicích, frontální vyučování, exkurze, vycházky, besedy apod. Upřednostňuje se práce s encyklopediemi, atlasy rostlin, živočichů, hub, sbírkami hornin a nerostů, internetem.
Vzdělávací obor Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů, z nichž Přírodověda využívá dvou, a to:
1. Rozmanitost přírody
2. Člověk a jeho zdraví

V předmětu Přírodověda využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

1. ***Kompetence k učení***
   Učitel:
   - vytváří podmínky k samostatnému pozorování, k získávání konkrétní představy o živých i neživých přírodninách a přírodních jevech
   - volí různé vyučovací metody k osvojení nových pojmů a klade důraz na jejich vědomé používání
   - podněcuje žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací podle zvolených nebo zadaných kritérií
   - motivuje a podněcuje žáky k získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (atlasy, encyklopedie, časopisy, internet apod.) a na základě prožitku je vede k pochopení smyslu učení pro život
   - v rámci vycházek zadává úkoly ke sledování určitých jevů
   - upozorňuje žáky na situace, při kterých by nevhodným chováním mohli ohrozit zdraví spolužáků nebo zavinit úraz jiných lidí
   - předává žákům základní poučení o bezpečném chování v různých životních situacích i při mimořádných událostech, které ohrožují zdraví lidí

- v modelových situacích se žáky nacvičuje a upevňuje preventivní chování a pravidla účastníků silničního provozu

Kompetence k řešení problémů

Učitel poskytuje žákům prostor k řešení různých problémových úloh, např.:

- ošetřit drobná poranění
- přivolat pomoc
- provádět pokusy, vysvětlit výsledek pokusu
- zjišťovat základní vlastnosti zkoumaných přírodnin
- zdůvodnit pozorované změny v přírodě, vztahy mezi organismy
- plánovat svůj čas pro učení, práci, zábavu, odpočinek
- vypracovat úkoly v učebnici a pracovním sešitě podle zadání

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje od žáků správné pojmenování pozorovaných skutečností, předmětů a jevů
- seznamuje žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, učebnice, návody, internet …)
- rozvíjí u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podněcuje žáky k vytváření pravidel pro chování ve třídě, motivuje je k jejich respektování a dodržování
- vyžaduje od žáků respektování a dodržování pravidel stanovených pro práci ve dvojicích, skupině a k bezkonfliktní komunikaci
- podněcuje žáky k vzájemné pomoci a naslouchání si

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje u žáků nacházení nenásilné cesty k řešení konfliktů
- uplatňuje přístup vzájemné tolerance, snášenlivosti a úctě k lidem
- motivuje žáky k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům

Kompetence pracovní

Učitel:

- umožňuje žákům používání různých materiálů, nástrojů
- utváří u žáků vhodné pracovní a základní hygienické návyky

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek
- motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací
- dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Rozmanitost přírody - pozoruje vzorky vybraných neživých přírodnin, určuje jejich vlastnosti - rozliší a pojmenuje některé hospodářsky významné horniny a nerosty - srovnává vlastnosti živých a neživých přírodnin - třídí vybrané přírodniny podle typických znaků do známých skupin - objevuje vztahy mezi organismy a neživou přírodou - na základě získaných informací uvede příklady potravních vazeb mezi živými organismy	**Horniny, nerosty** **Rostliny, houby, živočichové**	Pč, ČjL, Vv	
- na základě pozorování uvede příklady činností, kterými člověk zasahuje do přírody	**Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody**	Vl, ČjL, Vv	
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, odůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - pozoruje na konkrétních organismech základní projevy života	**Rovnováha v přírodě** **Rostliny, houby, živočichové**	ČjL, Vv	**EV** - Ekosystémy (Vzájemné vztahy mezi organismy – společenstva)
- vyhledává informace o vybraných	**Rostliny, houby, živočichové**	Čj, Pč, Vv	

Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
organismech v encyklopediích, atlasech			
- pozoruje a popíše konkrétní činnosti člověka, které mohou poškozovat přírodu nebo přírodě prospívat a chránit ji	**Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody**	ČjL, Vv	**EV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Den Země) - Základní podmínky života (Voda, vzduch…)
- provádí odhad při porovnávání, měření veličin a jednoduchým pokusem s předem daným postupem ověřuje správnost svého odhadu - svými slovy popíše postup a vysvětlí výsledek pokusu	**Látky a jejich vlastnosti** **Voda a vzduch** **Životní podmínky**	M, ČjL, Vv, Pč	
Člověk a jeho zdraví - plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle svých potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	**Péče o zdraví, zdravá výživa**	M, ČjL	**OSV** **Osobnostní rozvoj** - Seberegulace a sebeorganizace - Psychohygiena
- v modelových situacích simulujících mimořádné události si osvojuje účelné způsoby chování	**Osobní bezpečí, krizové situace** **Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená**	Tv, ČjL	**MediV** - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (Škodlivost vlivu reklamy)

Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- na modelových situacích si osvojuje jednoduché způsoby odmítání návykových látek	**Návykové látky a zdraví**	ČjL	**OSV** **Sociální rozvoj** - Poznávání lidí (Chyby při poznávání lidí) - Komunikace (Dovednosti komunikační obrany proti manipulaci, komunikace v různých situacích)
- osvojuje si základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	**Osobní bezpečí, krizové situace** **Péče o zdraví**	ČjL, Pč	
- v modelových situacích ošetřuje simulovaná drobná poranění - přivolá pomoc dospělého	**Osobní bezpečí, krizové situace** **Péče o zdraví**	ČjL, Tv	

Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Rozmanitost přírody - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	**Horniny a nerosty, půda** **Rostliny, houby, živočichové** **Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** **Rovnováha v přírodě**	Vl, ČjL	**EV** - Vztah člověka k prostředí - Základní podmínky života (Voda, vzduch, půda …, přírodní zdroje surovinové a energetické)
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	**Vesmír a Země**	ČjL, M, Vl	
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	**Rostliny, houby, živočichové** **Životní podmínky**	ČjL, Pč	
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	**Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** **Rovnováha v přírodě** **Životní podmínky**	ČjL, Vv	**EV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Den Země)
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	**Látky a jejich vlastnosti** **Rostliny, houby, živočichové** **Voda a vzduch** **Nerosty a horniny, půda**	Pč, Vv, ČjL	**OSV** **Osobnostní rozvoj** - Sebepoznání a sebepojetí

Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Člověk a jeho zdraví			
- využívá poznatků o lidském těle a podpoře vlastního zdravého způsobu života	**Lidské tělo**	ČjL, M, Vv	
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	**Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy**	ČjL, Vv, Pč	- Seberegulace a sebeorganizace - Psychohygiena
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	**Péče o zdraví**	ČjL, Tv	
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	**Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** **Lidské tělo** **Péče o zdraví**	ČjL	**OSV** **Sociální rozvoj** - Poznávání lidí
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	**Péče o zdraví** **Osobní bezpečí, krizové situace** **Návykové látky a zdraví** **Péče o zdraví** **Osobní bezpečí, krizové situace**	Pč, ČjL	

Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - rozpozná život ohrožující zranění - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - ohlásí ihned školní úraz	**Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená**	Pč, ČjL ČjL	- Komunikace (Komunikace v různých situacích) - Mezilidské vztahy

5.4.3. Vlastivěda

5.4.3.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda je zařazen do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Vyučuje se v rozsahu jedné hodiny týdně ve 4. ročníku a dvou hodin týdně v 5. ročníku ZŠ a dělí se na část dějepisnou a vlastivědnou. Prolíná učivem ostatních předmětů. Navazuje na poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané v Prvouce v 1. - 3. ročníku a dále je rozvíjí. Vede je k pozorování a pojmenování věcí, jevů a dějů, hledání vzájemných vztahů a souvislostí především v rámci regionu, později celé ČR a Evropy.

Do výuky jsou zařazovány různé organizační formy (skupinová práce, samostatná práce, frontální vyučování, vycházky, exkurze, besedy atd.). Žáci si učivo procvičují a upevňují při didaktických hrách, dramatizacích, prožívají si je na modelových situacích. Nedílnou součástí výuky je práce s internetem, atlasy, encyklopediemi, plány, mapami apod.

Výuka probíhá ve třídách s možností využití videa, DVD, v počítačové učebně i mimo budovu školy (hrad, muzeum, Kosenka, okolí školy, knihovna apod.).

Učivo Vlastivědy je členěno do tří tematických okruhů:
Místo, kde žijeme
Lidé kolem nás
Lidé a čas

V předmětu Vlastivěda využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení
Učitel motivuje žáky:
- k získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (knihy, časopisy, internet..)
- k osvojování nových pojmů, rozšiřování slovní zásoby
- k samostatnému pozorování a porovnávání výsledků
- k manipulaci s názornými pomůckami
- k orientaci v okolí školy i bydliště, práci s mapou, buzolou
- k práci s chybou (aby nechápal chybu jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení)
- k plánování a rozvržení práce
- k řešení i zdánlivě neřešitelných úkolů

Kompetence k řešení problémů
Učitel vhodnými metodami podněcuje žáky:
- k využití získaných dovedností při řešení problémů (orientace v přírodě podle mapy, buzoly, orientace podle plánu)
- k podílení se na drobných projektech vlastivědného i dějepisného charakteru
- k vyjádření souhlasu i nesouhlasu s názorem druhých při práci ve skupině
- k řešení úkolů v učebnici podle zadání a využití postupů získaných při jiných činnostech

Kompetence komunikativní
Učitel u žáků rozvíjí schopnosti:
- správně pojmenovat pozorované skutečnosti
- logicky správně a výstižně vyjádřit své myšlenky, názory
- porozumět textům i obrazovým materiálům
- správně číst značky na mapách

Kompetence sociální a personální
Učitel vyžaduje od žáků:
- vytváření, dodržování a respektování pravidel pro chování v kolektivu spolužáků (ve dvojicích, skupině)
- vzájemnou pomoc
- respektování jiného názoru
- prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci
- sebehodnocení a hodnocení druhých

Kompetence občanské
Učitel motivuje žáky:
- k nenásilnému řešení konfliktů v kolektivu
- k utváření vztahu k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- k dodržování tradic, respektu k jiným tradicím
- k ohleduplnému vztahu k okolí
- k respektování individuálních zájmů
- ke kulturnímu a zdvořilému chování

Kompetence pracovní
Učitel u žáků rozvíjí schopnosti:

- správně a bezpečně používat různé materiály a nástroje
- utvářet a dodržovat pracovní a hygienické návyky
- pracovat ve dvojici, skupině apod.
- pracovat podle návodu, v případě potřeby slušně požádat o pomoc
- plánovat si svou práci

Kompetence digitální
Učitel:

- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek
- motivuje žáky ke vhodnému využívání digitálních map a navigací

Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Místo, kde žijeme			
- ukáže na mapě ČR polohu svého bydliště - určí typ krajiny	**Obec (město), místní krajina** **Okolní krajina (místní oblast, region)**	JčL	
- určí hlavní a vedlejší světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	**Okolní krajina (místní oblast, region)**	Pří	
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map - pracuje s mapou, vyhledává na mapách ČR jednoduché údaje o přírodních podmínkách, nerostném bohatství, zemědělství a průmyslu naší republiky	**Mapy obecně zeměpisné a tematické**	JčL Vv, M, Pří	
- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení a kultury	**Obec (město), místní krajina**	JčL, Pří, Vv	
	Regiony ČR	JčL, Pří, Vv, Pč	

Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozlišuje symboly našeho státu a zná jejich význam	**Naše vlast** **Obec (město), místní krajina**	JčL, Vv, Hv	
Lidé kolem nás			
- na základě vlastních zkušeností popíše vztahy v rodině a nejbližším okolí - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině	**Rodina** **Soužití lidí**	JčL	**OSV: Morální rozvoj** - **hodnoty, postoje, praktická etika**
- rozliší vhodné a nevhodné chování ve svém okolí	**Chování lidí**	JčL	
- seznamuje se se základními formami vlastnictví	**Vlastnictví**	JčL M	

Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Lidé a čas			
- zakreslí na časové přímce (ose) některá období dějin - určí počátek letopočtů - ukáže na časové přímce, co je minulost, co přítomnost	**Orientace v čase a časový řád** **Současnost a minulost v našem životě**	M	**OSV: Osobnostní rozvoj** **- rozvoj schopností poznávání** **- seberegulace a sebeorganizace**
- navštěvuje se školou (i sám) knihovny, muzea a další památky - získává četbou nebo od pamětníků informace o životě v minulosti a předává je spolužákům	**Současnost a minulost v našem životě** **Regionální památky** **Báje, mýty a pověsti**	Pří, JčL,	**Sociální rozvoj** **- kooperace a kompetice**
- na přečtených ukázkách a ze získaných informací rozlišuje současné a minulé	**Současnost a minulost v našem životě** **Regionální památky**	JčL	
- poznává na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území	**Současnost a minulost v našem životě** **Báje, mýty a pověsti**	JčL, Vv, Pč	
- vyhledá v kalendáři státní svátky a významné dny	**Orientace v čase a časový řád**	JčL, M, Př	

Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Místo, kde žijeme			
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	**Obec (město), místní krajina** **Okolní krajina (místní oblast, region)**	JčL	
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	**Okolní krajina (místní oblast, region)**	Pří, Vv, Tv	
- vyhledává na mapách ČR jednoduché údaje o jednotlivých krajích a zpracovává podrobnější informace o kraji, kde žije - ukáže na mapě sousední státy ČR - určí podle mapy základní údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a obyvatelstvu Evropy a polokoulí	**Evropa a svět** **Regiony ČR**	JčL, Pří, M	**VMEGS: Objevujeme Evropu a svět** **Evropa a svět nás zajímá**
- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	**Regiony** **Naše vlast**	JčL, Pří	

Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- porovná způsob života a přírodu naší vlasti a jiných zemí	**Evropa a svět** **Kultura**	JčL, Pří	**MultiV: Kulturní diference**
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé její zástupce	**Naše vlast**	JčL	**VDO: Občan, občanská společnost a stát** **Formy participace občanů v politickém životě**
Lidé kolem nás			
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	**Právo a spravedlnost** **Soužití lidí**	JčL	**VDO: Občanská společnost a stát** **OSV: Morální rozvoj**
- orientuje se v základních formách vlastnictví	**Vlastnictví**	M	- **hodnoty, postoje, praktická etika**
- používá peníze v běžných situacích			**VDO: Principy demokracie jako formy vlády k způsobu rozhodování**
- odhaduje a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy		JčL, Pří	
Lidé a čas			
- pracuje s časovými údaji a využívá je k pochopení vztahu mezi ději	**Orientace v čase a časový řád**	M	**OSV: Osobnostní rozvoj** **- rozvoj schopností poznávání**

Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- využívá archivů, knihoven jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	**Současnost a minulost v našem životě** **Regionální památky**	JčL, Pří, Vv, Pč	**- seberegulace a sebeorganizace** **Sociální rozvoj** **- kooperace a kompetice**
- poznává na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti - srovnává a hodnotí život v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	**Současnost a minulost v našem životě** **Báje, mýty a pověsti**	JčL, Vv, Pč	

5.5. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.5.1. Dějepis

5.5.1.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět dějepis patří do vzdělávacího oboru Člověk a společnost. Vyučuje se v rozsahu 2 hodiny týdně od 6. ročníku ZŠ. Součástí vyučování dějepisu je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce jako olympiády, soutěže, vycházky a exkurze.

Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva, řízený dialog), diskuse, skupinová práce, partnerská práce, procvičování a opakování učiva, práce s učebnicemi, encyklopediemi, chronologiemi, chrestomatiemi, slovníky, atlasy, mapami, počítačovými programy a internetem. Výuka probíhá v odborné učebně s možností použití videa, DVD přehrávače, CD přehrávače, magnetofonu a dataprojektoru.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:
- rozvíjení vlastního historického vědomí,
- získávání orientace v čase,
- pochopení vlivu prostoru a geografických podmínek na historické jevy,
- rozlišení reálných historických jevů a dějů od fiktivních,
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů,
- pochopení kontinuity mezi minulostí a současností,
- chápání kulturní rozmanitosti světa,
- k poznávání hodnot přírody, kulturních a historických památek,
- utváření pozitivního hodnotového systému,
- využívání znalostí a dovedností z různých vyučovacích předmětů,
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a komunikačním dovednostem.

Ve školním roce 2016/2017 bude do 8. ročníku zařazeno učivo Humanismus a renesance (přechodné opatření po úpravě ŠVP).

Pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí ve výuce dějepisu jsou využity tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- učitel zadává úkoly vyžadující vyhledávání a kombinování informací z různých

dostupných zdrojů – mapa, atlas, slovník, encyklopedie, chronologie, chrestomatie,
internet,

- osvojení technik vyhledávání informací umožňuje zvládat i obtížné úkoly - to co nevím, mohu si vyhledat,
- vyhledávání, vybírání a třídění zdrojů informací jako předpoklad celoživotního učení,
- při zpracování textu: poslech a čtení s porozuměním, pochopení slov ve vztazích, nalezení a pochopení hlavní myšlenky věty, odstavce, kapitoly, rozlišení myšlenek vlastních a reprodukovaných, diskuse o nich,
- prezentace výsledků práce, a ústní projev vyžaduje užívání správné terminologie,
- rozvoj specifických dovedností - orientace v čase, prostoru, textu pomáhá i v jiných předmětech.

Kompetence k řešení problémů:

- učitel do výuky zařazuje rozmanité aktivity, metody a modelové situace vyžadující interakci žáků (doplnění neúplného textu, dokončení neuzavřeného textu, interpretace obrázků, tvorba grafů a ilustrací, čtení mapy, otázky k textu, hodnocení dokumentárního a hraného filmu, hledání souvislostí a podobností mezi osobnostmi, událostmi.)
- možnost naučit se digitalizované zdroje a informace třídit, srovnávat a kriticky hodnotit;
- řešení takto formulovaných úloh vyžaduje:
  - vyhledání a třídění informací podstatných pro řešení úkolu,
  - volbu vhodného způsobu / způsobů řešení,
  - uplatnění fantazie a kreativity,
  - schopnost zařadit informaci do celkového kontextu,
  - samostatné kritické myšlení a schopnost obhájit své rozhodnutí.

Kompetence komunikativní:

- učitel zařazuje do výuky dílčí úkoly a problémy, jež jsou řešeny monologickou formou, diskusí mezi žáky navzájem, případně mezi žáky a učitelem, v týmu či skupině,
- příprava na diskusi a diskuse sama vede k rozšiřování slovní zásoby,
- schopnost porozumět slyšenému a reagovat na argument či otázku,
- schopnost formulovat své myšlenky a názory, vyjadřovat se logicky,
- schopnost vyslechnout názor druhých,
- možnost vyzkoušet v praxi strukturu vhodných slohových útvarů – popis, výklad, výtah, referát..., odlišení soukromé a veřejné komunikace,
- možnost využít komunikační a informační technologie, chat, e mail,

- možnost komunikovat o tvůrčích postupech a výsledcích práce s digitálními historickými zdroji a prameny prostřednictvím vhodných digitálních komunikačních prostředků, nástrojů a přístrojů.

Kompetence sociální a personální:

- týmová spolupráce, práce ve dvojicích a skupinách je pravidelným způsobem práce v hodině, učitel podle potřeby žákům v obtížných činnostech pomáhá,
- práce ve skupině i dvojici vyžaduje schopnost otevřeně vyjádřit svůj názor a dát možnost k vyjádření ostatním,
- ve skupině se daný úkol a činnosti rozdělují mezi jednotlivé členy, efektivní spolupráce viditelně zrychluje a usnadňuje řešení,
- člen skupiny pomáhá svou prací ostatním a čerpá od nich poučení, jedná na základě úcty a ohleduplnosti,
- práce ve skupině dává možnost požádat o pomoc, nebo ji nabídnout
- vedení k zodpovědné výstavbě a správě digitální identity, k dodržování základních bezpečnostních pravidel, k respektování autorských práv.

Kompetence občanské:

- učitel zařazuje do výuky problematiku tvorby zákonů a vzniku společenských norem a vede žáky k poznávání a porovnávání zvyků a společenských norem různých národů a kultur,
- poznání rozdílnosti vývoje přispívá k formování tolerance k rasové či náboženské odlišnosti,
- poznávání společných prvků v našich dějinách a dějinách Evropy,
- schopnost respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si vnitřních hodnot,
- dodržování pravidel slušného chování, respektování zákonů a společenských norem,
- poznání vlastních tradic, historického a kulturního dědictví,
- vztah k planetě Zemi jako jedinému místu, kde můžeme žít.

Kompetence pracovní:

- učitel umožňuje žákům používat studijní materiály, pomůcky a literaturu, ale také požaduje dodržování kázeňských pravidel, termínů, rozsahu formy a kvality práce,
- při práci s odbornou literaturou, atlasem a mapou se opakují a procvičují činnosti, které jsou předpokladem další samostatné práce ve škole i mimo školu,
- návyky a zásady vzniklé při práci s odbornou literaturou a internetem lze prakticky využít i v jiných vyučovacích hodinách a v jiných situacích,
- formování pracovních návyků a zodpovědnosti – vedení sešitu tak, aby se v něm bylo možné vždy snadno zorientovat, vypracování úkolů v tištěné formě a propojení obrazu a textu,

- zpracování údajů a jejich převedení do podoby grafu či zakreslení do mapy,
- schopnost rozdělit si práci ve skupině, týmu,
- dodržování řádu dějepisné učebny a bezpečnostních zásad.

Kompetence digitální:

- vedení žáků k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy;
- seznamování s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení;
- kladení důrazu na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, odpovědné chování a jednání v digitálním prostředí.

Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák uvede důvody, proč by se lidé měli zajímat o minulost, příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků, - žák uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány.	**Význam dějepisu**, Proč se „to“ mám učit? Historické prameny		
- žák se orientuje v čase, - žák si osvojí práci s časovou přímkou, - žák používá pojmy prostor a čas, - žák řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.	**Základní pojmy**: dějepis, archeologie, kalendář, letopočet, čas, **Časová přímka** **Teorie o vzniku Země** **Základní období vývoje lidské civilizace**	Matematika: přímka, přirozená čísla, měřítko Zeměpis: hvězda+planeta	
-žák třídí a shromažďuje informace o vývojových stupních lidského druhu, - žák charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kultury	**4 stupně vývoje člověka jako druhu**, charakteristika nástrojů, způsobů obživy a života Nejstarší lidské vynálezy a jejich vliv na život lidí v pravěku	Výtvarná výchova: výroba keramiky, nejstarší malby a jejich technika	MultiV: etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur
- žák objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.	**Neolitická revoluce**, matriarchát a patriarchát **Člověk poznává kovy**, Vznik specializovaných řemesel a obchodu	Občanská výchova.: role muže a ženy Chemie: vlastnosti rud, slitina	
- žák se orientuje na historické mapě, uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa.	N**ejstarší zemědělské osídlení** Místa nejstarších kosterních nálezů, Úrodný půlměsíc	Zeměpis: světadíly, největší řeky	

Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem velkých zemědělských civilizací, - žák se seznámí s podstatou společenského uspořádání a jeho různými podobami v různých starověkých státech. -žák uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.	**Vznik starověkých států**: Egypt, Mezopotámie, Indie, Čína	Fyzika: spojené nádoby	VMEGS: jsme Evropané, kořeny a zdroje evropské civilizace
- žák porovná formy vlády a porovná postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu řecké demokracie.	**Předřecké civilizace a jejich odkaz** **Starověké Řecko**, Příchod řeckých kmenů, Velká řecká kolonizace, Sparta a Athény, Řecko-perské války, Makedonie a Alexandr Veliký **Starověký Řím**, Osídlení a založení Říma Boje Říma za ovládnutí Itálie a Středomoří, Vývoj státní formy v Římě	Zeměpis: poloostrovy ve Středozemním moři	
žák předvede na konkrétních příkladech přínos antické kultury	**Kulturní odkaz starověkého Řecka a Říma** **Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím**		

Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák si osvojuje periodizaci středověku pomocí časové přímky.	**Periodizace středověku**		
- žák popisuje pomocí mapy průběh a důsledky stěhování národů, vnímá jeho význam pro další vývoj v Evropě.	**Stěhování národů, etnický obraz Evropy v raném středověku**		MultiV: kulturní diference.
- žák charakterizuje podobnosti a rozdíly raně středověkých říší v Evropě,	**Byzantská, Arabská, Franská a Sámova říše**		VMEGS: jsme Evropané, klíčové mezníky evropské historie
- žák se seznamuje se vznikem křesťanství, - objasňuje úlohu křesťanství a víry v životě středověkých lidí, konflikty mezi církevní a světskou mocí	**Křesťanství**	Občanská výchova: náboženství	MultiV: kulturní diference
- žák se seznamuje s prvními státy na našem území, objasňuje situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a jejich postavení v evropských souvislostech, - žák získává a třídí informace o významných postavách našich dějin.	**První státní útvary na našem území Velkomoravská říše** **Vznik a vývoj českého státu**	Literatura: Kosmova kronika, Staré pověsti české	
- žák popisuje na historické mapě situaci, která nastala v Evropě v souvislosti se vznikem raně středověkých států a s christianizací Evropy.	**Evropské raně středověké státy**		

Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák hodnotí význam křížových výprav, uvědomuje si vzájemné ovlivňování křesťanského a islámského světa.	**Křížové výpravy**		
- žák získává a osvojuje si informace o románské kultuře, uvádí příklady jejich památek.	**Románská kultura**	Výtvarná výchova: výtvarné umění Literatura: legendy	
- žák popisuje změny v hospodářství v době vrcholného středověku, - charakterizuje postavení a způsob života jednotlivých společenských vrstev ve středověku.	**Vrcholný středověk** **kolonizace, zemědělství** **Vznik a význam měst, složení společnosti ve vrcholném středověku**		
- žák se seznamuje s vývojem v českém státě ve 14. – 15. stol., - uvádí příklady významných událostí v Evropě v kontextu s dějinami našeho státu.	**Český stát za vlády Lucemburků** **Vpád Mongolů, černá smrt, stol. válka**	Přírodopis: nemoci, bakterie	
- žák třídí informace o gotické kultuře, umění a vzdělanosti, podle historické mapy uvádí příklady gotických památek na našem území a v Evropě.	**Gotická kultura**	Výtvarná výchova: malířství, sochařství a architektura v gotice	
- žák si uvědomuje problémy, které vedly ke kritice církve, - žák objasňuje průběh a význam husitského hnutí a husitské tradice,	**Společenské rozpory za vlády Václava IV.** **M. J. Hus** **Husitství**	Literatura: M. J. Hus Hudební výchova: husitské chorály	

Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák zjišťuje a osvětluje přínos Jiřího z Poděbrad pro evropské dějiny.	**Český stát za vlády J. z Poděbrad a za vlády Jagellonců**		VMEGS: jsme Evropané, evropská integrace
- žák se seznámí s pojmy humanismus a renesance, rozpozná jejich základní znaky vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, uvádí příklady památek tohoto období	**Humanismus a renesance**	Literatura: Iason a Medea, Shakespeare - Romeo a Julie, Výtvarná výchova	VMEGS: klíčové mezníky evropské historie

Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák na historické mapě popisuje příčiny, předpoklady, průběh a význam zámořských objevů, - žák si uvědomuje důsledky pronikání evropských civilizací do nových oblastí.	**Zámořské objevy:** příčiny, předpoklady a důsledky **Obchod a výroba v 16. stol.,** **rozvoj vědy a techniky v 16. – 17. stol.**	Zeměpis: planeta Země	MultiV: etnický původ, rovnocennost všech etnických skupin a kultur
- žák poznává myšlenky a osobnosti žádající reformu církve - na historické mapě, popisuje náboženskou situaci v Evropě.	**Reformace** **Protireformace**		
- žák objasní postavení českého státu v rámci habsburské monarchie a v rámci Evropy.	**Nástup Habsburků na český trůn** **Evropské státy v 16. století** (Rusko, Španělsko, Nizozemí, Anglie a Francie)		
- žák popisuje příčiny a průběh třicetileté války pomocí historické mapy a posoudí její důsledky.	**Stavovské povstání a jeho porážka** **Jan Amos Komenský** **Etapy a důsledky třicetileté války**	Literatura: J. A. Komenský	
- žák rozpozná projevy a znaky barokní kultury, uvede příklady významných památek.	**Baroko**	Hudební výchova J. S. Bach Výtvarná výchova	
- žák vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti,	**Evropské státy po třicetileté válce** **Průmyslová revoluce** **Osvícenství** **Osvícenský absolutismus –** Rusko, Prusko, Habsburská monarchie	Fyzika: vlastnosti vody/páry elektřina	
- žák objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	**Vznik USA** **Francouzská buržoazní revoluce** **Napoleon**		

Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	**České národní obrození** **Revoluční rok 1848**	Literatura: K. H. Borovský	
- žák vysvětlí podstatné ekonomické, sociální politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás	**Průmyslová revoluce v Evropě a v našich zemích**, změny v hospodářské, politické, společenské a kulturní oblasti, industrializace a sociální otázka, politické proudy	Chemie: plastické hmoty	EV: lidské aktivity a problémy životního prostředí
- žák vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla - žák charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.	**Charakteristika vývoje v západní, východní a jihovýchodní Evropě, USA, Japonsku v 19. století** **Koloniální systém**, Vznik bloků – Trojspolek+Trojdohoda		

Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák na příkladech demonstruje příklady zneužití vědy a techniky v 1. sv. v.	**První světová válka** – příčina a záminka Průběh války, cíle jednotlivých států Výsledky války – versailleský systém	Chemie: vlastnosti plynů	VMEGS: jsme Evropané, klíčové mezníky evropské historie.
- žák porovná demokratické a totalitní přístupy k řešení situace v Rusku.	**Ruské revoluce**, Nástup bolševiků k moci	Občanská výchova: demokratické volby	
- žák vysvětlí mezinárodní souvislosti vzniku Československa	**Domácí a zahraniční odboj,** význam legií. **Vznik Československa**	Občanská výchova: slavné osobnosti č. dějin	
- žák charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v ekonomických a politických souvislostech, důsledky jejich existence pro svět, - žák rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu, - žák na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	Důsledky války **Evropa a svět ve 20. a 30. letech** Vznik SSSR, Projevy a důsledky stalinismu Nástup fašismu v Itálii Světová hospodářská krize Nástup fašismu v Německu Krize versailleského systému	Literatura: K. Čapek	VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování. MultiV: Etnický původ
- žák zhodnotí postavení Československa v meziválečné Evropě, jeho vnitřní sociální, hospodářské politické a kulturní prostředí,	**Československo mezi válkami** – hospodářské poměry, politický systém Československa, Československo a jeho mezinárodní postavení, Mnichovská konference a její důsledky		

předmět: Dějepis Vyučovací
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky, - žák charakterizuje důsledky existence totalitních systému pro svět.	**Příčiny a průběh 2. světové války** Protektorát Čechy a Morava Československý odboj za 2. sv. války Holocaust	Literatura: Deník A. Frankové	MKV projevy rasové nesnášenlivosti, rovnocennost všech etnických skupin a kultur
- žák vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků.	**Politické a hospodářské důsledky 2. světové války** **Poválečné uspořádání světa** – Postupim Rozpad protihitlerovské koalice a rozdělení světa do bloků Studená válka		VMEGS: jsme Evropané, evropská integrace
- žák vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euro-atlantické hospodářské a vojenské spolupráce.	**Poválečný vývoj v Evropě** (státy vých. a záp. bloku) a USA **Integrační procesy v Evropě**		
- žák posoudí postavení rozvojových zemí.	**Mimoevropský svě**t, dekolonizace		
- žák rozpoznává klady a nedostatky demokratických systémů, rozlišuje demokratické a totalitní uspořádání, - žák chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k informacím, - žák zhodnotí postavení Československa a České republiky v evropských souvislostech a jejich vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	**Vývoj Československa po 2. světové válce**: Komunistický převrat, 50. léta, pokus o reformu v roce 1968, okupace a období normalizace, zhroucení a pád komunistického režimu v roce 1989 Vznik České republiky Rozvoj vědy, techniky a vzdělávání	Literatura: samizdatová lit	

předmět: Dějepis Vyučovací
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	**Aktuální problémy současného světa**		

5.5.2. Občanská výchova

5.5.2.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vyučuje se v rozsahu 1 hodina týdně ve všech ročnících 2. stupně ZŠ. Výuka probíhá zpravidla ve třídách, popř. v počítačových učebnách /pracovnách/. Žáci mají možnost použít video, DVD přehrávač, CD přehrávač. Součástí vyučování jsou také exkurze, návštěvy výstav, soutěže, besedy, setkání s významnými osobnostmi, sledování aktuálního dění v oblasti kulturní, politické, sportovní, regionální, v 9. ročníku shrnutí, třídění poznatků a plánování postupů v souvislosti s přijímacím řízením na střední školy, spolupráce s odbornými a zájmovými organizacemi.

Vyučovací hodiny jsou různého typu: frontální vyučování /výklad, shrnutí učiva/, skupinová práce, partnerská práce, samostatná práce /procvičování a opakování učiva, práce se slovníky, dokumenty, denním tiskem, encyklopediemi/.

Žáci navazují na znalosti a dovednosti získané na 1. stupni ZŠ ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Do předmětu jsou začleněny vybrané okruhy ze všech průřezových témat.

Vzdělávací obor Občanská výchova vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Rozvíjí jeho vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen, výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské i právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní a občanskou odpovědnost.

V předmětu Občanská výchova uplatňujeme vhodné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji a utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Předkládáme činnosti :

- k efektivnímu získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů /internet, knihy, časopisy, encyklopedie, dokumenty/
- k motivaci spojené s potřebou pochopit pojmy
- k transferu – schopnosti aplikace z jedné situace do druhé
- k práci s chybou: identifikace vlastní chyby, zjištění její příčiny, hledání způsobu nápravy

Kompetence k řešení problémů:

Poskytujeme prostor:

- k vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- k pojmenování, definování problému, stanovení postupu, jak ho řešit, nalezení spolupracovníků, řešení – volba nejlepšího řešení
- k předvídavosti
- k formování hypotézy na základě dostupných informací
- k aplikaci různých postupů získaných při jiných činnostech pro řešení problémů v Občanské výchově
- k ověření vlastního názoru v realitě
- k používání digitálních technologií pro zlepšování prostředí, ve kterém žijí (např. pro objevování problémů, pro jejich řešení, pro prezentaci výsledků)

Kompetence komunikativní:

Vytváříme situace, při nichž se:

- prakticky a efektivně využívají všechny způsoby komunikace (písemné i ústní)
- formulují a vyjadřují myšlenky, rozvíjejí schopnosti sdělit je srozumitelně
- rozvíjejí schopnosti reagovat na slyšené i psané – pokyny, povely, úkoly
- rozvíjejí dovednosti argumentace, obhájení vlastního stanoviska
- rozvíjejí schopnosti vyjadřovat se adekvátně situaci, vhodně, s taktem
- sebevědomě vystupuje při komunikaci, odbourávají bariéry
- rozlišuje soukromý rozhovor od veřejné komunikace
- věnujeme umění monologu a dialogu
- přizpůsobujeme v délce a náročnosti mluveného projevu typu publika a jeho odezvě v průběhu promluvy
- ovládá mimika a gesta
- rozvíjejí schopnosti naslouchat, udržet oční kontakt
- rozvíjejí schopnosti nezavádět diskusi stranou
- rozvíjejí schopnosti odmítnout komunikaci v případě, že nás chce někdo proti naší vůli o něčem přesvědčit
- rozvíjejí schopnosti odhalit zneužití mluveného projevu ve veřejném životě (politika)

Kompetence sociální a personální:

Klademe důraz na:

- týmovou spolupráci, práci ve dvojicích, skupinách, s učiteli podle stanovených pravidel
- rozlišení a respektování rolí
- respektování jiného názoru při týmové práci
- prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci
- vytváření zdravého sebevědomí
- stanovení harmonogramu práce
- sebehodnocení a hodnocení druhých, hodnocení práce skupiny, srovnání
- výměnu zkušeností
- vytváření atmosféry v kolektivu, schopnost uplatnit se v kolektivu
- zodpovědné budování a spravování digitální identity a zařazujeme aktivity, které vedou žáky k posuzování jejich digitální stopy
- vysvětlování nebezpečí sociálních nebo názorových bublin

Kompetence občanská:

Motivujeme žáky k:

- zodpovědnému plnění zadaných úkolů, zodpovědnosti za sebe, skupinu, tým
- schopnosti empatie
- toleranci odlišnosti – rasové, náboženské
- dodržování pravidel – slušné chování, respektování tradic jiných národů
- uvědomění si tradice české ve srovnání s jinými, ochraně rodinných tradic
- hrdosti a vlastenectví
- kulturnímu chování, oblékání, mluvě, zdvořilosti
- vztahu k životnímu prostředí a kulturnímu dědictví
- zodpovědnosti v krizových situacích
- pochopení svých práv a povinností doma i ve škole
- pochopení budoucích úkolů občana ČR
- zodpovědnosti za budoucnost státu
- poznávání problémů jiných zemí – rasismus, xenofobie, intolerance, násilí
- rozvíjení právního povědomí pro situace v digitálním prostředí; dodržování ve svých školních i domácích úkolech autorských práv a citování informačního zdroje
- vyjádření svých názorů prostřednictvím digitálních technologií, ověřování fakt, využívání digitálních technologií pro zapojování se do rozhodování na třídní, celoškolní i mimoškolní úrovni a aby jejich prostřednictvím navazovali a udržovali kontakty a propojovali lidi

Kompetence pracovní:

Podporujeme u žáků

- efektivní organizování a plánování vlastní práce
- vytyčení realizovatelných cílů
- uvědomění si důležitosti vzdělání pro svoji budoucnost
- práci se slovníky, encyklopediemi, vyhledávání informací
- práci na počítači, s internetem
- dodržování řádu učeben, bezpečnostních zásad
- hospodárnému využívání pomůcek, sešitů, učebnic, pracovních sešitů
- schopnosti pracovat ve dvojicích, ve skupinách, v týmu, najít pomoc při práci
- volbě různých forem práce podle zadaných úkolů
- formování pracovních návyků – vedení sešitu
- prezentaci výsledků vlastní práce a práce skupiny, týmu
- hodnocení vlastní práce a práce skupiny, týmu
- přípravě na přijímací zkoušky, profesního růstu

Kompetence digitální:

Vedeme žáky

- k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák se orientuje v kalendáři - žák uvádí příklady pořekadel, přísloví, pranostik - žák popíše, jak lze rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Člověk v rytmu času Rok v jeho proměnách a slavnostech Režim dne	Zeměpis Výchova ke zdraví	
- žák posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Rodina Lidská setkání Vztahy mezi lidmi	Dějepis Výchova ke zdraví Literatura Cizí jazyk	MultiV: Lidské vztahy Důležitost integrace jedince Uplatnění principu slušného chování
- žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Naše škola, naše obec, region, kraj Naše vlast Z historie	Přírodopis, Zeměpis Pracovní činnosti Dějepis, Literatura Výtvarná výchova Hudební výchova	Osobní přispění OSV: Mezilidské vztahy Vztahy a naše třída VDO: Občanská společnost a škola Demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole Formy participace občanů v politickém životě Obec jako základní jednotka samosprávy státu EV: Vztah člověka k prostředí

Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák objasní účel důležitých symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají - žák na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu - žák respektuje kulturní zvláštnosti, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Rodina, národ, vlast	Dějepis Zeměpis Literatura	
- žák rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - žák sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti,	Majetek a vlastnictví	Dějepis Literatura	

Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák uvede některé globální problémy současnosti a jejich možné důsledky pro život lidstva - žák objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Přírodní bohatství a jeho ochrana	Přírodopis Zeměpis	EV: Vztah člověka k prostředí Příroda a kultura obce a její ochrana Zajišťování ochrany životního prostředí v obci Náš životní styl Aktuální ekologický problém
- žák si uvědomuje odlišné projevy kultury a kulturních zvláštností - žák kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Kultura a její rozvíjení	Výtvarná výchova Hudební výchova Dějepis	
- žák rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - žák rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - žák objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - žák vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Stát a právo	Dějepis	VDO: Občan, občanská společnost a stát Občan jako odpovědný člen společnosti, úloha občana v dem. společnosti, základní principy a hodnoty dem. politického systému Formy participace občanů v politickém životě Volební systémy a dem. volby a politika Principy demokracie Demokracie jako protiváha diktatury a anarchie

Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - žák popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Člověk, právo a morálka Společenské chování	Dějepis Literatura	VDO: Principy demokracie Fungování demokracie

Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák rozpoznává své silné a slabé stránky a vytyčuje si reálné a přiměřené cíle, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - žák kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - žák rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Člověk jako osobnost: - charakter - proměny v průběhu života /dospívání/ Život ve společnosti: - lidská práva - šikana - komunikace - tolerance	Literatura Výtvarná výchova Dějepis Literatura	MultiV: Principy sociálního smíru a solidarity OSV: Komunikace Řeč těla Dialog
- žák posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - žák objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Člověk hledající společenství Citový a rodinný život: - konflikty v rodinných vztazích - porušování práv dítěte - lidská práva	Dějepis Literatura Výchova ke zdraví	
- žák uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	Člověk a právo Člověk a občanský život	Dějepis Literatura Zeměpis	VDO: Občan, občanská společnost a stát Listina základních práv a svobod Práva a povinnosti občana

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - žák posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - žák objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy a způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Životní perspektivy: - cíle, plánování života - čemu říci ne - náboženství - nebezpečí náboženských sekt Člověk a citový život: - city - stres, stresové situace - Člověk a rodinný život Člověk ve společnosti	Literatura Dějepis Zeměpis Výchova ke zdraví Dějepis	
- žák přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - žák objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - žák dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, uvědomuje si rizika jejich porušování - žák rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - žák rozpozná protiprávní jednání,	Stát a právo Člověk a právo: - Ústava - právní řád ČR - obrana státu - korupce - základní práva spotřebitele	Dějepis Literatura Zeměpis	VDO: Formy participace občanů v politickém životě Volební systémy Demokratické volby a politika Principy demokracie Význam ústavy jako základního zákona země

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - žák diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání			
- žák rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků - žák na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - žák vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - žák uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - žák na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Stát a hospodářství: - hospodářská politika - trh - sociální politika státu - hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní - banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků - tvorba ceny, inflace Člověk a pracovní život: - člověk na trhu práce	Zeměpis	MediV: Fungování a vliv médií ve společnosti Kritické čtení Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Evropská integrace - podstata, význam, výhody - Evropská unie a ČR	Zeměpis	VMEGS: Jsme Evropané
- žák uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky - žák objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Globalizace Globální problémy	Přírodopis Zeměpis Dějepis	EV: Vztah člověka k prostředí
- žák zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi - žák kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Výchova k demokracii: - nezávislý tisk - veřejné mínění	Literatura Dějepis Zeměpis	VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 6.

5.6. ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.6.1. Fyzika

5.6.1.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.
Na 2.stupni ZŠ se vyučuje jako samostatný předmět v 6.ročníku 1 hodinu týdně a v 7.-9.ročníku 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v učebně fyziky, v kmenových třídách a v učebnách výpočetní techniky s využitím výukových programů a digitální učebnice fyziky.
Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování, skupinová práce, samostatná práce, laboratorní práce, projekty.

Obsah předmětu Fyzika je rozdělen do 7 tématických okruhů:
1. Látky a tělesa
2. Pohyb těles, síly
3. Mechanické vlastnosti tekutin
4. Energie
5. Zvukové děje
6. Elektromagnetické a světelné děje
7. Vesmír

Vzdělávání v předmětu Fyzika směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních dějů a jejich vzájemných souvislostí. Vede k rozvíjení a upevňování dovedností pozorovat a měřit fyzikální veličiny, vede k vytváření a ověřování hypotéz. Učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi. Směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a osvojení správné terminologie. Cílem je poskytnout žákům informace a podněty, které by je inspirovaly k vlastním úvahám a dalšímu samostatnému studiu. Žáci by si měli osvojit nástroje, pomocí kterých mohou přírodní jevy sledovat, popisovat je, zaznamenávat, vyhodnocovat, případně ovlivňovat. Poznatky či dovednosti mohou vhodně uplatňovat v každodenním životě, případně ve svém budoucím povolání. Klademe důraz na praktickou využitelnost, na souvislost probírané látky s praxí a se životem.

Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 6.

Fyzika – výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí
Ve vyučovacím předmětu fyzika pro utváření dané klíčové kompetence učíme žáky:

Kompetence k učení

Učíme žáky:

- opakovanému pozorování fyzikálních jevů (individuálně nebo ve skupinách),
- o pozorovaném jevu hovořit, popisovat jej,vyvozovat závěry nebo domněnky o fyzikální podstatě pozorovaných jevů nebo o jejich průběhu a ověřovat jejich správnost,
- měření fyzikálních vlastností těles, zápis naměřené hodnoty, provádět úvahy o správnosti a možnostech měření,
- vlastním způsobem vysvětlovat pozorované jevy, řešit praktické problémy,
- využívat dřívějších vědomostí a poznatků z praxe,
- hledat v různých pramenech potřebné informace a využít je ve svém dalším studiu.

Kompetence k řešení problémů

Učíme žáky:

- navrhovat způsob řešení daného problému, používat různé postupy a metody při řešení problémů,
- experimentovat a využívat matematických prostředků k řešení problémů,
- posoudit řešení daného fyzikálního problému z hlediska správnosti a jednoznačnosti,
- osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných i nových situací,
- obhajovat své závěry a rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Učíme žáky:

- vyjadřovat své názory na probírané fyzikální jevy,
- experimentovat, průběh a výsledky pozorovaných fyzikálních jevů hodnotit se spolužáky,
- používat různé typy záznamů, obrazových materiálů,
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence pracovní

Učíme žáky:

- získávat zručnost při sestavování a řízení pokusů, zvažovat výběr vhodných pomůcek,
- pracovat podle návodů a pokynů,

- plnit povinnosti a dodržovat vymezená pravidla,
- adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky.

Kompetence sociální a personální

Učíme žáky:

- společně s učitelem se podílet na vytvoření pravidel pro práci ve skupině nebo dvojici,
- přebírat určitou roli ve skupině, za kterou zodpovídají,
- diskutovat o prováděném úkolu nebo o pozorovaném jevu ve skupině i v kolektivu třídy,
- nabízet a přijímat pomoc, upevňovat vztahy ve skupině.

Kompetence občanská

Učíme žáky:

- zodpovídat za své chování,
- uplatňovat tolerantnost,
- respektovat názory druhých a být respektováni ostatními.

Kompetence digitální

Učíme žáky:

- využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- používat při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh efektivně digitální komunikační prostředky, volit k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání)
- ukládat vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání

Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozliší na příkladech pojmy těleso a látka - roztřídí tělesa na pevná, kapalná, plynná - určuje vlastnosti těles pevných, kapalných, plynných	**Vlastnosti látek a těles** Látka a těleso Skupenství látek Základní vlastnosti látek pevných, kapalných, plynných		
- vysvětlí pojem síla - uvede přibližnou charakteristiku hlavní jednotky síly 1N - změří sílu siloměrem - pozoruje účinky gravitační síly - charakterizuje gravitační sílu	Síla Pružinový siloměr Gravitační síla Gravitační pole	Ze - Vliv Měsíce, slapové jevy	
- uvede příklady jevů dokazujících, že látky jsou složeny z částic, které jsou v neustálém neuspořádaném pohybu a vzájemně na sebe působí - popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou - vlastnosti, kterými se liší - používá pojem atom a molekula	Částicová stavba látek Difůze Atom a molekula		
- vyjmenuje části magnetu a popíše jejich vlastnosti - ověří existenci magnetického pole - znázorní magnetické indukční čáry magnetického pole - charakterizuje magnetické pole Země	**Magnetické vlastnosti látek** Magnety přírodní a umělé Magnetické pole Magnetizace látky Indukční silové čáry Magnetické pole Země		

Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- různými měřidly změří délku tělesa, výsledek zapíše v různých jednotkách	**Měření fyzikálních veličin** Délka Jednotky délky Délková měřidla Opakované měření délky, aritmetický průměr	Ch – vlastnosti látek M – převody jednotek	OSV (komunikace, kooperace řešení problémů a rozhodovací dovednosti) VMEGS (jsme Evropané – jednotná metrická soustava)
- změří objem kapalného a pevného tělesa odměrným válcem, výsledek zapíše v různých jednotkách	Objem, jednotky objemu Odměrný válec		
- změří hmotnost pevného a kapalného tělesa na rovnoramenných vahách, výsledek zapíše ve vhodných jednotkách	Hmotnost, jednotky hmotnosti Rovnoramenné váhy		
- uvede jednotky hustoty - vyhledá hustoty některých látek pomocí tabulek - z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu - využívá vztah $m = \rho.V$ při řešení praktických úloh	Hustota látky Jednotky hustoty Výpočet hustoty Výpočet hmotnosti stejnorodého tělesa		
- změří časový úsek pomocí stopek - převádí jednotky času (sekunda, minuta, hodina)	Čas Jednotky času		OSV (komunikace, kooperace,)
- předpoví, jak se změní délka a objem tělesa při dané změně teploty - změří teplotu pomocí teploměrů, zapíše výsledek, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot	Teplota Teplotní roztažnost látek Teploměry Jednotka teploty		OSV (komunikace, kooperace, rozvoj schopností poznávání)

Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách (d,V,m,t)	Opakování a rozšíření učiva ze 6. ročníku Fyzikální veličiny	M- des. čísla	
- rozhodne, zda je dané těleso v klidu nebo pohybu vzhledem k jinému tělesu - rozliší různé druhy pohybů podle rychlostí a trajektorie - změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas - používá s porozuměním vztahy $s = v.t$ a $v = s:t$ při řešení problémů a úloh (rovnoměrném pohybu těles) - převádí jednotky rychlosti - pracuje s grafem závislosti dráhy na čase při rovnoměrném pohybu	**Pohyb tělesa** Klid tělesa, jejich relativnost Pohyb přímočarý a křivočarý Rovnoměrný pohyb a jeho rychlost Dráha, čas, trajektorie Průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu Setrvačnost tělesa		OSV (komunikace, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
- vyjmenuje značku a jednotku síly - rozezná druhy sil, určí směr těchto sil - znázorní sílu - ze znázorněné síly určí velikost síly a zapíše výsledek - převádí jednotky síly - používá vztah mezi F_g a hmotností ($F_g = m . g$) při řešení problémů a úloh - určí výpočtem i graficky směr a velikost výslednice dvou sil stejných a opačných směrů - určí těžiště tělesa	**Síla** Síla, znázornění síly Siloměr, měření síly Gravitační síla, gravitační pole Skládání sil, výslednice sil Těžiště tělesa		EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí) - silniční doprava, rozložení nákladu, škody na komunikacích

Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- na příkladech rozliší posuvné, otáčivé a deformační účinky síly	**Účinky síly** Posuvné, otáčivé a deformační účinky síly Třecí síla		EV – bezpečnost silničního provozu – setrvačnost – bezpečnostní pásy
- užívá pojem páka - určí rameno síly - pozná pevnou kladku	**Otáčivé účinky síly** Využití otáčivých účinků síly v praxi Páka, pevná kladka		
- v jednodušších případech určí velikost a směr působící tlakové síly - rozliší pojem tlaková síla a tahová síla - užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí - uvede jednotku tlaku a některé její násobky a díly - užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch - navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly	**Deformační účinky síly** Tlaková síla Tlak, jednotka tlaku Třecí síla Význam tření v praxi		EV – železniční, silniční doprava, přetěžování kamionů, škody na komunikacích
- objasní účinky vnější tlakové síly na hladinu kapaliny, k vysvětlení jevů užívá Pascalova zákona	**Kapaliny** Pascalův zákon Hydraulická zařízení Hydrostatická tlaková síla		OSV (komunikace, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- nakreslí jednoduché schéma hydraulického zařízení a vysvětlí jeho funkci - popíše využití hydraulických zařízení v praxi - vysvětlí příčiny vzniku hydrostatického tlaku - používá vztah $p = h\rho g$ pro hydrostatický tlak při řešení problémů a úloh - objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci - určí, zda se těleso potápí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině	Hydrostatický tlak Vztlaková síla působící na těleso v kapalině Archimédův zákon Plování, vznášení se a potápění těles v kapalině		
	Plyny		
- charakterizuje atmosférický tlak - popíše Torricelliho pokus jako princip měření atmosférického tlaku - určí, zda je v nádobě přetlak nebo podtlak - aplikuje platnost Archimedova zákona, vysvětlí význam pro praxi (balony, vzducholodě)	Atmosféra Země Atmosférický tlak Torricelliho pokus Vztlaková síla působící na těleso v atmosféře	Ze – atmosféra Země	EV (základní podmínky života) – předpověď počasí
	Světelné jevy		
- rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla - rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží - využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu	Světlo, zdroj světla, optická prostředí Přímočaré šíření světla Rychlost světla Stín Zatmění slunce a Měsíce	Ze – pohyb Země	

Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- načrtne a popíše zatmění Slunce a Měsíce - vyjmenuje měsíční fáze, uvede, že rychlost světla je konečná a největší ve vakuu	Měsíční fáze		

Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- definuje a používá veličinu mechanická práce - používá a převádí jednotky práce - určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou - definuje a používá veličinu výkon v souvislosti s vykonanou prací a časem - používá a převádí jednotky výkonu - využívá vztahy pro určení práce a výkonu v příkladech z praxe	**Práce. Výkon** Mechanická práce, jednotky práce Výpočet práce Výkon, jednotky výkonu Výpočet výkonu, určení práce z výkonu a času Účinnost		
- používá pojmy pohybová energie a polohová energie k objasnění fyzikálních jevů - počítá polohovou energii tělesa v gravitačním poli Země	**Pohybová a polohová energie** Pohybová energie tělesa Polohová energie tělesa - polohová energie tělesa v gravitačním poli Země - polohová energie pružnosti Vzájemná přeměna polohové a pohybové energie tělesa		
- určí změnu vnitřní energie tělesa v souvislosti s čističovým složením látek - popíše změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty - rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, prouděním, zářením) - určí závislost tepla přijatého tělesem na hmotnosti, látce, změně teploty tělesa	**Vnitřní energie. Teplo** Vnitřní energie tělesa Měrná tepelná kapacita látky Změna vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně Tepelná výměna vedením, prouděním, zářením. Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie		EV(lidské aktivity a problémy životního prostředí) - tepelná izolace EV(vztah člověka k prostředí)- alternativní zdroje energie

Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- hodnotí výhody a nevýhody využívání sluneční energie, porovnává je s využitím energie z jiných zdrojů			
- rozpozná jednotlivé změny skupenství a popíše je na praktických příkladech - popíše změny skupenství z hlediska změny vnitřní energie - popíše činnost spalovacího motoru z hlediska přeměny vnitřní energie na energii pohybovou	**Změny skupenství látek** Změny skupenství Tání a tuhnutí Skupenské teplo Vypařování Var Kapalnění Sublimace a desublimace Spalovací motory		EV(základní podmínky života) - změny skupenství, srážky, možnost vzniku eroze
- popíše model atomu a vysvětlí vzájemné silové působení částic a vznik iontů - vysvětlí zelektrování těles - charakterizuje elektrickou sílu - používá jednotku náboje coulomb - podle modelu popíše elektrické pole a směr el. sil - rozliší vodič a izolant na základě jejich vlastností - na základě pokusu popíše elektrostatickou indukci vodiče a polarizaci izolantu	**Elektrické jevy** Model atomu, ionty Elektrování těles Elektrický náboj Elektrostatická indukce a polarizace Elektrické pole	Ch - atom, molekula, iont	

Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- obecně charakterizuje elektrický proud v kovech, kapalinách, plynech - stanoví podmínky, za kterých obvodem prochází el. proud - sestaví podle schématu jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - používá jednotky el. proudu a napětí - změří elektrický proud ampérmetrem - změří elektrické napětí voltmetrem - popíše zdroje elektrického napětí - pozoruje změnu proudu v závislosti na napětí - rozliší sériové a paralelní zapojení rezistorů v elektrickém obvodu - určí elektrickou práci sil elektrického pole v závislosti na napětí, proudu a na době, po kterou vodičem prochází proud - určí elektrický příkon v závislosti na proudu a napětí	Elektrický proud, napětí a jejich jednotky Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač Tepelné účinky el. proudu a jejich užití Elektrický odpor vodiče. Zdroje elektrického napětí, akumulátor Elektrická práce Elektrický příkon	Ch - elektrochemické zdroje napětí	OSV (komunikace, kooperace)

Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- využívá poznatky o působení magnetického pole	**Opakování magnetických vlastností látek**		
- objasní magnetické účinky el. proudu - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na cívku s proudem - ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce, objasní podstatu elektromagnetické indukce - objasní vznik střídavého proudu - rozliší stejnosměrný a střídavý proud a napětí - charakterizuje veličiny střídavého proudu - popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie - používá transformační poměr při řešení problémů a úloh - popíše způsob výroby a přenos elektrické energie	**Elektromagnetické jevy** Magnetické pole cívky s proudem Elektromagnet a jeho užití Elektromotor Elektromagnetická indukce Střídavý proud a napětí Perioda, frekvence, amplituda, efektivní hodnota střídavého proudu a napětí Transformátor Transformační poměr Rozvodná elektrická síť		OSV(komunikace, kooperace)
- popíše změnu odporu v polovodičích v závislosti na změně teploty a osvětlení - popíše vznik polovodiče typu N a P - objasní stavbu a funkci polovodičové diody	**Polovodiče** Vlastnosti polovodičů Polovodič typu P a N Polovodičová dioda Dioda jako usměrňovač Sluneční článek (fotodioda) Využití sluneční baterie v obnovitelných zdrojích energie	Př - první pomoc při úrazu el.proudem	

Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozliší vodič, izolant, polovodič na základě analýzy jejich vlastností - dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními	Ochrana před úrazem el. proudem a první pomoc při úrazu el. proudem		
- charakterizuje radionuklidy - rozliší druhy jaderného záření, jeho využití a ochrany před ním - popíše štěpnou slučovací jadernou reakci - vysvětlí princip jaderného reaktoru - využívá poznatky o vzájemných přeměnách energie - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	**Jaderná energie** Nuklidy, izotopy Radioaktivita Druhy záření Využití jaderného záření a ochrana před ním Jaderné reakce Jaderný reaktor, jaderná elektrárna Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie		EV (vztah člověka k prostředí) jaderná energie, alternativní zdroje energie, vliv různé výroby energie na životní prostředí
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku - analyzuje vhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - uvede veličiny charakterizující zvuk - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	**Zvukové jevy** Zvuk, zdroje zvuku Rychlost zvuku Tón, výška tónu, hlasitost Odraz zvuku, ozvěna Pohlcování zvuku Negativní vliv hluku na člověka		EV (základní podmínky života)- nadměrná hladina zvuku

Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- uvede zákon odrazu světla - využívá zákon odrazu světla při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným a kulovým zrcadlem - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice - využívá lomu světla při objasňování principu zobrazení předmětu čočkami	**Světelné jevy** Zákon odrazu světla Zobrazení rovinným, dutým, vypuklým zrcadlem Lom světla Zobrazení předmětu čočkami Optické vlastnosti oka Rozklad světla Užití čoček a zrcadel v praxi		EV (vztah člověka k prostředí) – využití zrcadel v alternativních zdrojích energie- sluneční elektrárny
- popíše sluneční soustavy - objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	**Vesmír** Sluneční soustava a její hlavní složky Jednotky v astronomii Hvězdy, galaxie Kosmonautika	Ze - Země jako vesmírné těleso	

5.6.2. Chemie

5.6.2.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně. V tomto předmětu podobně jako v dalších vzdělávacích oborech ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda je zahrnut okruh problémů spojených se zkoumáním přírody a žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny a ovlivňují se. Z toho vyplývá i zaměření předmětu, ve kterém se zdůrazňuje chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodních poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Předmět chemie vede k rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat a experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Velmi důležité je učit chápat a rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předpovídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Ve vzdělávacím oboru chemie výuka směřuje ještě specificky k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi
- získávání a upevňování dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami

Formy a metody práce využívané ve výuce vzdělávacího oboru chemie nám nabízí chemická pracovna a laboratoř s příslušným vybavením:

- frontální výuka, která je spojována s praktickými cvičeními
- práce v laboratoři zaměřené na nácvik jednoduchých laboratorních metod a postupů
- skupinová práce a práce s odbornou literaturou
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je určován podle náročnosti pokusů, schopností žáků a podle možností a vybavení školní laboratoře. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které jsou uplatňovány učiteli v tomto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- nabízí žákům různé metody poznávání chemických dějů, vlastností a jevů
- vyžaduje správné používání chemických termínů, symbolů a značek
- motivuje ke správnému zpracování informací z hlediska důležitosti i objektivity
- učí žáky využívat získané informace k dalšímu učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech
- učí žáky chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti chemických dějů
- nachází příklady chemických dějů a jevů v běžné praxi a k vysvětluje jejich chemickou podstatu
- rozvíjí u žáků schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- učí žáka odhadnout své možnosti a síly při řešení různě obtížných úkolů
- předkládá žákům možnost zvolit různé způsoby řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u žáků přesné a logicky uspořádané vyjadřování a argumentaci
- vyžaduje stručně a systematicky sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- předkládá žákům úkoly, při kterých navzájem komunikují a využívají odborné termíny

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- společně s žáky hledá optimální řešení daného problému
- zadává úkoly, při kterých žáci navzájem spolupracují

- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel při práci s chemickými látkami, k dodržování řádu chemické pracovny a laboratoře
- klade důraz na zodpovědné chování v krizových situacích
- rozvíjí u žáků poznání možností rozvoje i zneužití chemie
- předkládá žákům základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní

Učitel:

- klade důraz na bezpečné a účinné používání chemikálií, chemických pomůcek a vybavení laboratoře
- učí žáky optimálně plánovat a provádět pozorování a experimenty
- poskytuje prostor ke správnému zpracování a vyhodnocení získaných dat
- učí žáky, jak získané poznatky využívat v praxi
- seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s chemickými látkami

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí;
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi;
- učí žáky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním;
- seznamuje žáky s principy bezpečného chování na internetu a vede je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů.

Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- uvede příklady chemického děje a uvede, čím se chemie zabývá - rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměně látek	**Úvod do chemie** Vymezení chemie Chemické děje		
- určí společné a rozdílné vlastnosti látek	**Pozorování, pokus** Vlastnosti látek: hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	F	
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými Destilace látkami a hodnotí jejich rizikovost -posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	**Bezpečnost práce** Zásady bezpečné práce ve školní pracovně (laboratoři) i běžném životě Nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	Př: Vzdr	
- rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá složení roztoků - připraví prakticky roztok daného složení - vypočítá složení roztoků a připraví roztok o požadovaném složení	**Směsi** Různorodé , stejnorodé (roztoky) Hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku Koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	F M	
- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení -uvede příklady oddělování složek směsí v praxi	**Oddělování složek směsí** Usazování Filtrace Destilace Krystalizace Sublimace		

Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozliší různé druhy vod a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	**Voda a vzduch** Voda Destilovaná, pitná, odpadní voda Výroba pitné vody Čistota vody Vzduch Složení Čistota ovzduší Ozonová vrstva	Př:	EV-základní podmínky života - voda a vzduch
- používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	**Částicové složení látek** Atomy, molekuly Atomové jádro, protony a neutrony Elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony	F	
-orientuje se v periodické soustavě prvků	**Prvky a chemické sloučeniny** Názvy a značky vybraných prvků Skupiny a periody v periodické soustavě prvků Protonové číslo Chemická vazba		
-rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	**Chemické prvky** Vlastnosti a použití vybraných prvků	Př Z Vzdr	EV-Lidské aktivity - nebezpečí poškození živ. prostředí některými prvky a jejich sloučeninami (těžké kovy, baterie, součástky PC apod.)

Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí -uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání -aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečného průběhu	**Chemické reakce** Zákon zachování hmotnosti Chemické rovnice Látkové množství Molární hmotnost Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí: teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	F	
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů -posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	**Oxidy** Oxidační číslo Názvosloví Vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů	Př Ze	
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů -posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	**Halogenidy (nekyslíkaté soli)** Oxidační číslo Názvosloví Vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných halogenidů	Př	
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných hydroxidů -posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	**Hydroxidy** Vzorce Názvy Použití vybraných prakticky významných hydroxidů		

Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin -posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí -orientuje se na stupnici pH -změří reakci roztoku universálním idikátorovým papírkem -uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	**Kyseliny** Vzorce vybraných prakticky významných kyselin Názvy vybraných prakticky významných kyselin Použití vybraných prakticky významných kyselin Kyselost a zásaditost roztoků	Př Vzdr	EV-základní podmínky života (znečišťování ovzduší)
-porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí -posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	**Soli kyslíkaté a nekyslíkaté** Vlastnosti Použití vybraných solí		

Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- zhodnotí užívání fosilních paliv jako zdrojů energie -zhodnotí užívání vyráběných paliv jako zdrojů energie -uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	**Paliva** Ropa Uhlí Zemní plyn Průmyslově vyráběná paliva	F Z Př Vzdr	
- rozliší nejjednodušší uhlovodíky -uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	**Uhlovodíky** Názvosloví jednoduchých organických sloučenin Příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	Př Ze	EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí - nebezpečí havárií při přepravě a zpracování ropy
-rozliší vybrané deriváty uhlovodíků -uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	**Deriváty uhlovodíků** Příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	Vzdr	
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů, vitamínů -	**Přírodní látky** Zdroje, vlastnosti a příklady funkcí - bílkoviny tuky sacharidy vitamíny	Př	
-orientuje se v přípravě a využívání plastů a syntetických látek v praxi - orientuje v jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	**Plasty a syntetická vlákna** Vlastnosti Použití Likvidace		EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí - plasty v odpadech, význam recyklace VDO - Občan, občanská společnost a stát

Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi -orientuje se v přípravě a využívání průmyslových hnojiv v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka -orientuje se v přípravě a využívání tepelně zpracovaných materiálů v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka -orientuje se v přípravě a využívání detergentů, pesticidů, insekticidů v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka -orientuje se v přípravě a využívání léčiv a návykových látek a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka -aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	**Chemie a společnost** Chemický průmysl v ČR- výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze Průmyslová hnojiva Tepelně zpracované materiály- cement,vápno,sádra,keramika Detergenty Pesticidy Insekticidy Léčiva a návykové látky Hořlaviny, význam tříd nebezpečnosti	Př Ze	OSV - Morální rozvoj - osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami v domácnosti, zaměstnání

5.6.3. Přírodopis

5.6.3.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět přírodopis patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda pro 6. – 9. ročník. Žákům poskytuje přehled o rozmanitostech české i cizokrajné přírody, jejich živých i neživých složek, seznamuje je s jednotlivými přístupy a metodami k jejímu poznávání a ochraně. Učí chápat přírodu celistvě, v souvislostech a porozumět přírodním zákonitostem. Člověka představuje jako součást přírody. Posiluje pozitivní postoje k sobě samému, svému tělu a zdraví a k okolnímu životnímu prostředí.

Obsahové vymezení předmětu

V 6. – 7. ročníku navazujeme na přírodovědné poznatky z 1. stupně. Poznáváme rozmanitosti jednotlivých ekosystémů, jak přirozených, tak těch, které ovlivňuje a utváří člověk. Zaměřujeme se na konkrétní rostliny, živočichy a houby, které nás obklopují, snažíme se porozumět jejich způsobu života, významu na této planetě. Učíme se, jak je chránit v jejich prostředí a využít je ke svému prospěchu. Organismy, které poznáváme, řadíme do biologického systému, zkoumáme podrobnější stavbu a funkci jejich těla. Poznáme rovněž jejich příbuzné z jiných kontinentů. Snažíme se porozumět přírodním zákonitostem a souvislostem.

V 8. ročníku v přírodopisu je předmětem našeho zájmu lidské tělo, jeho stavba a funkce, vývoj v jednotlivých etapách života a zákonitosti dědičnosti. Nedělitelnou součástí je zdraví lidského organismu, které chápeme jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Poznáváme jednotlivé aspekty, které zdraví ovlivňují – styl života, kvalitu mezilidských vztahů, kvalitu životního prostředí, patogenní organismy (viry a bakterie) atd. Snažíme se rozvíjet u žáků pozitivní vztah k vlastnímu zdraví i zdraví druhých. Učíme žáky aplikovat předlékařskou první pomoc a obstát při setkání s návykovými látkami i jinými rizikovými faktory. Přírodopis v 8. ročníku je propojen a vzájemně se doplňuje s Výchovou ke zdraví.

V 9. ročníku poznáváme neživé části přírody – horniny a nerosty, zákonitosti jejich vzniku a význam pro člověka. Zkoumáme podmínky a okolnosti vzniku a vývoje života na planetě a to nejen v historické minulosti, ale i současnosti a budoucnosti – zabýváme se globálními problémy, jejich příčinami a důsledky. Učíme se pracovat s důležitými a seriozními zdroji přírodovědných informací u nás i ve světě.

Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, partnerská práce, samostatná práce (procvičování a opakování učiva, práce s určovacími klíči a přírodninami, práce s počítačovými programy apod.)

Časové a organizačními vymezení

V 6. a 7. ročníku vyučujeme předmět přírodopis s 2 hodinovou týdenní dotací, v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Klasickou vyučovací hodinu kombinujeme s praktickými cvičeními, laboratorními pracemi, exkurzemi a terénními pracemi. Některá témata komponujeme jako projekty s vyšší časovou náročností.
Výuka probíhá v odborné učebně s možností použití videa, DVD přehrávače, ve třídách výpočetní techniky i třídách kmenových.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- rozvíjení možností pracovat s různými informačními zdroji (knihy, učebnice, noviny, časopisy, nástěnné obrazy, internet, …)
- rozpoznání a posouzení seriózních a objektivních zdrojů
- práce žáků samostatně nebo ve skupinách
- vyhledává a rozliší nejpodstatnější informace či údaje zadané učitelem
- zpracování referátů, plakátů nebo vyplňování tematických pracovních listů na základě získaných informací

Kompetence k řešení problému
- využívání vlastních pozitivních i negativních zkušeností při řešení problému
- učení žáka odhadnout své možnosti a síly při řešení různých obtížností úkolů
- řešení teoretických i praktických úkolů žáky samostatně, ve dvojicích a skupinách
- přebírání zodpovědnosti za svůj díl práce, pracovní motivace je zvyšována podílením se žáků na výběru úkolů
- vedení k samostatnému pozorování jevů, jejich vyhodnocování a vyvozování praktických závěrů

Komunikativní kompetence
- rozvíjení prostřednictvím diskusí, dialogů, anket i tvorbou plakátů
- poskytnutí dostatečného prostoru žákům k vyjádření vlastního názoru
- důraz na rozvíjení komunikativních dovedností (asertivní chování)
- učení naslouchání a kompromisu
- používání terminologie

Kompetence sociální a personální
- rozvíjení především v situačních a simulačních hrách a diskuzích
- rozvíjení mezilidských vztahů při skupinové práci
- adekvátní obhajování vlastního názoru
- učení vidět daný problém z více úhlů
- navozování modelových situací pro uplatnění vědomostí a dovedností v praktickém životě

Kompetence občanské
- samostatnost při práci, spolupráce ve skupinách - vedení žáků k zodpovědnosti za své zdraví a zdravé životní prostředí
- komunikace s veřejnými institucemi činnými v přírodovědné oblasti
- výchova k uvědomování si negativních dopadů některých objevů
- výchova k zodpovědnosti za životní prostředí (sběr papíru, třídění odpadu, úklid okolí školy)

Kompetence pracovní
- práce se základními optickými pomůckami – mikroskopem, lupou, fotoaparátem, videokamerou, dalekohledem
- zacházení s živým i neživým biologickým materiálem
- seznamování se zásadami bezpečnosti práce a jejich dodržování
- rozvíjení manuálních dovedností při laboratorních a terénních pracích a praktických cvičeních

Kompetence digitální
- kritické vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjení dovedností žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- tvorba a úprava digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí je kladen důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- uvědomuje si různé teorie o vzniku Země a jejím složení - vyjmenuje základní projevy života, uvede jejich význam - vysvětlí základní podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - na příkladech organizmů vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent a potravní řetězec - pracuje s mikroskopem a připraví jednoduchý mikroskopický preparát	**Planeta Země** Vznik života na Zemi Projevy života Podmínky života Rozmanitost přírody Vztahy mezi organismy Jak zkoumáme přírodu, mikroskop	Ze	OSV – spolupráce na projektech (kooperace a kompetice) OSV – cvičení smyslového vnímání - laboratorní práce, vycházky, exkurze, projekty (rozvoj schopností poznávání) MediV – sledování zpráv o probl. život. prostředí (kritické čtení a vnímání mediál. sdělení) MediV – prezentace projektů (tvorba mediál. sdělení)
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organizmem, uvede příklady - objasní pojmy pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organizmus	**Buňka-základní stavební jednotka** Rostlinná a živočišná buňka Jedno a mnohobuněčné organismy		MediV – realizace projektů (práce v realizačním týmu)
- roztřídí organizmy do říší - posoudí význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka - poznává a zařazuje běžné druhy řas - vysvětlí rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin - popíše jednotlivé části hub - uvědomuje si význam hub v přírodě i pro člověka - pozná s pomocí atlasu naše nejznámější jedlé a jedovaté houby	**Soustava organismů** Viry – život bez buňky Bakterie-nejstarší obyvatelé Země Sinice - modrozelené organismy Houby - rostliny nebo živočichové? Lišejníky - průkopníci života Řasy - stélkaté rostliny Prvoci - jednobuněční živočichové Žahavci - žahaví dravci Ploštěnci - živočichové s plochým tělem Hlísti - cizopasníci rostlin a živočichů		EV- projekt **Lišejníky**-symbióza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší (ekosystémy)

Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- vysvětlí první pomoc při otravě houbami - vysvětlí různé způsoby výživy hub - objasní funkci a význam soužití dvou organizmů ve stélce lišejníku - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje vnitřní a vnější parazity - podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže a hlavonožce - popíše tělo žížaly a vysvětlí její význam v přírodě	Měkkýši - živočichové s měkkým tělem Kroužkovci - článkovaní červi		EV – projekt **GLOBE** – sledování stavu životního prostředí (vztah člověka k prostředí
- popíše a na příkladech vysvětlí vnější a vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy podle charakteristických znaků - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd - popíše rozdíl mezi proměnou dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - vysvětlí kladný i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu	**Členovci - nejpočetnější skupina živočichů** Pavoukovi Korýši Vzdušnicovci **Hmyz** **Rozmnožování hmyzu** **Hmyz s proměnou nedokonalou** Vážky Stejnokřídlí Vši Ploštice Rovnokřídlí **Hmyz s proměnou dokonalou** Blechy Síťokřídlí Motýli Brouci Dvoukřídlí	Ch Ze	

Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	Blanokřídlí **Ostnokožci-„mořské hvězdy, kalichy a okurky“** **Společenstvo organismů** **Ekosystém** **Jak člověk zasahuje do přírody** **Vývoj zásahů člověka do přírody** **Ochrana přírody**	Ch	EV – ochrana biologických druhů (základní podmínky života) EV – průmysl a životní prostředí (lidské aktivity)

Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- vysvětlí význam a zásady třídění organismů - uvádí základní taxonomické jednotky - na základě pozorování odvodí rozdíly mezi bezobratlými a strunatci - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování při kontaktu s živočichy - popíše a na příkladech vysvětlí vnější a vnitřní stavbu těla živočichů - určuje vybrané zástupce jednotlivých tříd obratlovců a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	**Strunatci**		OSV – spolupráce na projektech (kooperace a kompetice) OSV – cvičení smyslového vnímání - laboratorní práce, vycházky, exkurze, projekty (rozvoj schopností poznávání) MediV – sledování zpráv o probl. život. prostředí (kritické čtení a vnímání mediál. sdělení) MediV – prezentace projektů (tvorba mediál. sdělení) MediV – realizace projektů (práce v realizačním týmu)
- vysvětlí přizpůsobení ryb životu ve vodě - vyjmenuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby - rozumí postavení ryb v potravním řetězci a významu ryb v potravě člověka - popíše způsoby rozmnožování ryb - objasní význam chovu ryb pro člověka	**Kruhoústí a paryby** **Ryby** Sladkovodní ryby Nejznámější sladkovodní ryby Rozmnožování a chov ryb Významné mořské ryby	Dě Ze Ch	EV – projekt **GLOBE** – sledování stavu život. prostředí (vztah člověka k prostředí)
- vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu a suchozemskému prostředí	**Obojživelníci** – ve vodě a na souši Naši obojživelníci		
- z informačních zdrojů vyhledá příklady exotických druhů plazů a možnosti jejich chovu v teráriích	**Plazi** – svědkové dávných věků Želvy a krokodýli Šupinatí – ještěři a hadi		

Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- popíše význam plazů v potravním řetězci - uplatňuje zásady první pomoci při uštknutí	Cizokrajní ještěři a hadi		
- na příkladech objasní vývojové zdokonalení stavby těla ptáků a jejich přizpůsobení letu - vysvětlí přizpůsobení ptáků danému prostředí v souvislosti s druhem přijímané potravy a způsobem jejího získávání	**Ptáci** Vnější a vnitřní stavba těla Chování ptáků Vodní ptáci Mokřadní ptáci Mořští ptáci Dravci a sovy Lesní stromoví ptáci Ptáci okraje lesa, křovin, otevřené krajiny Ptáci otevřené krajiny Ptáci břehů tekoucích vod Ptáci obři a trpaslíci Vznik a vývoj ptáků	Ze	
- na příkladech objasní vývojové zdokonalení stavby těla savců - vysvětlí přizpůsobení savců - prostředí a způsobu života v jednotlivých ekosystémech - vysvětlí význam savců v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému - objasní základní projevy chování savců v přírodě	**Savci** vývoj savců savci se přizpůsobují prostředí vnitřní stavba těla savců **Přehled hlavních skupin savců** Vejcorodí Živorodí – vačnatci Hmyzožravci Chudozubí Hlodavci Zajíci Šelmy Ploutvonožci	Ze	

Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
	Kytovci Chobotnatci Lichokopytníci Sudokopytníci Primáti Savci biomů světa **Etologie**		
- vysvětlí vývoj rostlin - rozlišuje vyšší a nižší rostlinu - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje známé zástupce pomocí atlasů a určovacích klíčů - uvede příklady výtrusných rostlin - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kapraďorosty - popíše stavbu těla mechorostů a kapraďorostů a jejich životní cyklus - vysvětlí význam výtrusných - rostlin v přírodě - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami	**Přehled systému rostlin, přechod rostlin na souš** **Výtrusné rostliny** Mechorosty Plavuně, přesličky Kapradiny		
- odvozuje na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - vysvětlí funkce a stavbu jednotlivých částí rostlinného těla - vysvětlí význam charakteristických znaků pro určování rostlin - vysvětlí stavbu a životní cyklus rostliny	**Anatomie a morfologie rostlin** Kořen Stonek List Květ Květenství, opylení a oplození Semena a plody Rozmnožování rostlin		

Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- objasní funkci květů pro člověka a další živočichy - popíše využití plodů, semen a dalších produktů rostlin pro výživu a farmaceutický průmysl - odvodí na základě pozorování daného ekosystému přizpůsobení rostlin tomuto prostředí			EV - **Den Země** (lidské aktivity)
- vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - podle charakteristických znaků určí hlavní zástupce nahosemenných rostlin - popíše význam různých typů lesa a způsob jeho ochrany - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin - pozná významné zástupce jednotlivých čeledí a roztřídí je	**Nahosemenné rostliny** **Krytosemenné rostliny** Srovnání jednoděložných a dvouděložných rostlin Listnaté stromy a keře Pryskyřníkovité Brukvovité Růžovité Miříkovité Hluchavkovité Lilkovité Hvězdnicovité Liliovité Lipnicovité Vstavačovité Cizokrajné rostliny	Ch	
- popíše význam jednotlivých druhů rostlinných společenstev a jejich ochrany - uvádí příklady a využití kulturních plodin	**Společenstvo lesa** **Společenstvo vod a mokřadů** **Společenstvo luk, pastvin a travnatých strání** **Společenstvo polí a sídelní aglomerace**		EV – ochrana biologických druhů (zákl. podmínky života)

Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- zařazuje člověka do systému živočišné říše - charakterizuje biologické znaky lidského a živočišného organismu - vysvětlí pojmy buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus	**Biologie člověka** Člověk v živočišném systému Od buňky k člověku		EV – projekt **GLOBE** – sledování stavu život. prostředí (vztah člověka k prostředí) VMEGS – projekt **GLOBE** – spolupráce s partnerskou školou, mezinárodní setkání (Evropa nás zajímá, objevujeme Evropu a svět)
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - vysvětlí význam soustav tvořících oporu a tvar těla a umožňujících pohyb - určí základní kosti a svaly	**Kosterní soustava** Architektonický zázrak Stavba kostry člověka **Svalová soustava** Krása pohybu Kosterní svalstvo lidského těla	Tv Ch Vv	OSV – spolupráce na projektech (kooperace a kompetice)
- objasní složení krve a funkci jednotlivých částí krve - popíše stavbu srdce a druhy cév - popíše činnost srdce a celé oběhové soustavy	**Oběhová soustava** Krev znamená život Neúnavná srdeční pumpa **Mízní soustava** Boj s vetřelci v těle		
- pojmenuje a popíše části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v klidu a při zátěži	**Dýchací soustava** Životodárný kyslík		OSV - hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě (hodnoty, postoje, praktická etika)
- popíše stavbu a funkci trávicí soustavy - dovede vysvětlit, jak tělo získává energii - objasní potravinovou pyramidu a uplatňuje zásady zdravé výživy	**Trávicí soustava** Osud sousta Užitečné živiny Energetická rovnováha		
- popíše stavbu a funkci vylučovací - soustavy	**Vylučovací soustava** Filtrující „fazole“	Vzdr	
- popíše stavbu a funkci kožní soustavy	**Kožní soustava** Bariéra před vnějším světem		
- popíše stavbu nervové soustavy - vysvětlí činnost nervové soustavy	**Nervová soustava** Komunikační síť	F	

Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- vyjmenuje části mozku a jejich funkci - objasní stavbu a funkci rovnovážného, sluchového a zrakového ústrojí - vyjmenuje nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu - popíše stavbu a funkci mužských a ženských pohlavních orgánů - vysvětlí způsob oplození - uvědomuje si nebezpečí přenosu pohlavních chorob - uvědomuje si nutnost antikoncepce a nebezpečí HIV - popíše jednotlivé etapy lidského života	Řídící centrum (CNS) Nositelé signálů **Smyslové orgány** Vnímání světa Sluch Zrak **Hormonální soustava** Chemičtí poslové **Pohlavní soustava** Továrna na spermie a vajíčka Nitroděložní vývin člověka: Zázrak zrození Od narození do smrti	Vzdr	EV- vliv prostředí na člověka - znečištěné ovzduší, exhalace, hluk (lidské aktivity) MediV – prezentace projektů (tvorba mediál. sdělení) MediV – realizace projektů (práce v realizačním týmu) OSV – spolupráce na projektech (kooperace a kompetice)
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - vysvětlí pojem gen, křížení, genové inženýrství	**Genetika:** Tajemství genů Význam genetiky – změňte své geny		
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí, uplatňuje zásady	**První pomoc – záchrana života** **Zdraví – největší bohatství člověka**	Vzdr	

Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla - vyjmenuje základní návykové látky a jejich nebezpečí dopadu na lidský organismus - vysvětlí základní stupně - historického vývoje člověka - rozpozná lidské rasy a jejich - charakteristické znaky	Běžná onemocnění-příčiny, příznaky, léčba Epidemie **Životní styl** Dopady prostředí a životního stylu na zdraví člověka **Původ a vývoj člověka** **Lidská plemena**	Dě	MultiV- rasy, etnické skupiny, kulturní diference (etnický původ)

Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- vysvětlí teorie vzniku Země a její postavení ve Vesmíru - určí podle charakteristických vlastností vybrané nerosty - vyjmenuje nerosty ve stupnici tvrdosti - vyhledává informace o vybraných nerostech pomocí klíčů a atlasů - vysvětlí stavbu Země - rozliší pomocí určovacích pomůcek horniny magmatické, metamorfované a sedimentární a popíše způsob jejich vzniku - uvede konkrétní důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů a posoudí nebezpečí těchto dějů pro člověka - popíše druhy zvětrávání - popíše vliv erozí - vyjmenuje a porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy - rozliší hlavní půdní typy a půdní druhy - uvádí příklady devastace půd a - možnosti rekultivace - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	**Vznik vesmíru, Sluneční soustavy a Země** Geologie – věda o Zemi **Horniny a nerosty – složky neživé přírody** Vymezení pojmů – minerály a horniny. Krystaly, krystalové soustavy Fyzikální a chemické vlastnosti minerálů Nejdůležitější minerály Určování minerálů **Země jako geologické těleso** Stavba Země. Litosféra, desková tektonika, zemětřesení. Přírodní katastrofy Sopky Zemětřesení, tsunami, sesuvy aj. Magma, sopečná činnost Horniny magmatické Tektonické jevy – zlomy, vrásnění Horniny metamorfované Změny na zemském povrchu – zvětrávání, eroze, transport, ukládání Horniny sedimentární Půdy **Voda** **Atmosféra** Látkové toky mezi litosférou, hydrosférou a atmosférou Význam vody a teploty pro život	Dě Ze	OSV – spolupráce na projektech (kooperace a kompetice) MediV – prezentace projektů (tvorba mediál. sdělení) MediV – realizace projektů (práce v realizačním týmu) MediV – vliv reklamy na člověka (interpretace vztahu mediálních sdělení a reality) VMEGS – projekt **GLOBE** - mezinárodní setkání (objevujeme Evropu a svět) OSV – hra **BEO** – Svět se mění a s ním my, zahrejme si o Zemi! EV – projekt **Kyselé deště**- sledování kyselosti vodních srážek (základní podmínky života)

Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů - sleduje aktuální stav životního prostředí - objasní principy trvale udržitelného rozvoje	Vliv znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka **Mimořádné události způsobené přírodními vlivy** Příčiny vzniku, typy událostí a ochrana před nimi **Přírodní zdroje a hospodaření s nimi** Obnovitelné a neobnovitelné zdroje Ložiska nerostných surovin Surovinová základna a energetické zdroje ČR Vliv těžby nerostných surovin na krajinu a životní prostředí Ochrana a využití přírodních zdrojů	Ch F	
- rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a vývoj života	**Dějiny planety Země** Fosilní záznam, paleontologie Geologická období – utváření zemského povrchu, vývoj života I Geologická období – utváření zemského povrchu, vývoj života II	Ze	EV – projekt **GLOBE** – sledování stavu život. prostředí (vztah člověka k prostředí)
- vysvětlí geologickou stavbu Země a území ČR a její vývoj - pozná významné geologické objekty ČR	**Česká republika očima geologa** Území ČR v geologické stavbě Evropy Geologická stavba a geologický vývoj území ČR I. Geologická stavba a geologický vývoj území ČR II. Významné geologické objekty		
- objasní základní ekologické pojmy – globální oteplování, trvale udržitelný rozvoj, ozónová díra	**Ekologie** **Člověk a životní prostředí**		

Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy - objasní na příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - uvede příklady potravních řetězců v různých ekosystémech a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce - vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitizmu a symbiózy - orientuje se v globálních a regionálních problémech Země a možnostech jejich řešení - uvede příklady chráněných území			

5.6.4. Zeměpis

5.6.4.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Samostatný vyučovací předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti ***Člověk a příroda***
a ze vzdělávacího oboru ***Zeměpis (Geografie) v RVP***. Integruje i tato ***průřezová témata*** – Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a sociálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.
Zeměpis se realizuje v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Dějepis, Občanská výchova).
Vyučuje se v rozsahu 2 hodiny týdně v 6. ročníku ZŠ, 1,5 hodiny týdně v 7. ročníku ZŠ, 1 hodiny týdně v 8. ročníku ZŠ a 2 hodiny týdně v 9. ročníku ZŠ.
Součástí vyučování zeměpisu je nejen vyučovací hodina, ale i zeměpisné olympiády, vzdělávací exkurze, různé soutěže, projekty, terénní výuka (cvičení a pozorování v terénu).
Vyučovací předmět Zeměpis využívá samostatnou odbornou učebnu i kmenových tříd. Některé další formy výuky se uskutečňují v odborné počítačové učebně.
Terénní výuka probíhá formou zeměpisných cvičení a pozorování v bezprostředním okolí školy, komplexní zeměpisné exkurze ve vybraných vzdálenějších lokalitách.
Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva) propojené diskusemi a debatami, hodiny s problémově pojatou výukou, školní projekty, skupinová práce, samostatná práce (procvičování a opakování učiva, práce s mapou, práce s počítačovými programy apod.) a terénní výuka (cvičení a pozorování v terénu, zeměpisné exkurze).
V poznatkové oblasti si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi, o znázornění povrchu Země (glóbus, mapy). Získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti a obce, získávají poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva. Seznamují se s průběhem a příčinami různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životního prostředí a majetku, správně tyto procesy chápou, formulují otázky a hledají optimální řešení a odpovědi.Rozšiřují si poznatky o krajinné sféře a životním prostředí.
V činnostní oblasti žáci získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a orientují se v nich. Obhajují výsledky své práce, komunikují s lidmi, hledají cesty ke správnému řešení, spolupracují se spolužáky při řešení úkolů a problémů.
V předmětu Zeměpis využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení
Učitel:
- zadává žákům referáty, k nimž žáci vyhledávají, sbírají a třídí geografické informace na internetu, v televizi, v odborných encyklopediích a časopisech.
- pokládá žákům otázky vztažené ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů, společně hledají řešení otázek.
- předvádí manipulace s orientačními, topografickými a meteorologickými pomůckami (kompas, busola, teploměr, srážkoměr apod.), s glóbusem, plány, mapami, atlasy, jízdními řády, grafy a statistickými daty.
- kontroluje výsledky pozorování, měření a zkoumání, požaduje, aby je žáci samostatně zhodnotili a formulovali patřičné závěry.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:
- vede žáky k tomu, aby na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností, vytvářeli hypotézu k problému či k úkolu, ověřovali ji praktickou činností, kladli otázky a objevovali problémy s tím související, řešili problémy na úrovni svých znalostí, ověřovali si správnost řešení těchto problémů.
- pojmenuje podstatné lokální, regionální i globální problémy přírodní a společenské sféry, diskutuje s žáky o vhodných způsobech řešení těchto problémů, společně navrhují a hodnotí vlastní pokrok při zdolávání různých překážek při řešení problémů.

Kompetence komunikativní
Učitel:
- vyžaduje na žácích formulaci a pojmenování problémů či vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí, žáci uvádějí skutečnosti, ze kterých vyvozují své úsudky, vytváří si své vlastní názory, formulují vlastní rozhodnutí a uplatňují v jednání své názory, učí se výslovnosti vlastních zeměpisných jmen v cizích jazycích.
- konzultuje názory svých spolužáků, vede je ke vhodné argumentaci, společně spolupracují na řešení problémů a úloh.
- uskutečňuje a vede s žáky řízený dialog, žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logických postupných krocích, obhajují svůj názor a vhodně argumentují.

Kompetence sociální a personální
Učitel:
- rozděluje pracovní úkoly ve skupině, žáci přijímají svou roli, spolupracují při skupinové práci, vytvářejí si pozitivní vztah k práci, k odpovědnému přístupu k práci své i druhých, k zodpovědnosti za výsledky své činnosti, přijímají, diskutují a usměrňují názory druhých.
- hodnotí výsledky činnosti skupin i jednotlivců, navozuje sebekritiku, žáci chápou potřebu efektivní spolupráce
- vede žáky k sebehodnocení

Kompetence občanské
Učitel:
- uvádí, vysvětluje a zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí, i člověka včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody, žáci se zajímají o prostředí, v němž žijí, oceňují krásy přírody i historických a kulturních objektů, pociťují občanskou zodpovědnost za zachování životního prostředí pro budoucí generace
- učí své žáky praktické a bezpečné orientaci v přírodním terénu, pohybu v krajině, žáci uplatňují osvojené dovednosti, vědomosti i návyky v osobním i veřejném životě.
- prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřují demokratické přístupy v řešení společenských problémů, žáci poznávají tradice, zvyky a kultury lidí v jednotlivých světadílech i oblastech.

Kompetence pracovní

Učitel:

- dohlíží na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami, nástroji, přístroji i materiály při jejich používání v učebnách i v terénní výuce, na dodržování stanovených pravidel pracovních činností, žáci uplatňují osvojené dovednosti i vědomosti v osobním i veřejném životě.
- informuje své žáky o existenci a šíření moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které mají úzký vztah k orientaci, pohybu a pobytu v terénu, k cestování, k ochraně přírodního i životního prostředí, diskutuje o nich s žáky, žáci uplatňují osvojené vědomosti ve svém profesním životě.
- hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy;
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi;
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-používá s porozuměním základní pojmy: zdroje zeměp. dat, internet, graf.vyjádření v mapě i mimo ní, mapování, terénní průzkum	Informační a dokumentační zdroje v geografii	ČjL – komunikační a slohová výchova	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita Sociální rozvoj: Komunikace, Kooperace
-dokáže zjištěné informace přiměřeně třídit a výsledky interpretovat		CJ – dovednosti cizí řeči	
-používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii (prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výšk.kót, nadm.výšky, hloubnic, seznámí se s výškopisem a polohopisem)	Základy geografické topografie	M – práce s daty, čísly, zlomky, procenty	
-vnímá glóbus jako zmenšený model Země -rozlišuje mezi plánem a mapou, porovnává zobrazení zemského povrchu na glóbu a na mapách, vnímá zkreslení ploch -rozlišuje druhy map podle měřítka a obsahu -vytváří jednoduché mapy, grafy a diagramy		M – měřítko map a plánů, geometrie v rovině a v prostoru	
-určuje zeměpisnou polohu na mapách podle údajů zeměpisné šířky a zeměpisné délky	Určování zeměpisné polohy		VMEGS – důsledky globálních vlivů na životní prostředí, vliv lidské činnosti na krajinu a životní prostředí
-seznámí se s postavením Slunce ve vesmíru, objasní ho a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy	Aplikace kartografických a topografických znalostí		
-používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti Země, hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země	Postavení Země ve vesmíru	F – Vesmír, pohyb těles	

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
kolem Slunce pro praktický život na Zemi -vysvětlí délku trvání dne a noci na Zemi a pravidelné střídání ročních období - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost -pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu, objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů -seznámí se a objasní pojmy světadíl, světový oceán -seznámí se a popíše polohu jednotlivých světadílů i oceánů na globu i na mapě světa, porovná vzájemný poměr svět. oceánu a pevniny na zems.povrchu -seznámí se s přírodním vývojem, objevováním, kolonizací i společenským vývojem jednotlivých regionů světa -určí geografickou polohu jednotlivých oceánů i světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásech -seznámí se s geografickou polohou a určí ji i z hlediska společenských atributů (objevování, kolonizace, rasový, kulturní, hospodářský vývoj) -porovnává rozlohu jednotlivých světadílů a oceánů -lokalizují na základě zvolených kritérií významné makroregiony světa, určí jejich centra a oblasti, které s nimi spolupracují a vyvíjí se. -provede regionalizaci v jednotlivých	Tvar a pohyby Země Krajinná sféra a její složky Pevninské a oceánské tvary zemského povrchu Význam jednotlivých přírodních složek na Zemi Geografická poloha, rozloha, členitost a přírodní poměry jednotlivých oceánů a světadílů	M – závislosti, vztahy a práce s daty, orientace v čase, jednoduché převody jednotek času Př – neživá příroda, vznik a stavba Země, nerosty a horniny Př - vnitřní a vnější geologické procesy, vývoj zemské kůry Př – základy ekologie, organismy a prostředí, ochrana přírody a životního prostředí	EV – Změny v krajině (krajina dříve a dnes) EV – Vztah člověka k prostředí

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů na základě polohy, rozlohy, přírodních, společenských, politických i hospodářských poměrů. -vyhledá a pojmenuje, provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států a oblastí -seznámí se s globálními problémy v jednotlivých regionech světa, společenskými, hospodářskými i politickými změnami ve vybraných regionech, zvažuje jejich příčiny a možný vývoj v budoucnosti -zopakuje si probrané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na zeměpisné učivo.	Zeměpis světadílů – Afrika, Austrálie a Oceánie – poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství Opakování učiva	Dě - nejstarší civilizace, počátky nové doby, zámořské plavby a objevy Dě – historie objevování světadílu Afrika, Austrálie a Oceánie, počátky kolonizace těchto světadílů Př – specifické podmínky pro existenci endemických druhů rostlin a živočichů světadílů Afrika, Austrálie a Oceánie	MultiV – Kulturní rozdíly: kulturní tradice, zvyky, náboženství, hodnoty Etnický původ: různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa MediV – kritické vnímání a čtení mediálních sdělení, sledování a vyhodnocení předpovědi počasí, sledování zpráv o přírodních katastrofách EV – ochrana přírody a životního prostředí, přístupy k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví

Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů na základě polohy, rozlohy, přírodních, společenských, politických i hospodářských poměrů. -vyhledá a pojmenuje, provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších oblastí a států -vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města -vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními i společenskými poměry -seznámí se s mezinárodními organizacemi -vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech -seznámí se s globálními problémy v jednotlivých regionech světa, seznámí se se společenskými, hospodářskými, politickými i náboženskými změnami ve vybraných regionech, zvažuje jejich příčiny a možný vývoj v budoucnosti -zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo.	Zeměpis světadílů – Amerika, Asie, Evropa Amerika – fyzickogeografická sféra Amerika – socioekonomická sféra Amerika – charakteristika států Asie – fyzickogeografická, socioekonomická sféra, regionalizace, státy Evropa – fyzickogeografická a socioekonomická sféra Evropa – regionalizace, státy Evropská unie Opakování učiva	Dě – nejstarší civilizace, objevy a dobývání, počátky nové doby, zámořské objevy a počátky kolonizace Ameriky, Asie CJ – jazykové oblasti Ameriky, Asie Ov – kulturní oblasti a životní styl v Americe a Asii Dě – nejstarší civilizace v Evropě, kořeny evropské kultury, objevy a dobývání, počátky nové doby Dě – evropský integrační proces Ov – mezinárodní vztahy, evropská integrace	MultiV – Kulturní rozdíly: kulturní zvyky, tradice, náboženství, hodnoty Etnický původ: různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa MediV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VMEGS – Evropa a svět nás zajímá: Orientace na politické mapě světa i Evropy, objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané: evropské jazykové a kulturní okruhy OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání

Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, lidských sídel i nejvýznamnějších aglomerací -rozlišuje a popisuje přírodní i hospodářské podmínky, které působí na lidská sídla, uvádí příklady základních typů geografických sídel -seznámí se s jednotlivými složkami a funkcemi světového hospodářství a zhodnotí je, lokalizuje na mapách a vyhledá hlavní zdroje surovin i energie ve světě -porovnává a lokalizuje na mapách hlavní i vedlejší regiony světového hospodářství -vymezí kritéria hodnocení vyspělosti jednotlivých regionů i států po stránce hospodářství a srovnává je -orientuje se na politické mapě světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy, lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních i náboženských konfliktů ve světě	Společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa	Ov – člověk ve společnosti Dě – počátky lidské společnosti, počátky náboženství a kultur Ov – stát a hospodářství, výroba, obchod, služby, principy tržního hospodářství, stát a právo, mezinárodní vztahy Př – základy ekologie F – energie Ch – chemické látky	OSV – Sociální rozvoj, mezilidské vztahy, pochopení vztahu mezi národy, vzájemná pomoc MultiV – lidské vztahy mezi jednotlivými národy, etnický původ, územní aspekty EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – vztah člověka k prostředí
	Hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení ve světě	Ov – principy demokracie, lidská práva, mezinárodní vztahy a spolupráce	MediV – fungování a vliv médií ve společnosti, vznik nových států, náboženství a kultur
- rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních i kulturních krajin, uvede příklady specifických znaků a funkcí krajin ve světě -seznámí se a uvádí konkrétní příklady přírodních i kulturních složek v krajině, rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)na Zemi -zhodnotí společenské i hospodářské vlivy lidské společnosti na krajinu i životní	Krajina – prostředí, typy krajin, společenské a hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí	Př – základy ekologie, organismy a prostředí Vv – rozvíjení smyslové citlivosti v krajině, vyjádření linie, tvarů, barev krajiny	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MediV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení v oblasti životního prostředí

Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
prostředí, uvede kladné i záporné příklady vlivu člověka na krajinu -zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni -zopakuje si probrané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	Opakování učiva	Výchova ke zdraví – zdravý způsob života a péče o zdraví, ochrana člověka za mimořádných událostí (živelné pohromy)	

Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-specifikuje polohu, přírodní, sídelní i hospodářské poměry místního regionu podle bydliště nebo školy -popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu -vyhodnotí a porovná polohu i rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států Evropy i světa -vyhledá a popíše s pomocí obecně zeměpisných i tématických map horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost -rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění i perspektivu hospodářských aktivit v České republice, zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství v celé České republice -lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice, charakterizuje jádrové i okrajové oblasti z hlediska osídlení i hospodářství -pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je Česká republika, zhodnotí jejich zaměření, posoudí význam členství ČR v těchto institucích -ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Místní region České republiky Poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky Rozmístění hospodářských činností České republiky Regiony České republiky	Ov – pojem vlasti a vlastenectví, státní symboly, právní základy státu Př – geologický vývoj a stavba území ČR, podnebí a počasí ve vztahu k životu Dě – nejstarší civilizace na území ČR, kořeny evropské kultury Ov – stát a hospodářství, majetek, vlastnictví, výroba, principy tržního hospodářství F – energie Ch – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek Př – základy ekologie, ochrana přírody a životního prostředí	VMEGS – porovnání polohy a rozlohy ČR s jinými státy v Evropě, orientace na politické i ob.zeměp.mapě Evropy EV – vztah člověka k životnímu prostředí, ochrana přírody VDO – občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování MediV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení o regionech ČR

Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem i dalšími materiály při vyhledávání informací -aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě a krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech. -zopakuje si probrané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny – orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy, odhad vzdáleností a výšek objektů Opakování učiva	Př – praktické poznávání přírody M – geometrie v rovině a prostoru Tv – činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a zdraví	EV – vztah k přírodě a životnímu prostředí, ochrana prostředí a kulturních památek

5.7. UMĚNÍ A KULTURA

5.7.1. Hudební výchova

5.7.1.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 1. stupni

Vyučovací předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura a má v 1.-5. ročníku časovou dotaci 1 hodina týdně.

Žáci jsou prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností vedeni k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a k jejich využívání jako prostředku komunikace. Hudební činnosti se vzájemně propojují, ovlivňují a vedou k celkovému rozvoji osobnosti žáka.

Výuka předmětu probíhá v učebně hudební výchovy s velmi dobrým materiálním vybavením. Kromě klavíru, elektronických varhan, kytary, fléten, Orffova instrumentáře a netradičních rytmických hudebních nástrojů patří k vybavení i video, CD a DVD přehrávač. Žáci zde mají prostor pro rozvoj hudebně pohybových aktivit.

V předmětu Hudební výchova využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie.

Kompetence k učení
Učitel:
- vyžaduje od žáků správné pěvecké návyky, kultivaci jejich pěveckého i mluveného projevu a užívání hudební terminologie
- zařazuje činnosti k osvojování hry na rytmické nebo jednoduché melodické hudební nástroje

Kompetence k řešení problémů
Učitel:
- vhodnými metodami poskytuje prostor k získávání dovedností vytvořit jednoduchý hudební doprovod a pohybem vyjádřit hudbu
- při praktických činnostech nabízí využívání poznatků z jiných předmětů
- rozvíjí u žáků kreativitu při řešení problémů

Kompetence komunikativní
Učitel rozvíjí u žáků schopnost:
- vyjádřit srozumitelně svoji myšlenku nebo názor
- správně vnímat mluvené i psané pokyny
- komunikovat ve skupině

Kompetence sociální a personální
Učitel:

- motivuje žáky k uplatňování svých individuálních schopnosti při získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v hudební výchově
- vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel při práci ve dvojicích a skupinách
- motivuje žáky k prezentování vlastních myšlenek při týmové práci
- podporuje žáky k respektování názorů druhých, k sebehodnocení a hodnocení práce druhých

Kompetence občanské
Učitel:

- vyžaduje od žáků nenásilné řešení konfliktů v kolektivu a zodpovědné plnění zadaných úkolů
- podporuje u žáků dodržování tradic a respektování tradic jiných kultur
- motivuje žáky k osvojování a upevňování kulturního a zdvořilého chování, k ohleduplnému vztahu k okolí

Kompetence pracovní
Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnosti hrát na jednoduché rytmické a melodické nástroje
- kontroluje dodržování a upevňování pracovních návyků a k plánování své práce
- rozvíjí u žáků schopnost vyhledávat informace z různých zdrojů

Kompetence digitální
Učitel:

- vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivuje žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- herními činnostmi si osvojuje základní pěvecké dovednosti a návyky - osvojované písně zpívá bez doprovodu i s doprovodem	**Vokální činnosti** Pěvecký a mluvní projev Hudební rytmus Intonace, vokální improvizace	JčL	Průřezová témata prolínají učivem Hv celého 1. ročníku **OSV - Osobnostní rozvoj** Seberegulace a sebeorganizace (Sebeovládání při hře na jednoduché hudební nástroje) Kreativita
- zopakuje vytleskání jednoduchého rytmického celku - v hudebních hrách tvořivě rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	**Instrumentální činnosti** Rytmizace, melodizace	JčL	
- osvojuje si techniku správného držení a rozeznění jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře - objevuje další možnosti rozeznění jednoduchého hudebního nástroje - rozlišuje doprovod a melodii	**Instrumentální činnosti** Hra na hudební nástroje		**OSV - Sociální rozvoj** Komunikace Kooperace a kompetice
- hrou na tělo (tleskáním, pleskáním, podupem) a v hudebně pohybových hrách reprodukuje a vyjadřuje pohybem rytmus, metrum, těžkou dobu taktovou, zesilování a zeslabování, zrychlování a zpomalování, stoupání, klesání a opakování melodie - zatančí jednoduché lidové tanečky - rozliší a určí zvuky	**Instrumentální činnosti** Rytmizace, melodizace **Hudebně pohybové činnosti** Orientace v prostoru	Tv	
- rozliší zvuky a hudební tóny - sluchem rozliší a pohybem vyjádří tón nízký – vysoký, silný – slabý, dlouhý – krátký	**Poslechové činnosti** Kvality tónů		
- na základě svých schopností zazpívá slyšené tóny	**Vokální činnosti** Intonace		

Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- pozná známou píseň zahranou o oktávu výše nebo níže, nebo z kratšího úryvku písně - naslouchá zvukům a krátkým skladbám - rozliší mluvené slovo od zpěvu, lidský hlas od hudebního nástroje - rozliší zrakem i sluchem některé hudební nástroje	**Poslechové činnosti** Hudba vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry	JčL, Vv	

Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- herními činnostmi si upevňuje základní pěvecké návyky a dovednosti - osvojené písně zpívá bez doprovodu i s doprovodem, v kolektivu celé třídy, v menších skupinách i sólově - hraje jednoduchý rytmický doprovod k písním hrou na tělo - k vytleskanému rytmu vyhledává vhodná slova - melodizuje slova, krátké texty - s dopomocí vyjadřuje pohybem jednoduché hudební formy (např. v hudebně pohybových hrách) - zdokonaluje si techniku správného držení a rozeznívání jednoduchých hudebních nástrojů - reprodukuje, popřípadě i tvoří doprovod písní s využitím Orffova instrumentáře - hrou na tělo (tleskáním, pleskání, podupem) a v hudebně pohybových hrách reprodukuje a vyjadřuje pohybem rytmus, metrum, těžkou dobu taktovou, zesilování a zeslabování, zrychlování a zpomalování, stoupání, klesání a opakování melodie - zatančí jednoduché lidové tanečky - na znějící hudbu reaguje pantomimou, pohybovou improvizací	**Vokální činnosti** Pěvecký a mluvní projev Hudební rytmus Intonace, vokální improvizace **Instrumentální činnosti** Rytmizace a melodizace **Hudebně pohybové činnosti** Pohybové vyjádření hudby **Instrumentální činnosti** Hra na hudební nástroje Rytmizace, melodizace, hudební improvizace **Instrumentální činnosti** Rytmizace a melodizace **Hudebně pohybové činnosti** Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby Orientace v prostoru	JčL Tv	Průřezová témata prolínají učivem HV celého 2. roč. **OSV - Osobnostní rozvoj** Kreativita Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebeovládání při hře na jednoduché hudební nástroje) **OSV - Sociální rozvoj** Kooperace a kompetice Komunikace

Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- na základě svých dispozic sluchem rozpozná ve známé písni úmyslně nesprávný (změněný) tón - sluchem rozpozná jeden tón od souzvuku tónů - sluchem rozlišuje a pohybem vyjadřuje kvality tónů (výšku, délku, sílu, barvu), tempo a dynamiku hudby	**Poslechové činnosti** Kvality tónů Vztahy mezi tóny Hudební výrazové prostředky		
- na základě svých dispozic zazpívá slyšené tóny	**Vokální činnosti** Intonace		
- rozpozná v hudbě některé hudební nástroje - rozliší pěvecký hlas dětský, ženský a mužský - naslouchá instrumentálním i vokálním skladbám - soustředí se na krátké poslechové skladby	**Poslechové činnosti** Hudba vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry	Vv	

Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	**Vokální činnosti** Pěvecký, mluvní projev Hudební rytmus Dvojhlas a vícehlas Intonace		Průřezová témata prolínají učivem HV celého 3. roč.
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - orientuje se sluchem v nejjednodušších hudebních formách - na základě svých schopností improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	**Instrumentální činnosti** Rytmizace, melodizace, hudební improvizace	JčL	**OSV - Osobnostní rozvoj** Kreativita Seberegulace a sebeorganizace (sebeovládání při hře na jednoduché hudební nástroje)
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	**Instrumentální činnosti** Hra na hudební nástroje		**OSV - Sociální rozvoj** Komunikace
- reaguje pohybem na znějící hudbu - pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**Hudebně pohybové činnosti** Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby	Tv	Kooperace a kompetice
- na základě svých dispozic rozlišuje jednotlivé kvality tónů (délku, výšku, sílu, barvu) - rozpozná výrazné změny tempa a dynamiky v znějící hudbě	**Poslechové činnosti** Hudební výrazové prostředky Kvality tónů		
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	**Poslechové činnosti** Hudba vokální, instrumentální, lidský hlas, vokálně instrumentální a hudební nástroj Hudební styly a žánry	JčL, Prv (Hymna ČR)	

Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 4. – 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, případně v jednoduchém dvojhlase v durových i mollových tóninách - při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti a návyky -interpretuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpívá, doprovází) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - s pomocí učitele a dle svých individuálních schopností doprovází písně na hudební nástroje (Orffův instrumentář, zobcové flétny, zvonkohra, keyboard) - zpívá, případně hraje jednoduché motivy známých skladeb - s pomocí učitele používá nástroj ve skupinové souhře - hodnotí výkon svůj i ostatních, skupiny (zatleskáním) - s dopomocí učitele tvoří jednoduché předehry, mezihry a dohry na Orffovy nástroje	**Vokální činnosti** Pěvecké návyky (vázání tónů, střídavý dech, prodloužený výdech, upevňování vokálních dovedností osvojených v nižších ročnících) Rozšiřování hlasového rozsahu přiměřeně ke schopnostem jednotlivých žáků Dvojhlas a vícehlas (lidový dvojhlas v paralelních tercií ch, kánon) Intonace v dur a moll Orientace v notovém záznamu jednoduché písně (jednoduché dvojhlasé písně) Nácvik nových písní (lidových i umělých, českých písní, písní z regionu a písní jiných národů) Zpěv státní hymny **Instrumentální činnosti** Hra na nástroje Orfeova instrumentáře, zvonkohru, příp. zobcovou flétnu, keyboard Rytmizace, melodizace a improvizace ve 2/4. 3/4 a 4/4 taktu Tvorba doprovodů (ostinato, prodleva, předehra, mezihra, dohra) Notový záznam jednoduché melodie a jednoduchého rytmu (notopis g – e2, nota celá, půlová, čtvrťová, čtvrťová s tečkou, osminová, šestnáctinová, pomlky, předznamenání bé, křížek)	Vl (státní hymna-symbol ČR) Vl , Vv (lidové zvyky a tradice – Vánoce, velikonoce)	Průřezová témata prolínají učivem HV celého 4. a 5. ročníku **OSV-Osobnostní rozvoj** **Psychohygiena:** dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému **Kreativita:** tvořivost v mezilidských vztazích **MultiV** **Lidské vztahy:** vzájemné obohacování různých kultur, kulturní diference, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik **VMEGS** **Evropa a svět nás zajímá:** lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy **MediV** **Fungování a vliv médií ve společnosti:** faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování (pěvecké soutěže)

Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 4. – 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- popíše charakteristické znaky vybraných hudebních forem (opera, balet, symfonie, koncert) - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby (malá písňová forma, polka, valčík) - taktuje dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt - reaguje na výrazné rytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny v poslouchané hudbě a pojmenovává je - poznává a rozlišuje dynamické stupně - používá dynamickou škálu - pozná a rozliší rytmické a tempové změny - reaguje pohybem s využitím tanečních kroků na změny v tempu, dynamice - vyjadřuje své pocity a představy pohybem ve spojení s hudbou (pantomima, improvizace) - dle svých individuálních schopností ztvární hudbu vlastním pohybovým pásmem	**Poslechové činnosti** Hudebně výrazové prostředky – harmonie, dynamika, rytmus, tempo Hudba vokální-základní rozdělení lidských hlasů Hudba taneční-polka, valčík, menuet Hudba pochodová Malá písňová forma, variace Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord Skupiny hudebních nástrojů Symfonický orchestr Hudební formy-opera, balet, symfonie, koncert Vybrané skladby z děl našich i dalších evropských skladatelů (Smetana, Dvořák, Čajkovský, Mozart) Státní hymna **Hudebně pohybové činnosti** Taktování dvoudobého, třídobého a čtyřdobého taktu Jednoduché lidové tance (tance z regionu) Taneční hry se zpěvem Pohybová improvizace a pantomima	Vl, Pří (Evropa a svět)	

5.7.1.2. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 2. stupni

Hudební výchova na 2. stupni navazuje na hravé osvojení hudby v 1. – 5. ročníku. Prostřednictvím vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností, které jsou vzájemně provázány a navzájem se doplňují, vede k hlubšímu porozumění hudby, k jejímu uvědomělému vnímání a prožívání. Hudební činnosti umožňují žákovi uplatnit jeho hudební potenciál.
Cílem je vybavit žáky dovednostmi, postoji a poznatky, na jejichž základě dovedou dle svých dispozic kvalitně zazpívat, s porozuměním naslouchat hudbě různých stylů a žánrů a vést diskusi o hudbě.
Hudební výchova je vyučována jako samostatný předmět s hodinovou týdenní dotací v 6. – 8. ročníku. Výuka probíhá v odborné učebně vybavené potřebnou audiovizuální technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které jsou uplatňovány učitelem v tomto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- volí a využívá vhodné způsoby a metody vedoucí žáky k hlubšímu a uvědomělejšímu prožívání poslouchané hudby
- nabízí činnosti k vyhledávání a třídění informací o významných postavách hudební historie a volí ukázky poslechu stěžejních děl zejména evropské hudby
- umožňuje žákům prostřednictvím referátů, tzv. hudebních dárečků i samostatných hudebních programů získávat nové poznatky o hudebních skladatelích, hudebních uskupeních i skladbách různých žánrů
- připravuje praktické činnosti k osvojování základních pojmů hudební terminologie

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje vhodně volenými otázkami problémové situace při poslechu hudby
- umožňuje žákům samostatně tvořit doprovody písní i hodinové hudební programy
- učí žáka odhadnout své možnosti a síly při řešení úkolů různé obtížnosti
- zadává k řešení teoretické i praktické úkoly jednotlivcům, dvojicím i skupinám žáků
- předkládá žákovi možnost zvolit různé způsoby řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel:

- motivuje žáky k výstižnému a kultivovanému vyjadřování při hodnocení hudby
- vychovává k toleranci názoru a hudebního vkusu spolužáků, k uvědomělému verbálnímu posuzování vokálních, instrumentálních a pohybových výkonů vlastních i výkonů spolužáků, k obhajobě vlastního názoru a k respektování základních pravidel diskuse nad poslouchanou hudbou

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- nastoluje atmosféru pohody při poslechu, diskusi i sólovém či skupinovém zpěvu
- inspiruje žáky k ohleduplné, tolerantní a uctivé diskusi při setkávání se s ukázkami nejrůznějších hudebních žánrů
- umožňuje žákovi projevit jeho hudební nadání, a zažít tak pocit úspěchu
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují

Kompetence občanské

Učitel:

- motivuje žáky k respektování, ochraně a ocenění tradic lidových i národních a kulturního i historického dědictví
- vštěpuje žákům pozitivní postoj k uměleckým dílům
- umožňuje žákům aktivně se zapojit do kulturního dění školy i města
- vyžaduje od žáků slušné a kultivované chování na kulturních akcích

Kompetence pracovní

Učitel:

- klade důraz na správné užívání hudebních nástrojů, didaktických pomůcek a dalšího vybavení odborné učebny
- motivuje žáky k zapojení se do vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností v rámci vyučovacích hodin i při prezentaci školy

Kompetence digitální

Učitel:

- umožňuje žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- dává příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- umožňuje žákům vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- provádí dechová cvičení - uvědoměle nasazuje a tvoří tón - zpívá písně lidové i umělé - vnímá vokální projev druhých	Píseň lidová a umělá Kánon Vlastnosti tónu Hlavový tón Reprodukce slyšeného tónu Rozšiřování hlasového rozsahu Intonace durové stupnice a durového akordu	JčL: nářečí	OSV-Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Poznávání lidí
- hraje na Orffovy nástroje a seznamuje se s jejich zvukovými možnostmi - sluchem rozlišuje zvuk vybraných hudebních nástrojů - zpívá hlavní témata a motivy známých skladeb různých stylů	Houslový a basový klíč Nota celá, půlová, čtvrťová a osminová Orffovy nástroje Hudební nástroje strunné, dechové, Vzduchové a bicí Rytmické hádanky, rytmická ozvěna Poslech hudebních nástrojů Seskupení hudebních nástrojů		
- reaguje pohybem na výrazné tempové, dynamické a zřetelné harmonické změny v proudu znějící hudby	Dramatizace písní Rozvoj pohybové paměti Tempo, dynamika Polka, valčík, mazurka, slow		
- rozlišuje hudbu s pravidelným a nepravidelným taktem - určuje takt skladby - popíše charakteristické znaky vybraných hudebních forem - vnímá spojení hudby a tance jako odvěkou součást života lidí	Hudba vokální a instrumentální Taktování Sólový koncert – A. Vivaldi Opera, symfonie – W.A. Mozart Symfonická báseň – B. Smetana Melodram – Z. Fibich Balet – P.I. Čajkovskij, S.Prokofjev A.Dvořák, L. Janáček	JčL: Kytice, Staré pověsti české, Romeo a Julie	VMEGS-Objevujeme Evropu a svět

Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách			

Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- zpívá písně lidové i umělé v jednohlase či dvojhlase v durových a mollových tóninách - hodnotí vokální projev druhých	Rozšiřování hlasového rozsahu Intonace durové stupnice a durového akordu Vlastní vokální projev a vokální projev ostatních	JčL: nářečí	MediV-Vliv médií na postoje a chování OSV-Hodnoty,postoje,praktická etika,Kreativita
- cvičí základní taneční kroky - ztvární pohybem pocity a dojmy z hudby - realizuje nacvičené taneční kroky v závislosti na znějící hudbě	Polka, valčík, mazurka, slow, rock and roll		
- dodržuje dynamiku zapsanou v písni - seznamuje se s díly, v nichž recitace a hudba se rovným dílem podílejí na celkovém vyznění díla rozlišuje a pojmenovává výrazové prostředky v poslouchané hudbě - vyjádří své pocity z poslouchané hudby - formuluje hodnotící soudy o hudbě - seznamuje se se zvukovou podobou uměleckých směrů - uvědomuje si rozdíly mezi poslouchanými skladbami různých období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a výtvarným uměním - interpretuje témata a motivy stěžejních skladeb různých stylů	Hudba Řecka a Říma Starověká hudba Renesance Gotika Baroko - oratorium – G.F. Handel Klasicismus – symfonie – J. Haydn Romantismus – píseň, symfonie – - F. Schubert, A. Dvořák 20. století - L. Janáček Fuga – J.S.Bach Symfonie – L. van Beethoven Opera – G. Verdi, R. Wagner, G. Bizet, G. Puccini Sólový koncert – F. Chopin Kartinki – M.P. Musorgskij Opereta – R. Strauss B. Martinů G. Gerschwin	JčL, Dě, Vv	VMEGS-Jsme Evropané

Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách			

Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- v rámci svých možností zpívá intonačně čistě a rytmicky správně - zpívá písně lidové, umělé i populární s patřičným výrazem - šetrně zachází s hlasem - využívá možností falzetu a získaných pěveckých dovedností - převádí podle potřeby melodii z nezpěvné do zpěvné polohy - oceňuje vokální projev druhých	Hlasová hygiena Hlasová nedostatečnost a způsoby její nápravy Mutace Vlastní vokální projev a vokální projev ostatních Převádění melodie z nezpěvné do zpěvné polohy		
- doprovází písně na Orffovy i jiné hudební nástroje - tvoří improvizaci	Noty a notační programy		
- poslouchá skladby různých stylů a žánrů a v rámci možností je hrou na nástroje nebo pěvecky interpretuje - rozpozná některé tance z různých stylových období - kreativně ztvární hudbu vlastním pohybovým pásmem - vnímá, uvědomuje si a určuje charakteristické znaky ve skladbách různých stylových období - formuluje hodnotící soudy o hudbě zařadí poslouchanou skladbu do stylového období - vnímá hudbu jako nedílnou součást filmu jako uměleckého díla	Hudební styl Vážná hudba a jazz Pracovní píseň, spirituál, blues Tradiční jazz Impresionismus a expresionismus Country a western Osvobozené divadlo Kabaretní píseň Rock and roll, rock, pop, disco, hip - hop, techno, metal Muzikál, rockový muzikál, rocková opera Folklór a folk Dechová hudba Písničkáři Filmová hudba	JčL, Vv	MediV-Vliv médií na postoje a chování OSV- Hodnoty, postoje, praktická etika, Kreativita

5.7.2. Výtvarná výchova

5.7.2.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 1. stupni

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Má komplexní charakter založený na dvou základních fenoménech – výtvarném projevu a výtvarné kultuře, které jsou vzájemně propojené. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů části vzdělávací oblasti Umění a kultura. Plněním svých specifických cílů přispívá výtvarná výchova k rozvoji a formování lidské bytosti, schopné uvědomovat si sebe a svět v širším rozměru.

Vyučovací předmět má časovou dotaci na 1. stupni v 1. – 3. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně, ve 4. – 5. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně. Výtvarná výchova se vyučuje v kmenových třídách, pro žáky 4. – 5. tříd jsou k dispozici výtvarné učebny.

Výuka předmětu je doplněna návštěvou kulturních akcí (výstav, historických památek). Výtvarný projev uplatňujeme i při plnění krátkodobých projektů (třídních, ročníkových, školních), při kterých esteticky upravujeme obsahové řešení dílčích projektů. Výtvarná výchova má nezastupitelnou roli při výzdobě školy, žáci jsou motivováni k osobní účasti na estetickém řešení prostoru školy a třídy, k účasti na výtvarných soutěžích.
Výtvarná výchova je přirozeně propojena s dalšími předměty Pracovní činnosti, Přírodověda, Vlastivěda, Čtení, Hudební výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:
Kompetence k učení
Učitel:
- motivuje k samostatnému pozorování a snímání reality,
- zprostředkovává pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa,
- rozvíjí tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik,
- směřuje žáka k využívání poznatků v dalších výtvarných činnostech,
- inspiruje žáka k zaujímání a vyjadřování svého postoje k vizuálně obraznému vyjádření.

Kompetence k řešení problémů
Učitel:
- otevírá před žáky možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků,
- směřuje žáky k objektivnímu kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla a vlastní tvorby,
- směřuje žáka k tomu, aby přemýšlel o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímal k nim svůj postoj,
- poskytuje žákům prostor k využívání získaného poznání při vlastní tvorbě.

Kompetence komunikativní
Učitel:
- nabízí žákům možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání,
- navozuje diskusi a vede žáky k respektu názorů jiných.

Kompetence sociální a personální
Učitel:
- předkládá dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí,
- poskytuje prostor pro osobité výtvarné projevy žáků,
- nabízí tvořivou práci ve skupině,
- podporuje u žáků respektování různorodosti téhož vizuálně obrazného vyjádření, k možnosti alternativního přístupu.

Kompetence občanské
Učitel:
- seznamuje žáky s významnými výtvarnými díly a s ilustrátory dětských knih,
- vytváří potřeby návštěv výstav výtvarných akcí,
- pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům,
- motivuje žáka k chápání a respektu estetických požadavků na životní prostředí.

Kompetence pracovní
Učitel:
- vysvětluje žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat,
- zpřístupní žákům výtvarné techniky a nástroje,
- vyžaduje používání bezpečných a účinných materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel.

Kompetence digitální
Učitel:
- motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 1. – 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování, kresba, modelování a malba.	Pč	OSV: osobnostní rozvoj – kreativita
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Hra s barvou.		
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály. Vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů.	Hv	
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Manipulace s objekty. Kompoziční zákonitosti.		
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil či upravil	Vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiným.		

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 4. – 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru. Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama.	JčL, Pč	OSV: osobností rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup, v prostorovém vyjádření prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření.	Př	
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, malba a kresba v pohybu.		OSV: osobnostní rozvoj – kreativita
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Reflexe a vztahy zrakového vnímání a vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, čichových, pohybových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly, smyslové účinky vizuálně		

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 4. – 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
	obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama.		
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, baltické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na vnímání).		
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Osobnostní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací.		MediV: – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo ni), vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. Proměny komunikačního obsahu – záměny tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění.		

5.7.2.2. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výtvarná výchova na 2. stupni navazuje na výuku výtvarné výchovy v 1.– 5. ročníku. Prostřednictvím různých výtvarných činností, které jsou vzájemně činnostně a tématicky provázány, poznáváním dějin umění a kontaktem se současným výtvarným uměním, se žák realizuje a je rozvíjen jeho duševní potenciál s mimooborovým přesahem.

Cílem je vybavit žáky dovednostmi, postoji, poznatky a prožitky, které umožní další osobnostní rozvoj.

Výtvarná výchova je vyučována jako samostatný předmět s hodinovou týdenní dotací v 7. a 9. ročníku a s dvouhodinovou týdenní dotací v 6. a 8. ročníku. Výuka probíhá v odborné učebně vybavené potřebnou audiovizuální technikou. Pro speciální činnosti je určen ateliér. Součástí výtvarného pavilonu je i galerie, kde mohou žáci prezentovat své aktivity.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které jsou uplatňovány učitelem v tomto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- předkládá žákům náměty v širších souvislostech a vede žáky k užívání obecných termínů, znaků a symbolů
- ve výuce vytváří situace, v nichž má žák dobrý pocit z výukových aktivit, začleňuje pestré, tvořivé a aktivizující metody a formy učení, žákům nabízí smysluplné a zajímavé úkoly a motivující činnosti, podporuje činnosti použitelné v praktickém každodenním životě
- dává žákům prostor pro hodnocení, sebekritiku a diskusi
- umožňuje žákům realizovat jejich vlastní nápady, podněcuje kreativitu žáka také prostřednictvím vlastních prezentací, výstav a dalších aktivit
- volí a využívá vhodné způsoby a metody vedoucí žáky k hlubšímu a uvědomělejšímu přístupu k výtvarným činnostem a k intenzivnějšímu prožívání vizuálních vjemů
- motivuje žáky k vyhledávání, porozumění a třídění informací z dějin výtvarného umění s důrazem na nová média a multimediální kulturu
- umožňuje žákům individuální projev a vytváří prostor pro samostatnou volbu způsobu řešení zadaného úkolu nebo situace, vytváří prostor prosamostudium
- předkládá praktické činnosti k osvojování základních výtvarných pojmů a terminologie
- nabízí žákům, aby při vlastní tvorbě využívali co nejširší škálu různých vizuálních prostředků včetně digitálních technologií, experimentovali s nimi, zkoušeli si a zaznamenávali nové a netradiční postupy a následně s nimi dále pracovali

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje vhodně volenými otázkami problémové situace

- umožňuje žákům samostatně řešit problémy a rozvíjet schopnosti správně se rozhodovat
- učí žáka odhadnout své možnosti a síly při řešení úkolů různé obtížnosti, optimálně si rozvrhnout činnosti v daném čase
- zadává k řešení teoretické i praktické úkoly jednotlivcům, dvojicím i skupinám žáků
- předkládá žákovi možnost zvolit různé způsoby řešení problému
- vytváří podmínky pro samostatné hledání různých způsobů řešení problémů
- motivuje žáky k nalézání a sdílení různých přístupů k tématu, k výměně zkušeností získaných při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálních děl včetně umění nových médií
- motivuje žáky a poskytujeme jim individuální podporu při tvorbě a správě digitálního tvůrčího portfolia a zakládání digitálních databází uměleckých děl a zdrojů z oblasti vizuální kultury a jejich využívání pro inspiraci i pro uvědomování si širších kontextů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- klade důraz na výstižnému a kultivovanému vyjadřování
- vychovává k toleranci názoru u spolužáků, k uvědomělému verbálnímu posuzování výkonů vlastních i výkonů spolužáků, k obhajobě vlastního názoru a k respektování základních pravidel diskuse nad daným tématem
- poskytuje dostatečný časový prostor pro to, aby žáci mohli využívat digitální technologie k prezentování vlastní práce, jejímu interpretování a vzájemnému komunikování

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- nastoluje atmosféru pohody při realizaci výtvarných činností
- vyžaduje ohleduplnou a tolerantní diskusi při setkávání s multikulturními a historicky odlišnými výtvarnými projevy různých žánrů
- umožňuje žákovi projevit jeho výtvarné nadání, a zažít tak pocit úspěchu a ocenění ze strany spolužáků a veřejnosti
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vytváří atmosféru podnětnou pro užívání digitálních technologií při hledání a nalézání neobvyklých zpracování tématu, pro vzájemnou inspiraci a tvůrčí podporu včetně respektu k tvorbě a dílu každého jedince, k respektování autorství a autorských práv

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje žáky k respektování, ochraně a ocenění tradic lidových i národních a kulturního i historického dědictví
- vštěpuje žákům pozitivní postoj k uměleckým dílům
- umožňuje žákům aktivně se zapojit do kulturního dění školy i města a vyžaduje slušné a kultivované chování na výstavách a kulturních akcích

Kompetence pracovní

Učitel:

- zařazuje činnosti ke zvládnutí základních výtvarných technik a nástrojů
- motivuje žáky k aktivnímu přístupu k ovlivňování a formování estetického a kultivovaného prostředí jak ve škole, tak i mimo školu
- motivuje žáky k vlastní výtvarné tvorbě a k vyjádření vlastních názorů a postojů formou výtvarných aktivit
- učí žáky pracovat s dostupnými digitálními technologiemi, programy i aplikacemi při tvorbě vizuálních vyjádření
- umožňuje žákům realizovat individuální i skupinové tvůrčí projekty a využívat pro jednotlivé fáze projektu digitální technologie

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Žák variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. - Žák zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie. - Žák zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě žák užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace. - Žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. - Žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.	**Kompozice v ploše**– rozvíjení smyslové citlivosti, vizuálně obrazné vyjádření, rytmus, dynamické proměny, struktura, historické, sociální a kulturní souvislosti, uplatňování subjektivity - kompozice, linie tvary objemy - kompozice zátiší - světlo a stín - barvy - barva a barevný odstín -vzájemné působení barev - přírodní krajina, industriální krajina - proměny krajiny-barvy - vzdušná perspektiva - horizont - fantastická krajina na cizí planetě **Moderní plastika –** prvky vizuálně obrazného vyjádření v prostoru, objemu -moderní plastika jako součást architektury -technologie výroby keramiky -technologie glazování -trojrozměrné kompozice - základy technologie keramiky	M Ov Vzdr Ze Př Fy JčL JčL Vzdr Ov Př Dě JčL Dě	OSV: osobnostní, sociální a morální rozvoj -sebepoznávání a sebepojetí, kreativita, rozvoj schopností poznávání VMEGS: -Evropa a svět nás zajímá MultiV: -kulturní diference, multikulturalita EV: -lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MediV: -fungování a vliv médií na společnost

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- Žák interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti a vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	**Ilustrace –** komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření -kompozice postav v krajině -malířské postupy - využití fantaskních prvků v obraze		
- Žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.	**Figurativní kompozice a portrét–** prvky vizuálně obrazného vyjádření v ploše, linie, tvary, objemy, výběr uplatnění a interpretace -proporce lidské hlavy -mimika obličeje	Př	
	Písmo – uspořádání objektů v ploše, vztahy a uspořádání prvků v ploše - druhy písma - tvary písma - terminologie - značka, piktogram - plakát, pozvánka - komiks	JčL Dě	
	Architektura– vnímání a uplatňování vizuálních i mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě -architektura	Dě	

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
	Zvířata, rostliny – vztahy a uspořádání prvků v ploše, lineární, světlostní a barevné kvality - krásy a tajemství říše zvířat a rostlin **Objekt** – uplatňování subjektivity, rozlišení, výběr a vědomé uplatnění při vlastních výtvarných projevech a činnostech - kombinování a prolínání výtvarných technik a postupů - kompozice v ploše - kombinování výtvarných technik	Př	

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Žák variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. - Žák zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie. - Žák zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě žák užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace. - Žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. - Žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.	**Kompozice v ploše**– rozvíjení smyslové citlivosti, vizuálně obrazné vyjádření osobních zkušeností - vztah krajiny a člověka - kompozice **Portrét a figura –** kombinace vizuálně obrazných vyjádření, videa a fotografie - základy kresby - proporce - linie a plocha **Realizace v ploše -** reflexe a vztahy zrakového a smyslového vnímání, uplatnění vizuálních i mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě - psychologické působení barev - technologie malby **Keramika (volná plastika)–** uspořádání objektu v prostoru, uplatnění vizuálních podnětů při vlastní tvorbě - návrh na keramický výrobek - keramický střep - slinutí - technologie výroby keramiky - technologie glazování - trojrozměrné kompozice	JčL Ov JčL Ov Př JčL Jč Ov Ev	VMEGS: -Evropa a svět nás zajímá MultiV: -kulturní diference, multikulturalita EV: -vztah člověka k prostředí, ekosystémy MediV: -stavba mediálních sdělení, fungování a vliv médií na společnost, práce v realizačním týmu OSV: osobnostní, sociální a morální rozvoj -mezilidské vztahy, kreativita, rozvoj schopností poznávání

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- Žák interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti a vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. - Žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.	**Písmo–** vztahy a uspořádání prvků v ploše, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření, elektronická média, reklama -druhy písma -stavba písma -písmo a jeho výtvarný účinek **Kompozice v ploše–** prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary objemy, světlostní a barevné kvality) - světlo a stín - stínování geometrických těles - teplé a studené barvy - kompoziční modely **Krajina a architektura –** historické, sociální a kulturní souvislosti, interpretace a vědomé uplatnění mimovizuálníchzkušeností při vlastní tvorbě - vzájemné působení barev - architektura a nová média	JčL Aj Dě F Ov	

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Žák variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. - Žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. - Žák užívá prostředky pro zachycení j jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě žák užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace. - Žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících a běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. - Žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině	**Kompozice v ploše–**uplatňování subjektivity pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a představ, výběr uplatnění a interpretace -technika kresby -kompozice -světlo a stín -barvy -výraz, emocionalita **Portrét –** reflexe a vědomé vnímání vizuálních podnětů při vlastní tvorbě, uspořádání prvků v ploše -výraz, emocionalita - mimika **Keramika (volná plastika)–** vizuálně obrazné, vyjádření v tvaru, objemu, vztahy a uspořádání prvků v prostoru a objemu, reflexe a vztahy zrakového vnímání - návrh na keramický výrobek - keramický střep - slinutí - technologie výroby keramiky - technologie glazování - trojrozměrné kompozice - prostorové vytváření - trojrozměrné konstrukce	JčL Vzdr JčL Vzdr F Ch	VDO: -občanská společnost a stát VMEGS: - Evropa a svět nás zajímá MultiV: - multikulturalita EV: - vztah člověka k prostředí MediV: - fungování a vliv médií na společnost, práce v realizačním týmu OSV:osobnostní, sociální a morální rozvoj - komunikace, kreativita, rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. - Žák interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti a vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. - Žák porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. - Žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích a nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	**Mikulášskéa vánoční motivy, lidové obyčeje a zvyky –** uplatnění vizuálních i mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby -divadelní a pohybové ztvárnění - masky a lidové obyčeje - reflexe ostatních druhů umění (hudba, dramatické umění, literatura) **Ilustrace–** vizuálně obrazná vyjádření, ilustrace textů, rozlišení, uplatnění a výběr prvků vizuálně obrazného vyjádření, interpretace vyjádření -dekorativní a užité techniky -kompozice postav v krajině -malířské postupy - využití fantaskních prvků v obraze **Figurativní kompozice –** prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, proporce, vztahy uspořádání prvků v ploše - expresivní výraz a význam barvy - figurativní malba i kresba **Písmo a obraz –** prostředky vyjadřující časový průběh, statické i dynamické vyjádření, nová média, komunikační grafika, racionálně konstruktivní a vědomé uplatňování záměrů, interpretace a mediální prezentace -druhy písma	Dě JčL Dě Vzdr Př M JčL F M Aj Ov	

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
	-tvary písma -terminologie -značka, piktogram -plakát, pozvánka - digitalizace a komunikační grafika - práce s digitalizovanými daty - moderní technologie - přenosy dat, - 3D grafika, - videosekvence a písmo		
	Architektura– vizuálně obrazné vyjádření, rytmus, dynamické proměny, struktura, historické, sociální a kulturní souvislosti, uplatňování subjektivity - barva a barevný odstín - vzájemné působení barev - expresivita a emotivita barev - architektura jako kreativní dílo - architektura jako sociální a ekonomický fenomén	JčL Dě Ov	
	Zvířata, rostliny – rozvíjení smyslové citlivosti, linie, tvary, světlostní a barevné kvality - anatomie obratlovců - zvíře a ekosystém - anatomie rostlin - vědecká kresba	Př	

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
	Objekt– uplatňování subjektivity, rozlišení, výběr a vědomé uplatnění při vlastních výtvarných projevech a činnostech - makrozátiší - design a návrhářství - kombinování a prolínání výtvarných technik a postupů	JčL Ov Dě	
	Plakát – ověřování komunikačních účinků, komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, osobní postoj v komunikaci, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby, interpretace vizuálně obrazných vyjádření - obrazový prvek a jeho barva - písmo jako součást vizuálně obrazného vyjádření - využití moderních digitálních technologií a práce s nimi - modelové situace	Jč	

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Žák variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. - Žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. - Žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě žák užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace. - Žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících a běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	**Kompozice v ploše –** rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity, ověřování komunikačních účinků -světlo a stín -kompozice - rytmus - struktura - volné ztvárnění postavy a portrétu - kompozice s postavami jako nová komunikační rovina - ztvárňování lidské postavy v dějinách výtvarného umění - akční umění a využití lidské postavy **Keramika (volná plastika) –** rozvíjení smyslové citlivosti, odlišná vizuálně obrazná vyjádření v prostoru -návrh na keramický výrobek -keramický střep -slinutí -technologie výroby keramiky -technologie glazování -trojrozměrné kompozice - současné pojetí keramiky **Dekorativní řešení plochy –** ověřování komunikačních účinků, uplatňování subjektivity, záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření, historické, sociální a kulturní souvislosti -fyzikální vlastnosti světla -barva	JčL Vzdr Dě Fy Ch JčL Dě Vzdr	VMEGS: -Evropa a svět nás zajímá MultiV: -kulturní diference EV -vztah člověka k prostředí MediV: -stavba mediálních sdělení OSV: osobnostní, sociální a morální rozvoj -řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kreativita, rozvoj schopností poznávání, hodnoty, postoje, praktická etika

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- Žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	-psychologické působení barev - barva v plakátu - písmo a jeho výtvarný účinek - digitální technologie a písmo - písmo a jeho kombinace s videem a 3D grafikou - tiskoviny, televize, elektronická média - reklama		
- Žák interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti a vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. - Žák porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. - Žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích a nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	**Krajina a architektura –** ověřování komunikačních účinků, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby, vytváření kritérií, porovnávání a zdůvodňování, interpretace - architektura jako zdroj tvůrčí inspirace - architektura jako obor lidské činnosti - architektura v dějinách lidstva - architektura a krajina - volná tvorba **Prezentace a vlastní portfolio –** uplatňování subjektivity, ověřování komunikačních účinků, utváření a uplatnění komunikačního obsahu, interpretace vizuálně obrazných vyjádření, odlišné osobní postoje a interpretace - tvorba prezentací - webové prezentace - reklama - příprava a práce s daty - fotografie a video	JčL Aj	

5.8. ČLOVĚK A ZDRAVÍ
5.8.1 Etická výchova

5.8.1.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Etická výchova patří mezi doplňující předměty RVP ZV.
Vyučuje se jako samostatný předmět v rozsahu 1 hodina týdně od 1. do 6. ročníku. V 7. - 9. ročníku je implementována do vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví.

Vize etické výchovy, ze které čerpá svou účinnost a sílu, je vize morálně vyzrálého člověka, který se vyznačuje komunikativností, kreativitou, zdravým sebevědomím a pozitivním hodnocením jiných.

Charakteristika předmětu je vystižena „zlatým pravidlem mravnosti“: „Co (ne)chceš, aby dělali tobě, (ne)dělej druhým.“

Náplní předmětu **Etická výchova** je výchova samostatného žáka – jeho osobnostní a sociální rozvoj. Podporujeme žáky v samostatném a zodpovědném rozhodování, vedeme je k respektování druhých. Etická výchova je výchovou k prosociálnosti, k chování, které je zaměřeno na pomoc nebo prospěch jiných osob, skupin nebo společenských cílů bez aktuálního očekávání odměny. Cílem je navázání blízkých kontaktů založených na vzájemné otevřenosti, schopnosti naslouchat a pochopit druhého.
V oblasti vědomostí a dovedností vede etická výchova žáky k poznání sama sebe, ke zvládání svého vlastního chování a jednání i k poznávání druhých. Vytváří se tak pozitivnější a hodnotnější mezilidské vztahy.
Nosnou metodou etické výchovy jsou zážitkové aktivity. Vycházíme z toho, že nejefektivnějším prostředkem učení je vlastní zkušenost. Děti se učí z vlastního prožívání a zážitků, které potom přirozeným způsobem ovlivňují jejich postoje a chování. Dalšími metodami jsou dialog, dramatizace, poslech, práce s obrazem, s hudbou a další.

Výuka etické výchovy je také jedním v efektivních nástrojů prevence rizikového chování žáků. Dlouhodobým systematickým působením na žáky jako jednotlivce i na skupinu prostřednictvím zážitkové pedagogiky docílíme bezpečného, důvěrného prostředí ve škole s přesahem do reálného života.

Při hodinách etické výchovy hlavní úloha učitele spočívá v tom, že vytvoří zajímavou situaci a nechá děti uvažovat, diskutovat, experimentovat a získat novou zkušenost. Učitel hraje spíše roli moderátora, ale především ovlivňuje žáky svým vlastním příkladem. Součástí projektu Etická výchova je i výchovný styl, který akceptují všichni vyučující etické výchovy, jejich úlohou je: vytvořit z třídy výchovné společenství; přijmout druhého (žáka) takového, jaký je, vyjádřit mu sympatie; atribuce prosociálnosti (vyjádření pozitivního očekávání), stanovit jasná pravidla hry; induktivní disciplína (poukazování na negativní dopady chování); vybízet k prosociálnosti; odměny a „trest“ užívat přiměřeně; do výchovného procesu zapojit i rodiče; vytvářet ve třídě radostnou atmosféru.

Předmět Etická výchova je sladěn s programem Etické výchovy, rozvíjí postupně všech jeho deset stupňů: komunikace, sebepoznání, pozitivní hodnocení druhých, tvořivost a iniciativa, komunikace citů, empatie, asertivita, reálné a zobrazené vzory, pomoc a přátelství, komplexní prosociálnost.

Hodiny Etické výchovy mají danou strukturu, která umožňuje žákovi, aby si vytvořil na daný problém názor, osvojil si přiměřené chování a postoje: senzibilizace – zcitlivění; hodnotová reflexe; nácvik ve třídě; po něm může následovat opět hodnotová reflexe a na závěr reálná zkušenost (transfer – přenos do reálného života).

Následující výchovné a vzdělávací postupy učitele, vedou tímto v etické výchově k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Učitel nabízí žákům aktivační metody, jimiž přiblíží problematiku mezilidských vztahů.
- Předkládá žákům dostatek podnětů k řešení modelových situací.
- Vede je k samostatnému dedukování myšlenek, názorů k jejich ověřování, analyzování a k jejich vyhodnocování.
- Podněcuje žáky k učení se z každodenních situací, k učení se ze života a pro život.
- Vede žáky k uvědomění si vlastních schopností, zdravého sebevědomí, prostřednictvím prožitku z úspěchu. Pěstuje u žáků chuť se dále učit a vzdělávat.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování.
- Vede žáky k vyjádření a formulování situací v životě a na různých stupních lidského soužití.
- Učí je hledat jejich příčiny problémů, konfliktů, navrhovat různá řešení situací i s jejich dalším vývojem a důsledkům.
- Rozvíjí u žáků dovednost využívat vlastní úsudek a zkušenosti.
- Aktivizuje žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Učitel poskytuje žákům dostatečný prostor k formulování a k vyjádření vlastních názorů a postojů k danému problému či situaci.
- Učí žáky vnímat a využívat komunikaci verbální i neverbální a reflektovat ji při komunikaci s druhými.
- Vede žáky k aktivnímu naslouchání jako základnímu prostředku komunikace.
- Vysvětlí žákům důvody a důsledky komunikace masové, upozorňuje je na vliv médií na každodenní život
- Vytvoří u žáků dovednost využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

- Učitel rozvíjí u žáka pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí pak svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.
- Učitel vybízí děti střední intenzitou k prosociálnosti a tuto aktivitu spojuje s vhodnými argumenty – tato metoda má vysokou účinnost a vytváří u žáků zvyšování prosociálnosti.
- Učitel vede žáky k tomu, aby přijímali každého člověka takového, jaký je (i když se vymyká jeho představám).
- Učitel vysvětluje následky nesprávného chování, usměrňuje pozornost žáka na důsledky jeho činnosti pro jiné osoby. Podporuje tak empatii a opět prosociálnost.
- Učitel učí žáky řešit konflikty neagresivním způsobem.
- Řídí práci ve třídě tak, aby žáci účinně spolupracovali ve skupině, podíleli se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovali kvalitu společné práce.

Kompetence občanské

- Učitel vede žáky během veškerých aktivit k pochopení a postupnému ztotožnění se základními etickými či mravními pravidly a potažmo i s právy a povinnostmi občana v demokratické společnosti.
- Učitel vytváří u žáků potřebu respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, odmítat útlak a hrubé zacházení, žák si uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.
- Dále u dětí buduje návyk rozhodovat se zodpovědně podle dané situace, poskytovat dle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.

Kompetence pracovní

- Učitel nabízí dostatek situací k propojení jednotlivých sfér lidského života - nácvik a upevňování základní postojů k osobním i pracovním povinnostem občana.
- Vede žáky k přístupu k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.
- Pomáhá žákovi v orientaci v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí jeho podnikatelské myšlení a podnikatelskou zodpovědnost – za sebe i za druhé.

Kompetence digitální

- Učitel klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů.
- Učí žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce.
- Vede žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství.

Vyučovací předmět: Etická výchova
Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák: - Osvojí si oslovování křestními jmény, používá vhodné formy pozdravu - Dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ve třídě - Osvojí si vhodné formy vyjádření prosby, vděku a omluvy - Vnímá důležitost pravidel v životě člověka	**Základy mezilidských vztahů** - Představení se - Důvody pro oslovování se mezi dětmi křestními jmény - Oslovování dospělých osob - Vytvoření základních komunikačních pravidel - Pozdrav a jeho formy - Prosba, omluva - Vděčnost – poděkování - Vysvětlení základních pravidel pro práci v etické výchově – sezení v kruhu, problém má přednost, neskákat si do řeči atd.	Prvouka Český jazyk	OSV: Poznávání lidí Pozitivní mezilidské vztahy Dovednost dobré komunikace VDO: Rozvoj spolupráce Rozvoj sebereflexe
- Uvědomuje si hodnotu rodiny, její význam, - Uvědomuje si význam rodičovské lásky - Pojmenuje základní příbuzenské vztahy	**Vztahy v naší rodině** - Hodnota rodiny - Význam rodičovské lásky	Prvouka Český jazyk - čtení	
- Osvojí si základní dovednosti a vědomosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým - Zachovává vzájemnou úctu	**Základy sebeúcty a úcty k druhým** - Moje jméno, svátek, narozeniny - Moje pozitivní vlastnosti - Pozitivní vlastnosti druhých		

Vyučovací předmět: Etická výchova
Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- Zvládá péči o sebe a své věci - Hledá, co ho spojuje s ostatními - Osvojí si základní formy spolupráce - Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů - Tvořivě hledá způsoby jak vyjadřovat dobro svým spolužákům - Vnímá prosociálnost jako běžnou součást každodenního života - Zvládá základní formy prosociálních chování v rodině i ve škole	- Vzájemná úcta při setkávání s druhými - Kamarádství - Základní rozlišování pocitů u sebe i u druhých - Starostlivost o své věci **Spolupráce a tvořivost** - Hledání co nás spojuje se spolužáky a s lidmi okolo nás - Podpora spolupráce - Společné plnění úkolů – zodpovědnost za společnou práci - Zbavovat se strachu z neznámého - Poznávat tvořivý experiment - Tvořivá pomoc spolužákům **Základy prosociálnosti** - Vnímání a prožívání prosociálnosti - Pomoc v běžných rodinných situacích - Pomoc v běžných rodinných situacích	Český jazyk – čtení Výtvarná výchova Pracovní činností Prvouka	MKV Základy respektování a tolerance odlišností VDO: Ochota spolupracovat a pomáhat druhým

Vyučovací předmět: Etická výchova
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák: - se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel - dodržuje pravidla i v jiných skupinách - orientuje se ve stylu sankcí - vnímá svá základní práva a povinnosti	**Třída jako společenství** - Význam třídy v životě žáka - Význam pravidel - Dodržování dohodnutých pravidel - Význam a způsoby sankcí – odměny a tresty - Přenos pravidel do reálného života - Základní práva a povinnosti	Prvouka Český jazyk – čtení, psaní	OSV : Poznávání lidí Mezilidské vztahy - pravidla
- osvojí si vhodné způsoby kladení otázek - rozlišuje vhodné a nevhodné či hrubé výrazy ve své verbální komunikaci - rozvíjí svojí trpělivost a neskáče druhým do řeči	**Základní komunikační dovednosti** - Důvody k tázání se a jeho význam - Vhodné a nevhodné způsoby kladení otázek - Vnímavost ke vhodným a hrubým výrazům ve verbální komunikaci - Vnímavost k právu druhého být vyslechnutý	Prvouka Český jazyk - čtení	VDO: Aktivní naslouchání
- vnímá vlastní jedinečnost a originalitu - vytváří si základy svého sebepoznání a sebepojetí - vnímá odlišnosti a podobnosti lidí	**Formování zdravého sebepojetí a sebeúcty** - Zcitlivění pro poznání základních charakteristických rysů vlastní osobnosti - Základy sebepoznání - Hledání toho v čem jsem výjimečný	Prvouka	

Vyučovací předmět: Etická výchova
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák:	- Projevování uznání v běžných podmínkách **Tvořivost**		
- rozvíjí tvořivé myšlení	- představivost a obrazotvornost - Nácvik tvořivosti při společném plnění úkolů - Nácvik zbavování se strachu z neznámého řešení úkolů a z tvořivého experimentování - Nácvik samostatného pozorování	Výtvarná výchova	OSV: Hodnoty spolupráce a pomoci
- zvládá prosociální dovednosti dělení se a darování	**Prosociální dovednosti** - dělení se a význam pro mezilidské vztahy - darování a význam pro mezilidské vztahy Využití tvořivosti při darování – vymýšlení s vytvoření dárku pro druhé	Prvouka Český jazyk - čtení	

Vyučovací předmět: Etická výchova
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák: - rozvíjí schopnost naslouchat druhým	**Zúčastněné naslouchání** - Důležitost naslouchání v životě člověka především v rodině a ve škole - Důsledky nepozornosti při naslouchání - Výhody naslouchání	Prvouka	OSV: Poznávání lidí Mezilidské vztahy Zásady komunikace
- rozvíjí své speciálních schopnosti související s tvořivostí - rozvíjí své divergentní myšlení - rozvíjí tvořivost v oblasti mezilidských vztahů	**Tvořivost** - Speciální schopnosti související s tvořivostí - Divergentní myšlení - Význam tvořivosti v mezilidských vztazích - Způsoby realizace tvořivosti v mezilidských vztazích – zvláště v rodině a v třídním kolektivu - Nácvik tvořivost v mezilidských vztazích - Vytváření prožitků radosti pro druhé	Výtvarná výchova Český jazyk – čtení, sloh	VDO: Zodpovědnost rozhodování
- identifikuje základní city - vyjadřuje city v jednoduchých situacích - vyjadřuje pozitivní city - eliminuje urážky, které vyjadřuje vůči druhým	**Komunikace citů** - Uvědomění si vlastních citů a pocitů - Pojmenování základních citů - Vyjádření základních citů - Vyjadřování citů spojených s obdivem druhých - Sdělování radosti - Eliminace vzájemného urážení se	Prvouka Český jazyk - čtení	

Vyučovací předmět: Etická výchova
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- reflektuje situaci druhých - poskytuje adekvátní pomoc - dokáže chápat situace a chování druhých především v rodině a ve škole na základě vlastních zkušeností a zážitků - identifikuje důvody radosti a smutku u sebe a druhých - dokáže zmírnit prožívání smutku druhých	**Empatie** - Vnímavost k situaci druhých - Pochopení situace druhých prostřednictvím vlastních zkušenosti a zážitků - Pochopení rodičů, sourozenců a dalších členů rodiny - Vzájemné pochopení ve třídě - Důvody k radosti a smutku u sebe a u druhých - Zmírňování prožívání smutku u druhých	Český jazyk – čtení, sloh	VDO: Prohlubování empatie
- navazuje a rozvíjí kamarádské vztahy - vyjadřuje vhodnými formami zájem o prožívání a chování druhých	**Prosociální chování** -Význam blízkého člověka pro život jednotlivce - Základy kamarádství - Význam kamarádství - Vlastnosti dobrého kamaráda - Způsoby vyjádření zájmu o prožívání a chování druhého - Význam vyjadřování zájmu o druhého pro mezilidské vztahy - Práce na společném úkolu		OSV: Uvědomění si hodnoty sebe sama i druhých lidí.

Vyučovací předmět: Etická výchova
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák: - reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace - Vnímá základní prvky neverbální komunikace u sebe a u druhých	**Neverbální komunikace** - Seznámení se možnostmi neverbální komunikace - Zásady neverbální komunikace - postoje těla - Mimika, úsměv - Zrakový kontakt - Gesta - Podání ruky - Zásady efektivní neverbální komunikace	Prvouka Český jazyk - čtení	OSV: Porozumění druhým
- Dokáže vyjádřit druhému pochvalu - Správně reaguje na pochvalu, kterou obdržel - Vhodně vyjadřuje odpuštění druhým - Dokáže se usmířit s druhými - Projevuje úctu k handicapovaným	**Pozitivní hodnocení druhých** -Formy pozitivního hodnocení druhých - Připisování pozitivních vlastností druhým - Formy pochvaly - Význam pochvaly - Správná reakce na pochvalu - Umění odpustit - Význam odpuštění - Formy vyjádření odpuštění - Usmíření - Úcta k handicapovaným	Český jazyk Člověk a jeho svět	OSV: Řešení problémů
- Vnímá důležitost usměrňování základních citů - Vnímá problematiku sympatie - Sociálně přijatelným způsobem usměrňuje svůj hněv	**Komunikace citů** - Usměrňování základních citů - Pocity spokojenosti - Problematika sympatie - Pocity smutku a obav a jejich usměrňování - Hněv a jeho zvládání	Český jazyk Umění a kultura	MKV: Uvědomění si vlastní identiy

Vyučovací předmět: Etická výchova
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- Chápe důležitost empatie - Zvládá přátelské přijetí lidí okolo sebe - Vnímá reakce druhých a snaží se je vyhodnotit - Dokáže vyjádřit soucit	**Empatie** - Pochopení důležitosti empatie - Zážitek přijetí pro každé dítě - Nácvik přátelského přijetí - Pomocí empatie předpokládat reakci druhých - Vyjádření soucitu	Český jazyk	OSV: Rozvoj sociální dovednosti
- Prezentuje své vzory - Identifikuje co ho na jeho vzorech přitahuje	**Reálné a zobrazené vzory** - Já a moje vzory - Kde jsou mé vzory? - Vzory v rodině - Co mě na vzorech přitahuje?	Prvouka	MV: Týmová spolupráce

Vyučovací předmět: Etická výchova
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák: -zvládá vést dialog s druhými v rovnocenné i podřízené pozici	**Dialog jako prostředek komunikace** - Význam dialogu - Zásady dialogu - Nácvik dialogu s rodiči a učiteli - Nácvik dialogu s učiteli	Český jazyk - čtení Člověk a svět práce	OSV: Rozvoj komunikace -
- Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky -Vnímá a reflektuje svoje úspěchy - Utváří své pozitivní sebehodnocení - Vnímá vliv pozitivního naladění na svůj život - Prohlubuje sebepřijetí - Rozlišuje způsoby vhodné a nevhodné sebeprezentace - Rozvíjí své sebeovládání - Utváří si, vnímá a reflektuje své cíle	**Sebehodnocení a sebeúcta** - Vnímání úspěchu - Význam úspěchu - Sebehodnocení - Podpora sebepodceňování - Význam pozitivního naladění - Vliv pozitivního naladění na zdraví - Rozvoj sebepoznání - Sebepřijetí - Způsoby vhodné a nevhodné sebeprezentace - Význam komunikace při sebeprezentaci - Sebeovládání - Překonávání překážek při dosahování cílů - Cílevědomost	Český jazyk Člověk a jeho svět	OSV: Sebehodnocení

Vyučovací předmět: Etická výchova
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- Iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky - Reflektuje své neúspěchy a vyvozuje z nich poučení pro další jednání - Rozvíjí smysluplné využití volného času	**Tvořivost** - výhody a rizika iniciativnosti - Zásady iniciativnosti - Hledání možností jak vycházet s druhými - - v rodině, ve třídě mezi vrstevníky - Iniciativa nepřijatá jinými - Zpracování neúspěchu - Smysluplné využití volného času	Český jazyk Umění a kultura	MKV: Rozvoj schopnosti spolupráce v různých skupinách
- Chápe důležitost asertivity pro svůj život - Dokáže rozlišit vhodnost nabídky k aktivitě především od svých vrstevníků - Reaguje asertivně na nevhodné nabídky k aktivitě - Zvládá techniku odmítání	**Asertivita** - Základy asertivity - Význam asertivity - Rozlišování mezi nabídkami druhých - Schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání - Schopnost odmítnou nabídku k užívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání - Technika odmítání	Český jazyk	OSV: Racionální řešení problémů
- Povzbuzuje druhé - Projevuje zájem o spolužáky a vrstevníky - Dokáže být druhým prospěšný - Respektuje druhé - Vyjadřuje prosociální chování vůči druhým svobodně	**Prosociální chování** - povzbuzení druhých - Služba pro druhé - Zájem o spolužáky a vrstevníky - Respektování druhých - Svobodné přijetí vlastních závazků a povinností vůči druhým - Zodpovědnost za svá rozhodnutí		

Vyučovací předmět: Etická výchova
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák: - Rozvíjí základní komunikační dovednosti - Uvědomuje si význam pravdivé komunikace - Uvědomuje si nebezpečí lži pro mezilidské vztahy	**Pravdivá komunikace** - Připomenutí základních komunikačních dovednosti - Význam pravdivé komunikace - Autentičnost v komunikaci - Souhlasnost verbální a neverbální komunikace - Nebezpečí polopravd a lží - Čest a dobré jméno - Tajemství	Český jazyk	OSV: Účelná a pravdivá komunikace -
- Otevřeně a citlivě komunikuje - Uvědomuje si příčiny komunikačních šumů a chyb - Zvládá odstraňovat komunikační překážky a bariéry - Rozvíjí schopnost naslouchat druhým	**Otevřená a citlivá komunikace** - otevřené vyjadřování - Rozměr citlivosti a lásky vůči druhému v komunikaci - Komunikační chyby - Komunikační šum - Komunikační překážky a bariéry - Důležitost respektu a vzájemného naslouchání - Komunikace ve ztížených podmínkách - Hádka - Eliminaci hrubých výrazů ve vyjadřování	Člověk a jeho svět	

Vyučovací předmět: Etická výchova
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- Vnímá problém jako výzvu - Uvědomuje si potřebu tvořivě řešit problém - Spolupracuje s druhými ve ztížených podmínkách Zpracovává své zkušenosti a vyvozuje z nich závěry využitelné pro další jednání	**Rozhodnost a řešení problémů** - Pozitivní formulace problému - Analýza problému - Schopnost podívat se na věc očima druhého - Způsoby řešení problému - Spolupráce ve ztížených podmínkách - Kritické posuzování svých výsledků a vyvozování z nich závěrů pro využití v budoucnosti	Informační a komunikační technologie	MV: Dovednost argumentace
- Vnímá výhody a nevýhody soutěživost - Dokáže se chovat prosociálně i v soutěživých situacích - Reflektuje význam pravidel ve hře - Jedná ve stylu fair play	**Fair play** - Význam a zásady soutěživosti - Zdravá soutěživost - Význam pravidel - Význam pravidel ve hře a jejich dodržování - Asertivita a prosociálnost v soutěživých situacích - Prosociálnost a sport - Umění férově se prosadit a obhájit	Člověk a společnost	
- Vnímá pozitivní vzory prezentované médii - Reflektuje vliv médií na svůj život - Reflektuje vztah médií a svého volného času	**Média a jejich vliv na člověka** -na**b**ídky pozitivních vzorů v médiích - kritický přístup k působení médií - média a volný čas	Český jazyk a literatura	MV: Citlivost vůči stereotypům ve způsobu života

Vyučovací předmět: Etická výchova
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- Více poznává vlastní rodinu - Spolupodílí se na zlepšování atmosféry ve vlastní rodině - Projevuje úctu j členům rodiny a starším lidem - Otevřeně komunikuje v rodině - Reflektuje svoji kritičnosti vůči rodičům a dalším autoritám - Uplatňuje osvojené sociální dovednosti v rodině	**Rodina, ve které žiji** - Poznání vlastní rodiny a jejích pravidel - Práva a povinnosti v rodině - Role v rodině - Formulace nevyslovených pravidel a očekávání - Hodnota rodiny - Zlepšení atmosféry v rodině - Komunikace v rodině - Pochopení jednotlivých členů rodiny - Reflexe kritičnosti v rodině - Úcta k členům rodiny - Úcta ke stáří - Uplatnění sociálních dovedností v rodině	Člověk a společnost	OSV: Přizpůsobování se ve skupině
- Reflektuje vztahy mezi chlapci a děvčaty - Rozvíjí svoji sexuální identitu	**Dospívání** - Vztahy mezi chlapci a děvčaty - Přátelství a láska - Mládí – příprava na lásku - Sexuální identita	Přírodopis	VDO: Respekt a tolerance

5.8.2. Výchova ke zdraví

5.8.2.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.
Vyučuje se v rozsahu 1 hodiny týdně od 8. do 9. ročníku.

Výchova ke zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě.

Vzdělávání v této oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i problémy spojené s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování či posílení zdraví a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. V souvislosti s tímto obsahem jsme se rozhodli právě do tohoto předmětu implementovat Etickou výchovu, která zakládá a upevňuje osobní předpoklady pro úspěšné, plnohodnotné začlenění do reálného života. Etická výchova vybavuje žáky psychosociálními dovednostmi, které zaměřuje nejen do oblasti osobního růstu, ale i do oblasti spolupráce a pomoci druhým. Zahrnuje prvky efektivního a účinného programu prevence rizikového chování dětí a mládeže. Vychází z komplexního celostního pohledu na dospívajícího a ve svém působení reflektuje jeho problematiku jako celek. Je zaměřena důsledně na jednotlivce a dlouhodobou práci s ním.
Z jejího programu jsme vybrali především aplikační témata: Rodina, ve které žiji; Výchova k sexuálnímu zdraví a rodinnému životu; Etika, duchovní hodnoty člověka; Ekonomické hodnoty; Vztah k životnímu prostředí. Tyto okruhy tematicky odpovídají jednotlivým ročníkům a naplňují cíle předmětu Výchova ke zdraví.

Při výuce Výchovy ke zdraví využívají pedagogové především prožitkovou metodu. Z dalších metod využívají možnosti audiovizuální techniky, skupinovou, kooperativní a projektovou výuku, hry, diskuse, dialogy, dramatizaci, žáci vyhledávají a získávají informace v knihovně, na internetu, v novinách, časopisech, odborné literatuře i doma od rodičů. Nabyté dovednosti, schopnosti a postoje prokazují hraním a řešením různých modelových situací, diskusí, vyjádřením kresbou, verbálním i neverbálním způsobem, při projektech apod..

Vzhledem k využívání prožitkové metody není opomíjena důležitá součást etické výchovy, a tou je hodnotová reflexe pro uvědomění si prožitků a následný přenos poznatků případně dovedností do reálného života.

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žáky podněcujeme k:

- vyhledávání a získávání poznatků z různých zdrojů (knihy, časopisy, encyklopedie, příručky, brožury, internet, doma …)
- rozpoznání, výběru a využití nejvhodnějšího způsobu, metody a strategie efektivního učení
- práci s chybou, aby chybu při práci nechápali jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení a novému začátku
- získávání učebních návyků, vlastní organizaci času, relaxaci a psychohygieně, kreativitě ve vztazích
- uvádění získaných poznatků do souvislostí, jejich propojování do širších celků a utváření komplexnějšího pohledu na problém zdraví člověka
- zodpovědnému přístupu ke vzdělání, řízení a organizaci učení
- posouzení vlastního pokroku a hledání překážek či problémů, které brání učení
- kritickému hodnocení výsledků svého učení a diskusi o nich
- samostatnosti a tvořivosti
- formulování otázek, kterými se zeptá na to, čemu nerozumí
- vyhledávání důvěryhodných zdrojů s problematikou zdraví a bezpečí; umožňujeme jim vyhledávat, třídit a ověřovat informace a vytvářet si archivy vhodných digitálních zdrojů i portfolia zajímavých informací a vlastních poznatků z oblasti zdraví a bezpečí

Kompetence k řešení problémů

U žáků rozvíjíme:

- samostatnost a odpovědné plnění úkolů
- uplatňování získaných dovedností při řešení problémů
- rozpoznání problému a navržení způsobu řešení problémové situace ve školním kolektivu i mimo něj
- tvořivé řešení problému, např. pomocí brainstormingu …
- uvědomění si problémové situace v životě
- kritické myšlení a asertivní obhajování vlastního názoru a dovednosti přijat názor druhých
- vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- uvážlivá rozhodnutí a odpovědnost za svá rozhodnutí
- zaměření se na řešený problém, ne na osobu
- zhodnocení výsledků svého jednání

Kompetence komunikativní

Žáky učíme:

- spolupodílet se na utváření pravidel komunikace mezi učiteli a žáky
- rozvíjet základní komunikační a asertivní dovednosti
- aktivně naslouchat druhým a vyjadřovat porozumění
- účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- vyjadřovat se výstižně, souvisle, logicky a kultivovaně
- sestavovat referáty k jednotlivým tématům
- vlastními slovy vyjadřovat hlavní myšlenky
- interpretovat vyhledané informace
- vyjadřovat své pocity pomocí běžně užívaných gest a mimiky
- vhodně klást otázky, požádat o pomoc, poděkovat, zdravit, omluvit se
- z různých zdrojů vybírat informace a ověřovat jejich pravdivost
- rozpoznat manipulativní informace
- získané komunikativní dovednosti využívat k plnohodnotnému soužití a spolupráci s ostatními lidmi
- bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií; zdůrazňujeme možná rizika ztráty soukromí a osobního bezpečí při nedodržení základních pravidel komunikace

Kompetence sociální a personální

U žáků rozvíjíme schopnost:

- účinně spolupracovat ve skupině
- podílet se společně s ostatními na spoluvytváření pravidel práce v týmu
- rozdělit si role ve skupině, přijat roli a pracovat podle vytvořených pravidel spolupráce
- vytvářet hodnotové mezilidské vztahy, toleranci, empatii a vzájemnou pomoc
- ovládat a řídit své jednání a chování
- tvořivosti, zejména v oblasti mezilidských vztahů
- dotáhnout práci do konce
- pracovat ohleduplně a s úctou s jinými lidmi
- reflektovat a hodnotit práci v týmu, diskutovat, oceňovat práci a zkušenosti druhých,
- přijímat jejich názory
- respektovat názory druhých
- radovat se ze společné činnosti a výsledku
- uvědomit si vlastní identitu, mít úctu k člověku, k přírodě, ke spolupráci a prosociálnímu chování
- fyzické pomoci, umění pochopit, poradit, potěšit
- uvědomit si, že člověk v životě potřebuje efektivně spolupracovat
- mít zájem o spolupráci

- uvědomit si problematiku šikany a kyberšikany; vedeme je k etickému jednání a k odmítání všech projevů násilí a agrese při interakci v digitálním prostředí

Kompetence občanská

Žákům pomáháme:

- získávat základy osobní a národní identity
- uvědomovat si osobní vztahy k domovu a rodině
- pochopit význam tolerantního jednání, vzájemné úcty a snášenlivosti
- učit se vytvářet dobré vztahy mezi lidmi a dodržovat pravidla soužití
- utvářet ohleduplný vztah k přírodě, kulturním výtvorům a historickým památkám
- aktivně se zapojovat do sportovních a pohybových aktivit
- učit se respektovat přesvědčení druhých lidí
- učit se vcítit do situace ostatních, vyjadřovat své vlastní pocity
- osvojit si dovednost odmítat bezpráví a fyzické i psychické násilí
- hodnotit události a problémy ve svém okolí z různých úhlů pohledu
- vytvářet pravidla potřebná pro danou situaci a přijímat důsledky vyplývající z jejich nedodržování
- pochopit, že jejich svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého
- uvědomit si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- učit se odpovědnému chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- učit se respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- naučit se v nouzové situaci přivolat pomoc, případně pomoc poskytnout
- učit se předvídat možná rizika v nových situacích
- učit se využívat digitálních technologií při komunikaci se záchrannými složkami a linkami bezpečí (v situacích ohrožení, úrazu, mimořádných událostí) atd.
- na příkladech učit se problematiku právní odpovědnosti při používání a sdílení informací (obrazových dat) v digitálním prostředí, které se týkají zdraví a bezpečí (ochrana osobních dat, poplašná zpráva atd.)

Kompetence pracovní

U žáků vytváříme potřebu:

- dodržovat vymezená pravidla
- plnit povinnosti a závazky
- pracovat tak, aby chránili zdraví své i ostatních i životní prostředí

- využívat své zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost
- odvádět kvalitní práci a dobře splněný úkol
- vytrvat při realizaci úkolu až do jeho vyřešení
- zhodnotit celou práci, vyhledat příčiny úspěchu i neúspěchu a navrhnout kroky ke zlepšení
- zamýšlet se a vyhodnocovat, v jakých oborech lidského konání by mohli svůj zájem a své vlohy rozvíjet a uplatnit v dalším vzdělávání a profesním zaměření
- vyhledávat potřebné informace o případné budoucí profesi vzhledem ke svým předpokladům a možnostem
- ovládat digitální technologie, které jim umožní zaznamenat data týkající se jejich zdraví a bezpečí (stravování, pohyb, prostředí, relaxace atd.) nebo monitorovat situace v jejich okolí (doprava, bezpečné a nebezpečné situace atd.); vedeme žáky k vyhodnocování získaných dat a k formulování návrhů pro zlepšení daného stavu

Kompetence digitální

U žáků rozvíjíme schopnost:

- využívat digitální prostředky a technologie, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví
- poznávání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví
- využívat své znalosti k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	**Osobnostní a sociální rozvoj** - **mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích - dopad vlastního jednání a chování **Přiměřené sebehodnocení** - **sebepoznání a sebepojetí** – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - **seberegulace a sebeorganizace činností a chování** – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování - **psychohygiena** v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	Ov	OSV – seberegulace a sebeorganizace rozvoj schopnosti poznávání - kooperace a kompetice - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - komunikace

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	**Zdravý způsob života a péče o zdraví, hodnota a podpora zdraví** - člověk ve zdraví a nemoci - osobní a intimní hygiena - **ochrana před přenosnými chorobami –** základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - **ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy** – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v - domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci - **tělesná a duševní hygiena, denní režim** – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim - **výživa a zdraví** – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	OV Př	OSV – psychohygiena, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Vztahy mezi lidmi a formy soužití - **vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity** – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	OV	OSV rozvoj schopnosti poznávání - kooperace a kompetice - řešení problémů a rozhodovací dovednosti komunikace
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	**Hodnota a podpora zdraví** - **celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci** – složky zdraví a jejich interakce - **podpora zdraví a její formy** – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví - Základní lidské potřeby a jejich hierarchie	Ov Př Ze	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika - mezilidské vztahy - sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - utváří si zodpovědný vztah k sexualitě - vnímá mládí jako přípravu na lásku a na partnerský život - vnímá význam sebeovládání pro zdravý rozvoj vlastní sexuality - posoudí rizika předčasného zahájení pohlavní aktivity, rizika přenosu pohlavních chorob, těhotenství mladistvých a jeho následky - zaujímá odmítavý postoj ke konzumnímu vztahu k sexu	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - **manipulativní reklama a informace** – reklamní vlivy, působení sekt **skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita** – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; - komunikace se službami odborné pomoci - **autodestruktivní závislosti** – psychická onemocnění - násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) - násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu Změny v životě člověka a jejich reflexe - poruchy pohlavní identity - promiskuita - problémy těhotenství a rodičovství mladistvých	Př Ov Ov Př	OSV – komunikace - kreativita OSV – kreativita - mezilidské vztahy - sebepoznání a sebepřijetí hodnoty, postoje a praktická etika

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
vysvětlí význam antikoncepce pro plánované rodičovství			

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- posoudí možné příčiny krizí v rodině i v širším společenství a hledá vhodná řešení	Vztahy mezi lidmi a formy soužití - **vztahy ve dvojici** – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	Ov	VDO – občanská společnost a škola OSV – poznávání lidí - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Změny v životě člověka a jejich reflexe - **dětství, puberta, dospívání** – tělesné, duševní a společenské změny	Ov Př Ch	OSV – seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - rozvoj schopností poznávání - kooperace a kompetice EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí MediV-fungování a vliv médií ve společnosti
- využívá různé relaxační techniky k překonání únavy, stresu, k zachování zdraví a regeneraci organismu - dodržuje hygienu duše i těla jako prevenci onemocnění - optimálně využívá tělesnou aktivitu k udržení zdraví chápe a vysvětlí nevhodné působení reklamy na zdravý životní styl a výživu	Zdravý způsob života a péče o zdraví		

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - **stres a jeho vztah ke zdraví** – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti - bezpečné chování a komunikace- komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení - **ochrana člověka za mimořádných událostí** - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí Rizika ohrožující zdraví - **dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, - rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě	Ov Tv Př	OSV – psychohygiena - hodnoty a postoje, praktická etika - komunikace - řešení problémů - rozhodovací dovednosti

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
	dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)		
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Změny v životě člověka a jejich reflexe - **sexuální dospívání a reprodukční zdraví** - zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost	Ov Př	OSV – kreativita - mezilidské vztahy - sebepoznání a sebepřijetí - hodnoty, postoje a praktická etika

5. 8. 3. Tělesná výchova

5.8.3.1. Charakteristika a vzdělávací obsah předmětu na 1. stupni

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je ovlivněn stylem života, kvalitou životního prostředí a mezilidskými vztahy. Je předpokladem pro aktivní a spokojený život.

Tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, k poznávání konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost. Smyslem Tv je propracování se od spontánní pohybové činnosti dětí až k uvědomování si a hodnocení dosažené úrovně své zdatnosti, která pak vede k uspokojení fyzických a duševních potřeb, k umocnění prožitku.

Tělesná výchova je začleněna do vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**. Na 1. stupni ZŠ se vyučuje v 1. - 5. ročníku s dotací 10 hodin týdně po dvou hodinách v každém ročníku. Je realizována ve třídách, není dělena podle pohlaví.

Obsah Tv tvoří **cvičení průpravná, rytmická, relaxační, gymnastika, atletika, míčové hry, plavání, netradiční pohybové aktivity – baseball, in-line bruslení, bruslení**. Děti, které vynikají v jednotlivých oblastech, se mohou dále rozvíjet prostřednictvím zájmových kroužků. Naopak žáci tělesně oslabení navštěvují Zdravotní tělesnou výchovu jako součást výuky.

Základní škola v Brumově–Bylnici nabízí žákům nadstandardní materiální podmínky. Výuka může probíhat **v hale** vybavené nářadím a náčiním pro potřeby gymnastiky, je vhodná pro míčové hry, vzhledem k velikosti probíhá výuka na obou polovinách současně. K dispozici jsou 2 **relaxační místnosti** s relaxačními pomůckami, gymnastickými pásy, DVD aparaturou.

Od dubna do září hojně využíváme **atletický stadion** s běžeckou dráhou, kde se dá kombinovat atletika a míčové hry. Raritou naší školy je **plavecká učebna** se saunou, jediná v okolí, kterou pravidelně v cyklech využívají všechny ročníky 1. i 2. stupně a také okolní školy, v červnu pak **koupaliště** s letním provozem. Nabízíme žákům i netradiční pohybové aktivity, jako je bruslení na ledové ploše ZS, od dubna na in-line ploše. Pro velký zájem žáků jim věnujeme několik hodin v 1.-5. ročníku.

Pro žáky pátého ročníku organizujeme lyžařský kurz, který probíhá v okolních lokalitách. V případě volné kapacity se mohou kurzu zúčastnit žáci čtvrtého ročníku.

Pro zvládnutí každého tematického bloku lze zvolit vhodné formy nácviku, ať už je to výuka frontální – při části zahřívací a zklidnění, skupinová – průpravná, rytmická cvičení, v gymnastice, při míčových hrách, ve dvojicích – nácvik dopomoci v gymnastice, manipulace s míčem, tak i individuální – atletika, herní činnosti.

V případě spojení tříd z různých dvou po sobě jdoucích ročníků do jedné skupiny v rámci tělesné výchovy, jsou žáci hodnoceni a klasifikováni podle požadavků odpovídajících jejich ročníku.

V Tělesné výchově využíváme pro rozvoj klíčových kompetencí vhodné výchovné a vzdělávací strategie.

Kompetence k učení

Učitel vhodně motivuje žáka

- k rozvoji pohybových schopností
- ke zvyšování fyzické kondice pro upevnění zdraví
- k uvědomění si spojitosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- k samostatnému organizování soutěží, podporuje tvořivost žáka při hře
- k postupnému osvojení získaných pojmů a jejich vědomému používání

Kompetence k řešení problému

- učitel nabízí různé varianty řešení problému při nácviku činnosti
- žák využívá své vědomosti a dovednosti k řešení problému
- učitel poskytuje prostor k tomu, aby žák přiměřeně řešil sporné situace v kolektivní hře, hledal vhodnou taktiku a přemýšlel, jak daný problém zvládnout

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dohodne s žáky pokyny a gesta, na něž žák reaguje
- pojmenovává základní povelovou techniku
- vyžaduje vhodnou reakci při sporných situacích
- poskytuje prostor, aby žák diskutoval obhájil své připomínky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel monitoruje dění v hodinách, dbá na chování ve smyslu fair-play
- dbá na to, aby žák aktivně spolupracoval ve skupině, podílel se na vytváření pravidel
- podporuje respekt k názorům druhých i přijímání kritiky
- podněcuje žáky k pomoci spolužákům s tělesným oslabením
- učitel motivuje k utváření dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- učitel umožňuje žákům seznámit se s první pomocí a praktikovat ji v případě potřeby
- učitel motivuje žáky k pochopení rovnováhy člověka a přírody

Kompetence pracovní

- učitel vyžaduje dodržování pravidel ve sportu i v každodenním životě
- učitel při pohybových činnostech vysvětluje rizika s nimi spojená
- učitel přispívá k utváření základních hygienických návyků u žáků
- přispívá k tomu, aby žáci dbali na ochranu svého zdraví i druhých

Kompetence digitální

Učitel:

- seznamuje žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivuje žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-udržuje osobní hygienu, pitný režim -samostatně se převlékne do cvičebního úboru, nosí vhodnou obuv -osvojuje si pravidla dodržování bezpečnosti v různém prostředí, reaguje na úraz či poranění přivoláním vyučujícího -poznává cvičební prostory a vybavení	Hygiena, bezpečnost při pohybových aktivitách v různém prostředí.	Prv	OSV- sociální rozvoj (komunikace)
-seznámí se s povely, signály, pojmy a porozumí jim, reaguje na ně -pojmenuje pohybové činnosti názvoslovím	Příprava organismu před pohybovou činností, pořadová cvičení.	ČjL	
-opakuje podle učitele po názorné ukázce -provádí dané činnosti -dovídá se, že pohyb je prospěšný pro zdraví -pohybovou aktivitu udržuje i mimo vyučování -vhodnou motivací a povzbuzením učitele postupně přiměřeně odstraňuje nedostatky v pohybových dovednostech -seznámí se s pojmem fair play, příjme jej -postupně zvládne správné držení těla, sezení a dýchání	Průpravná cvičení, rozvoj rychlosti, obratnosti, pohyblivosti, vytrvalosti, síly a koordinace pohybu, úpolové hry.		OSV- osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání)
-projevuje radost při cvičení s hudbou -vnímá rytmus, tempo, melodii -napodobuje pohyb podle učitele -osvojuje si základní názvosloví prvků aerobicu také anglicky -cvičí podle názvosloví -využívá k pohybu náčiní, relaxační pomůcky	Rytmická cvičení, aerobic, relaxační a kompenzační cvičení, cvičení s náčiním.	Hv	

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-osvojí si terminologii, pojmenuje jednotlivá nářadí -zvládne s dopomocí učitele a postupně sám připravit a uklidit nářadí -napodobuje při cvičení učitele, cvičí s dopomocí, sám -sleduje záchranu, kterou poskytuje učitel, dodržuje bezpečnost při cvičení na jednotlivých nářadích, neruší spolužáky -zjišťuje, že průpravná cvičení před prováděním náročnějších prvků jsou nutná, následně pak uvolnění a protažení na závěr	**Gymnastika** - průpravná cvičení. Akrobacie-kotoul vpřed, vzad. Přeskok-odraz z můstku na žíněnku, -náskok na sníženou šv.bednu do dřepu, seskok na žíněnku -náskok po odrazu z můstku na šv.bednu -odraz z trampolínky do doskočné žíněnky Hrazda - ručkování ve visu, shyb s dopom. -náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešin, závěs v podkolení obounož do svisu, střemhlav, přešvih s dopomocí Lavička - chůze, běh, poskoky, přeskoky, krok přísunný, náskok, seskok Šplh - nácvik správného postavení chodidel, náskok na tyč	ČjL	
-dodržuje pravidla bezpečného sáňkování - vybere si vhodný oděv k pobytu na kluzišti -s částečnou pomocí zvládne obutí -dodržuje pokyny učitele k bezpečnému bruslení	**Netradiční pohybové aktivity**. Sáňkování, pobyt v přírodě. **Bruslení** - pohyb bez bruslí, klouzání, pohyb na bruslích, udržení rovnováhy, chůze, skluz, hry na kluzišti, in-line brusle	Prv	EV- vztah člověka k prostředí

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-pozná jednotlivé sektory, rozliší atletické disciplíny, náčiní a nářadí -zná pomůcky na měření výkonů -reaguje na startovní povely verbální i neverbální -dodržuje bezpečnost při činnostech -zvládne základní techniku běhu, skoku dalekého a hodu míčkem -oceňuje výkony ostatních spolužáků, snaží se zlepšovat, soutěží podle pravidel -s radostí se zapojuje do herních činností, soutěží -projevuje radost z úspěchu, vyrovnává se s prohrou -osvojí si jednoduchá pravidla her -s dopomocí učitele zorganizuje hru v rámci školní výuky -získává hygienické návyky při pobytu v plavecké učebně -otužuje se v rámci zdraví -dodržuje pokyny učitele, plní je -pojmenuje činnosti ve vodě, překonává strach z vody -s dopomocí uplave délku bazénu /17 m/ splýváním na břiše, na zádech, překoná strach ze skoku	**Atletika** - průpravná cvičení. Běh - 30 m, nízký start - běh do 10 min., motivovaný a prokládaný chůzí Skok daleký - odraz z místa, odraz z rozběhu v pásmu širokého 50 cm Hod kriketovým míčkem-hod z místa, z chůze **Sportovní hry** - modifikace her s jednoduchými pravidly. Manipulace s míčem, přihrávky jednoruč, obouruč, nohou, zpracování míče, střelba-průprava pro vvbíjenou, basketbal, fotbal, florbal, hry na rozvoj rychlosti, obratnosti, na koordinaci pohybu **Plavání** - hry ve vodě, dýchání do vody, skoky do vody, lovení předmětů, orientace ve vodě, splývání na břiše, na zádech s pomůckami, bez dopomoci	Prv	OSV- sociální rozvoj (mezilidské vztahy)

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-udržuje osobní hygienu, dodržuje pitný režim, nosí vhodnou obuv pro různé činnosti -osvojí si pravidla bezpečnosti v různém prostředí, adekvátně reaguje na poranění či úraz přivoláním vyučujícího -orientuje se ve cvičebních prostorech a pojmenuje vybavení, používá terminologii s nimi spojenou	**Hygiena**, bezpečnost při pohybových aktivitách v různém prostředí.	Prv	OSV- sociální rozvoj (komunikace)
-rozumí povelům, signálům, pojmům, reaguje na ně -pojmenuje pohyb. činnosti názvoslovím	**Příprava** organismu před pohybovou činností, pořadová cvičení.	ČjL	
-opakuje podle učitele po názorné ukázce, reaguje na verbální popis -soustředěně provádí činnosti -uvědomuje si prospěšnost pohybu pro zdraví -pohybovou aktivitu udržuje i mimo vyučování -vnímá nedostatky a snaží se je ovlivnit vlastní snahou a vhodnou motivací -pochopí smysl fair play -postupně zvládá zásady správného držení těla a dýchání	**Průpravná cvičení**, rozvoj rychlosti, obratnosti, pohyblivosti, vytrvalosti, síly a koordinace pohybu, úpolové hry.		
-projevuje radost při cvičení s hudbou -vnímá rytmus, tempo, melodii -napodobuje pohyb podle učitele -cvičí podle názvosloví -využívá k pohybu náčiní, relaxační pomůcky	**Rytmická cvičení**, aerobic, relaxační a kompenzační cvičení, cvičení s náčiním.	Hv	

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-zná terminologii, pojmenuje jednotlivá nářadí -sám, případně s částečnou pomocí učitele připraví a uklidí nářadí a náčiní -napodobuje při cvičení učitele, cvičí s částečnou dopomocí, převážně však sám -sleduje záchranu, kterou poskytuje učitel, postupně si zapamatuje pokyny, dodržuje bezpečnost při cvičení na jednotlivých nářadích, soustředí se na výkon -uvědomuje si nutnost průpravných cvičení před prováděním náročnějších prvků, následně pak uvolnění a protažení na závěr	**Gymnastika** - průpravná cvičení. Akrobacie-kotoul vpřed, vzad. Přeskok-odraz z můstku na žíněnku, -náskok na sníženou šv.bednu do dřepu, seskok na žíněnku -náskok po odrazu z můstku na šv.bednu -odraz z trampolínky do doskočné žíněnky Hrazda - ručkování ve visu,shyb s dopom. -náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešin, závěs v podkolení obounož do svisu, střemhlav, přešvih s dopomocí Lavička - chůze, běh, poskoky, přeskoky krok přísunný, náskok, seskok Kladinka Šplh- nácvik správného postavení chodidel, náskok na tyč	ČjL	
-dodržuje pravidla bezpečného sáňkování -předchází svým chováním poraněním, úrazům -volí vhodnou výstroj a výzbroj potřebnou k pobytu na kluzišti -obuje se sám	**Netradiční pohybové aktivity**. Sáňkování, pobyt v přírodě. **Bruslení** - pohyb na bruslích, udržení rovnováhy, chůze, skluz, hry na kluzišti, lední hokej-průprava-vedení puku, střelba na bránu, in-line bruslení	Prv	EV- vztah člověka k prostředí

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-pojmenuje jednotlivé sektory, rozliší atletické disciplíny, náčiní a nářadí, pomáhá při přípravě -dodržuje bezpečnost při činnostech -zdokonaluje základní techniku běhu, skoku dalekého a hodu míčkem -respektuje výkony ostatních spolužáků, podle možností zlepšuje svůj výkon, soutěží podle pravidel, reaguje na porušování pravidel -s radostí se zapojuje do herních činností -projevuje radost z úspěchu, vyrovnává se se s porážkou -osvojí si jednoduchá pravidla her, zdokonaluje manipulaci s náčiním - zorganizuje hru i mimo školní výuku -dodržuje hygienické návyky při pobytu v plav. učebně -otužuje se v rámci zdraví -ví o nebezpečí související s pobytem ve vodě, uvědomuje si nebezpečí v neznámé vodě -dodržuje pokyny učitele -zvládá činnosti ve vodě, překonává strach z vody, ze skoku do hluboké vody -uplave délku bazénu /17 m/ splýváním na břiše, na zádech bez pomůcek, s pomůckou zvládne znak nebo kraul	**Atletika** - průpravná cvičení. Běh - 50 m, nízký start - běh do 10 min., motivovaný a prokládaný chůzí Skok daleký - odraz z místa, odraz z rozběhu v pásmu širokého 50 cm Hod kriketovým míčkem-hod z místa, z chůze **Sportovní hry** - modifikace her s jednoduchými pravidly. Manipulace s míčem, přihrávky jednoruč, obouruč, nohou, zpracování míče, střelba-průprava pro vvbíjenou, basketbal, fotbal, florbal, hry na rozvoj rychlosti, obratnosti, na koordinaci pohybu **Plavání** - hry ve vodě, dýchání do vody, skoky do vody, lovení předmětů, orientace ve vodě, splývání na břiše, na zádech s pomůckami, bez dopomoci	Prv	OSV- sociální rozvoj (mezilidské vztahy)

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-dodržuje osobní hygienu, pitný a stravovací režim a pravidla bezpečnosti -volí vhodný oděv a obuv -neprodleně oznámí učiteli úraz spolužáka nebo vlastní -reaguje při poranění sebe sama či spolužáka	**Hygiena**, bezpečnost při pohybových aktivitách v různém prostředí.	Prv	OSV- sociální rozvoj (komunikace)
-zná povely, rozlišuje pojmy, užívá názvosloví spojené s konkrétní pohyb. činností -cvičí podle ukázky, verbálního popisu, podle jednoduchého nákresu či popisu -uvědomuje si pohyb jako součást denního režimu	**Příprava** organismu před cvičením, význam pohybu pro zdraví.	ČjL	
-provádí každodenní pohybovou činnost -postupně zlepšuje svou fyzickou kondici -předvede podle pokynů různé cviky -soustředí se na správné provedení pohybu -vnímá relaxaci jako součást hodiny	**Průpravná**, kondiční, koordinační, silová, rychlostní, vytrvalostní cvičení, relaxace.		
-přizpůsobí oděv, obuv -vnímá a prožívá hudební doprovod -reaguje na změny rytmu -správně drží tělo, dýchá -využívá náčiní, relaxační pomůcky -pojmenuje základní prvky aerobicu anglicky -zapamatuje si a sám předvede krátkou sestavu	**Rytmická** cvičení, aerobic.	Hv	
-respektuje pravidla fair play	**Úpolové hry** - přetlaky, přetahy, pády vzad do kolébky, převaly přes rameno		

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-zná terminologii spojenou s gymnastikou -aktivně připravuje a uklízí nářadí -dodržuje bezpečnost při cvičení -zná dopomoc při cvičení na nářadí -cvičí podle předvedené ukázky či slovního popisu, popřípadě podle popisu s nákresem -zacvičí podle předvedené ukázky sestavu	**Gymnastika** - průpravná cvičení. Akrobacie - kotoul vpřed, vzad, modifikace, stoj na rukou s dopomocí, stoj na hlavě s dopomocí, přemet stranou. Přeskok - odraz z gym.můstku, náskok, přeskok přes šv. bednu, odraz z trampolínky, roznožka a skrčka přes kozu s dopadem do stoje spojného. Hrazda po čelo - náskok do vzporu, sešin, závěs v podkolení, vzpor, přešvih jednonož vpřed, zákmihem seskok výmyk. Kladina -chůze, běh, obrat, podřep, poskok, seskok, náskok. Šplh - šplh s přírazem na tyči.	ČjL	
-dodržuje pravidla hygieny, zásady bezpečnosti v prostorách plavecké učebny -otužuje se v rámci plaveckého výcviku -postupně překonává strach, skáče do hluboké vody	**Plavání** - hry ve vodě, dýchání do vody, lovení předmětů, splývání, plavecký styl kraul, znak - 25m, startovní skok z bloku.	Prv	EV- vztah člověka k přírodě
-nepřeceňuje své síly -volí vhodný oděv pro sport -dodržuje zásady bezpečného pobytu -reaguje na případné úrazy, poranění -používá výzbroj tak, aby neohrozil ostatní spolužáky	**Netradiční** pohybové aktivity. Bruslení - skluz, jízda na jedné brusli, obraty, jízda vpřed, vzad, zastavení,hry na kluzišti, in-line bruslení. Hokej - vedení puku, přihrávky, zpracování, střelba na bránu, bruslařské dovednosti. Sáňkování, pobyt v přírodě.		

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-vyjmenuje atletické disciplíny, rozlišuje jednotlivé sektory, části dráhy pro 60 a 400m -používá startovní povely a gesta -pracuje s pomůckami pro měření výkonů, upraví sektor pro skok daleký -neustále zdokonaluje základní techniky jednotlivých disciplín -osvojuje si atletickou abecedu	**Atletika**-průpravná cvičení. Běh - 60 m, nízký start z bloků, povel.tech., - 400-600m,běh v přírodě. Skok daleký - z rozběhu, nácvik odrazu z břevna. Skok vysoký - odraz z místa do doskočné žíněnky, odraz z krátkého rozběhu. Hod kriketovým míčkem - z rozběhu.	M	OSV- sociální rozvoj (mezilidské vztahy)
-myslí na bezpečnost při hře volbou vhodné obuvi a oděvu -zná pravidla her, uplatňuje je, soutěží v duchu fair play -zorganizuje pro spolužáky hru -upozorňuje na sporné herní situace -zaznamenává výsledek utkání do tabulky -rozvíjí herní dovednosti i myšlení -zajímá se o různé pohyb. aktivity v rámci i mimo školu -sleduje sportovní přenosy v televizi, samostatně získává informace	**Sportovní hry** - průpravná cvičení. Vybíjená - přihrávky,chytání míče, pravidla hry,hra. Fotbal – vedení míče,manipulace, přihrávka, zpracování, střelba, hra. Basketbal - manipulace s míčem, driblink, driblink v pohybu, nácvik dvojtaktu, dvojtakt, střelba na koš z lavičky, průpravná cvičení ve dvojicích - obrana Florbal - vedení míčku, zpracování, střelba, hra.	M	

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 4. – 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-dodržuje osobní hygienu, pitný a stravovací režim, volí vhodný oděv a obuv -chová se tak, aby svým chováním neohrozil sám sebe ani spolužáky -předchází nebezpečí úrazu, hodnotí situaci -reaguje adekvátně při poranění sebe sama či spolužáka	**Hygiena**, bezpečnost při pohybových aktivitách v různém prostředí.	Pří	OSV- osobnostní rozvoj (psychohygiena)
-zná povely, aplikuje je, rozlišuje pojmy, užívá názvosloví spojené s konkrétní pohyb. činností -cvičí podle verbálního popisu, podle jednoduchého nákresu či popisu, ukázky nevyjímaje	**Příprava** organismu před cvičením, význam pohybu pro zdraví.	ČjL	OSV- osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí)
-uvědomuje si pohyb jako součást denního režimu -zlepšuje svou fyzickou kondici -aktivně využívá zásobu cviků, provádí je správně -provádí relaxační cvičení i s využitím pomůcek	**Průpravná**, kondiční, koordinační, silová, rychlostní, vytrvalostní cvičení, relaxace.		
-přizpůsobí oděv, obuv -vnímá a prožívá hudební doprovod -reaguje na změny rytmu -rozliší 2/4 a 3/4 takt -dbá na správné držení těla, dýchání -zná základní prvky aerobicu anglicky předvede krátkou sestavu	**Rytmická** cvičení, aerobic.	Hv	OSV-osobnostní rozvoj (kreativita)
-respektuje pravidla fair play	**Úpolové hry** - přetlaky, přetahy, pády vzad do kolébky, převaly přes rameno	Pří	

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 4. – 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-ovládá terminologii -aktivně připravuje a uklízí nářadí -dodržuje bezpečnost při cvičení -poskytuje dopomoc spolužákovi pod dohledem vyučujícího -cvičí podle slovních pokynů, popřípadě popisu s nákresem i ukázky -sestaví z osvojených prvků krátkou sestavu -zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka, reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	**Gymnastika** - průpravná cvičení. Akrobacie-kotoul vpřed, vzad, modifikace, stoj na rukou s dopomocí, stoj na hlavě, přemet stranou. Přeskok - odraz z gym.můstku, náskok, přeskok přes šv. bednu,odraz z trampolínky, roznožka a skrčka přes kozu s dopadem do stoje spojného. Hrazda po čelo - náskok do vzporu, sešin, závěs v podkolení, vzpor, přešvih jednonož vpřed, zákmihem seskok výmyk. Kruhy - vis vznesmo,houpání na doskoč.k., předkmih, zákmih, komíhání ve visu. Kladina - chůze, běh, obrat, podřep, poskok, seskok, náskok. Šplh - šplh s přírazem na tyči, nácvik správného postavení chodidel při náskoku na lano, šplh na laně		

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 4. – 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-vyjmenuje atletické disciplíny, rozlišuje části běžecké dráhy, jednotlivé sektory -používá startovní povely a gesta -pracuje s pomůckami pro měření výkonů, upraví sektor pro skok daleký, vysoký -osvojí si základní techniky jednotlivých atletických disciplín -porovná výkony s předchozími výsledky	**Atletika**-průpravná cvičení. Běh - 60 m, nízký start z bloků, povel. tech., 400-600m,běh v přírodě,štafety. Skok daleký-z rozběhu, nácvik odrazu z břevna. Skok vysoký-odraz z místa do doskočné žíněnky, odraz z krátkého rozběhu. Hod kriketovým míčkem - z rozběhu.	M Vl	
-myslí na bezpečnost při hře volbou vhodné obuvi a oděvu -zná a uplatňuje pravidla her, soutěží v duchu fair play -zorganizuje pro spolužáky hru -vede hru jako rozhodčí -řeší sporné situace -zaznamená výsledek utkání do tabulky, kterou připraví -rozvíjí herní dovednosti i myšlení -realizuje různé pohyb. aktivity v rámci přestávek i mimo školu -sleduje sportovní přenosy v televizi -při pohybových činnostech respektuje opačné pohlaví -orientuje se v nabídce pohybových aktivit a sportovních akcí ve škole, v místě bydliště	**Sportovní hry**-průpravná cvičení. Vybíjená-přihrávky, chytání míče, pravidla hry Fotbal-vedení míče, manipulace, přihrávka, zpracování, střelba, hra. Basketbal-manipulace s míčem, driblink, driblink v pohybu, nácvik dvojtaktu, dvojtakt, střelba na koš z místa, z pohybu, modifikace hry. Volejbal - manipulace,spodní odbití,vrchní, nácvik podání. Softbal - nadhoz, odpal, pravidla, hra. Florbal - vedení míčku, zpracování, střelba, hra.		MediV - tvorba mediálního sdělení OSV - sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace)

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 4. – 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny -uvědomuje si význam otužování, saunování a plavání v rámci zdraví -uvědomuje si hrozící nebezpečí při plavání v neznámé vodě -překoná strach při skoku do vody -nepřeceňuje své síly	**Plavání**-hry ve vodě, dýchání do vody, lovení předmětů, splývání, plavecký styl kraul, znak - 25m, startovní skok z bloků.	Pří	
-splňuje podmínky bezpečného bruslení, brusle, chrániče, přilba, vhodný oděv, bezpečný prostor -dodržuje pravidla silničního provozu -volí vhodný oděv pro pobyt v přírodě -dodržuje zásady chování -reaguje na případné úrazy, poranění -nevyhledává nebezpečí, kontroluje situaci	**Netradiční** pohybové aktivity. Jízda na in-line bruslích - jízda vpřed, jízda po jedné brusli, zastavení, používání brzdy, přešlapování, slalom Bruslení -chůze, skluz, jízda na jedné brusli, obraty, jízda vpřed, vzad, zastavení, hry na kluzišti. Hokej - vedení puku, přihrávky, zpracování, střelba na bránu, bruslařské dovednosti, hra. Sáňkování, pobyt v přírodě. Lyžařský výcvik	Pří - BESIP	EV- vztah člověka k přírodě

5.8.3.2. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 2. stupni

Tělesná výchova tvoří důležitou součást školního a celoživotního vzdělávání. Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Zdraví je základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost.
Tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových schopností a dovedností. Ty jsou částečně předurčeny somatypem žáků, jejich genetickými předpoklady, věkem žáka i jeho aktuálním zdravotním stavem. Učivo tělesné výchovy se cyklicky opakuje a prohlubuje k postupnému osvojování a zvyšování dovedností. Smyslem Tv je propracování se od spontánní pohybové činnosti dětí až k uvědomování si hodnocení dosažené úrovně své zdatnosti, která pak vede k uspokojení fyzických a duševních potřeb.

1. **Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu**

Tělesná výchova je na 2. stupni vyučována ve všech ročnících a časově dotována 2 hodinami týdně. Tělesná výchova se zpravidla dělí podle pohlaví, kdy se spojují souběžně dvě třídy. V případě spojení tříd z různých dvou po sobě jdoucích ročníků do jedné skupiny v rámci tělesné výchovy, jsou žáci hodnoceni a klasifikováni podle požadavků odpovídajících jejich ročníku. Obsah Tv tvoří gymnastika, atletika, míčové hry, cvičení průpravná, rytmická, koordinační, posilovací, kruhový trénink, variabilní provoz, aerobic, plavání.
Žáci se zájmem o uvedené aktivity mohou navštěvovat sportovní hry a zájmové kroužky, kde mohou rozvíjet svoje pohybové předpoklady a výkonnost.
Žáci se zdravotním omezením navštěvují Zdravotní tělesnou výchovu jako součást povinné výuky.
Materiální vybavení a zařízení je na velmi dobré úrovni. Hodiny Tv se realizují v prostorách tělocvičny, která je podle potřeby rozdělena na dvě poloviny. Tělocvična je vybavena sportovním nářadím na gymnastiku, zvukovou aparaturou a je vhodná pro všechny sportovní hry.
V rámci Tv žáci využívají plaveckou učebnu se saunou, kde probíhá zdokonalování plaveckých způsobů v návaznosti na povinné plavecké výcviky.
V případě příznivých klimatických podmínek využíváme atletický ovál a hřiště s umělou trávou. K dispozici jsou dva sektory na skok daleký, sektor na skok vysoký a vrh koulí.
Žákům nabízíme i netradiční pohybové aktivity - vodní aerobic, vodní pólo, softbal, bruslení, in-line brusle.
Pro žáky sedmého ročníku organizujeme turisticko-branný kurz, který probíhá ve škole a v okolních lokalitách.
Škola je pravidelným účastníkem „Valašské sportovní ligy“ a žáci reprezentují školu v různých sportovních odvětvích na úrovni okrskových, okresních nebo krajských soutěží.
V předmětu Tělesná výchova využíváme vhodné formy nácviku - výuka frontální: rozcvičení, zahřívání, atletická abeceda, skupinová: průpravná, rytmická cvičení v gymnastice, při míčových hrách.
Uplatňujeme individuální nácvik dopomoci v gymnastice, manipulace s míčem a v míčových hrách činnost jednotlivce.

2. **Výchovné a vzdělávací strategie**

Kompetence k učení:

Žáky motivujeme:

- k uvědomování si spojitosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- ke sledování a zvyšování své fyzické kondice v rámci zdraví
- k aktivnímu zapojení do činností podporujících zdraví

- k samostatnosti při organizování sportovních soutěží a jejich řízení
- k osvojování získaných znalostí a dovedností pravidelným zařazováním ve svých pohybových aktivitách
- k vyhodnocování svých výkonů a výsledků, k samostatnému sebehodnocení
- k aktivnímu rozvoji a zlepšování pohybové zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybových výkonů za pomoci digitálních technologií (různé aplikace v mobilních telefonech, chytré náramky a hodinky, sport testery apod.)

Kompetence k řešení problémů

Nabízíme pohybové činnosti,

- při nichž si žák uvědomuje problémové situace a přichází na řešení různých situací
- při nichž si žák uvědomuje zodpovědnost za svá rozhodnutí a své výsledky vyhodnotí
- při nichž žák vhodně řeší sporné situace v kolektivní hře a promyšleně volí taktiku
- při nichž žák může pomocí různých digitálních přístrojů sledovat a zaznamenávat pohyb; vedeme je k rozboru a vyhodnocování záznamu, k odhalování chyb v provedení pohybů a k navrhování řešení pro jejich odstranění

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u žáka asertivní vyjadřování pocitů, myšlenek a názorů
- seznamujeme žáky s různými cvičebními technikami, gymnastickým názvoslovím, taktikou v individuálních a kolektivních sportech
- usměrňuje komunikaci žáků a klade důraz na slušnost, spolupráci při diskusi k řešení sporných herních situací

Kompetence sociální a personální

- učitel podněcuje žáky k vytváření pravidel, motivuje je k jejich dodržování
- vyžaduje dodržování a aplikování pravidel „ fair play“
- vyžaduje respektování spoluhráčů a soupeře při zápasech a soutěžích
- zdůrazňuje nutnost respektování jiných názorů v kolektivních sportech
- žák prezentuje a obhajuje svá rozhodnutí ve funkci rozhodčího, organizátora
- učitel vytváří prostor pro sebehodnocení žáků

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel
- u žáků podporujeme pochopení zdatnosti, přiměřené tělesné kondici i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace sportovních aktivit ve škole i na veřejnosti

- pomáháme vytvářet pozitivní vztah k životnímu stylu, pochopení rovnováhy člověka a přírody
- nabízíme příležitosti hledat na webu školy i webech místních sportovních klubů nabídky pohybových aktivit a vedeme žáky k jejich využití;
- nabízíme žákům v denním režimu školy i v mimoškolních činnostech aktivity, kterými rozvíjíme jejich pohybové dovednosti, vztah k pravidelnému pohybu

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům využívání různých cvičebních technik a pomůcek
- dohlížíme na jejich bezpečnou manipulaci a dodržení stanovených pravidel
- vyžadujeme dodržování základních hygienických návyků, bezpečnostních opatření, pravidel ve sportu a v životě
- žákům vysvětlujeme při pohybových činnostech rizika nebezpečí
- učitel vytváří u žáků povědomí o vhodném oblečení a obuvi pro danou sportovní aktivitu
- učíme žáky trpělivosti, cílevědomosti a soustavnosti při upevňování a ochraně zdraví
- vedeme žáky k provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika při nízké pohybové aktivitě spojené s používáním digitálních technologií

Kompetence digitální

- umožňujeme využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 6. - 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně s konkrétním účelem - žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky volí vhodný rozvojový program	Rekreační a výkonnostní sport Hygiena, bezpečnost při pohybových činnostech, příprava ke sportovnímu výkonu, názvosloví v Tv, pořadová cvičení, dopomoc a záchrana, ošetření poranění, škodlivost alkoholu, kouření a drog	Př	OSV - sebepoznání a sebepojetí
- žák se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - zvládá jednoduché taneční kroky a tančí se žáky opačného pohlaví - zná nevhodné činnosti ohrožující zdraví	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení. Rytmická a taneční cvičení s hudbou**.**	Př Hv Vzdr Ov	OSV - kreativita VDO - občanská společnost a škola
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - je schopen z osvojených prvků vytvořit sestavu - poskytuje dopomoc spolužákovi pod dohledem vyučujícího - zhodnotí kvalitu a úroveň své pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	**Gymnastika** - akrobacie - kotouly, kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihu, stoj na rukou, stoj na hlavě, přemet stranou, sestava - přeskok - skrčka, roznožka přes kozu, bednu, odrazový můstek, skoky s odrazem z trampolíny - hrazda - po čelo/náskok do vzporu, sešin, přešvihy, závěs v podkolení, nácvik výmyku - kruhy - komíhání ve visu, vis vznesmo, předkmih, zákmih, sestava - kladina - náskoky, seskoky, poskoky, obraty, sestava - šplh - tyč, lano	Vzdr	OSV - kreativita

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 6. - 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- uvědomuje si význam sebeobrany - chová se v duchu fair play	**Úpolové hry** - přetahy, přetlaky, pády, judó	F M	OSV - sebepoznání a sebepojetí
- zná základní startovní povely a pracuje s pomůckami pro měření výkonů - využívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence a rozhodčích - porovná výsledky s předchozími výsledky a s ostatními spolužáky - zorganizuje soutěže a závody v atletických disciplínách a podílí se na jejich prezentaci	**Atletika** - průpravná běžecká cvičení, atletická abeceda, nízký start z bloků, povelová technika, rychlostní, vytrvalostní běh, skok daleký, skok vysoký, hod kriketovým míčkem, štafetový běh, běh v terénu	F M Inf	OSV - rozvoj schopností poznávání MediV - tvorba mediálního sdělení
- myslí na bezpečnost při hře volbou vhodné obuvi a oděvu - předchází zraněním důsledným procvičováním pohybového a svalového aparátu - zná a uplatňuje pravidla, soutěží v duchu fair play - zorganizuje a dokáže řídit sportovní utkání, turnaje svých vrstevníků - dosažené výsledky zpracuje, zaznamená do tabulek a prezentuje ve školním rozhlase, časopise a webových stránkách školy - sleduje sportovní přenosy v televizi a orientuje se v nabídce sportovních akcí ve škole, v místě bydliště - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva - naplňuje základní olympijské myšlenky	**Sportovní hry** - průpravná cvičení s míči - kopaná - vedení míče, manipulace s míčem, přihrávky, zpracování, střelba, základní postavení hráčů, herní činnost jednotlivce, obranná a útočná kombinace, aplikace pravidel - basketbal - manipulace s míčem, nácvik driblinku, přihrávky, nácvik dvojtaktu, střelba na koš, herní činnost jednotlivce, rozestavení hráčů, aplikace pravidel - volejbal - manipulace s míčem, vrchní a spodní odbití, nácvik spodního podání, základní rozestavení, aplikace pravidel - florbal - základní manipulace hole a míčku, vedení míčku, zpracování, přihrávka, střelba, herní činnost jednotlivce, herní systém, hra, aplikace pravidel	Dě Vv Inf	OSV - mezilidské vztahy, komunikace VDO - občanská společnost a škola MV - lidské vztahy EV - vztah člověka prostředí

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 6. - 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny - uvědomuje si hrozící nebezpečí při plavání v cizím prostředí a nepřeceňuje své síly	**Plavání** - základní plavecké způsoby kraul, prsa a znak. Splývání, dýchání, práce paží a rukou, technika provedení a souhra stylu. Startovní skok, obrátky, plavání pod vodou, lovení předmětů.	Př	EV – vztah člověka a prostředí
- pro pobyt v přírodě volí vhodné oblečení, zvládá vybudování nouzového přístřešku před povětrnostními vlivy, zajistí vodu, potravu a teplo - dodržuje pravidla silničního provozu - dodržuje zásady chování a nevyhledává nebezpečí	**Netradiční pohybové aktivity** Jízda na in-line bruslích - jízda vpřed, jízda po jedné brusli, zastavení, používání brdy, přešlapování, slalom. Lední hokej - bruslení, přešlapování vpřed, vzad, základní manipulace s hokejkou a pukem, přihrávky, zpracování puku, střelba, bruslařské dovednosti, hra. Pobyt v přírodě – turistika	Př -BESIP Ze	EV – vztah člověka a prostředí

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 8. – 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně s konkrétním účelem - žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky volí vhodný rozvojový program	Rekreační a výkonnostní sport Hygiena, bezpečnost při pohybových činnostech, příprava ke sportovnímu výkonu, názvosloví v Tv, pořadová cvičení, dopomoc a záchrana, ošetření poranění, škodlivost alkoholu, kouření a drog	Př	OSV - sebepoznání a sebepojetí
- žák se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly - zvládá jednoduché taneční kroky a tančí se žáky opačného pohlaví - zná nevhodné činnosti ohrožující zdraví	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení. Rytmická a taneční cvičení s hudbou**.**	Př Hv Vzdr Ov	OSV - kreativita VDO - občanská společnost a škola
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - je schopen z osvojených prvků vytvořit sestavu - poskytuje dopomoc spolužákovi pod dohledem vyučujícího - zhodnotí kvalitu a úroveň své pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	**Gymnastika** - akrobacie - kotouly, kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihu, stoj na rukou, stoj na hlavě, přemet stranou, sestava - přeskok - skrčka, roznožka přes kozu, bednu, odrazový můstek, skoky s odrazem z trampolíny - hrazda - po čelo/náskok do vzporu, sešin, přešvihy, závěs v podkolení, nácvik výmyku - kruhy - komíhání ve visu, vis vznesmo, předkmih, zákmih, sestava - kladina - náskoky, seskoky, poskoky, obraty, sestava - šplh - tyč, lano	Vzdr	OSV - kreativita

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 8. – 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- uvědomuje si význam sebeobrany - chová se v duchu fair play	**Úpolové hry** - přetahy, přetlaky, pády, Judó	F M	OSV - sebepoznání a sebepojetí
- zná základní startovní povely a pracuje s pomůckami pro měření výkonů - využívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence a rozhodčích - porovná výsledky s předchozími výsledky a s ostatními spolužáky - zorganizuje soutěže a závody v atletických disciplínách a podílí se na jejich prezentaci	**Atletika** - průpravná běžecká cvičení, atletická abeceda, nízký start z bloků, povelová technika, rychlostní, vytrvalostní běh, skok daleký, skok vysoký, hod kriketovým míčkem, vrh koulí, štafetový běh, běh v terénu	F M Inf	OSV - rozvoj schopností poznávání MediV - tvorba mediálního sdělení
- myslí na bezpečnost při hře volbou vhodné obuvi a oděvu - předchází zraněním důsledným procvičováním pohybového a svalového aparátu - zná a uplatňuje pravidla, soutěží v duchu fair play - zorganizuje a dokáže řídit sportovní utkání, turnaje svých vrstevníků - dosažené výsledky zpracuje, zaznamená do tabulek a prezentuje ve školním rozhlase, časopise a webových stránkách školy - sleduje sportovní přenosy v televizi a orientuje se v nabídce sportovních akcí ve škole, v místě bydliště - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva - naplňuje základní olympijské myšlenky	**Sportovní hry** - průpravná cvičení s míči - kopaná - vedení míče, manipulace s míčem, přihrávky, zpracování, střelba, základní postavení hráčů, herní činnost jednotlivce, obranná a útočná kombinace, aplikace pravidel - basketbal - manipulace s míčem, nácvik driblinku, přihrávky, nácvik dvojtaktu, střelba na koš, herní činnost jednotlivce, rozestavení hráčů, aplikace pravidel - volejbal - manipulace s míčem, vrchní a spodní odbití, nácvik spodního podání, základní rozestavení, aplikace pravidel - florbal - základní manipulace hole a míčku, vedení míčku, zpracování, přihrávka, střelba, herní činnost jednotlivce, herní systém, hra, aplikace pravidel	Dě Vv Inf	OSV - mezilidské vztahy, komunikace VDO - občanská společnost a škola MV - lidské vztahy EV - vztah člověka prostředí

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 8. – 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny - uvědomuje si hrozící nebezpečí při plavání v cizím prostředí a nepřeceňuje své síly	**Plavání** - základní plavecké způsoby kraul, prsa a znak. Splývání, dýchání, práce paží a rukou, technika provedení a souhra stylu. Startovní skok, obrátky, plavání pod vodou, lovení předmětů.	Př	EV – vztah člověka a prostředí
- pro pobyt v přírodě volí vhodné oblečení, zvládá vybudování nouzového přístřešku před povětrnostními vlivy, zajistí vodu, potravu a teplo - dodržuje pravidla silničního provozu - dodržuje zásady chování a nevyhledává nebezpečí	**Netradiční pohybové aktivity** Jízda na in-line bruslích-jízda vpřed, jízda po jedné brusli, zastavení, používání brdy, přešlapování, slalom. Lední hokej - bruslení, přešlapování vpřed, vzad, základní manipulace s hokejkou a pukem, přihrávky, zpracování puku, střelba, bruslařské dovednosti, hra. Pobyt v přírodě – turistika	Př - BESIP Ze	EV – vztah člověka a prostředí

5.9. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.9.1. Pracovní činnosti

5.9.1.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 1. stupni

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je určen pro všechny ročníky 1. stupně s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. V některých ročnících, zpravidla v 2. ročníku, dělíme podle finančních a organizačních možností školy jednu vyučovací hodinu týdně na dvě skupiny.
Pracovní činnosti se vyučují v kmenových třídách, ve školní kuchyňce, k dispozici je také výtvarná učebna. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.
Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce*, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- **Práce s drobným materiálem**
- **Konstrukční činnosti**
- **Pěstitelské práce**
- **Příprava pokrmů**

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k *dodržování zásad bezpečnosti a hygieny* při práci.

Mezipředmětové souvislosti
Vyučovací předmět pracovní činnosti je spjat s ostatními předměty:

- výtvarná výchova: dokončení a vzhled zhotoveného výrobku,
- matematika: příprava pomůcek (kartiček),
- prvouka, přírodověda: pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti,
- vlastivěda: výroba modelů staveb, zbraní, nářadí, leporel.

Kompetence k učení

- Učitel nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení.
- Učitel motivuje žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci.
- Učitel nabádá k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků.
- Učitel se věnuje osvojování základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci v běžném životě.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.
- Učitel rozvíjí u žáků tvořivost a uplatňování vlastních nápadů.
- Učitel motivuje žáky k promýšlení správných pracovních postupů při plnění zadaných úkolů.

Kompetence komunikativní

- Učitel rozvíjí u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory.
- Učitel vyžaduje užívání správné terminologie.
- Učitel rozšiřuje slovní zásobu žáků v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, k popisu postupu práce.

Kompetence sociální a personální

- Učitel nabízí činnosti, při nichž se žáci učí spolupracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině.
- Učitel předkládá žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vede je k jejich dodržování.
- Učitel individuálním přístupem buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.
- Učitel usměrňuje žáky v práci ve skupině, ve vytváření společné práce, při které se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku.

Kompetence občanské

- Učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce.
- Učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.
- Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence pracovní

- Učitel seznamuje žáky s vlastnostmi některých materiálů.
- Učitel poukazuje na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a tím nabádá k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků.
- Učitele předkládá činnosti pro práci podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňuje jim hledat vlastní postup.
- Učitel dbá na správné způsoby užití materiálů a pracovních nástrojů.
- Učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby jim v činnostech pomáhá.
- Učitel vyžaduje správné a zodpovědné zacházení s pracovními pomůckami.

Kompetence digitální

- Učitel seznamuje žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků.
- Učitel podporuje žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu.
- Učitel vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích.
- Učitel motivuje žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií.

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 1. - 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
– třídí, navléká, lisuje a slepuje přírodní materiál – válí, hněte, přidává, ubírá, dělí na části, ohýbá – mačká, trhá, lepí, stříhá, překládá, polepuje – vystřihuje jednoduché tvary – vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru – obkresluje podle šablony – navléká jehlu, udělá uzel, stříhá textil, sešívá látky jednoduchým předním nebo zadním stehem – vyrobí jednoduchý výrobek z textilu – pracuje podle nenáročného střihu – postupuje při práci podle slovního návodu a předlohy za pomocí učitele, popř. sám – dbá při práci na svou bezpečnost – dodržuje zásady hygieny – udržuje pořádek na pracovním místě	**Práce s drobným materiálem** Vlastnosti materiálu a jeho užití. Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů. Jednoduché pracovní postupy a organizace práce. Využití tradic a lidových zvyků. Přírodniny. Modelovací hmota Papír a karton Textil Využití dalších tradičních i netradičních materiálů (drátek, fólie aj.)	Prv, Tv: podzimní vycházka, sběr přírodního materiálu Vv: modelování Vv: textilní koláž	OSV: osobnostní rozvoj – kreativita

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 1. - 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
– montuje a demontuje stavebnice – sestavuje modely podle předlohy i podle představy	**Konstrukční činnosti** Práce se stavebnicemi - montážní a demontážní. Stavebnice plošné a prostorové.		
– provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování – pečuje o nenáročné rostliny	**Pěstitelské práce** Základní podmínky pro pěstování rostlin. Péče o pokojové rostliny. Pěstování rostlin ze semen v místnosti. Práce s tabulkou.	M: práce s tabulkou Prv: půda	OSV: osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
– připravuje tabuli pro jednoduché stolování – připraví jednoduchý pokrm ze studené kuchyně – chová se vhodně při stolování – udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	**Příprava pokrmů** Základní vybavení kuchyně. Výběr a nákup potravin. Jednoduchá úprava stolu. Pravidla správného stolování.		

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 4. – 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
– vystřihuje jednoduché tvary z přeloženého papíru na základě své představivosti – obkresluje podle předlohy – vytváří prostorové modely z papíru a kartonu – připraví si a uklidí pracovní místo – dbá na bezpečnost při práci s papírem a kartonem – vhodně vybírá nástroje a pomůcky k danému materiálu	**Práce s drobným materiálem** Práce s papírem a kartonem Určování vlastnosti papíru: tloušťka, povrch, barva, pružnost, savost aj. Vhodný výběr, funkce a způsob používání pracovních nástrojů a pomůcek.		OSV: osobnostní rozvoj – kreativita
– poznává na základě ukázek prvky lidových zvyků, tradic a řemesel – aranžuje podle své představivosti přírodní materiál – využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic – používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu – respektuje pravidla hygieny a bezpečnosti při práci s přírodním materiálem – udržuje pořádek na pracovním místě	Přírodniny Určování vlastností: tvar, barva, povrch, tvrdost. Rozlišování přírodních a technických materiálů. Používání základních nástrojů a pomůcek, jejich účel, způsob použití a vlastnosti. Vytváření návyků organizace a plánování práce. Osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce.	Pří, Vv	OSV: osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
– šije a vyšívá předním, zadním a ozdobným stehem	Textil Rozlišování textilií. Textilní materiály.	Vv: textilní koláž	

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 4. – 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
– sešije textil v jednoduchý šev – pracuje podle pracovního postupu – zhotoví jednoduchý výrobek z textilu – upevňuje si návyky organizace a plánování práce – dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s textilem – poskytne první pomoc při úrazu	Užívání vhodných nástrojů a pomůcek, jejich výběr a způsob použití. Návyk organizace a plánování práce.		
– vytvoří na základě své představivosti různé výrobky – řídí se přiměřenými pracovními operacemi a postupy – vhodně vybírá nástroje k danému materiálu – dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při práci s modelovací hmotou	Modelovací hmota Poznávání vlastností materiálů: tvrdost, soudržnost, tvárnost. Porovnávání materiálů a jejich vlastností. Používání vhodných nástrojů a pomůcek. Osvojování plánování a organizace práce. Využití dalších tradičních i netradičních materiálů (drátek, fólie, bužírka aj.).	Vv	
– montuje a demontuje stavebnici – sestavuje pomocí stavebnicových prvků jednoduché modely – pracuje podle slovního návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – ošetří drobné poranění – poskytne první pomoc při úrazu	**Konstrukční činnosti** Práce se stavebnicemi a možnostmi využití. Stavebnice plošné, prostorové a konstrukční. Práce s návodem. Sestavování modelů podle návodu, předlohy nebo jednoduchého náčrtu.		EV: – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 4. – 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
– provádí jednoduché pěstitelské činnosti – rozliší rozdíl mezi setím a sázením – samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování – podle druhu pěstitelských činností volí správné pomůcky, nástroje a nářadí – ošetřuje pokojové rostliny (zalévá, kypří, rosí, hnojí, rozmnožuje …) – pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny – řídí se pravidly hygieny a bezpečnosti práce – poskytne první pomoc při úrazu	**Pěstitelské práce** Základní podmínky pro pěstování rostlin. Půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo. Pěstování rostlin v místnosti. Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie.	Pří: podmínky života rostlin M: práce s tabulkou	
– orientuje se v základním vybavení kuchyně – připraví jednoduchý pokrm ze studené kuchyně – připraví tabuli pro jednoduché stolování – dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování – udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch – dodržuje základy hygieny, a pravidla bezpečnosti – ošetří drobné poranění a nahlásí úraz pedagogickému pracovníkovi, poskytne první pomoc	**Příprava pokrmů** Základní vybavení kuchyně. Výběr, nákup a skladování potravin. Jednoduchá úprava stolu. Příprava pokrmu. Pravidla správného stolování. Technika v kuchyni – historie a význam.	Pří: Člověk a jeho zdraví – zdravá výživa	

5.9.1.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 2. stupni

Vzdělávací obsah předmětu je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům, tedy chlapcům i dívkám.
Vzdělávací oblast se zaměřuje hlavně na praktické dovednosti a návyky. Doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku, nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.
Naše škola nám dává k výuce předmětu velmi dobré možnosti: velké travnaté plochy v okolí školy, rozsáhlé chodby budovy pro pěstování pokojových rostlin, cvičná kuchyň s příslušným vybavením, žákovské dílny s technickým zázemím pro práci se dřevem a kovem. Z moderních vyučovacích prvků to jsou dvě počítačové pracovny vybavené digitální projekcí, internetem.

Vzhledem k nabízeným možnostem jsme vybrali následující tématické okruhy pro chlapce i dívky:
Práce s technickými materiály – 6. ročník
Pěstitelské práce, chovatelství – 6. ročník, 7. ročník
Využití digitálních technologií – 7. ročník
Příprava pokrmů – 7. ročník
Svět práce – 8. a 9. ročník

Časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací předmět Pracovní činnosti realizujeme ve všech ročnících II. stupně, jeho celkové dotace činí 1 hodinu týdně v každém ročníku.
V 6. ročníku dělíme 1 vyučovací hodinu týdně na dvě skupiny, umožní-li to organizace výuky a aktuální rozpočet mzdových prostředků školy.
Výuka probíhá podle zaměření v odborných pracovnách (cvičný byt, dílny, učebny PC, kabinet pěstitelských prací, okolí školy). Součástí vyučování pracovních činností je i prezentace výrobků v areálu školy.

Obsahové vymezení

Pěstitelské práce, chovatelství
Směřuje žáky k získávání základních dovedností a návyků při pěstování pokojových rostlin, péči o pokojové rostliny a travnaté plochy. Posiluje pozitivní postoje k drobným domácím zvířatům a k okolnímu životnímu prostředí.

Příprava pokrmů
Poskytne žákům základní postupy při přípravě pokrmů s použitím základního vybavení cvičného bytu. Žáci poznávají alternativní možnosti stravování a tradice české kuchyně.

Práce s technickými materiály
Směřuje žáky k získávání základních dovedností a návyků potřebných v běžném životě, formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických dovedností a tvořivých schopností, pomáhá vytváření životní a profesní orientace.

Využití digitálních technologií
Nabízí žákům poznání technologií a techniky, která zpracovává digitální záznam. Žáci poznávají, jak zpracovat digitální materiály, které vytvořili. Využití digitálních technologií vytváří u žáků kladný vztah k digitální technice, k jejímu ošetřování a k ochraně před poškozením. Žáci se také naučí diagnostikovat a odstraňovat základní problémy při provozu digitální techniky i propojovat vzájemně jednotlivá digitální zařízení. Při výuce tohoto předmětu využíváme výpočetní a audiovizuální techniku.

Svět práce
Poskytne žákům nezbytné informace pro jejich profesní orientaci a umožní jim nahlédnout do náročné problematiky technologií a systémů výroby a řízení pracovního procesu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které jsou uplatňovány učiteli, směřují k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel:
- poskytuje prostor k osvojování základních pracovních návyků a dovedností
- klade důraz na plánování činností při práci s technickými materiály, nářadím a digitální technikou
- učí žáky tvůrčímu způsobu přemýšlení a uplatňování vlastních nápadů a tvořivosti při pracovní činnosti
- předkládá dostatečné množství příkladů k pochopení technické dokumentace, jednoduchých zařízení a digitální techniky
- rozvíjí u žáků poznání, že technika a zeleň jako součást lidské kultury je vždy spojena s pracovní činností člověka
- zadává úkoly k práci s odbornou literaturou

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zdůrazňuje uvědomování si nutnosti praktického ověřování řešení problémů
- učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno řešení
- klade žákům otevřené otázky
- otevírá prostor pro rozhodování o vlastní profesní orientaci
- seznamuje žáky s možností poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace

Kompetence komunikativní

Učitel:

- se věnuje účinné komunikaci žáků při práci
- seznamuje žáky s přesným významem pojmů se vztahem k práci
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- předkládá dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků
- uvádí pojmy související s volbou povolání

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává práci a řešení problémů do skupin nebo dvojic
- umožňuje žákovi zažít úspěch
- vede k toleranci a respektování názorů druhých
- podle potřeby žákům pomáhá a radí
- připravuje žáky na celoživotní vzdělávání a pro volbu vlastního profesního zaměření

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje úsilí a vůli na dosažení kvalitního výsledku
- rozvíjí podnikatelské myšlení
- pomáhá žákům chápat základní ekologické souvislosti, chránit a oceňovat naše kulturní tradice a historické dědictví
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- učí žáky orientovat se v různých oborech lidské činnosti
- posiluje pozitivní postoje k sobě samému, k druhým a k okolnímu životnímu prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje od žáků uvědomělé, správné a bezpečné zacházení se všemi používanými nástroji, pomůckami, zařízeními a materiály
- formuje u žáků zodpovědný postoj k vlastní práci a její kvalitě
- trvá na dodržování pracovních postupů, pravidel a plnění povinností
- rozvíjí u žáků vědomí nutnosti dbát na ochranu životního prostředí
- pozoruje pokrok při práci v hodině, jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- představuje žákům konkrétní podnikatelské aktivity od záměrů až po jejich realizaci
- dává žákům prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivuje žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamuje žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti, tématický okruh Práce s technickými materiály
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - nakreslí a čte jednoduchý náčrtek výrobku - užívá technickou dokumentaci - zvolí a používá vhodné pracovní nástroje a nářadí - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - umí rozdělit dřevo podle tvaru a podle hustoty - zná vlastnosti a strukturu dřeva - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - zhotoví výrobek ze dřeva	**Práce s technickými materiály** - organizace a bezpečnost práce, prevence před úrazem - technické náčrty a výkresy, technické informace - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - pracovní nástroje a nářadí pro ruční opracování - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) - práce se dřevem, pracovní postup, dřevoobráběcí nástroje (pilky na dřevo, rašple, pilníky, brusný papír, aku nářadí), řezání dřeva, rašplování, pilování, broušení, spojování dřeva hřebíky a vruty, povrchová úprava - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla - samostatná tvořivá činnost-výrobek ze dřeva	Ov – hygiena, bezpečnost, činnost lidí, povolání Př – péče o životní prostředí, ekologické problémy F – technika, stroje a nástroje M – geometrie Př – dřeviny, význam lesa	OSV - stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu VDO – osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti, tématický okruh Pěstitelské práce, chovatelství
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- navrhne a dokáže zpracovat půdu na podzim a na jaře před setím a výsadbou - používá vhodné pomůcky a nářadí - dodržuje technologickou kázeň a zásady hygieny	Základní podmínky pěstování rostlin Půda - složení - druhy - zpracování Ochrana zemědělské půdy	Př, Ze	EV - půda
- pěstuje a ošetřuje pokojové rostliny - provádí údržbu trávníků a okrasných ploch - dodržuje zdůrazněné zásady bezpečnosti při přenášení a zacházení s pomůckami a nářadím, poskytne první pomoc - provádí údržbu nářadí	Význam okrasného květinářství Rozdělení okrasných rostlin Pěstování a ošetřování pokojových rostlin Ošetřování okrasných rostlin	Př	
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat - diskutuje o optimálních podmínkách chovu zvířat - dovede poskytnout první pomoc při úrazu způsobeném zvířetem	Hlavní úkoly Živočišná produkce Podmínky, hygiena a bezpečnost chovu zvířat v domácnosti Kontakt se známými a neznámými zvířaty	Př	EV - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti, tématický okruh Využití digitálních technologií
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- ovládá digitální techniku (počítač, digitální fotoaparát, digitální kameru, DVD přehrávač a mobilní telefon) v uživatelském rozsahu - diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	**Digitální technika** Počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, DVD přehrávač, mobilní telefony Nejčastější poruchy při používání digitální techniky a jejich předcházení Propojování digitální techniky, různé druhy propojovacích kabelů	Inf	OSV - Rozvoj schopností poznávání
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi - využívá mobilních technologií při cestování, vzdělávání, zábavě	**Mobilní telefony** Ovládání mobilních telefonů, propojení mobilních telefonů s PC pomocí datového kabelu, infračerveného portu, Bluetooth		
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	**Ošetřování a správná manipulace s digitální technikou**		
- samostatně zpracuje v počítačových programech digitální fotografii a jednoduchý videoklip	**Zpracování fotografií a videoklipů v počítačových programech, Stop motion** (Zoner Media Explorer, Adobe photoshop, Windows Movie Maker, Virtual Dub, …)	Inf	OSV - Rozvoj schopností poznávání
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	**Hygienická a bezpečností pravidla** při práci s digitální technikou. **První pomoc** při úrazu elektrickým proudem a prevence před úrazem.	Př F	

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti, tématický okruh Příprava pokrmů
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - používá základní elektrické spotřebiče	Bezpečnost a hygiena při práci v kuchyni Vybavení a řád kuchyně	F	
- dodržuje bezpečnost a hygienu při práci - dokáže se správně zachovat při úrazu v kuchyni - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami správné výživy - připraví pokrm podle zvoleného receptu - poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	Studená kuchyň - pomazánky, saláty, obložené mísy, nápoje, zdobení pokrmů Teplá kuchyň - polévky, úprava masa, moučníky		
- dodržuje základní pravidla stolování, obsluhy a společenského chování	Úprava stolu, dekorace Pravidla stolování		VMEGS a MultiV - stravovací návyky a zvyklosti ostatních národů

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti, tématický okruh Pěstitelské práce
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- Zdůvodní podmínky pěstování, - volí a používá vhodné pomůcky, nářadí a postupy při pěstitelských činnostech.	Podmínky pro pěstování okrasných rostlin: zpracování půdy, výsadba a rozmnožování, výživa.	Př.	EV – půda.
- Pěstuje, ošetřuje a určuje vybrané okrasné rostliny, - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, - uvědomuje si význam pěstovaných okrasných rostlin.	Pěstování venkovních okrasných rostlin (trvalky, skalničky, traviny, keřové dřeviny).	Př	EV – vztah člověka k prostředí.

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti, tématický okruh Svět práce
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - uvědomuje si vztah člověka k technologiím a výrobním postupům a jejich možné zneužití - orientuje se v pracovních činnostech vybraných oblastí - posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace - využije profesní informace pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při vstupu na trh práce - plánuje vlastní budoucnost - využívá profesní informace	**Volba profesní orientace** - sebepoznání, osobnost žáka, osobní zájmy, cíle - sebehodnocení, jak nás vidí ostatní, typologie osobnosti, způsoby myšlení, silné a slabé stránky našeho já - zdravotní a tělesný stav, dominantnost našeho těla, motorika - vlastnosti a schopnosti - práce s profesními informacemi, využívání poradenských služeb **Trh práce, hodnoty práce, charakteristika povolání** - povolání lidí - druhy pracovišť, pracovních prostředků - charakter a druhy pracovních činností - požadavky kvalifikační, zdravotní, osobnostní - rovnost příležitostí trhu práce **Vztahy mezi vzděláním, povoláním, zaměstnáním** Profesní testy **Osobní akční plán** **Seznámení s informačními materiály a Atlasem školství**	Ov – školská soustava ČjL– životopis Ov – osobní vlastnosti a zájmy, sebehodnocení	OSV – stanovení osobních cílů a naplánování cesty k jejich dosažení, sebepoznání a sebehodnocení VDO – osobní zodpovědnost, právní řád, práva a povinnosti občanů

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti, tématický okruh Svět práce
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- plánuje vlastní budoucnost - uvědomuje si vlastní odpovědnost při rozhodování o svém budoucím povolání - posuzuje své možnosti při rozhodování o volbě povolání - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - hodnotí své osobní šance na trhu práce v souladu s reálnými požadavky vybraného povolání - v modelových situacích prezentuje svou osobu při vstupu na trh práce - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	**Osobní akční plán** **Rozhodování** **Volba povolání-potřeba celoživotního vzdělávání** - profesní orientace - struktura vzdělávání v ČR - učební a studijní obory - informace, ukázky z praxe prostřednictvím medií, exkurze - učební obory, náplň jednotlivých řemesel, - požadavky pro absolvování v daném oboru - přijímací řízení, přihláška na SŠ - adaptace na životní změny - potřeba celoživotního vzdělávání **Zaměstnání** - pracovní příležitosti - psaní životopisu - pohovor s e zaměstnavatelem - úřad práce, nezaměstnanost - práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele **Podnikání** - druhy a struktura organizací - nejčastější forma podnikání podnikatelský záměr, administrativní podmínky, finance, úvěr, daně, pojištění, marketing, řízení a organizace firmy **Dny otevřených dveří** **Návštěva ÚP**	Ov – školská soustava ČjL – životopis Ov – osobní vlastnosti a zájmy, sebehodnocení	OSV – stanovení osobních cílů a naplánování cesty k jejich dosažení, sebepoznání a sebehodnocení VDO – osobní zodpovědnost, právní řád, práva a povinnosti občanů

5.10. VOLITELNÉ A NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY

5.10.1. Seminář z matematiky/Matematický klub

5.10.1.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Seminář z matematiky/ Matematický klub je určen pro žáky 7. – 9. ročníku, vyučuje se jednu hodině týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně matematiky a v učebnách výpočetní techniky.
V hodinách pracují žáci samostatně nebo ve skupinách, manipulují s učebními pomůckami, řeší úlohy s využitím kapesního kalkulátoru a výpočetní techniky.

Obsah učiva navazuje na výuku matematiky. Rozvíjí se zde okruh nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Seminář z matematiky/ Matematický klub rozvíjí logické a abstraktní myšlení žáků, vede k myšlenkové samostatnosti a přispívá k jejich celkovému intelektuálnímu rozvoji.

Vyučovací předmět Seminář z matematiky /Matematický klub se podílí na utváření těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

rozvíjí žákovy schopnosti řídit vlastní učení, aby byl schopen získávat, zpracovávat, hodnotit a integrovat nové znalosti.
Doménou matematiky je rozvoj logického, kombinatorického a pravděpodobnostního myšlení a paměti.

Využíváme k tomu různé metody:

- provádění numerických výpočtů, osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- operace s matematickými a v běžném životě užívanými symboly a znaky
  (např. %, piktogramy, zkratky, diagramy, jednotky veličin, jízdní řády)
- získávání číselných údajů měřením, prováděním odhadů, studiem tabulek, grafů, diagramů
- vyhledávání a třídění informací a nacházení souvislostí mezi nimi při řešení slovních úloh
- grafické znázorňování slovních úloh
- sebehodnocení

Kompetenci k řešení problémů

rozvíjíme pomocí úloh, které:

- mají více výsledků
- vedou ke vnímání vztahů, souvislostí, zákonitostí
- podporují tvořivost
- jsou problémové a směřují k analyticko-syntetickému myšlení

Pro rozvoj této kompetence poskytujeme žákovi prostor

- pro zkoušení různých postupů řešení
- pro zkoumání řešitelnosti různých úloh
- pro samostatné posuzování správnosti řešení, pro provádění zkoušek a ověřování
- pro identifikaci chyb a hledání různých cest k jejich odstraňování

Kompetence komunikativní

je předpokladem pro spolupráci při řešení úkolu i pro prezentaci výsledků vlastní práce.

Žáky motivujeme:

- k logickému a přesnému vyjadřování
- k věcné argumentaci
- ke komunikaci při společném řešení úloh
- formulováním vlastních myšlenek k prohlubování porozumění pojmům a podstatě jevů
- k formulování otázek a problémů
- k naslouchání ostatním
- k využívání informačních technologií
- k porozumění různým typům textů a záznamů

Kompetence sociální a personální

rozvíjíme v matematice:

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů - pro zvyšování důvěry ve vlastní schopnosti
- prací ve dvojicích a v různorodých skupinách
- záměnou rolí při práci ve skupině
- respektováním jiných názorů při týmové práci
- prezentováním a obhajováním vlastních myšlenek
- sebehodnocením a hodnocením druhých, hledáním rezerv

Kompetence občanské

pěstujeme tím, že vedeme žáky:

- k dodržování dohodnutých pravidel
- k respektování práv a povinností (svých i druhých)
- k ověřování své práce a zodpovědnosti za ni
- k přejímání zodpovědnosti za práci skupiny
- k řešení úloh, které se týkají životního prostředí, zdravé výživy, životního stylu
- k vytváření pozitivního vztahu a úcty ke kulturním hodnotám, k umění

Kompetence pracovní

je rozvíjena tím, že:

- učíme žáky trpělivosti při řešení úloh
- klademe požadavky na přesnost zpracování zadaných úloh
- posilujeme motorické dovednosti (geometrické modelování, konstrukční úlohy)
- osvojování si matematických poznatků vyžaduje specifický styl studia, který je důležitý pro celoživotní vzdělávání

Kompetence digitální

- vytváříme situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Vyučovací předmět: Seminář z matematiky/Matematický klub
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- provádí početní operace v oboru racionálních čísel - analyzuje a řeší jednoduché problémy s využitím racionálních čísel	Racionální čísla Početní operace s racionálními čísly	F, Ch, Dě	
- řeší situace vyjádřené poměrem - užívá měřítko plánu a map - určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti, znalosti využívá k řešení problémů - řeší úlohy na procenta	Poměr Měřítko Procenta Přímá a nepřímá úměrnost	F, Ch, Ze	
- analyzuje a řeší geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Čtyřúhelník Trojúhelník Hranol		
- užívá logickou úvahu při řešení úloh a problémů	Číselné a logické řady Magické čtverce Úlohy na prostorovou představivost Úlohy z matematických soutěží (Klokan, Pythagoriáda)		

Vyučovací předmět: Seminář z matematiky/Matematický klub
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- řeší úlohy s užitím druhé mocniny a odmocniny	Druhá mocnina a odmocnina Reálná čísla		
- pomocí Pythagorovy věty určuje délky stran pravoúhlého trojúhelníka - řeší reálné situace s užitím Pythagorovy věty	Pythagorova věta Výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku		
- provádí početní operace s mocninami	Sčítání, odčítání, násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem Mocnina mocniny	F	
- určí hodnotu číselného výrazu - provádí úpravy výrazů s proměnnými	Číselný výraz a jeho hodnota Výrazy s proměnnými Úpravy výrazů		
- řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - analyzuje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	Lineární rovnice s jednou neznámou Ekvivalentní úpravy Slovní úlohy	F	
- počítá objem a povrch válce a částí válce - analyzuje a řeší slovní úlohy z praxe	Válec Povrch a objem válce Slovní úlohy		

Vyučovací předmět: Seminář z matematiky/Matematický klub
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- načrtne a sestrojí rovinné útvary	Množiny bodů dané vlastnosti Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků		
- zpracovává soubory dat získané statistickým šetřením	Statistické šetření Diagramy, schémata, nákresy	Inf, F	
- užívá logickou úvahu, kombinační možnosti, nalézá různá řešení	Číselné a logické řady Matematické hlavolamy a hry		

Vyučovací předmět: Seminář z matematiky/Matematický klub
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- provádí početní operace s lomenými výrazy	Lomený výraz		
- řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli a soustavy rovnic - řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic	Rovnice Soustavy rovnic Slovní úlohy		
- využívá funkční vztahy k matematizaci jednoduchých reálných situací	Lineární funkce	F	
- analyzuje a řeší geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Podobnost Jehlan Kužel	F	
- užívá logickou úvahu při řešení aplikačních úloh	Číselné a logické řady Magické čtverce Úlohy na prostorovou představivost Hlavolamy Úlohy z praxe		

5.10.2. Seminář z českého jazyka

5.10.2.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Seminář z jazyka českého navazuje na předmět Český jazyk a literatura, rozvíjí jazykové vyjadřování, procvičuje a upevňuje pravopis a gramatiku.
Vyučovací předmět má časovou dotaci v 7. – 9. ročníku 1 hodinu týdně.
Vyučování probíhá ve třídách nebo odborných učebnách.
Vyučovací hodiny jsou různého typu: skupinová práce, práce ve dvojicích, práce s jazykovými příručkami, práce s testy, např. SCIO, KALIBRO, CERMAT, práce s výukovými programy a internetem.
Učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků zejména těmito výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení:

Učitel
- klade důraz na pozitivní motivaci žáka,
- začleňuje pestré, tvořivé a aktivizující metody a formy učení,
- předkládá náměty v širších souvislostech,
- používá vhodné učební pomůcky (encyklopedie, jazykové příručky, slovníky, tabule gramatických přehledů) a audiovizuální techniku,
- umožňuje samostatnou volbu, výběr metod a způsob řešení zadaného úkolu nebo situace,
- podněcuje žáky k realizaci jejich vlastních nápadů, podněcuje kreativitu žáků.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel
- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další způsoby řešení,
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností(např. získaných z četby a samostudia) a z vlastního úsudku,
- pracuje s chybou jako východiskem pro hledání správných řešení.

Kompetence komunikativní:

Učitel
- nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- zařazuje práci ve skupině a vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel práce v týmu, na jejichž vytváření se žáci podíleli,
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly) i k žákům se zdravotním oslabením nebo znevýhodněním,
- připravuje činnosti, při nichž žáci sdělují své pocity, vzájemně se povzbuzují a oceňují.

Kompetence občanské:

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka,
- aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování, a účasti v soutěžích.

Kompetence pracovní:

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku.

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváří příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vede je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby

- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Vyučovací předmět: Seminář z českého jazyka
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- vyhledává slova jednoznačná a mnohoznačná - vysvětluje význam rčení a využívá je v mluveném projevu a literárních útvarech - využívá termínů z ostatních vyučovacích předmětů	**Význam slova** - slova jednoznačná a mnohoznačná - sousloví - rčení - slova citově zabarvená - odborné názvy		
- uvádí názvy osob, zvířat, věcí, vlastností a dějů - pracuje s příručkami jazyka českého - rozlišuje různé způsoby tvoření slov - užívá složenin - rozlišuje zkratky a zkratková slova respektuje regionální názvy	**Slovní zásoba a její obohacování** - způsoby tvoření slov		
- správně tvoří spisovné tvary - používá spisovné tvary - opakuje a procvičuje pravopis i/y - zvládá pravopis lexikální, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché a souvětí - vyhledává v textu neohebná slova a určuje jejich druh využívá stupňování příslovcí	**Pravopis** - vyjmenovaná slova - i/y v koncovkách podstatných jmen - i/y v koncovkách přídavných jmen - shoda přísudku s podmětem **Neohebné slovní druhy**		
- určuje druhy vět, vyhledává je v textu a používá je v krátkých slohových útvarech	**Druhy vět podle postoje mluvčího**		

Vyučovací předmět: Seminář z českého jazyka
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- tvoří rébusy, hádanky, luští doplňovačky	**Hrátky s jazykem českým** **Shrnutí učiva**		OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita

Vyučovací předmět: Seminář z českého jazyka
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby - využívá regionálních zvyků, obyčejů (samostatně, ve dvojici) - připravuje dramatizace (scénky, projekt např. o Vánocích, podzimu, Velikonocích) - spolupracuje ve skupině na tématu - skloňuje jména významných osobností - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	**Nauka o tvoření slov** Přenesení slovního významu Přejímání slov z cizích jazyků Věcný význam slov **Slova přejatá** - pravopis - skloňování - užití vlastních jmen v textu		
- tvoří zajímavé pravopisné úkoly pro spolužáky - ověřuje si pravidla pravopisu v jazykových příručkách - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - orientuje se i ve složitějších souvětích - tvoří příběhy podle grafů - pracuje s odborným textem a porozumí mu - využívá Slovníku cizích slov	**Pravopis** Psaní i/y v koncovkách Psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně Psaní předpon s, z, vz a předložek s/se, z/ze Dvojice slov **Skladba** Věta jednoduchá a souvětí Základní a rozvíjející větné členy Druhy vedlejších vět Významový poměr mezi větami hlavními Souvětí souřadné a podřadné Graf souvětí Spojovací výrazy v souvětí Interpunkce v souvětí	OSV –Sociální rozvoj - Komunikace	

Vyučovací předmět: Seminář z českého jazyka
Ročník: 9.

	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - dokáže se orientovat i ve složitých souvětích	Opakování učiva o skladbě Jazykové rozbory Složitější souvětí		
	Slovanské jazyky Indoevropské jazyky Praslovanština Rozdělení slovanských jazyků Staroslověnština	Dě, Ze	MultiV: Multikulturalita- Kulturní diference
- rozpozná spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - orientuje se v jazykovědných disciplínách - uvědomuje si důležitost jazykové kultury - rozpozná manipulativní komunikaci v médiích a zaujímá k ní kritický postoj	Útvary jazyka českého a jazyková kultura Slang, argot, obecná čeština, nářečí Jazyková kultura - úroveň jazykového vyjadřování Jazykověda - současní lingvisté		
- zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - zná pravidla psaní velkých písmen	Pravopis - opakování, procvičování		

Vyučovací předmět: Seminář z českého jazyka
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- pracuje s jazykovými příručkami - zná hlavní zásady spisovné výslovnosti - dbá na slovní přízvuk a větnou melodii	Vlastní jména Zvuková stránka jazyka - hlásky, hláskové skupiny Hrátky s jazykem českým Shrnutí učiva		

5.10.3. Konverzace v anglickém jazyce

5.10.3.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Konverzace v anglickém jazyce patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuka probíhá v 6. - 9. ročníku v rozsahu 1 hodina týdně.

Cílem je rozvoj řečových dovedností, aplikace gramatických jevů do komunikace, prohlubování slovní zásoby.

Ve vyučovacích hodinách se používají různé formy výuky - konverzace, dialogy, práce ve dvojicích a ve skupinách, poslech s porozuměním (audionahrávky, videonahrávky), reprodukce textu. Práci zpestřují časopisy, hry, kvízy.

Výuka probíhá v jazykových učebnách vybavených audiovizuální technikou a množstvím pomůcek i nástěnných map, obrazů a plakátů. V počítačových učebnách je možné využívat výpočetní techniku, procvičovat individuálním tempem gramatiku, slovní zásobu i tematické konverzační okruhy.

V předmětu Konverzace v anglickém jazyce využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy apod.)
- při osvojování slovní zásoby: pochopení slov ve vztazích
- motivace spojená s potřebou naučit se určité výrazy (např. projekty)
- práce s portfoliem:
    - sebehodnocení - naučit se pod vedením učitele, využít i jinde
    - autonomní učení - uvědomělost přípravy, protože budu CJ potřebovat
    - uvědomit si vlastní pokrok za určitou dobu (nejen ve srovnání s ostatními)
- práce s chybami v AJ - chybu nechápat jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení
- rozvoj jednotlivých dovedností v AJ (poslech s porozuměním, ústní projev, čtení s porozuměním…)

Kompetence k řešení problémů:

- orientace žáka v cizím jazykovém prostředí (telefonování, cestování, hotel…)
- řešit úkoly v učebnici a PS podle zadání
- uplatnění improvizace při řešení problémů
- situační hry

Kompetence komunikativní:

- písemná a ústní komunikace
- rozšiřování slovní zásoby
- nácvik struktury mluvených a písemných projevů
- porozumění čtenému a písemnému textu
- nonverbální komunikace
- pomoc partnerovi, který v komunikaci nebo v CJ není tak dobrý

Kompetence sociální a personální:

- uplatňování individuálních schopností k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v CJ
- týmová spolupráce, práce ve dvojicích, skupinách
- respektování jiného názoru při týmové práci
- využití CJ jako jazyka komunikace při týmové práci
- pozorování jiných zvyků, vztahů v cizích zemích (reálie)
- sebehodnocení
- schopnost uplatňovat se v kolektivu

Kompetence občanské:

- zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe sama, za skupinu, tým
- tolerance odlišnosti - rasové, náboženské…
- takt
- schopnost empatie
- dodržování pravidel - slušné chování
- uvědomit si tradice české ve srovnání s jinými
- respektování individuálních zájmů, včetně zvýšeného zájmu o studium
- kulturní chování, oblékání, mluva, zdvořilost
- schopnost pracovat ve dvojici, ve skupině, v týmu…
- hospodárně využívat pomůcky

- práce na počítači, s internetem
- volby různých forem práce podle zadaných úkolů
- prezentace výsledků vlastní práce a práce skupiny
- orientace v učebnici, najít pomoc při práci
- příprava na zkoušky - profesní růst
- hodnocení vlastní práce a práce své skupiny - využití portfolia

Kompetence digitální:

- vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- další digitální zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní
  video nebo prezentace vlastních fotografií)
- uvědomování si existence autorského zákona a osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- práce s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a
  k další práci s textem a informacemi
- práce s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce
Ročník: 6. -9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledá potřebné informace a odpovědi na otázky - používá dvojjazyčný slovník - sdělí ústně i písemně údaje o svém denním programu a běžných každodenních situacích - reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy, jednoduché konverzace - napíše jednoduché sdělení a odpoví na sdělení gramaticky správně - zapojí se do jednoduché konverzace s dalšími osobami prostřednictvím běžných výrazů, sdělí požadované informace	Já a moje rodina Vzdělávání Bydlení Sport Roční období Jídlo a pití Cestování Volný čas, zájmy	Ov Vzdr Př. Inf Ze Hv	MediV - tvorba mediálního sdělení OSV - komunikace OSV - kooperace a kompetice (řešení problému ve skupině) EV- vztah člověka k prostředí (počasí) MultiV - kulturní diference VMEGS - objevujeme Evropu a svět

5.10.4. Konverzace v německém jazyce

5.10.4.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Konverzace v německém jazyce patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuka probíhá v 7. – 9. ročníku v rozsahu 1 hodina týdně.

Cílem je rozvoj řečových dovedností, aplikace gramatických jevů do komunikace, prohlubování slovní zásoby.

Ve vyučovacích hodinách se používají různé formy výuky – konverzace, dialogy, práce ve dvojicích a ve skupinách, poslech s porozuměním (audionahrávky, videonahrávky), reprodukce textu. Práci zpestřují časopisy, hry, kvízy.

Výuka probíhá v jazykových učebnách vybavených audiovizuální technikou a množstvím pomůcek i nástěnných map, obrazů a plakátů. V počítačových učebnách je možné využívat výpočetní techniku, procvičovat individuálním tempem gramatiku, slovní zásobu i tematické konverzační okruhy.

V předmětu Konverzace v německém jazyce využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy apod.)
- při osvojování slovní zásoby: pochopení slov ve vztazích
- motivace spojená s potřebou naučit se určité výrazy (např. projekty)
- práce s portfoliem:
    - sebehodnocení - naučit se pod vedením učitele, využít i jinde
    - autonomní učení - uvědomělost přípravy, protože budu CJ potřebovat
    - uvědomit si vlastní pokrok za určitou dobu (nejen ve srovnání s ostatními)
- práce s chybami v NJ - chybu nechápat jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení
- rozvoj jednotlivých dovedností v NJ (poslech s porozuměním, ústní projev, čtení s porozuměním…)

Kompetence k řešení problémů:

- orientace žáka v cizím jazykovém prostředí (telefonování, cestování, hotel…)
- řešit úkoly v učebnici a PS podle zadání
- uplatnění improvizace při řešení problémů

- situační hry

Kompetence komunikativní:

- písemná a ústní komunikace
- rozšiřování slovní zásoby
- nácvik struktury mluvených a písemných projevů
- porozumění čtenému a písemnému textu
- nonverbální komunikace
- pomoc partnerovi, který v komunikaci nebo v CJ není tak dobrý

Kompetence sociální a personální:

- uplatňování individuálních schopností k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v CJ
- týmová spolupráce, práce ve dvojicích, skupinách
- respektování jiného názoru při týmové práci
- využití CJ jako jazyka komunikace při týmové práci
- pozorování jiných zvyků, vztahů v cizích zemích (reálie)
- sebehodnocení
- schopnost uplatňovat se v kolektivu

Kompetence občanské:

- zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe sama, za skupinu, tým
- tolerance odlišnosti - rasové, náboženské…
- takt
- schopnost empatie
- dodržování pravidel - slušné chování
- uvědomit si tradice české ve srovnání s jinými
- respektování individuálních zájmů, včetně zvýšeného zájmu o studium
- kulturní chování, oblékání, mluva, zdvořilost
- schopnost pracovat ve dvojici, ve skupině, v týmu…

- hospodárně využívat pomůcky
- práce na počítači, s internetem
- volby různých forem práce podle zadaných úkolů
- prezentace výsledků vlastní práce a práce skupiny
- orientace v učebnici, najít pomoc při práci
- příprava na zkoušky - profesní růst
- hodnocení vlastní práce a práce své skupiny - využití portfolia

Kompetence digitální:

- vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- další digitální zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní
  video nebo prezentace vlastních fotografií)
- uvědomování si existence autorského zákona a osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- práce s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a
  k další práci s textem a informacemi
- práce s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Vyučovací předmět: Konverzace v německém jazyce
Ročník: 7. – 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledá potřebné informace a odpovědi na otázky - používá dvojjazyčný slovník - sdělí ústně i písemně údaje o svém denním programu a běžných každodenních situacích - reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy, jednoduché konverzace - napíše jednoduché sdělení a odpoví na sdělení gramaticky správně - zapojí se do jednoduché konverzace s dalšími osobami prostřednictvím běžných výrazů, sdělí požadované informace	Já a moje rodina Vzdělávání Bydlení Sport Roční období Jídlo a pití Cestování Volný čas, zájmy	Ov Vzdr Př Inf Ze Hv	MediV - tvorba mediálního sdělení OSV - komunikace OSV - kooperace a kompetice (řešení problému ve skupině) EV- vztah člověka k prostředí (počasí) MultiV - kulturní diference VMEGS - objevujeme Evropu a svět

5.10.5. Chemicko-přírodopisná praktika

5.10.5.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět Chemicko-přírodopisná praktika se vyučuje jako volitelný i nepovinný předmět v 7., 8. a 9. ročníku po jedné hodině týdně.
Navazuje na získané vědomosti z jiných přírodovědných předmětů a vede k rozvíjení vědomostí získaných v předmětech chemie a přírodopisu, rozvíjí dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat a experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty pak ústně i písemně interpretovat. Učí chápat a rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislostí a vztahy mezi nimi, předpovídat je, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Cílem předmětu je také vést děti k uvědomělému dodržování zásad trvale udržitelného života, ovlivnit vztah dětí k přírodě, vést je k odpovědnosti za své jednání a chování vůči životnímu prostředí. Je kladen důraz na využití regionálních prvků se zaměřením na zkoumání ochrany přírody v rámci regionu. Praktika využívají mezipředmětové vztahy a podporují činnosti směřující k rozvoji environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty žáků.

Výuka v Chemicko-přírodopisných praktikách ještě specificky směřuje k:

- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické děje, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- získání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi
- uvědomování si chemických dějů pro chemickou výrobu a výrobu nejrůznějších výrobků a přípravků pro praktický život
- získání a upevňování dovedností poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami

Formy a metody práce využívané ve výuce Chemicko-přírodopisná praktika nám nabízí chemická a přírodopisná pracovna a laboratoř:

- sestavování jednoduchých aparatur s využitím mikrosouprav
- sestavování složitějších aparatur v laboratoři
- využití aparatur k provádění různých důkazových reakcí
- práci ve dvojicích a ve skupinách po čtyřech žácích
- videokazety a DVD s náročnějšími pokusy s nebezpečnými látkami

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které jsou uplatňovány učiteli v tomto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky metodám poznávání chemických a přírodních dějů, vlastností a jevů
- vede žáky ke správnému zpracování informací z hlediska důležitosti i objektivity
- učí žáky využívat získané informace k dalšímu učení
- učí žáky zpracovávat referáty, plakáty nebo prezentace na základě získaných informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti chemických a přírodních dějů
- vede žáky k nacházení příkladů chemických a přírodních dějů a jevů v běžné praxi a k vysvětlování jejich podstaty
- rozvíjí u žáků schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- učí žáky odhadnout své možnosti a síly při řešení různě obtížných úkolů
- předkládá žákům možnost zvolit různé způsoby řešení úkolů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci
- učí žáky stručně a systematicky sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- předkládá žákům úkoly, při kterých navzájem komunikují a využívají odborné termíny (terminologii)
- učí žáky rozvíjení komunikace prostřednictvím diskusí, dialogů, anket i tvorbou plakátů
- poskytuje dostatečný prostor žákům k vyjádření vlastního názoru

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke společnému hledání nejvhodnějšího řešení daného problému
- zadává úkoly, při kterých žáci navzájem spolupracují
- vytváří situace, při kterých žáci se učí respektovat názory druhých

- učí žáky vidět daný problém z více úhlů
- využívá situační a simulační hry a diskuze

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při práci s chemickými látkami, k řádu chemické pracovny a laboratoře
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích
- vede žáky k poznávání možností využití i zneužití některých objevů
- předkládá žákům základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví a zdravé životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnosti za životní prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání chemikálií, chemických pomůcek a vybavení laboratoře
- učí žáky optimálně plánovat a provádět pozorování a experimenty
- vede žáky ke správnému zpracování a vyhodnocení získaných dat
- učí žáky, jak získané poznatky využívat v praxi
- seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s chemickými látkami
- učí žáky pracovat se základními optickými pomůckami – mikroskopem, lupou, fotoaparátem, videokamerou, dalekohledem
- učí žáky zacházení s živým i neživým biologickým materiálem
- rozvíjí manuální dovednosti žáků při laboratorních a terénních pracích a praktických cvičeních

Vyučovací předmět: Chemicko-přírodopisná praktika
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Pozná naše jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků Vysvětlí význam hub v ekosystémech a jejich místo v potravních řetězcích Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů Objasní na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí. Aplikuje praktické poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Praktické poznávání přírody-práce s lupou a mikroskopem, klíči a atlasy, sběr rostlin a tvorba herbáře Houby, kvasinky, plísně-sběr a určování Podzimní exkurze do lesa Cizokrajné rostliny(koření, ovoce, zelenina, pochutiny, drogy, problém ničení deštných pralesů) Biologie rostlin-chráněné rostliny, pokojové rostliny, léčivky, jedovaté rostliny, plevele	Př Ze Pč Ch Vzdr Tv	EV – ochrana biologických druhů (zákl. podmínky života)
Výtvarně vyjádří své pocity a vnímání přírody Zvládá jednoduché rukodělné technologie při práci s přírodním materiálem Vysvětlí základní pravidla péče a zásady pěstování pokojových rostlin Uvede na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Výroba předmětů z přírodních materiálů Otisky kůry dřevin rostoucích v okolí školy nebo v lese Výstavka výrobků z přírodnin Péče o pokojové rostliny pěstované ve škole Terénní exkurze-bezobratlí živočichové v naší přírodě, ohrožení a chránění, škůdci, jejich význam pro přírodu a člověka, biologická rovnováha, stopy živočichů v přírodě Biologie živočichů-bezobratlí a obratlovci, domácí mazlíčci, význam	Př Vv	

Vyučovací předmět: Chemicko-přírodopisná praktika
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Vysvětlí zásady chovu živočichů, objasní základní pravidla péče o chované živočichy v učebně přírodopisu a uplatňuje je v praxi, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	hmyzu v přírodě a pro člověka, hospodářsky významní živočichové, ochrana obratlovců Péče o živočichy chované ve škole, zásady bezpečného chování ve styku se živočichy		
Uvede zásady bezpečnosti v chemické pracovně a laboratoři			
Uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi		Př VKZ	
Vysvětlí příklad R-vět a S-vět a uvede jejich příklady u výrobků, které se běžně prodávají	Zásady bezpečné práce s plynovými kahany Účinky kyselin, hydroxidů a popálení První pomoc při poleptání, popálení a pořezání		
Popíše vlastnosti skla, jeho využití v praktickém životě			
Dodržuje zásady bezpečnosti při práci se sklem		Př VKZ	
Rozliší chemický děj od fyzikálního	Práce se skleněnými tyčovými trubicemi, řezání, pilování, zatavování, ohýbání, vyfukování	F	
Uvede základní vlastnosti různých druhů vod	Pokusy: chemické děje (reakce), fyzikální děje		
Vysvětlí význam vody pro člověka a pro život na Zemi	Měření objemu, hustoty, hmotnosti		
Rozliší zásadité, kyselé a neutrální roztoky Posoudí vliv těchto roztoků na životní prostředí	Pokusy s vodou: dešťovou, pitnou, minerální, destilovanou, říční Výroba pitné vody, čištění odpadních vod		

Vyučovací předmět: Chemicko-přírodopisná praktika
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Rozliší od sebe přírodní látky Uvede zdroje přírodních látek a vyvodí způsoby jejich získávání pro potřeby člověka	Pokusy na důkazy kyselosti, zásaditosti a neutrálnosti na různých roztocích Pokusy na důkazy bílkovin, tuků a cukrů v různých vzorcích	Pč	

Vyučovací předmět: Chemicko-přírodopisná praktika
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
K zachycení přírodních jevů a procesů užívá také fotografii, video a počítačovou grafiku	Zásady práce s fotoaparátem, videokamerou a PC Výstavka fotografií s ekologickou a přírodopisnou tematikou	Př Vv Inf	
Vnímá přírodu všemi smysly a formuluje získané poznatky Uplatňuje své znalosti a dovednosti v simulační hře, dodržuje zásady komunikace Pracuje s pravidly hry a spolupracuje ve skupině Formuluje otázky na téma ochrany přírody a o problémech ochrany přírody diskutuje Rozliší věrohodnost informací získaných na internetu, získané a ověřené informace vhodně zpracuje a prezentuje	Jednoduché ekohry a soutěže Simulační hra BEO Beseda nebo program na zvolené téma podle výběru žáků, řízená diskuse Zpracování zadaného tématu na počítači a jeho prezentace-zásady tvorby referátu, práce s literaturou a internetem, citace	Př Inf F Rv Ov	OSV – spolupráce na projektech (kooperace a kompetice) OSV – cvičení smyslového vnímání - laboratorní práce, vycházky, exkurze, projekty (rozvoj schopností poznávání) MediV – sledování zpráv o probl. život. prostředí (kritické čtení a vnímání mediál. sdělení) MediV – prezentace projektů (tvorba mediál. sdělení)
Formuluje principy založení a realizace jednoduchého pokusu Zpracuje na PC ve skupině poznatky získané po provedení biologického pokusu a ověřené informace prezentuje	Jednoduché pokusy s rostlinami a živočichy-principy založení pokusu, postupu, zpracování a vyhodnocení, prezentace získaných poznatků a záznam videokamerou, fotodokumentace		MediV – realizace projektů (práce v realizačním týmu)

Vyučovací předmět: Chemicko-přírodopisná praktika
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Provede důkazy dalších vlastností složek vzduchu Objasní význam kyslíku pro život na Zemi Uvědomí si nebezpečí vzrůstajícího objemu oxidu uhličitého v atmosféře	Pokusy na přípravu kyslíku a oxidu uhličitého Pokusy na vlastnosti kyslíku a oxidu uhličitého. Dusík (video)	Př	
Odděluje složky směsí dalšími způsoby Uvede návrhy praktického využití oddělování složek ze směsí	Pokusy na oddělování složek: chromatografie, krystalizace, sublimace, absorpce aktivním uhlím	F	
Prozkoumá hlouběji vlastnosti vodíku Usoudí na základě vlastností vodíku využití i zneužití vodíku	Pokusy na přípravu a vlastnosti vodíku		
Objasní získávání, vlastnosti a využití chemických prvků	Pokusy na ověření vlastností dostupných chemických prvků Uhlík, křemík, fosfor, síra, sodík - vodík (video)	F Př	
Připraví sloučeniny důležité pro praktický život Dodržuje zásady bezpečnosti při práci Uvede příklady nebezpečí těchto sloučenin pro životní prostředí	Pokusy – příprava a vlastnosti oxidu siřičitého, hydroxidu vápenatého, kyseliny siřičité, uhličité, sulfidů a kyslíkatých solí	Př VKZ	

Vyučovací předmět: Chemicko-přírodopisná praktika
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Uvede zásady bezpečnosti při provádění pokusů Využívá znalosti první pomoci při poranění	Vlastnosti chemických látek: R – věty a S – věty chemikálií používaných v praktických cvičeních	Př	
Určí přítomnost kationů kovů a anionů solí v neznámých roztocích Využívá získané znalosti k určení složení látek používaných v běžném životě	Analytická chemie: - pokusy na důkaz přítomnosti kationů a anionů různými činidly a plamennou zkouškou		
Vysvětlí podstatu redoxních reakcí Uvede využití redoxních reakcí v různých průmyslových odvětvích i jejich nežádoucí účinky v praktickém životě	Pokusy: - reakce kovů s kyselinami - zhotovení elektrického obvodu na elektrolýzu s přírodními materiály - vytvoření galvanického článku - pokusy na korozi	F	
Aplikuje poznatky o zjištění přítomnosti základních prvků vodíku a uhlíku v přírodních látkách Připraví základní uhlovodíky, popíše jejich vlastnosti a vyvodí jejich využití Uvede příklady nebezpečí při neopatrném zacházení s uhlovodíky	Pokusy s vysvětlením: - důkazy uhlíku a vodíku v parafínu, vzorce, - příprava methanu, ethanu, ethenu, ethanu - sublimace naftalenu	Př	
Uvede vlastnosti různých druhů plastů Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí	Pokusy, video: - výroba plastů		

Vyučovací předmět: Chemicko-přírodopisná praktika
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Doloží na příkladech význam výroby plastů a syntetických vláken Rozlišuje a charakterizuje změny v přírodě během roku na základě fenologického pozorování Vysvětlí souvislosti v biosféře, vztahy člověka a prostředí a důsledky činnosti člověka na prostředí Rozlišuje základní podmínky života a možnosti jejich ohrožení Vysvětlí souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztahu k prostředí Diskutuje o problémech životního prostředí, vyjadřuje, racionálně obhajuje a zdůvodňuje své názory a stanoviska Objasní význam a nezbytnost udržitelného rozvoje společnosti jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti	- vlastnosti polyethylenu, polyvinylchloridu, polystyrenu, silonu - sbírka výrobků z uvedených plastů Fenologická pozorování a jejich vyhodnocení na počítači – grafy, tabulky, fotografie Země jako samostatný ekosystém Litosféra-vznik litosféry, pohyb kontinentů, horniny a nerosty na Valašsku, fosilní dědictví Hydrosféra-voda na Zemi, koloběh vody v přírodě, ropné katastrofy, mořské ekosystémy a jejich ochrana, sladká voda-ledovce, rozbor vody v Brumově a okolí, čistička odpadních vod Atmosféra-smog, skleníkový jev a globální oteplování, ozónová díra, kyselý déšť, lokální znečišťovatelé ovzduší Pedosféra-půdní rozbor, půdní profil, typy a druhy půd na Valašsku, recyklování a ukládání odpadů, devastace půdy Biosféra-původní lesní porosty, vývoj krajiny, chráněná území na Valašsku, krajinotvorné prvky Desatero domácí ekologie-realizace ochrany životního prostředí v praxi, v domácnostech Trvale udržitelný rozvoj společnosti	Inf Vv Př Ze Ch Pč F Dě	EV – ochrana biologických druhů (zákl. podmínky života) EV – projekt **GLOBE** – sledování stavu život. prostředí (vztah člověka k prostředí) EV – průmysl a životní prostředí (lidské aktivity)

5.10.6. Sportovní výchova
5.10.6.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 1. stupni

Sportovní výchova, stejně jako tělesná výchova, tvoří důležitou součást školního a celoživotního vzdělávání. Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Zdraví je základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost.
Sportovní výchova směřuje k poznání vlastních pohybových schopností a dovedností, navazuje na tělesnou výchovu. Učivo sportovní výchovy směřuje k postupnému osvojování a zvyšování sportovních dovedností. Smyslem sportovní výchovy je lepší fyzická zdatnost, radost z pohybu a dosažených sportovních výsledků v individuálních sportech a v kolektivních hrách.

Obsahové, časové a organizační vymezení sportovní výchovy

Do sportovní výchovy se mohou přihlásit žáci 1. - 5. ročníku a je časově dotována 1 hodinou týdně. Obsah sportovní výchovy tvoří gymnastika, atletika, míčové hry, cvičení průpravná, rytmická, koordinační, relaxační, posilovací, kruhový trénink, variabilní provoz, plavání.
Sportovní výchovu si mohou žáci 1. - 5. ročníku zvolit jako nepovinný předmět.
Materiální vybavení a zařízení pro sportovní výchovu je na velmi dobré úrovni. Hodiny sportovní výchovy se realizují v prostorách tělocvičny. Tělocvična je vybavena sportovním nářadím na gymnastiku, zvukovou aparaturou a je vhodná pro všechny sportovní hry, zejména pro florbal, kopanou, basketbal, odbíjenou, nohejbal, softbal, ringo a další.
V rámci sportovní výchovy žáci mohou využívat plaveckou učebnu se saunou, mohou zdokonalovat plavecké styly, vodní pólo, vodní aerobic.
V případě příznivých klimatických podmínek je možno využít atletický ovál a hřiště s umělou trávou. K dispozici jsou dva sektory na skok daleký, sektor na skok vysoký a vrh koulí.
Žáci se mohou zdokonalovat i v netradičních sportech, jako je softbal, bruslení, in-line brusle a nebo využívat cyklistické trasy.
Protože má naše škola výborné materiální zabezpečení, mohou žáci během jedné učební hodiny kombinovat gymnastiku se sportovními hrami nebo v rámci jedné hodiny procvičovat a zdokonalovat několik sportovních her.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Žáky motivujeme:

- k uvědomování si spojitosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou,
- ke sledování a zvyšování své fyzické kondice v rámci zdraví
- k celoživotnímu kladnému vztahu ke sportu a pohybu
- k osvojování získaných znalostí a dovedností pravidelným zařazováním ve svých pohybových aktivitách
- k vyhodnocování svých výkonů a výsledků, k samostatnému sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Nabízíme pohybové činnosti,

- při nichž si žák uvědomuje problémové situace a přichází na řešení různých situací
- při nichž si žák uvědomuje zodpovědnost za svá rozhodnutí a své výsledky vyhodnotí
- při nichž žák vhodně řeší sporné situace v kolektivní hře a promyšleně volí taktiku

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u žáka asertivní vyjadřování pocitů, myšlenek a názorů
- seznamujeme žáky s různými cvičebními technikami, gymnastickým názvoslovím, taktikou v individuálních a kolektivních sportech
- usměrňuje komunikaci žáků a klade důraz na slušnost, spolupráci při diskusi k řešení sporných herních situací
- vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování, k efektivní, bezkonfliktní komunikaci

Kompetence sociální a personální

- učitel uplatňuje zásady týmové spolupráce v kolektivních sportech
- vyžaduje dodržování a aplikování pravidel „ fair play“
- vyžaduje respektování spoluhráčů a soupeře při zápasech a soutěžích
- žák prezentuje a obhajuje svá rozhodnutí ve funkci rozhodčího, organizátora
- učitel vytváří prostor pro sebehodnocení žáků

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel
- u žáků podporujeme pochopení zdatnosti, přiměřené tělesné kondici i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace sportovních aktivit ve škole i na veřejnosti
- pomáháme vytvářet pozitivní vztah k životnímu stylu, pochopení rovnováhy člověka a přírody
- vyžadujeme toleranci starších žáků k mladším spolužákům, zejména v kolektivních sportech

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům využívání různých cvičebních technik a pomůcek
- dohlížíme na jejich bezpečnou manipulaci a dodržení stanovených pravidel
- vyžadujeme dodržování základních hygienických návyků, bezpečnostních opatření, pravidel ve sportu a v životě
- žákům vysvětlujeme při pohybových činnostech rizika nebezpečí
- učitel vytváří u žáků povědomí o vhodném oblečení a obuvi pro danou sportovní aktivitu
- učíme žáky trpělivosti, cílevědomosti a soustavnosti při upevňování a ochraně zdraví
- učíme žáky organizační činnosti při sportovních akcích

Kompetence digitální

- umožňujeme využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Vyučovací předmět: Sportovní výchova
Ročník: 1. – 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-udržuje osobní hygienu, dodržuje pitný režim -nosí vhodnou obuv pro různé činnosti -chová se tak, aby svým chováním neohrozil sám sebe ani spolužáky -předchází nebezpečí úrazu, hodnotí situaci -orientuje se ve cvičebních prostorech a pojmenuje vybavení, používá terminologii s nimi spojenou	**Hygiena**, bezpečnost při pohybových aktivitách v různém prostředí.	Př	OSV-osobnostní rozvoj (komunikace)
-rozumí povelům, signálům, pojmům, reaguje na ně -pojmenuje pohybové činnosti	**Příprava** organismu před pohybovou činností, pořadová cvičení.	ČJ	
-uvědomuje si prospěšnost pohybu pro zdraví -pohybovou aktivitu udržuje i mimo vyučování -provádí relaxační cvičení i s využitím pomůcek	**Průpravná cvičení**-rozvoj rychlosti, obratnosti, vytrvalosti, síly a koordinaci pohybu.		
-vnímá tempo, rytmus, melodii -napodobuje pohyb podle učitele -dbá na správné držení těla, dýchání -využívá k pohybu náčiní, relaxační pomůcky	**Rytmická cvičení**, relaxační, kompenzační cvičení, cvičení s náčiním.	HV	
-zná a ovládá terminologii -sám, nebo s pomocí učitele připraví a uklidí nářadí -cvičí podle slovních pokynů, popřípadě popisu s nákresem i ukázky	**Gymnastika**-průpravná cvičení. Akrobacie-kotoul vpřed, vzad, modifikace stoj na hlavě. Přeskok-odraz z gym. můstku, náskok, přeskok, roznožka a skrčka přes kozu s dopadem do stoje spojného.		

Vyučovací předmět: Sportovní výchova
Ročník: 1. – 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a uvědomuje si nutnost průpravných cvičení	Šplh-s přírazem na tyči, nácvik správného postavení chodidel při náskoku.		
-pojmenuje a vyjmenuje atletické sektory, rozliší atletické disciplíny, náčiní a nářadí, pomáhá při přípravě -používá startovní povely a gesta -zdokonaluje základní techniku běhu, skoku dalekého a hodu míčkem -respektuje výkony ostatních spolužáků, podle možností porovná výkony s předchozími výsledky	**Atletika**-průpravná cvičení. Běh-40-60m, nízký start, povelová technika. Skok daleký-z rozběhu, nácvik odrazu. Hod kriketovým míčkem-z místa, z rozběhu, nácvik techniky.	M VL	OSV-sociální rozvoj (mezilidské vztahy)
-myslí na bezpečnost při hře volbou vhodné obuvi a oděvu -zapojuje se do herních činností -osvojí si pravidla hry -zorganizuje pro spolužáky hru a uplatňuje pravidla v duchu fair play -sleduje sportovní přenosy v televizi -orientuje se v nabídce pohybových aktivit a sportovních akcí ve škole, v místě bydliště	**Sportovní hry**-průpravná cvičení, manipulace s míčem, chytání a házení míče. Vybíjená, přehazovaná Softbal-nadhoz, odpal, pravidla hry Fotbal-vedení míče, manipulace, přihrávka, zpracování, střelba, hra a pravidla hry. Florbal-vedení míčku, zpracování, střelba, hra a pravidla hry.		
-dodržuje hygienické návyky, pravidla bezpečnosti v plavecké učebně -uvědomuje si význam plavání v rámci zdraví -zvládá plavecké činnosti ve vodě, překonává strach z vody, ze skoku do hluboké vody -zvládá dle možností plavecký styl-kraul, znak	**Plavání**-hry ve vodě, dýchání ve vodě, lovení předmětů, skoky do vody, splývání, plavecký styl-kraul, znak, startovní skok.	Př	

5.10.6.2. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 2. stupni

Sportovní výchova, stejně jako tělesná výchova, tvoří důležitou součást školního a celoživotního vzdělávání. Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Zdraví je základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost.
Sportovní výchova směřuje k poznání vlastních pohybových schopností a dovedností, navazuje na tělesnou výchovu. Učivo sportovní výchovy směřuje k postupnému osvojování a zvyšování sportovních dovedností. Smyslem sportovní výchovy je lepší fyzická zdatnost, radost z pohybu a dosažených sportovních výsledků v kolektivních hrách.

Obsahové, časové a organizační vymezení sportovní výchovy

Do sportovní výchovy se mohou přihlásit žáci 6. - 9.ročníku a je časově dotována 1 hodinou týdně. Obsah sportovní výchovy tvoří gymnastika, atletika, míčové hry, cvičení průpravná, rytmická, koordinační, posilovací, kruhový trénink, variabilní provoz, aerobic, plavání.
Sportovní výchovu si mohou žáci 6. - 9. ročníku zvolit jako volitelný nebo nepovinný předmět
Materiální vybavení a zařízení pro sportovní výchovu je na velmi dobré úrovni. Hodiny sportovní výchovy se realizují v prostorách tělocvičny. Tělocvična je vybavena sportovním nářadím na gymnastiku, zvukovou aparaturou a je vhodná pro všechny sportovní hry, zejména pro florbal, kopanou, basketbal, odbíjenou, nohejbal, softbal, ringo, korfbal a další.
V rámci sportovní výchovy žáci mohou využívat plaveckou učebnu se saunou, mohou zdokonalovat plavecké styly, vodní pólo, vodní aerobic.
V případě příznivých klimatických podmínek je možno využít atletický ovál a hřiště s umělou trávou. K dispozici jsou dva sektory na skok daleký, sektor na skok vysoký a vrh koulí.
Žáci se mohou zdokonalovat i v netradičních sportech, jako je softbal, bruslení, in-line brusle a nebo využívat cyklistické trasy.
Protože má naše škola výborné materiální zabezpečení, mohou žáci během jedné učební hodiny kombinovat gymnastiku se sportovními hrami nebo v rámci jedné hodiny procvičovat a zdokonalovat několik sportovních her.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Žáky motivujeme:

- k uvědomování si spojitosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- ke sledování a zvyšování své fyzické kondice v rámci zdraví
- k aktivnímu zapojení do činností podporujících zdraví
- k samostatnosti při organizování sportovních soutěží a jejich řízení
- k osvojování získaných znalostí a dovedností pravidelným zařazováním ve svých pohybových aktivitách
- k vyhodnocování svých výkonů a výsledků, k samostatnému sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Nabízíme pohybové činnosti,

- při nichž si žák uvědomuje problémové situace a přichází na řešení různých situací

- při nichž si žák uvědomuje zodpovědnost za svá rozhodnutí a své výsledky vyhodnotí
- při nichž žák vhodně řeší sporné situace v kolektivní hře a promyšleně volí taktiku

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u žáka asertivní vyjadřování pocitů, myšlenek a názorů
- seznamujeme žáky s různými cvičebními technikami, gymnastickým názvoslovím, taktikou v individuálních a kolektivních sportech
- usměrňuje komunikaci žáků a klade důraz na slušnost, spolupráci při diskusi k řešení sporných herních situací

Kompetence sociální a personální

- učitel podněcuje žáky k vytváření pravidel, motivuje je k jejich dodržování
- vyžaduje dodržování a aplikování pravidel „ fair play“
- vyžaduje respektování spoluhráčů a soupeře při zápasech a soutěžích
- zdůrazňuje nutnost respektování jiných názorů v kolektivních sportech
- žák prezentuje a obhajuje svá rozhodnutí ve funkci rozhodčího, organizátora
- učitel vytváří prostor pro sebehodnocení žáků

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel
- u žáků podporujeme pochopení zdatnosti, přiměřené tělesné kondici i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace sportovních aktivit ve škole i na veřejnosti
- pomáháme vytvářet pozitivní vztah k životnímu stylu, pochopení rovnováhy člověka a přírody
- vyžadujeme toleranci starších žáků k mladším spolužákům, zejména v kolektivních sportech

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům využívání různých cvičebních technik a pomůcek
- dohlížíme na jejich bezpečnou manipulaci a dodržení stanovených pravidel
- vyžadujeme dodržování základních hygienických návyků, bezpečnostních opatření, pravidel ve sportu a v životě
- žákům vysvětlujeme při pohybových činnostech rizika nebezpečí
- učitel vytváří u žáků povědomí o vhodném oblečení a obuvi pro danou sportovní aktivitu
- učíme žáky trpělivosti, cílevědomosti a soustavnosti při upevňování a ochraně zdraví

Kompetence digitální

- umožňujeme využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Vyučovací předmět: Sportovní výchova
Ročník: 6.-9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - vytvoří z osvojených prvků sestavu - poskytuje dopomoc spolužákovi pod dohledem vyučujícího - zhodnotí kvalitu a úroveň své pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	**Gymnastika** - akrobacie - kotouly, kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihu, stoj na rukou, stoj na hlavě, přemet stranou, sestava - přeskok - skrčka, roznožka přes kozu, bednu, odrazový můstek, skoky s odrazem z trampolíny - kruhy - komíhání ve visu, vis vznesmo, předkmih, zákmih, sestava - šplh - tyč, lano	Vzdr	OSV - kreativita
- zná základní startovní povely a pracuje s pomůckami pro měření výkonů - využívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence a rozhodčích - porovná výsledky s předchozími výsledky a s ostatními spolužáky - zorganizuje soutěže a závody v atletických disciplínách a podílí se na jejich prezentaci	**Atletika** - průpravná běžecká cvičení, atletická abeceda, nízký start z bloků, povelová technika, rychlostní, vytrvalostní běh, skok daleký, skok vysoký, hod kriketovým míčkem, štafetový běh, běh v terénu	F M Inf	OSV - rozvoj schopností poznávání MediV - tvorba mediálního sdělení
- myslí na bezpečnost při hře volbou vhodné obuvi a oděvu - předchází zraněním důsledným procvičováním pohybového a svalového aparátu - zná a uplatňuje pravidla, soutěží v duchu fair play - zorganizuje a dokáže řídit sportovní utkání, turnaje svých vrstevníků - dosažené výsledky zpracuje, zaznamená do tabulek	**Sportovní hry** - průpravná cvičení s míči - kopaná - vedení míče, manipulace s míčem, přihrávky, zpracování, střelba, základní postavení hráčů, herní činnost jednotlivce, obranná a útočná kombinace - basketbal - manipulace s míčem, nácvik driblinku, přihrávky, nácvik dvojtaktu, střelba na koš, herní činnost jednotlivce, - volejbal - manipulace s míčem, vrchní, spodní odbití, nácvik spodního podání, základní rozestavení, aplikace pravidel - florbal - základní manipulace hole a míčku, vedení míčku,	Dě Vv Inf	OSV - mezilidské vztahy, komunikace VDO - občanská společnost a škola MV - lidské vztahy EV - vztah člověka prostředí

Vyučovací předmět: Sportovní výchova
Ročník: 6.-9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
	zpracování, přihrávka, střelba, herní činnost jednotlivce - nohejbal, softbal, ringo, korfbal-základní pravidla, herní činnosti jednotlivce		
- dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny - uvědomuje si hrozící nebezpečí při plavání v cizím prostředí a nepřeceňuje své síly	**Plavání** - základní plavecké způsoby kraul, prsa a znak, skoky, vodní pólo, plavání pod vodou, vodní aerobic	Př	EV – vztah člověka a prostředí
- volí vhodné oblečení pro pobyt v přírodě a dodržuje pravidla silničního provozu - dodržuje zásady chování a nevyhledává nebezpečí	**Netradiční pohybové aktivity** Jízda na in-line bruslích - jízda vpřed, jízda po jedné brusli, zastavení, používání brdy, přešlapování, slalom. Lední hokej - bruslení, přešlapování vpřed, vzad, základní manipulace s hokejkou a pukem, přihrávky, zpracování puku, střelba, bruslařské dovednosti, hra. Pobyt v přírodě – turistika Aerobic	Př -BESIP Ze	EV – vztah člověka a prostředí

5.10.6.3. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sportovní výchova-odbíjená

Volitelný vyučovací předmět Sportovní výchova-odbíjená vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na povinný předmět Tělesná výchova, který ve své podstatě rozšiřuje. Pomáhá žákům ještě více rozvíjet jejich pohybové schopnosti a dovednosti, zvyšovat jejich zdatnost a výkonnost a uspokojovat v optimální míře jejich pohybové potřeby a zájmy. Výuka je zaměřena na správné vykonávání vybraných pohybových činností, dodržování vhodného denního režimu, praktické naplňování zásad zdravého životního stylu, regeneraci sil, vhodnou kompenzaci různého zatížení, ochranu zdraví a života při různých sportovních činnostech. Velký důraz je kladen na rozvíjení schopnosti týmové spolupráce a komunikace při pohybu v různých sportovních hrách a soutěžích, rozvíjení disciplinovanosti a smyslu pro čestné a "sportovní" chování a jednání. Při volbě vhodných forem a metod výuky a při volbě konkrétních činností vyučujícím, hrají velkou roli žákův prožitek, pocit úspěchu a pozitivní sebehodnocení, ke kterým výuka vyučovacího předmětu Sportovní výchova-odbíjená cíleně směřuje.

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Sportovní výchova-odbíjená navazuje na konkretizované výstupy předmětu Tělesná výchova v jednotlivých tematických blocích konkretizovaného učiva, které rozšiřuje. Výběr rozšiřujícího učiva je ovlivněn prostorovými a materiálními podmínkami školy, možnostmi, potřebami a především zájmem žáků. Z tohoto důvodu byly zařazeny do konkretizovaného učiva převážně sportovní hra volejbal.

Obsahové, časové a organizační vymezení sportovní výchovy

Volitelný vyučovací předmět Sportovní výchova-odbíjená si mohou vybrat pouze děvčata 2. stupně ZŠ a je časově dotována 1 hodinou týdně. Obsah sportovní výchovy je tvořen nácvikem herních činností jednotlivce v odbíjené a rozvojem pohybových schopností.
Materiální vybavení a zařízení pro sportovní výchovu je na velmi dobré úrovni. Hodiny sportovní výchovy se realizují v prostorách tělocvičny. V rámci sportovní výchovy žáci mohou využívat plaveckou učebnu se saunou. V případě příznivých klimatických podmínek je možno využít hřiště s umělou trávou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Žáky motivujeme:

- k uvědomování si spojitosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- ke sledování a zvyšování své fyzické kondice v rámci podpory zdraví
- k aktivnímu zapojení do činností podporujících zdraví
- k samostatnosti při organizování sportovních soutěží a jejich řízení
- k osvojování získaných znalostí a dovedností pravidelným zařazováním ve svých pohybových aktivitách
- k vyhodnocování svých výkonů a výsledků, k samostatnému sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Nabízíme pohybové činnosti,

- při nichž si žák uvědomuje problémové situace a přichází na řešení různých situací
- při nichž si žák uvědomuje zodpovědnost za svá rozhodnutí a své výsledky vyhodnotí
- při nichž žák vhodně řeší sporné situace v kolektivní hře a promyšleně volí taktiku

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u žáka asertivní vyjadřování pocitů, myšlenek a názorů
- seznamujeme žáky s různými cvičebními technikami, gymnastickým názvoslovím, taktikou v individuálních a kolektivních sportech
- usměrňuje komunikaci žáků a klade důraz na slušnost, spolupráci při diskusi k řešení sporných herních situací

Kompetence sociální a personální

- učitel podněcuje žáky k vytváření pravidel, motivuje je k jejich dodržování
- vyžaduje dodržování a aplikování pravidel „ fair play“
- vyžaduje respektování spoluhráčů a soupeře při zápasech a soutěžích
- zdůrazňuje nutnost respektování jiných názorů v kolektivních sportech
- žák prezentuje a obhajuje svá rozhodnutí ve funkci rozhodčího, organizátora
- učitel vytváří prostor pro sebehodnocení žáků

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel
- u žáků podporujeme pochopení zdatnosti, přiměřené tělesné kondici i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace sportovních aktivit ve škole i na veřejnosti
- pomáháme vytvářet pozitivní vztah k životnímu stylu, pochopení rovnováhy člověka a přírody
- vyžadujeme toleranci starších žáků k mladším spolužákům, zejména v kolektivních sportech

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům využívání různých cvičebních technik a pomůcek
- dohlížíme na jejich bezpečnou manipulaci a dodržení stanovených pravidel
- vyžadujeme dodržování základních hygienických návyků, bezpečnostních opatření, pravidel ve sportu a v životě
- žákům vysvětlujeme při pohybových činnostech rizika nebezpečí
- učitel vytváří u žáků povědomí o vhodném oblečení a obuvi pro danou sportovní aktivitu
- učíme žáky trpělivosti, cílevědomosti a soustavnosti při upevňování a ochraně zdraví

Kompetence digitální

- umožňujeme využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Vyučovací předmět: Sportovní výchova - odbíjená
Ročník: 6.-9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- ovládá základní pohybové dovednosti a herní činnosti jednotlivce a dokáže je uplatnit ve hře - rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her - chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play - dokáže se zapojit do hry a aktivně se jí účastnit - umí zvolit taktiku nebo dodržovat dohodnutou taktiku - dokáže řídit sportovní utkání svých spolužáků s pomocí učitele - zvládá materiální přípravu před utkáním a po utkání - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování - předvede dovednosti: zpracování míče, přihrávku, útok, obranu a podání - předvede několik herních variant a taktik - uspořádá turnaj pro skupinu žáků, ve hře využívá dovedností, které si osvojil jako hráč, rozhodčí nebo hlavní organizátor turnaje -předvede dovednosti a herní činnosti jednotlivce - předvede odbíjecí dovednosti: podání spodem, vrchem, přihrávka, nahrávka, příjem podání, odbití obouruč vrchem a spodem, jednoruč, smeč, blok - ovládá základní herní systém 4+2 a herní kombinace z něho vyplývající - objasní princip hry a pravidla hry - na konkrétních příkladech objasní obranný systém postavení hráčů v poli	**Rozvoj pohybových schopností u žáků:** -síla, rychlost, vytrvalost, obratnost **Průpravné hry na rozvoj pohybových schopností (s využitím míče, švihadel, laviček)** **Technika a nácvik jednotlivých způsobů odbití** Odbití obouruč vrchem průpravná cvičení jednotlivců průpravná cvičení ve dvojicích průpravné hry ve dvojicích průpravná a herní cvičení ve trojicích Odbití jednoruč vrchem technika a nácvik Útok - smeč Obrana - blok technika bloku držení a poloha rukou Podání **Hra (4+2), výklad pravidel odbíjené a osvojování si pravidel v průběhu hry** **Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her** Úkoly vyplívající z herních funkcí a rolí ve hře Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností Základní pravidla Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách Příprava a organizace utkání		OSV- rozvoj hodnot a postojů – fair play hra, schopnost řešení problémů, spolupráce a soutěživost VDO- dodržování stanovených pravidel – fair play, přístup k druhým – tolerance, ochota pomáhat, odpovědné chování MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy,…. EV – chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí, zdravé prostředí pro pohybovou aktivitu, vliv sportovních aktivit na životní prostředí MV – zdroj informací o sportovních událostech

5.10.7. Praktika z přírodopisu

5.10.7.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Praktika z přírodopisu jsou volitelným předmětem. Vyučují se 1 hodinu týdně v 6. – 9. ročníku. Jsou určena dětem s hlubším zájmem o přírodopis a ekologii. Cílem předmětu je vést děti k uvědomělému dodržování zásad trvale udržitelného života, ovlivnit vztah dětí k přírodě, vést je k odpovědnosti za své jednání a chování vůči životnímu prostředí. Je kladen důraz na využití regionálních prvků se zaměřením na zkoumání ochrany přírody v rámci regionu. Praktika z přírodopisu využívají mezipředmětové vztahy a podporují činnosti směřující k rozvoji environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- práce žáků samostatně nebo ve skupinách
- vyhledávání a rozlišení nejpodstatnějších informací či údajů zadaných učitelem
- zpracování referátů, plakátů nebo prezentací na základě získaných informací

Kompetence k řešení problému
- využívání vlastních pozitivních i negativních zkušeností při řešení problému
- řešení teoretických i praktických úkolů žáky samostatně, ve dvojicích a skupinách
- samostatné pozorování jevů, jejich vyhodnocování a vyvozování praktických závěrů

Komunikativní kompetence
- používání terminologie
- rozvíjení komunikace prostřednictvím diskusí, dialogů, anket i tvorbou plakátů
- poskytnutí dostatečného prostoru žákům k vyjádření vlastního názoru

Kompetence sociální a personální
- situační a simulační hry a diskuze
- rozvíjení mezilidských vztahů při skupinové práci
- učení vidět daný problém z více úhlů

Kompetence občanské
- samostatnost při práci, spolupráce ve skupinách
- vedení žáků k zodpovědnosti za své zdraví a zdravé životní prostředí
- výchova k uvědomování si negativních dopadů některých objevů
- výchova k zodpovědnosti za životní prostředí

Kompetence pracovní
- práce se základními optickými pomůckami – mikroskopem, lupou, fotoaparátem, videokamerou, dalekohledem
- zacházení s živým i neživým biologickým materiálem
- seznamování se zásadami bezpečnosti práce a jejich dodržování
- rozvíjení manuálních dovedností při laboratorních a terénních pracích a praktických cvičeních

Kompetence digitální
- kritické vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjení dovedností žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- tvorba a úprava digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí je kladen důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vyučovací předmět: Praktika z přírodopisu
Ročník: 6. – 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Pozná naše jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků Vysvětlí význam hub v ekosystémech a jejich místo v potravních řetězcích	Praktické poznávání přírody-práce s lupou a mikroskopem, klíči a atlasy, sběr rostlin a tvorba herbáře Houby, kvasinky, plísně-sběr a určování Podzimní exkurze do lesa	Př	EV – ochrana biologických druhů (zákl. podmínky života)
Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů Objasní na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	Jarní vycházka do některého maloplošného chráněného území na Valašsku Cizokrajné rostliny(koření, ovoce, zelenina, pochutiny, drogy, problém ničení deštných pralesů) Biologie rostlin-chráněné rostliny, pokojové rostliny, léčivky, jedovaté rostliny, plevele	Př Ze Pč Ch Vzdr Tv	
Vysvětlí základní pravidla péče a zásady pěstování pokojových rostlin Uvede na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Péče o pokojové rostliny pěstované ve škole Terénní exkurze-bezobratlí živočichové v naší přírodě, ohrožení a chránění, škůdci, jejich význam pro přírodu a člověka, biologická rovnováha, stopy živočichů v přírodě	Př Tv Pč Vv Ze	
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy Vysvětlí zásady chovu živočichů, objasní základní pravidla péče o chované živočichy v učebně přírodopisu a uplatňuje je v praxi, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Biologie živočichů-bezobratlí a obratlovci, domácí mazlíčci, význam hmyzu v přírodě a pro člověka, hospodářsky významní živočichové, ochrana obratlovců Péče o živočichy chované ve škole, zásady bezpečného chování ve styku se živočichy		

Vyučovací předmět: Praktika z přírodopisu
Ročník: 6. – 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Aplikuje praktické poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody			
Výtvarně vyjádří své pocity a vnímání přírody Zvládá jednoduché rukodělné technologie při práci s přírodním materiálem K zachycení přírodních jevů a procesů užívá také fotografii, video a počítačovou grafiku	Výroba předmětů z přírodních materiálů Otisky kůry dřevin rostoucích v okolí školy nebo v lese Výstavka výrobků z přírodnin Zásady práce s fotoaparátem, videokamerou a PC Výstavka fotografií s ekologickou a přírodopisnou tematikou	Př Vv Inf	
Vnímá přírodu všemi smysly a formuluje získané poznatky Uplatňuje své znalosti a dovednosti v simulační hře, dodržuje zásady komunikace Pracuje s pravidly hry a spolupracuje ve skupině Formuluje otázky na téma ochrany přírody a o problémech ochrany přírody diskutuje Rozliší věrohodnost informací získaných na internetu, získané a ověřené informace vhodně zpracuje a prezentuje Formuluje principy založení a realizace jednoduchého pokusu Zpracuje na PC ve skupině poznatky získané po provedení biologického pokusu a ověřené informace prezentuje	Jednoduché ekohry a soutěže Simulační hra BEO Beseda nebo program na zvolené téma podle výběru žáků, řízená diskuse Zpracování zadaného tématu na počítači a jeho prezentace-zásady tvorby referátu, práce s literaturou a internetem, citace Jednoduché pokusy s rostlinami a živočichy-principy založení pokusu, postupu, zpracování a vyhodnocení, prezentace získaných poznatků a záznam videokamerou, fotodokumentace	Př Inf F Rv Ov	OSV – spolupráce na projektech (kooperace a kompetice) OSV – cvičení smyslového vnímání - laboratorní práce, vycházky, exkurze, projekty (rozvoj schopností poznávání) MediV – sledování zpráv o probl. život. prostředí (kritické čtení a vnímání mediál. sdělení) MediV – prezentace projektů (tvorba mediál. sdělení) MediV – realizace projektů (práce v realizačním týmu)

Vyučovací předmět: Praktika z přírodopisu
Ročník: 6. – 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Rozlišuje a charakterizuje změny v přírodě během roku na základě fenologického pozorování	Fenologická pozorování a jejich vyhodnocení na počítači – grafy, tabulky, fotografie	Inf	
Vysvětlí souvislosti v biosféře, vztahy člověka a prostředí a důsledky činnosti člověka na prostředí Rozlišuje základní podmínky života a možnosti jejich ohrožení Vysvětlí souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztahu k prostředí Diskutuje o problémech životního prostředí, vyjadřuje, racionálně obhajuje a zdůvodňuje své názory a stanoviska Objasní význam a nezbytnost udržitelného rozvoje společnosti jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti	Země jako samostatný ekosystém Litosféra-vznik litosféry, pohyb kontinentů, horniny a nerosty na Valašsku, fosilní dědictví Hydrosféra-voda na Zemi, koloběh vody v přírodě, ropné katastrofy, mořské ekosystémy a jejich ochrana, sladká voda-ledovce, ekologie mokřadů, jezer, řek, rozbor vody v Brumově a okolí, čistička odpadních vod Atmosféra-smog, skleníkový jev a globální oteplování, ozónová díra, kyselý déšť, lokální znečišťovatelé ovzduší Pedosféra-půdní rozbor, půdní profil, typy a druhy půd na Valašsku, recyklování a ukládání odpadů, devastace půdy Biosféra-původní lesní porosty, vývoj krajiny, chráněná území na Valašsku, krajinotvorné prvky Desatero domácí ekologie-realizace ochrany životního prostředí v praxi, v domácnostech Trvale udržitelný rozvoj společnosti	Př Ze Ch Pč F Dě	EV – ochrana biologických druhů (zákl. podmínky života) EV – projekt **GLOBE** – sledování stavu život. prostředí (vztah člověka k prostředí) EV – průmysl a životní prostředí (lidské aktivity)

Vyučovací předmět: Praktika z přírodopisu
Ročník: 6. – 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Rozpozná základní nerosty a horniny Valašska a okolí Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při sběru minerálů, hornin a zkamenělin Rozpozná významné krajinotvorné prvky na Valašsku, chápe jejich význam a ochranu	Terénní geologická exkurze, pravidla bezpečnosti práce a chování při sběru minerálů, hornin a zkamenělin		

5.10.8. Praktika z chemie

5.10.8.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět Praktika z chemie se vyučuje jako volitelný předmět v 8. a 9. ročníku po jedné hodině týdně.
Navazuje na získané vědomosti z jiných přírodovědných předmětů a vede k rozvíjení vědomostí získaných v předmětu chemie, rozvíjí dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat a experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty pak ústně i písemně interpretovat. Učí chápat a rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislostí a vztahy mezi nimi, předpovídat je, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka v Praktikách z chemie ještě specificky směřuje k:

- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické děje, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- získání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi
- uvědomování si chemických dějů pro chemickou výrobu a výrobu nejrůznějších výrobků a přípravků pro praktický život
- získání a upevňování dovedností poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami

Formy a metody práce využívané ve výuce Praktik z chemie nám nabízí chemická pracovna a laboratoř:

- sestavování jednoduchých aparatur s využitím mikrosouprav
- sestavování složitějších aparatur v laboratoři
- využití aparatur k provádění různých chemických reakcí
- práci ve dvojicích a ve skupinách po čtyřech žácích
- videokazety s náročnějšími pokusy s nebezpečnými látkami

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které jsou uplatňovány učiteli v tomto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
Učitel:
- učí žáky metodám poznávání chemických dějů, vlastností a jevů
- vede žáky ke správnému zpracování informací z hlediska důležitosti i objektivity
- učí žáky využívat získané informace k dalšímu učení

Kompetence k řešení problémů
Učitel:
- učí žáky chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti chemických dějů
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů v běžné praxi a k vysvětlování jejich chemické podstaty
- rozvíjí u žáků schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- učí žáky odhadnout své možnosti a síly při řešení různě obtížných úkolů
- předkládá žákům možnost zvolit různé způsoby řešení úkolů

Kompetence komunikativní
Učitel:
- vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci
- učí žáky stručně a systematicky sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- předkládá žákům úkoly, při kterých navzájem komunikují a využívají odborné termíny

Kompetence sociální a personální
Učitel:
- vede žáky ke společnému hledání nejvhodnějšího řešení daného problému
- zadává úkoly, při kterých žáci navzájem spolupracují
- vytváří situace, při kterých žáci se učí respektovat názory druhých

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při práci s chemickými látkami, k řádu chemické pracovny a laboratoře
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích
- vede žáky k poznávání možností rozvoje i zneužití chemie
- předkládá žákům základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání chemikálií, chemických pomůcek a vybavení laboratoře
- učí žáky optimálně plánovat a provádět pozorování a experimenty
- vede žáky ke správnému zpracování a vyhodnocení získaných dat
- učí žáky, jak získané poznatky využívat v praxi
- seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s chemickými látkami

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí;
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi;
- učí žáky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním;
- seznamuje žáky s principy bezpečného chování na internetu a vede je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů.

Vyučovací předmět: Praktika z chemie
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- uvede zásady bezpečnosti v chemické pracovně a laboratoři - uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi - vysvětlí příklad R-vět a S-vět a uvede jejich příklady u výrobků, které se běžně prodávají	Zásady bezpečné práce s plynovými kahany Účinky kyselin, hydroxidů a popálení První pomoc při poleptání, popálení a pořezání	Př VKZ	
- popíše vlastnosti skla, jeho využití v praktickém životě - dodržuje zásady bezpečnosti při práci se sklem	Práce se skleněnými tyčovými trubicemi, řezání, pilování, zatavování, ohýbání, vyfukování	Př VKZ	
- rozliší chemický děj od fyzikálního	Pokusy: chemické děje (reakce), fyzikální děje Měření objemu, hustoty, hmotnosti	F	
- provede důkazy dalších vlastností složek vzduchu -objasní význam kyslíku pro život na Zemi - uvědomí si nebezpečí vzrůstajícího objemu oxidu uhličitého v atmosféře	Pokusy na přípravu kyslíku a oxidu uhličitého Pokusy na vlastnosti kyslíku a oxidu uhličitého. Dusík (video)	Př	
- odděluje složky směsí dalšími způsoby - uvede návrhy praktického využití oddělování složek ze směsí	Pokusy na oddělování složek: chromatografie, krystalizace, sublimace, absorpce aktivním uhlím	F	

Vyučovací předmět: Praktika z chemie
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- uvede základní vlastnosti různých druhů vod - vysvětlí význam vody pro člověka a pro život na Zemi	Pokusy s vodou: dešťovou, pitnou, minerální, destilovanou, říční Výroba pitné vody, čištění odpadních vod (video)		
- prozkoumá hlouběji vlastnosti vodíku - usoudí na základě vlastností vodíku využití i zneužití vodíků	Pokusy na přípravu a vlastnosti vodíku	F	
- objasní získávání, vlastnosti a využití chemických prvků	Pokusy na ověření vlastností dostupných chemických prvků Uhlík, křemík, fosfor, síra, sodík - vodík (video)	Př	
- připraví sloučeniny důležité pro praktický život - dodržuje zásady bezpečnosti při práci - uvede příklady nebezpečí těchto sloučenin pro životní prostředí	Pokusy – příprava a vlastnosti oxidu siřičitého, hydroxidu vápenatého, kyseliny siřičité, uhličité, sulfidů a kyslíkatých solí	Př VKZ	
- rozliší zásadité, kyselé a neutrální roztoky - posoudí vliv těchto roztoků na životní prostředí	Pokusy na důkazy kyselosti, zásaditosti a neutrálnosti na různých roztocích	Pč	

Vyučovací předmět: Praktika z chemie
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- uvede zásady bezpečnosti při provádění pokusů - využívá znalosti první pomoci při Poranění	Vlastnosti chemických látek: R – věty a S – věty chemikálií používaných v praktických cvičeních	Př	
- určí přítomnost kationů kovů a anionů solí v neznámých roztocích - využívá získané znalosti k určení složení látek používaných v běžném Životě	Analytická chemie: - pokusy na důkaz přítomnosti kationů a anionů různými činidly a plamennou zkouškou		
- vysvětlí podstatu redoxních reakcí - uvede využití redoxních reakcí v různých průmyslových odvětvích i jejich nežádoucí účinky v praktickém životě	Pokusy: - reakce kovů s kyselinami - zhotovení elektrického obvodu na elektrolýzu s přírodními materiály - vytvoření galvanického článku - pokusy na korozi	F	
- aplikuje poznatky o zjištění přítomnosti základních prvků vodíku a uhlíku v přírodních látkách - připraví základní uhlovodíky, popíše jejich vlastnosti a vyvodí jejich využití - uvede příklady nebezpečí při neopatrném zacházení s uhlovodíky	Pokusy s vysvětlením: - důkazy uhlíku a vodíku v parafínu, vzorce, - příprava methanu, ethanu, ethenu, ethanu - sublimace naftalenu	Př	
- rozliší od sebe přírodní látky - uvede zdroje přírodních látek a vyvodí způsoby jejich získávání pro potřeby člověka	Pokusy na důkazy bílkovin, tuků a cukrů v různých vzorcích		

Vyučovací předmět: Praktika z chemie
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- uvede vlastnosti různých druhů plastů - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - doloží na příkladech význam výroby plastů a syntetických vláken	Pokusy, video: - výroba plastů - vlastnosti polyethylenu, polyvinylchloridu, polystyrenu, silonu - sbírka výrobků z uvedených plastů		
- zhodnotí na příkladech význam chemického průmyslu - uvede příklady i z okolí bydliště, kde a jak dochází ke znečišťování životního prostředí -uvede příklady, jak předcházet znečišťování životního prostředí	Životní prostředí a chemie	Př EVVO	

5.10.9. Výpočetní technika

5.10.9.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Výpočetní technika je určen pro žáky 7. - 9. ročníku, vyučuje se v rozsahu 1 hodiny týdně.

Výuka probíhá v učebnách výpočetní techniky. Výuka navazuje na učivo předmětu Informatika v 6. ročníku. Žáci jsou rozděleni do skupin podle získaných vědomostí v předcházejících ročnících, plní výstupy pro 7. nebo 8.-9. ročník. Žáci si prohlubují získané vědomosti a dovednosti při práci s informačními a komunikačními technologiemi, zejména při využití výpočetní techniky a internetu. Učí se využívat možností, které jim nabízejí textové a tabulkové editory, programy na tvorbu prezentací, rozšiřují si základní vědomosti a dovednosti, které získali v rámci předmětu Informatika. Internet se pro žáky stává důležitým komunikačním prostředkem při využití příslušných programů a nástrojů.

Výchovnými a vzdělávacími strategiemi utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence žáka:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, se kterými se denně žáci setkávají
- učí žáky porovnávat informace z různých informačních toků
- vede žáky k pochopení funkce výpočetní techniky
- učí žáky používat počítače a jejich periferie od samého prvopočátku smysluplně, osvojovat si standardní postupy při zpracování informací a zavrhuje dosud přetrvávající způsob práce s počítači „pokus – omyl“
- vede žáky k sebehodnocení, aby si každý žák uvědomoval, které učivo ovládá a naopak, aby poznal, které postupy a činnosti si potřebuje ještě doplnit

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky nebát se problémů, se kterými se při práci s výpočetní technikou setkávají
- vytváří praktické problémové úlohy a situace, učí žáky prakticky problémy řešit
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky využívat vhodné technologie pro komunikaci na dálku – některé práce odevzdávají prostřednictví elektronické pošty, komunikují mezi sebou pomocí ICQ nebo Skype, využívají Chatu
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- v komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií se prioritně zaměřuje na správné užívání českého (cizího) jazyka s ohledem na gramatiku a syntaxi
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (místní tisk, web, prezentace)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, při některých vhodně zvolených úkolech je učí pracovat v týmu, rozdělit si a naplánovat práci, hlídat si časový harmonogram, apod.
- umožňuje žákům obhájit si svůj názor
- vede žáky k prezentování svých prací pomocí datového projektoru, učí je obhájit svou předvedenou práci a diskutovat s ostatními

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s obecnými morálními zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla)
- vede žáky ke kritickému zamyšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu, ale i jinými cestami
- netoleruje u žáků záliby v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům
- učí žáky plnit si své povinnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software jako prostředku k zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a racionálnější organizace jejich práce
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť
- učí žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vede je k šetrné práci s výpočetní technikou

Kompetence digitální

Učitel:

- připravuje žáky na nevyhnutelné a rostoucí propojení osobního i pracovního života s digitálními technologiemi
- vede žáky k využívání digitálních zařízení v širokém spektru vzdělávacích oblastí, školního života i společenského uplatnění a k prezentaci školy
- podněcuje žáky k získávání dat, informací a digitálního obsahu a jeho kritického posuzování a uplatňování ve výuce, při volnočasových aktivitách i v soukromém životě
- vede žáky k vlastní tvorbě digitálního obsahu, jeho úpravám a uplatnění ve výuce i osobním životě, klademe přitom důraz na využití digitálních technologií k usnadnění a zkvalitnění práce
- vede žáky k tvorbě digitálního obsahu směřujícího k prezentaci školních událostí
- směřuje žáky k chápání rostoucího významu využívání digitálních technologií pro společnost, vzdělávání, osobní i profesní život, ale i rizik a nebezpečí s nimi spojenými učí žáky práci s využitím digitálních technologií při které respektuje zásady bezpečnosti zařízení, dat, tělesné a duševní zdraví i obecné etické zásady

Vyučovací předmět: Výpočetní technika
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- suverénně pracuje s myší, orientuje se na klávesnici - v práci využívá výhod operačního systému Windows, upravuje si prostředí, okna pro svou práci - samostatně si uspořádává data na svém vymezeném diskovém prostoru na pracovní stanici, popřípadě na Serveru	**Ovládání OS Windows** Orientace na klávesnici, důležité klávesy – Enter, Esc, Delete, Backspace, kurzorové šipky, Shift … Práce s myší – klik, uchopení a tažení, dvojklik, klik pravým tlačítkem … Nastavení prostředí (plocha, rozlišení, šetřič obrazovky, ..) Práce s okny – zavřít, minimalizovat na lištu, maximalizovat na celou obrazovku, zmenšit do původní velikosti, změna velikosti nemaximalizovaného okna, posun okna za titulkový pruh, rolování obsahem okna (posuvníky), přepínání mezi okny Práce se složkami a soubory (průzkumník Windows)		
- při práci využívá klávesových zkratek ke zrychlení své práce	**Klávesové zkratky OS Windows , Word, Excel, …**		
- při práci se soubory a složkami na svém PC využívá souborových manažerů - orientuje se mezi množstvím souborových manažerů, vybírá pro své potřeby ten nejvhodnější a nainstaluje ho stažením z Internetu	**Souborové manažery (Unreal Commander, Total Commander, Freecommander,..**		

Vyučovací předmět: Výpočetní technika
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- orientuje se na na webových stránkách s užitečným SW na internetu a dovede ho stáhnout a nainstalovat do svého PC	**Užitečný software na Internetu (www.slunecnice.cz, www.sosej.cz, www.stahuj.cz, .. a další)**		
- pracuje s obrázkem v grafickém editoru - ovládá základní funkce k úpravě digitálních fotografií - využívá základní obrázkové efekty	**Správa digitálních fotografií v programu Zoner media explorer 6** Pojmy: rastrová a vektorová grafika Význam grafických programů Seznámení s programem Zoner Media Explorer Okno Náhled Uložení obrázku, jeho znovu otevření pro úpravy, uložení změn, uložení jako (na jiné místo pod jiným jménem) Snímání obrazovky (Print Screen) Výběr a ořez obrázku Změna rozměrů obrázku Rotace – otáčení Redukce jevu červených očí Klonovací razítko pro retuše obrázků Obrázkové efekty: odstín šedi, stará fotografie, kresba tužkou, negativ Úprava úrovní barevných složek – jas, kontrast, gama korekce Zaostření a rozmazání Redukce šumu Vkládání textu do obrázku Tisk obrázku Vypalovaní obrázků na CD	**Vv**	

Vyučovací předmět: Výpočetní technika
Ročník: 8.-9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák ovládá pokročilejší techniky a dovednosti při práci s textovými editory (používá styly, tvoří vlastní styly, při psaní textu využívá tabelátorů, umí text zapsat do odrážek, očísluje stránky, prezentuje napsané dokumenty na internetu, …)	**Textové editory - Word** Styly, vytváření vlastních stylů Nastavení tabelátorů Číslování stránek Vkládání poznámek Kreslení ve Wordu Odrážky a číslování Ohraničení a stínování Oddíly Možnosti automatických oprav Ukládání dokumentů jako webové stránky		
- žák ovládá pokročilejší techniky, dovednosti a vědomosti při práci s tabulkovými editory (nastaví různé formáty pro buňky, používá složitější vzorce k výpočtům, propojuje data na různých listech, seřazuje data v tabulkách podle různých kriterií)	**Tabulkové procesory – Excel** Formáty buněk Složitější vzorce Odkaz na jiný list Řazení dat		

Vyučovací předmět: Výpočetní technika
Ročník: 8.-9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- žák ovládá pokročilejší techniky, dovednosti a vědomosti při práci s prezentacemi (vkládá do prezentací automatické tvary a kliparty, manipuluje s grafickými objekty a mění jejich parametry, pro některé objekty nastavuje akce, vkládá zvuk a video do prezentací, nastavuje možnosti jeho spuštění, při tvorbě prezentace nastavuje rozšířené efekty, využívá možnosti kreslení do spuštěné prezentace,…) - vytváří tématické prezentace pro využití v jednotlivých vyučovacích předmětech (referáty, soutěže)	**Vytváření a publikování prezentací** Automatické tvary, kliparty Změna parametrů objektů Operace s grafickým objektem Vložení videosekvence a zvuku do prezentace Nastavení akcí Rozšířené efekty Možnost kreslení do prezentace	F, Ze	
- dovede se orientovat mezi různými druhy internetových prohlížečů, zná jejich výhody a nevýhody, bezpečnostní rizika, umí je nainstalovat a nakonfigurovat	**Internetové prohlížeče** Internet explorer, Firefox, Google Chrome, Opera, Safari, Flock, My internet browser, a další		
- nahrává vlastní fotografie na internet (např. pomocí www.rajce.cz)	**Náhrávání vlastních fotografií na WEB**		

Vyučovací předmět: Výpočetní technika
Ročník: 8.-9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- nastaví svůj vlastní počítač tak, aby dosahoval co největšího výkonu - pomocí vhodného software dokáže rozpoznat z jakých součástek je složen počítač	**Optimalizace PC** Defragmentace pevného disku Vyčistění registrů Diagnostika Hardware počítače		
- chrání svůj počítač před útoky z vnější sítě pomocí firewallů - používá a umí nastavit různé druhy freewarových antivirů (Avast, Avg)	**Zabezpečení počítače** Firewaly Antivirové a antispamové programy		
- spouští pomocí utility DOSBOX staré programy a hry na moderních OS Windows	**Spouštění programů a her pro DOS v operačních systémech Windows**		

5.10.10. Seminář z výtvarné výchovy

5.10.10.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výtvarný seminář na 2. stupni navazuje na výuku výtvarné výchovy na II. stupni základní školy. Prostřednictvím různých výtvarných činností, které jsou vzájemně činnostně a tématicky provázány s výukou ve výtvarné výchově, osvojováním si speciálních výtvarných technik, poznáváním dějin umění a kontaktem se současným výtvarným uměním, se žák realizuje a je rozvíjen jeho duševní potenciál, výtvarné schopnosti, dovednosti a talent.

Cílem je vybavit žáky dovednostmi, postoji, poznatky a prožitky, které umožní další osobnostní rozvoj a zájem o výtvarné aktivity. Prostředkem k dosažení tohoto cíle jsou taky výtvarné činnosti a výtvarné techniky, na které není prostor při běžné výuce výtvarné výchovy.

Výtvarný seminář je vyučována jako samostatný předmět s dvouhodinovou týdenní dotací pro skupinu bez ohledu na ročník. Výuka probíhá v odborné učebně vybavené potřebnou audiovizuální technikou, ve výtvarném ateliéru, fotokomoře a keramické dílně. Součástí výtvarného pavilonu je i galerie, kde mohou žáci prezentovat své aktivity.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které jsou uplatňovány učitelem v tomto předmětu a směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- předkládá žákům náměty v širších souvislostech a vede žáky k užívání obecných termínů, znaků a symbolů
- ve výuce vytváří situace, v nichž má žák dobrý pocit z výukových aktivit, začleňuje pestré, tvořivé a aktivizující metody a formy učení, žákům nabízí smysluplné a zajímavé úkoly a motivující činnosti, podporuje činnosti použitelné v praktickém každodenním životě
- dává žákům prostor pro hodnocení, sebekritiku a diskusi
- umožňuje žákům realizovat jejich vlastní nápady, podněcuje kreativitu žáka také prostřednictvím vlastních prezentací, výstav a dalších aktivit
- volí a využívá vhodné způsoby a metody vedoucí žáky k hlubšímu a uvědomělejšímu přístupu k výtvarným činnostem a k intenzivnějšímu prožívání vizuálních vjemů
- motivuje žáky k vyhledávání, porozumění a třídění informací z dějin výtvarného umění s důrazem na nová média a multimediální kulturu
- dává žákům prostor pro osvojení si speciálních výtvarných technik
- umožňuje žákům individuální projev a vytváří prostor pro samostatnou volbu způsobu řešení zadaného úkolu nebo situace, vytváří prostor pro samostudium
- předkládá praktické činnosti k osvojování základních výtvarných pojmů a terminologie
- vytváří podmínky pro rozvoj talentu a individuálních schopností

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- umožňuje žákům samostatně řešit problémy a rozvíjet schopnosti správně se rozhodovat

- učí žáka odhadnout své možnosti a síly při řešení úkolů různé obtížnosti, optimálně si rozvrhnout činnosti v daném čase
- zadává k řešení teoretické i praktické úkoly jednotlivcům, dvojicím i skupinám žáků
- předkládá žákovi možnost zvolit různé způsoby řešení problému
- vytváří podmínky pro samostatné hledání různých způsobů řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- klade důraz na výstižný a kultivovaný verbální i výtvarný projev
- vychovává k toleranci názoru u spolužáků, k uvědomělému verbálnímu posuzování výkonů vlastních i výkonů spolužáků, k obhajobě vlastního názoru a k respektování základních pravidel diskuse nad daným tématem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- nastoluje atmosféru pohody při realizaci výtvarných činností
- vyžaduje ohleduplnou a tolerantní diskusi při setkávání s multikulturními a historicky odlišnými výtvarnými projevy různých žánrů
- umožňuje žákovi projevit jeho výtvarné nadání, a zažít tak pocit úspěchu a ocenění ze strany spolužáků a veřejnosti
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují

Kompetence občanské

Učitel:

- umožňuje žákům aktivně se zapojit do kulturního dění školy i města a vyžaduje slušné a kultivované chování na výstavách a kulturních akcích
- podporuje žáky k respektování, ochraně a ocenění tradic lidových i národních a kulturního i historického dědictví
- vštěpuje žákům pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje rozvoj talentu a individuálního projevu
- zařazuje činnosti ke zvládnutí základních výtvarných technik a nástrojů
- motivuje žáky k aktivnímu přístupu k ovlivňování a formování estetického a kultivovaného prostředí jak ve škole, tak i mimo školu
- motivuje žáky k vlastní výtvarné tvorbě a k vyjádření vlastních názorů a postojů formou výtvarných aktivit

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vyučovací předmět: Seminář z výtvarné výchovy
Ročník: 6. – 9. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Žák variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. - Žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. - Žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě žák užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace. - Žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících a běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. - Žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	**Portrét –** reflexe a vědomé vnímání vizuálních podnětů při vlastní tvorbě, uspořádání prvků v ploše - proporce lidské hlavy - mimika **Figura –** prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, proporce, vztahy uspořádání prvků v ploše - proporce lidské postavy - mimika obličeje - expresivní výraz a význam barvy u portrétu a figury - figurativní malba i kresba **Keramika (volné téma) –** vizuálně obrazné vyjádření v tvaru, objemu, vztahy a uspořádání prvků v prostoru a objemu, reflexe a vztahy zrakového vnímání - návrh na keramický výrobek - keramický střep - slinutí - technologie výroby keramiky - technologie glazování - trojrozměrné kompozice	Dě, Jč	MultiV: -kulturní diference, multikulturalita EV: -vztah člověka k prostředí, MediV: -stavba mediálních sdělení, fungování a vliv médií na společnost, práce v realizačním týmu OSV: osobnostní, sociální a morální rozvoj -mezilidské vztahy, kreativita, rozvoj schopností poznávání OSV- Hodnoty, postoje, praktická etika, kreativita

Vyučovací předmět: Seminář z výtvarné výchovy
Ročník: 6. – 9. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- Žák interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti a vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. - Žák porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. - Žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích a nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	**Ilustrace –** vizuálně obrazná vyjádření, ilustrace textů, rozlišení, uplatnění a výběr prvků vizuálně obrazného vyjádření, interpretace vyjádření - dekorativní a užité techniky - kompozice - malířské postupy - využití fantaskních prvků v obraze **Dekorativní řešení plochy –** uplatňování subjektivity pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a představ, výběr uplatnění a interpretace - technika kresby - kompozice - světlo a stín - barvy - výraz, emocionalita **Písmo a obraz –** prostředky vyjadřující časový průběh, statické i dynamické vyjádření, nová média, komunikační grafika, racionálně konstruktivní a vědomé uplatňování záměrů, interpretace a mediální prezentace - druhy písma - tvary písma - terminologie - značka, piktogram - plakát, pozvánka - digitalizace a komunikační grafika		

Vyučovací předmět: Seminář z výtvarné výchovy
Ročník: 6. – 9. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
	- práce s digitalizovanými daty - moderní technologie - přenosy dat, - 3D grafika, - fotografie - video **Plakát –** ověřování komunikačních účinků, komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, osobní postoj v komunikaci, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby, interpretace vizuálně obrazných vyjádření - obrazový prvek a jeho barva - barva v plakátu - písmo a jeho výtvarný účinek - digitální technologie a písmo - písmo a jeho kombinace s videem a 3D grafikou - tiskoviny, televize, elektronická média - reklama - písmo jako součást vizuálně obrazného vyjádření - využití moderních digitálních technologií a práce s nimi **Interpretace uměleckého díla –** ověřování komunikačních účinků, uplatňování subjektivity, záměry tvorby a		

Vyučovací předmět: Seminář z výtvarné výchovy
Ročník: 6. – 9. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
	proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření, historické, sociální a kulturní souvislosti - barva - psychologické působení barev		

5.10.11. Aerobik

5.10.11.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Aerobik jako volitelný vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, je dotován 1 hodinou týdně a nabízíme ho žákům v 6. – 9. ročníku.

Aerobik je komplexní trénink intenzivních tělesných cvičení zatěžujících oběhovou, srdeční a dýchací soustavu, jehož prostřednictvím dochází ke zlepšení výkonnosti, pohyblivosti, obratnosti a koordinace,zvýšení svalové síly a vytrvalosti.

Cílem je odreagování od běžných povinností, zábava a v neposlední řadě také přispívá k formování postavy, jejímu zeštíhlení a zpevnění a získávání pozitivních zážitků ve skupině.

Velký vliv na cvičence má hudba, netvoří totiž jen zvukovou kulisu, nýbrž je určujícím elementem. Vhodný výběr hudby přispívá k navození příjemné atmosféry. Je speciálně upravována a rozdělena do hudebních oblouků, které se skládají ze 4 frází po 8 dobách.
Tempo hudby určuje BPM (počet úderů za minutu), tedy čím vyspělejší skupina, tím vyšší tempo hudby.
Při komunikaci mezi vyučujícím a cvičenci se využívá názvosloví v angličtině a pak tzv. neverbální cuing, gestikulace částí těla, nejčastěji paže.
Každá hodina je rozdělena do několika částí, část zahřívací a závěrečný strečink by měly být zařazeny pokaždé, hlavní část může být variabilní.
Vzhledem k vybavenosti naší školy používáme k výuce aerobicu různé pomůcky a náčiní, a také máme k dispozici plavecký bazén.

Vhodné výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí.

Kompetence k učení
Učitel vhodně motivuje žáka
- k rozvoji pohybových schopností
- k osvojení pojmů a jejich používání

Žák
-si naplánuje způsob zdokonalování se
-kriticky zhodnotí své výsledky

Kompetence komunikativní
-učitel dává pokyny a žák na ně reaguje
-učitel pojmenovává názvoslovím
-učitel umožňuje žákům prostor k diskuzi

Kompetence sociální a personální
-učitel dbá na to, aby žák aktivně spolupracoval ve skupině
-žák respektuje názory druhých, ovládá své jednání

Kompetence pracovní
-učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti
-přispívá k utváření základních hygienických návyků u žáků
-přispívá k tomu, aby žáci dbali na ochranu svého zdraví i druhých

Kompetence digitální
-umožňujeme využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
-vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
-vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Vyučovací předmět: Aerobik
Ročník: 6. – 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-dodržuje osobní hygienu, pitný režim -nosí vhodnou obuv, oděv, dbá na estetický vzhled -osvojí si pravidla bezpečnosti, reaguje přiměřeně na poranění či úraz -orientuje se v cvičebních prostorech, pojmenuje vybavení, náčiní, pomůcky -používá terminologii s nimi spojenou	Hygiena, bezpečnost	Př	
-rozumí pokynům verbálním i neverbálním, reaguje na ně -pojmenuje jednotlivé prvky názvosloví anglicky -napodobuje učitele, správně provádí dané prvky -uvědomuje si držení těla, dýchání	Verbální komunikace,neverbální cuing, názvosloví, pojmy	Tv,Aj	
-vnímá rytmus, tempo, melodii hudby a prožívá ji -rozliší změny rytmu -využívá k pohybu náčiní, relaxační pomůcky -improvizuje na hudbu, sám si připraví 1 blok sestavy -uvědomuje si prospěšnost pohybu pro zdraví,předchází vzniku civilizačních chorob, formuje postavu -respektuje cvičební jednotku jako celek	Rytmika	Hv	

5.10.12. Dramatická výchova

5.10.12.1. Charakteristika předmětu a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Dramatická výchova je dotována jednou hodinou týdně formou volitelného předmětu. Žáci se jí mohou věnovat od 6. do 9. ročníku.
Cílem je rozvoj mluveného a pohybového projevu, seznámení se s hygienou hlasu a jeho užití pro dramatickou prezentaci. Žáci zdokonalí svoji verbální i neverbální komunikaci a naučí se rozlišovat myšlenky a postoje člověka na základě neverbální komunikace. Tyto znalosti potom aplikují do dramatické situace. Velký důraz je kladen také na tvůrčí schopnosti a na spolupráci mezi účastníky dramatické tvorby, hodnocení, sebehodnocení a přijetí objektivní kritiky. Žáci také vyzkouší asertivní vyjádření ke kritice a vyjádření svého pohledu na věc.
Neméně důležitou součástí je také divadelní teorie, historie i současnost dramatické tvorby a významné osobnosti českého a světového dramatu.

V předmětu Dramatická výchova využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací v procesu dramatické a inscenační tvorby
- pochopení slov ve vztazích
- vybírání a využívání vhodných způsobů pro efektivní učení (textů, básní apod.)
- poznávání smyslu a cíle učení, motivace k učení
- posouzení vlastního pokroku a určení překážek nebo problémů bránících učení

Kompetence k řešení problémů

- v procesu dramatické tvorby: zkoumání daného tématu z různých úhlů pohledu
  uvědomování si důsledků lidského jednání v nejrůznějších situacích
  uvědomování si důsledků různých řešení konfliktů
  uvědomování si vztahu fiktivních situací k reálným životním situacím
- uplatňování schopnosti reflexe a hodnocení (od elementární schopnosti přiznat chybu nebo omyl přes schopnost pozorně sledovat práci druhých a poskytovat zpětnou vazbu)
- spolupráce s učitelem při hodnocení vlastní práce až po schopnost hodnotit práci skupiny a svůj podíl na ní
- přijímání kritiky a adekvátní reagování na ni

Kompetence komunikativní

- formulování a vyjadřování myšlenek a názorů
- naslouchání promluvám druhých lidí
- schopnost prakticky, ale v bezpečí fikce prozkoumávat, jak lze za různých okolností reagovat na promluvy
- uplatňování diskuse v roli i mimo ni, argumentování a obhajování svých názorů
- verbální i nonverbální komunikace, zvládání a dešifrování gestiky
- využití intonace, důrazu, melodie hlasu
- sebevědomé vystupování při komunikaci, odbourávání bariér

Kompetence sociální a personální

- spolupráce s ostatními lidmi skupiny
- rozvíjení empatie, uvědomění si, že na tutéž situaci a tentýž konflikt mohou být různé pohledy a názory
- uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- respektování jiného názoru při týmové práci
- prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci
- budování sebevědomí
- sebehodnocení a hodnocení druhých, hodnocení práce skupiny, srovnání, hledání rezerv
- schopnost uplatnit se v kolektivu

Kompetence občanské

- práce s náměty, které se týkají mezilidských vztahů a fungování společnosti
- dodržování vymezených pravidel a aktivní seznamování se s principy a postupy divadelního umění
- rozvoj tvořivosti a vztahu ke kulturnímu dědictví a tradici, rozlišování skutečných hodnot od pozlátek a kýče
- zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe sama, za skupinu, tým
- takt

Kompetence pracovní

- účelné využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace (počítač apod.
- vyhledání informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách
- dodržování řádu učebny, bezpečnostních zásad při používání techniky, médií
- formování pracovních návyků – vedení sešitu, práce se scénářem,...
- schopnost pracovat ve dvojici, ve skupině, v týmu
- volby různých forem práce podle zadaných úkolů
- prezentace výsledků vlastní práce a práce skupiny

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům práci s textem v digitální podobě a osvojování základních úprav textu ve vazbě na jeho strukturu a účel,
- při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, k dodržování licencí duševního vlastnictví atd.,
- vedeme žáky k tomu, aby využívali digitální technologie ke komunikaci a zároveň zkvalitňovali jazykovou a obsahovou úroveň této komunikace.

Vyučovací předmět: Dramatická výchova
Ročník: 6. – 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- rozvíjí mluvený a pohybový projev -dodržuje základy hlasové hygieny, uvědomuje si ekonomické využití hlasového výkonu i ekonomii dýchání při používání hlasu - rozliší správné držení těla - rozvíjí pohybové dovednosti při verbálním i neverbálním vyjadřování, rozezná znaky řeči těla a daný výraz přiřadí k náladě člověka nebo k jeho postoji - improvizuje na zadané téma, opakuje a rozvíjí herní situaci - v herní situaci pojmenuje hlavní téma a konflikt, odliší fiktivní situaci od r reality - uvědomuje si důležitost každého účastníka dramatické tvorby, k přípravě i realizaci přistupuje jako ke společnému tvůrčímu procesu, přijímá zodpovědnost za tvorbu a její prezentaci - rozpozná základní prvky dramatu - vyjmenuje a popíše divadelní druhy a žánry, pozná jejich znaky a uvede příklady ze světového i českého divadelnictví - vyjádří se k dramatickým dílům i současné mediální tvorbě	Základní předpoklady dramatického jednání: Psychosomatické dovednosti: hlas jako výrazový prostředek, práce s dechem, vnímání svalového napětí, verbální a neverbální komunikace, držení těla Herní dovednosti: vstup do role, improvizace, jevištní prezentace dramatické postavy Sociálně komunikační dovednosti: komunikace v každodenních a běžných životních situacích, vyjádření se v herních situacích, hodnocení a sebehodnocení, schopnost naslouchání objektivní kritiky a postoj k ní, tvůrčí a organizační spolupráce Proces dramatické a inscenační tvorby: Náměty a témata v dramatických situacích: jejich nalezení, vyjadřování, zesílení nebo naopak zeslabení určité myšlenky nebo projevu Práce na postavě: charakter postavy a sžití se s ním, vztahy k ostatním postavám, vztah k rekvizitám a kostýmu Inscenační tvorba: režie, scénografie, dramaturgie, divadelní hudba a zvuky, herectví Komunikace s divákem: získávání pozornosti diváka, vtáhnutí ho do příběhu, smazávání hranic mezi hrou a	JčL	OSV - Komunikace

Vyučovací předmět: Dramatická výchova
Ročník: 6. – 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
	realitou, přizpůsobení hlasu místnosti, práce s osvětlením		
	Recepce a reflexe dramatického umění: Základní stavební prvky dramatu: situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace Základní dramatické žánry: komedie, tragedie Základní divadelní druhy: činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima Současná dramatická umění a média: divadelní, filmová, televizní, rozhlasová Výrazné etapy a typy světového a českého divadla, antické divadlo Výrazné osobnosti české a světové dramatické tvorby	JčL	

5.10.13. Náboženství

5.10.13.1. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Náboženství seznamuje žáky se základy křesťanství v souvislosti se středoevropskou tradicí a jejím vlivem na současného dospívajícího člověka. Škola vychází z aktuálního zájmu rodičů o tento nepovinný předmět a spolupracuje s církvemi ve svém regionu.
Náboženství se vyučuje jako nepovinný předmět s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka je organizována ve skupinách po jednotlivých ročnících a uskutečňuje se v učebnách Náboženství, případně v odborných učebnách (PC, Hudební a dramatická výchova) nebo v terénu.
Při výuce Náboženství využívají pedagogové možnost audiovizuální techniky, skupinovou, kooperativní a projektovou výuku, hry, diskuse, dialogy, dramatizaci, žáci vyhledávají a získávají informace v knihovně, na internetu, v novinách, časopisech, odborné literatuře i doma nebo v terénu. Nabyté dovednosti, schopnosti a postoje prokazují postupně svými postoji, řešením různých modelových situací, diskusí, vyjádřením kresbou, verbálním i neverbálním způsobem, při projektech apod.
Výuka Náboženství je úzce propojena s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Nedílnou součástí předmětu je uplatnění prvků etické výchovy, která zakládá a upevňuje osobní předpoklady pro budování postojů v souladu s Desaterem.
Obsahy jednotlivých ročníků Náboženství jsou děleny do tématických celků, které na sebe spirálovitě navazují a cyklicky se prolínají. Náboženství dále rozvíjí obsahy průřezových témat a podílí se na strategii rozvíjení klíčových kompetencí.
V širším slova smyslu se Náboženství orientuje na obecně lidské jevy, jako jsou důvěra, vděčnost, odpouštění, radost, štěstí, ochota pomoci nebo schopnost tušení dimenzí, které člověka přesahují. V tomto pojetí kultivuje duchovní rozměr osobnosti, který je vlastní každému člověku, a to v duchu římskokatolického náboženství. Doprovází dítě v jeho otázkách po smyslu života vyjádřených v těchto existenciálních potřebách člověka: být přijímán a milován, poznávat měřítka a motivaci správného jednání a orientovat podle nich svůj život, mít životní perspektivu. Náboženství a víra postihují život ve všech dimenzích, vychovávají tak v člověku schopnost vnímat svůj život jako prostor, v němž se setkává také s Bohem. Nepovinný předmět Náboženství zachovává princip vzájemného vztahu mezi současným životem a vírou předávanou tradicí, inspiruje a udržuje dialog mezi oběma rovinami.
Výuka tohoto předmětu vede k budoucí spolupráci s jinými církvemi v duchu křesťanských ideálů pro službu v této společnosti a výchově občana, který je ochoten se veřejně i pracovně angažovat pro společnost jak v místním regionu, tak v evropském kontextu.

Náboženství nabízí tyto aktivity, které navazují na obsah předmětu:

- návštěvy místního kostela s odborným výkladem (období před Vánocemi a Velikonocemi, vysvětlení chrámové symboliky)
- exkurze po místních kulturních památkách souvisejících s obsahem předmětu Náboženství
- účast na výtvarných soutěžích, které rozšiřují tématické okruhy jednotlivých ročníků (Dny lidí dobré vůle – Velehrad)
- účast na pouti žáků základních škol v našem regionu
- návštěva Denního stacionáře v Brumově-Bylnici a beseda s jejími zaměstnanci v souvislosti s probíraným sociálním tématem
- účast na Tříkrálové sbírce
- adopce na dálku

Učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků zejména těmito výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k poznání smyslu a cíle učení, k posouzení vlastního pokroku a rozeznání překážek a problémů bránících učení
- rozvíjí schopnost žáků kriticky posuzovat výsledky svého jednání
- motivuje žáky k samostatnosti, vlastní iniciativě a tvořivosti
- podněcuje u žáků schopnost na základě biblických příběhů promýšlet události svého života
- učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými…) týkajícími se Bible

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- podporuje u žáka schopnost rozpoznávat problémy, jít důsledně k jejich kořenům, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky a uvědomovat si jejich možné důsledky
- vede žáky k diskusi a k ověřování správnosti řešení problémů
- předkládá žákům problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy prožíváním svátostí a Božího slova ve společenství církve

Kompetence komunikativní

Učitel

- klade důraz na vyjadřování vlastních myšlenek a názorů žáků na základě dostatečného množství informací a argumentů
- podněcuje ke společným diskusím a vhodným reakcím na dané téma
- učí žáky aktivně naslouchat druhým a vyjadřovat porozumění, vyjadřovat se výstižně, upřímně, souvisle, logicky a kultivovaně

Kompetence sociální a personální

Učitel

- volí formy práce, které pojímají různorodý kolektiv křídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících osobností
- umožňuje vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosáhnou osobního maxima každého žáka
- vede žáky ke kvalitní spolupráci a k vědomí nutnosti vzájemné pomoci
- umožňuje žákům konkrétní formy organizované pomoci potřebným lidem skrze křesťanské a humanitární organizace
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role na základě principu „starší a silnější pomáhají slabším a mladším“

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k zodpovědnosti za svůj život, své zdraví a za své životní okolí
- rozvíjí u žáků ohleduplnost a schopnost účinné pomoci v různých situacích
- podporuje u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost a aktivní zapojení se do kulturního dění
- klade důraz na rozvíjení postoje křesťanské odpovědnosti za svět

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k pravdivému pohledu na své schopnosti a kvality
- posiluje u žáků vědomí, že skutečná hodnota člověka není dána jeho výkony, ale tím, že ho Bůh bezpodmínečně miluje
- podporuje u žáka prožitek radosti z práce ve prospěch druhých
- vede žáky k přípravě akcí pro mladší spolužáky, rodiče, …
- umožňuje žákům prezentovat výsledky vlastní práce
- zapojuje žáky do přípravy školních a farních pastoračních projektů, kde mohou rozvíjet svou tvořivost

Kompetence digitální

Učitel

- učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; učit žáky samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vede žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování a sdílení informací a digitálního obsahu, volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učí žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vede žáky k využívání digitální technologie k usnadnění práce
- učí žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat je s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání

Vyučovací předmět: Náboženství
Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- vnímá, že je Bohem milován skrze Ježíše Krista - rozliší atmosféru slavení od běžného setkání - převypráví základní biblické události a některé příběhy z Ježíšova života - vysvětlí základní symboly postní doby a Velikonoc -vysvětlí, že patří do společenství církve, kde se učí prožívat Boží lásku	Kdo jsem já a život ve společenství Objevení smyslu adventu a Vánoc Porozumění náboženské formě řeči Bible na příbězích Ježíšova života Uvedení do období postní doby a slavnosti Velikonoc, kdy křesťané slaví vítězství života nad smrtí Objevení, že církev je duchovní rodina	Prv	OSV – sebepoznání a sebepojetí

Vyučovací předmět: Náboženství
Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- vnímá stvořený svět jako znamení Boží lásky a objevuje schopnost rozlišovat dobro a zlo a jejich důsledky - prožívá Advent jako dobu přípravy na příchod Mesiáše -převypráví základní evangelijní příběhy Ježíšova působení -vysvětlí základní průběh liturgie postní a velikonoční doby -uskutečňuje první kroky v následování Ježíše ve svém životě, pomáhá bližním	Stvoření světa a první hřích člověka Advent a Vánoce jako čas očekávání radostné zvěsti Evangelijní příběhy Ježíšova života Proniknutí do liturgie postní a velikonoční doby Následování Ježíše svým životem	Prv	EV- vztah člověka k prostředí

Vyučovací předmět: Náboženství
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-vysvětlí Desatero jako pravidla, která pomáhají ke šťastnému životu	Desatero	Prv	OSV – vztahy mezi lidmi
-prožívá Advent a Vánoce jako dobu přípravy pro přijetí Krista	Advent a Vánoce, jako čas k připravování čistého srdce pro přijetí Krista		
-popíše základní části mše svaté a jejich význam	Mše svatá		
-vysvětlí průběh a význam biblické události Poslední večeře a její souvislost se mší svatou	Doba postní a velikonoční příprava a samotná hostina u stolu Páně		
-připraví se na přijetí svátosti smíření a přijímá její účinky -prožívá svátost eucharistie jako setkání s Kristem a zaujímá osobní postoj ke Kristově přítomnosti v eucharistii	Společenství církve zve na hostinu		

Vyučovací předmět: Náboženství
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-popíše základní rozdělení Bible a vyjmenuje knihy NZ	Bible, průvodce naším životem		
-vysvětlí Advent a Vánoce jako cestu k prožívání Kristovy přítomnosti	Advent a Vánoce, cesta ke světlu a prožívání Kristovy přítomnosti	ČjL	
-vysvětlí Blahoslavenství jako životní program křesťana na cestě ke štěstí	Ježíš povzbuzuje na cestě do Božího království		
-popíše událost Petrova zapření jako příklad lidského selhání a upřímné lítosti	Díváme se na postní a velikonoční dobu očima apoštola Petra		OSV- seberegulace a sebeorganizace
-začleňuje se do církve jako do společenství, ve kterém má každý své místo a svůj úkol	Vrůstání do společenství církve shromážděné kolem Ježíše		

Vyučovací předmět: Náboženství
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-převypráví biblické události z Abrahámova života a vysvětlí jejich význam pro vlastní cestu k Bohu	Objevení domova a vyjítí na cestu k Bohu		OSV – morální rozvoj
-vysvětlí význam ticha potřebného k naslouchání a osobní modlitbě	Advent a Vánoce – dobrota a láska chtějí přicházet skrze ztišení a naslouchání k člověku		
-dává do souvislosti svátosti a Ježíšovy výroky „já jsem…“	Objevení Ježíše skrze svátosti		
-vysvětlí velikonoční události i jako poselství pro svět a pro člověka prožívajícího nemoc, utrpení a smrt	Objevení velikonočního tajemství skrze utrpení a smrt		
-popíše počátky šíření křesťanství v Evropě a v naší vlasti	Šíření křesťanství v Evropě	Vl	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá

Vyučovací předmět: Náboženství
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-převypráví nejdůležitější biblické příběhy o přátelství mezi Bohem a člověkem a vysvětlí jejich význam pro život	Objevujeme přátelství mezi Bohem a člověkem		OSV – sociální rozvoj, kooperace
-aplikuje Desatero jako základní pravidlo v prožívání víry	Advent – Vánoce, Ježíš se narodí pouze do čistého srdce		OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
-vysvětlí základní symboly víry a jejich význam	Přijetí symbolů víry		
-na pašijových událostech vysvětlí víru ve vzkříšení mrtvých	Objevení postní a velikonoční doby jako zdroje naděje		
-vysvětlí význam modlitby jako dialog s Bohem a působí na své okolí v duchu křesťanských hodnot	Víra jako dialog s Bohem a lidmi		

Vyučovací předmět: Náboženství
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-popíše symboly a viditelná znamení, která vnímá svými smysly jako znamení Boží přítomnosti a přátelství vůči člověku	Tajemství života		
-vyjmenuje známé humanitární a křesťanské pomocné organizace a uvede příklady osobností církve, které se službě bližním věnovali	Advent a Vánoce, otvíráme srdce potřebným		
-vyjmenuje všechny svátosti církve a vysvětlí jejich význam pro život podle Víry	Růst ve víře skrze svátosti a Boží slovo		
-na starozákonním příběhu o Mojžíšovi vysvětlí paralelu mezi touhou Izraele po svobodě a vysvobozením člověka z otroctví hříchu	Prožití postní a velikonoční doby na základě příběhu vyjití z Egypta do zaslíbené země		
-orientuje se ve vývoji křesťanství na počátku novověku -rozlišuje konkrétní způsoby modlitby a praktikuje je ve svém životě	Orientace v historii křesťanství a v duchovní hodnotě modlitby	Dě	VMEGS- jsme Evropané

Vyučovací předmět: Náboženství
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-řídí se vlastním svědomím a uvědomuje si nutnost odpovědnosti za své jednání	Sebepoznání a rozhodnutí pro život		
-uvědomuje si posvátný rozměr svého života v souvislosti s prožíváním slavnosti vtělení a narození Božího Syna	Žít svůj život s Láskou v srdci		
-rozlišuje různá pojetí slov svoboda a láska v souvislosti s biblickým pohledem na svobodu a lásku ve SZ a NZ	Základní křesťanská orientace při utváření osobního života		
-vysvětlí největší paradox víry, že díky lásce a milosti může ze smrti vzejít nový život	Každé zlo se skrze lásku a milost dá proměnit v dobro		
-vysvětlí zodpovědné soužití mezi lidmi podle Desatera v různých oblastech života	Utvářet důvěrné vztahy vyplývající z principů křesťanské etiky a vztahu ke Kristu		OSV - kooperace

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-vyjmenuje otázky, které se nejčastěji vyskytují při hledání odpovědi po smyslu života -rozlišuje rozdíly mezi učením církve a mezi učením jiných náboženství a sekt	Lidé hledají Boha		
-vyjmenuje křesťanské a mimokřesťanské historické prameny vztahující se k existenci a životu Ježíše	Advent a Vánoce – nové narození Ježíše jako člověka a Boha	Dě, Ze	
-vysvětlí pojmy evangelizace, misijní poslání, katecheze, pastorační činnost a společenství	Žít otevřeně s Ježíšem		OSV – kooperace – sebepoznání a sebepojetí – mezilidské vztahy
-objasní smysl postní doby pro duchovní růst věřícího člověka	Syntéza utrpení, smrti a zmrtvýchvstání Ježíše Krista		
-vyjmenuje konkrétní postoje víry v životě dospělého křesťana a jeho podíl na životě ve společenství	Věřit v Ježíše, žít s Ježíšem; pojď a následuj mně		

5.10.14. Finanční gramotnost

5.10.14.1. Charakteristika a vzdělávací obsah předmětu na 2. stupni

Vyučovací předmět Finanční gramotnost je povinně volitelný předmět pro žáky 9. ročníku ZŠ. Cílem předmětu je výchova k zodpovědnému finančnímu rozhodování, smyslem je pomoci dětem rozumět situacím, které souvisejí s financemi a s kterými se každodenně setkávají. Finanční vzdělání napomáhá žákům k tomu, aby se uměli o finančních záležitostech rozhodovat, měli dostatek důvěryhodných informací, vyznali se v základní finanční terminologii, nabízených finančních produktech a službách, aby si byli vědomi důsledků jakéhokoli rozhodnutí a nenechali se manipulovat.
Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 vyučovací hodinu týdně a nabízí žákům výběr z deseti samostatných tematických lekcí.
Ve vyučovacích hodinách se používají různé formy výuky.
Výuka probíhá ve třídě nebo v počítačové učebně.
Do vyučovacího předmětu Finanční gramotnost jsou zařazena všechna průřezová témata.

V předmětu Finanční gramotnost využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

-samostatné získávání a používání poznatků z různých informačních zdrojů, orientace v jejich možnostech a kvalitách
-nastudovat odborný text, konzultovat jeho pochopení, učit druhé
-umění odlišovat fakta od názorů, uvádět zdroje informací
-učit se vzájemnému učení, argumentaci,naslouchání, kladení otevřených otázek
-získané informace využívat při prezentaci výsledků práce
-propojovat získané poznatky s praxí a zobecňovat je

Kompetence k řešení problémů

-vedení žáka k hledání, objevování, promýšlení, řešení
-propojit smysluplně poznatky různých oborů a osobní životní zkušenosti, řešení reálných problémů
-modelové situace využívat při řešení problémů ze svého okolí
-zodpovědné rozhodování a schopnost nést zodpovědnost za své rozhodnutí
-hledání společných východisek
-podpora kritického myšlení

Kompetence komunikativní

-schopnost formulovat myšlenku, problém, otázku
-dovednost logické argumentace svých názorů a tvrzení
-ochota měnit své představy na základě nově zjištěných faktů
-prezentace svých návrhů
-vytvoření pravidel pro spolupráci a vzájemné respektování
-vyjadřovat se adekvátně situaci - takt
-využití intonace, důrazu, melodie hlasu

Kompetence sociální a personální

-budování sebevědomí
-dovednost týmové spolupráce
-schopnost uplatnit se v kolektivu
-dovednost budovat si zodpovědné postoje
-obhajovat vhodným způsobem vlastní názory
-schopnost posuzování prezentací ostatních domácností
-respektování jiného názoru při týmové práci
-zapojení do plánování a organizování výuky
-identifikovat se s rolí ve skupině, navazovat a podporovat pozitivní vztahy ve skupině
-respektování osobních potřeb a zájmů jednotlivých členů domácnosti

Kompetence občanské

-zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe sama, za skupinu, tým
-dodržování pravidel – slušné chování
-schopnost empatie
-respektování individuálních zájmů
-motivace k diskusím o etických otázkách rozhodování
-získání konkrétních námětů a motivace na ekologické chování doma i ve škole
-vztah k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

-spolupráce, organizování práce ve skupině
-zodpovědnost za poskytnutí správných a srozumitelných informací ostatním
-schopnost kriticky pracovat se získanými informacemi
-schopnost učit se spolupracovat a společně hodnotit dosažené výsledky
-motivace k práci na dlouhodobém projektu – modelové domácnosti
-vstupování do různých, přesně vymezených rolí v modelových domácnostech
-schopnost získané informace propojit a využívat je pro odpovědné finanční rozhodování
-motivace k plánování své vlastní životní vize a sestavování osobního finančního plánu

Kompetence digitální

- učit žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; učit žáky samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vést žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování a sdílení informací a digitálního obsahu, volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učit žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vést žáky k využívání digitální technologie k usnadnění práce
- učit žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat je s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání

Vyučovací předmět: Finanční gramotnost
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-žák odvodí souvislosti a definuje pojem domácnost a finanční gramotnost -žák roztřídí druhy potřeb a způsob jejich naplňování -žák rozliší typy rozpočtu -žák sestaví návrh položek rozpočtu, rozlišuje položky příjmů a výdajů -žák vysvětlí rozdíl mezi hrubou a čistou mzdou, odhadne (vypočítá) výši čisté mzdy -žák přiřadí typ dávky k situaci zakládající právo na její získání -žák vyjmenuje základní typy daní a vysvětlí jejich význam	Hospodaření domácnosti	Občanská výchova Výchova ke zdraví Dějepis Matematika Informatika	OSV
-žák vymezí pojmy související s tématem dovolená, třídí je podle různých kritérií -žák odvodí souvislosti mezi plánováním dovolené a finanční gramotností -žák zobecní zásady zodpovědného rozhodování -žák vysvětlí podstatu půjčování peněz, spočítá úrok -žák porovná kritéria pro výběr finanční půjčky	Dovolená	Zeměpis Přírodopis Dějepis Výtvarná výchova Občanská výchova Český jazyk Anglický jazyk Německý jazyk Matematika	VMEGS
-žák vymezí klíčové otázky související se zodpovědným rozhodováním o koupi auta -žák jmenuje kritéria pro výběr auta -žák vysvětlí a provede kalkulaci dalších nákladů na provoz auta -žák porovná kritéria pro výběr finančního produktu; výhody a nevýhody leasingu a	Kupujeme auto	Matematika Občanská výchova	EV

Vyučovací předmět: Finanční gramotnost
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
úvěru -žák navrhne způsoby navýšení příjmů nebo snížení výdajů v souvislosti s nákupem auta			
-žák vyjádří svůj postoj k penězům -žák stručně popíše historii a vývoj peněz, historii české měny -žák přiřadí správně název měny a státu -žák rozpozná alespoň jeden ochranný znak bankovek -žák vysvětlí, kde je možno platit eurem, a zjistí aktuální kurz vůči koruně -žák uvede funkce platebních karet -žák vysvětlí rozdíl mezi funkcemi debetní a kreditní karty -žák posoudí výhody bezhotovostních plateb -žák popíše vlastními slovy základní pravidla bezpečného používání platebních karet a rizika jejich zneužití	Svět peněz	Matematika Zeměpis Dějepis Občanská výchova Literatura Výtvarná výchova	OSV
-žák analyzuje aktuální stav rozpočtu domácnosti -žák posuzuje návrhy na řešení finanční situace při zvýšení nákladů na bydlení -žák kriticky hodnotí návrhy na úsporná opatření -žák navrhne odpovídající úsporná opatření -žák navrhne úpravu rozpočtu v položkách výdajů i příjmů	Náklady na bydlení	Matematika Fyzika Český jazyk Výtvarná výchova	EV

Vyučovací předmět: Finanční gramotnost
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-žák porovnává svá kritéria životní úrovně s předloženými -žák posuzuje životní úroveň své modelové domácnosti a diskutuje o podmínkách bydlení jednotlivých modelových domácností -žák hledá logické souvislosti, formuluje argumenty – důvody pro změnu bydlení -žák se podílí na vypracování finančního plánu řešení situace spojené s finančním rozhodováním -žák zvažuje míru rizika svých rozhodnutí -žák vyhodnocuje krátkodobé a dlouhodobé dopady svých změn v rozpočtu	Nové bydlení	Český jazyk Občanská výchova Matematika Výtvarná výchova Dějepis Zeměpis Literatura	
-žák vyjadřuje své zkušenosti a postoje k dluhům -žák rozpozná prvky rizikového chování -žák vysvětlí výhody a nevýhody úvěrových finančních produktů -žák prezentuje návrh na řešení problému se zadlužením a porovná možnosti různých řešení v situaci zadlužení -žák navrhuje kritéria zodpovědného výběru věřitelů -žák tvoří pravidla na obranu proti závislosti na dluzích	Zodpovědné zadlužování	Literatura Výtvarná výchova Občanská výchova Informatika Matematika	Multi V OSV Medi V
-žák formuluje své osobní představy o významu pojmů zodpovědný spotřebitel, hodnota a cena věcí -žák vymezí hlavní strategie prodeje a nakupování	Výhodné nakupování	Občanská výchova Výtvarná výchova Literatura	

Vyučovací předmět: Finanční gramotnost
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
-žák stanoví kritéria zodpovědného nakupování -žák vysvětlí podstatu a úskalí splátkového prodeje, finančních půjček, pyramidového prodeje a prodejních zájezdů			VDO OSV Medi V
-žák vyjadřuje své zkušenosti a postoje k úsporám -žák porovnává druhy sportu z hlediska zdravotního dopadu -žák kalkuluje náklady na sportování -žák analyzuje podpůrné a rizikové chování vzhledem k investování do vlastního zdraví -žák vysvětlí podstatu investování do vlastního bydlení, porovnává možnosti různých řešení investování -žák sestaví osobní plán spoření	Spoření a investice	Občanská výchova Matematika Informatika Výchova ke zdraví Český jazyk	Medi V OSV
-žák vysvětluje význam pojmů -žák pojmenuje základní typy smluv -žák vysvětlí, co by měla každá smlouva obsahovat a proč; význam smlouvy	Smlouvy		OSV VDO

5.10.15. Ruský jazyk

5.10.15.1. Charakteristika a vzdělávací obsah předmětu na 2. stupni

Ruský jazyk patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a probíhá v rámci volitelného nebo nepovinného předmětu. Výuka je realizována pro žáky 7. až 9. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně.

Vyučovací hodiny jsou realizovány různou formou a metodami – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, partnerská práce, samostatná práce (procvičování a opakování učiva, vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály, apod.), poslech, četba, reprodukce textu, hry, soutěže, recitace, zpěv apod.

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností, proto je kladen důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při osvojování základních gramatických struktur a typů vět jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění. Při výuce jsou využívány učebnice a pracovní sešity, audionahrávky, event. videonahrávky mluveného projevu, žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací, rytmizovanými rapy apod.

Výuka probíhá v jazykových a jiných učebnách s možností použití videa, DVD přehrávačů, CD přehrávačů, ve třídách výpočetní techniky.

V předmětu Ruský jazyk využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- efektivní získávání poznatků z různých zdrojů /internet, knihy, časopisy/
- při osvojování slovní zásoby: pochopení slov ve vztazích
- motivace spojená s potřebou naučit se určité výrazy
- práce s portfoliem:
    - sebehodnocení
    - autonomní učení – uvědomělost přípravy, protože budu CJ potřebovat
    - uvědomit si vlastní pokrok za určitou dobu
- práce s chybami v RJ – chybu nechápat jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení
- rozvoj jednotlivých dovednost v RJ - /poslech s porozuměním, ústní projev, psaní azbukou, čtení s porozuměním/

Kompetence k řešení problémů:

- pohotovost žáka při kontaktu s cizincem
- orientace žáka v cizím jazykovém prostředí (telefonování, cestování, hotel…)

- řešení úkolů v učebnici a PS podle zadání
- uplatnění improvizace při řešení problémů
- situační hry

Kompetence komunikativní

- písemná a ústní komunikace
- rozšiřování slovní zásoby
- porozumění čtenému a písemnému textu
- nonverbální komunikace
- pomoc partnerovi, který v komunikaci nebo v CJ není tak dobrý
- transfer – využití podobnosti RJ a ČJ

Kompetence sociální a personální

- uplatňování individuálních schopností k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v CJ
- týmová spolupráce, práce ve dvojicích, skupinách
- respektování jiného názoru při týmové práci
- využití CJ jako jazyka komunikace při týmové práci
- pozorování jiných zvyků, vztahů v cizích zemích (reálie)
- sebehodnocení
- schopnost uplatňovat se v kolektivu

Kompetence občanské

- zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe sama, za skupinu, tým
- tolerance odlišnosti - rasové, náboženské…
- takt
- schopnost empatie
- dodržování pravidel - slušné chování
- uvědomění si tradic českých ve srovnání s jinými
- respektování individuálních zájmů, včetně zvýšeného zájmu o studium

Kompetence pracovní

- schopnost pracovat ve dvojici, ve skupině, v týmu…
- hospodárné využívání pomůcek
- práce na počítači, s internetem
- volby různých forem práce podle zadaných úkolů
- prezentace výsledků a hodnocení vlastní práce a práce skupiny
- práce se slovníkem

Kompetence digitální:

- vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- další digitální zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní
  video nebo prezentace vlastních fotografií)
- uvědomování si existence autorského zákona a osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- práce s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a
  k další práci s textem a informacemi
- práce s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Vyučovací předmět: Ruský jazyk
Ročník: 7. - 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Poslech s porozuměním žák - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat Mluvení žák - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá Čtení s porozuměním žák - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům -rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální	Tematické okruhy : Pozdrav, rozloučení Seznamování, představování Jednoduchý formulář Poděkování, omluva Zvířata, barvy Já a moje rodina Povolání Dny v týdnu, hodiny Volný čas, přátelé Škola Orientace ve městě Reálie rusky mluvících zemí Zvuková a grafická podoba jazyka: Přízvuk a výslovnost v ruštině, intonace oznamovacích a tázacích vět, jednotlivá písmena azbuky	Vzdr Ze	

Vyučovací předmět: Ruský jazyk
Ročník: 7. - 9.

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci Psaní žák - si postupně osvojí jednotlivá písmena azbuky a používá je v písemném projevu - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného a rodiny - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Mluvnice: Číslovky Časování sloves v přítomném čase Budoucí čas Skloňování podstatných jmen Osobní zájmena Přivlastňovací zájmena Minulý čas	ČjL	

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

6.1.1. Způsoby a kritéria hodnocení

Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání je jedinou etapou vzdělávání, kterou absolvuje celá populace žáků. Základní vzdělávání pomáhá žákům utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. Základní vzdělávání usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- jednoznačné,
- srozumitelné,
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii,
- věcné,
- všestranné.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu a je vyjádřeno **klasifikací.** Na žádost zákonných zástupců žáka může ředitel školy rozhodnout o slovním hodnocení nebo o kombinaci obou způsobů. Kopie vysvědčení se slovním hodnocením se zakládá trvale do katalogového listu žáka.

Na vysvědčení se klasifikační stupeň při hodnocení chování, povinných i nepovinných předmětů na 1. stupni základní školy vyjadřuje číslicí, na druhém stupni slovy:

I. stupeň ZŠ		II. stupeň ZŠ	
Klasifikace chování:	Klasifikace předmětů:	Klasifikace chování:	Klasifikace předmětů:
1	1	Velmi dobré	Výborný
2	2	Uspokojivé	Chvalitebný
3	3	Neuspokojivé	Dobrý
-	4	-	Dostatečný
-	5	-	Nedostatečný

Při průběžném získávání podkladů pro hodnocení využívají učitelé kromě klasifikace známkou i dalších forem hodnocení, zejména slovního, případně piktogramů, s nimiž byli žáci seznámeni. Průběžné hodnocení obsahuje i doporučení, jak má žák postupovat, aby odstranil nedostatky. Žáci provádějí sebehodnocení a vzájemné hodnocení. Průběžné hodnocení obsahuje i doporučení, jak má žák postupovat, aby odstranil nedostatky.
Žáci se klasifikují ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku včetně nepovinných předmětů. Stupeň prospěchu **se neurčuje** na základě průměru z klasifikace za příslušné období, ale je souhrnem úrovně dosažení očekávaných výstupů a mírou osvojení kompetencí v daném předmětu.
Každému hodnocení předchází jasné a srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání a k nim náležejících kritérií hodnocení. Žák má právo vědět, v čem a proč bude vzděláván a jakým způsobem a podle jakých pravidel bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen. Žák je zodpovědný za vlastní učení.

Stupně hodnocení prospěchu a chování, jejich charakteristika a kritéria

Pro účely klasifikace jsou předměty rozděleny do tří skupin:

a) předměty s převahou teoretického zaměření
b) předměty s převahou výchovného působení
c) předměty s převahou praktického zaměření

a) Klasifikace žáka **v předmětech s převahou teoretického zaměření**. Do této skupiny jsou zařazeny jazyky, společenskovědní a přírodovědné předměty. Při klasifikaci výsledků v těchto předmětech vychází vyučující z požadavků ŠVP. Při klasifikaci sleduje zejména:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů
- kvalitu a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalitu myšlení, především logiku, samostatnost a tvořivost
- přesnost, výstižnost a odbornou i jazykovou správnost ústního a písemného projevu
- kvalitu výsledků činností
- osvojení účinných metod samostatného studia

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice, zákonitosti uceleně a plně chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.
Kvalita výsledků činností je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je v celku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činností se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností se při řešení teoretických a praktických úkolů vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani

s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

b) Klasifikace žáků **v předmětech s převahou <u>výchovného působení</u>**. Do této skupiny jsou zařazeny hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, občanská výchova, výchova ke zdraví, etická výchova, náboženství. Při klasifikaci v těchto předmětech vychází vyučující z požadavků výstupů ŠVP a ve shodě s obsahem předmětu sleduje zejména:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivé aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetické činnosti
- zdravotní stav žáka, všeobecnou tělesnou zdatnost, výkonnost, péči o vlastní zdraví
- aktivitu v diskusích a činnostech, přiměřený všeobecný přehled o dění

<u>Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:</u>

Stupeň 1 (výborný)
Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je méně působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou dobré. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen s velkou pomocí učitele. Projevuje malý zájem a snahu.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je málo uspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a má malou estetickou hodnotu. Jeho zájem o práci je malý.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák je pasivní, neprojevuje zájem o práci, neplní výstupy daného předmětu.

c) Klasifikace žáka **v předmětech s převahou praktického zaměření**. Do této skupiny jsou zařazeny pracovní činnosti, semináře a praktika, podle zvážení vyučujícího učitele rovněž praktické činnosti žáků v přírodovědných předmětech. Při klasifikaci v těchto předmětech vyučující vychází z výstupů ŠVP. Při klasifikaci sleduje zejména:

- vztah k práci a k praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností, návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- kvalitu vědomostí
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivitu, samostatnost, tvořivost, iniciativu v praktických činnostech
- kvalitu výsledků činnosti
- organizaci vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péči o životní prostředí
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- obsluhu a údržbu laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí, měřidel

Stupeň 1 (výborný)
Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce a ve výsledcích se nevyskytují podstatné chyby. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. S pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Dopouští se chyb a potřebuje občasnou pomoc učitele. Vlastní práci organizuje méně účelně, pracoviště udržuje v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Při obsluze a údržbě pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel ho musí častěji podněcovat učitel. Překážky v práci překonává s pomocí.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák pracuje s malým zájmem o práci a pracovní činnosti. Získané teoretické poznatky při praktické činnosti umí využít jen za pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce soustavně potřebuje pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažnější nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá na pořádek pracoviště. V obsluze pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel se dopouští nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák projevuje minimální zájem o práci a pracovní činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Výsledky práce jsou někdy neúplné, nepřesné. Méně dbá na předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, málo dbá na pořádek pracoviště. V obsluze a údržbě pomůcek, nářadí, nástrojů a měřidel má vážné nedostatky.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák je pasivní, neprojevuje zájem o práci v daném předmětu, neplní učební osnovy daného předmětu. Nedostatky a překážky v práci nepřekoná ani s pomocí učitele.

Pravidla pro používání slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Smyslem hodnocení je objektivně a výstižně posoudit jednotlivé složky školního výkonu dítěte. Kritéria pro slovní hodnocení vycházejí ze stejných zásad jako u klasifikace. Při slovním hodnocení se uvádí zejména:
a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami:
b) úroveň myšlení:
c) úroveň vyjadřování:
d) úroveň aplikace vědomostí:
e) píle a zájem o učení:

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné

2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení žáka je významnou součástí procesu osvojování kompetencí k učení, k řešení problémů, komunikativních, sociálních a personálních. Poskytuje žákovi zpětnou vazbu, jak zvládá danou problematiku, sleduje vlastní pokrok žáka, zjišťuje individuální míru osvojení kompetencí. Sebehodnocením si žák uvědomuje, co se mu daří, v kterých oblastech má rezervy a kam by měl směřovat své další úsilí. Sebehodnocení žáka a jeho srovnání s hodnocením vyučujícího přispívá k rozvoji sebepoznání žáka.

Sebehodnocení žáka má formu ústní, písemnou, bude probíhat také v rámci komunitních kruhů, žáci mají možnost vytvářet vlastní portfolia. Sebehodnocení probíhá podle potřeby (po skončení tématu, bloku, aktivity), nejméně jednou za čtvrtletí.

Oblasti sebehodnocení:
a) Vlastní pokrok žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech.
b) Vlastní přínos žáka při skupinové práci.
c) Vlastní reflexe míry dodržování dohodnutých pravidel.
d) Vlastní přínos pro třídu a školu.

a) Vlastní pokrok žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech:

☺	🙂	😐	☹
Rozumím a chápu souvislost.	Někdy nerozumím.	Zřídka rozumím.	Nechápu.
Samostatně a ochotně pracuji a řeším úkoly.	Pracuji a řeším úkoly.	Pracuji a úkoly řeším s pomocí.	Nepracuji.
Jsem aktivní.	Jsem převážně aktivní.	Jsem zřídka aktivní.	Většinou jsem pasivní.
Svědomitě a se zájmem se připravuji.	Svědomitě se připravuji.	Občas se připravuji.	Většinou se nepřipravuji.
Ochotně spolupracuji.	Spolupracuji.	Někdy spolupracuji.	Většinou nespolupracuji.
Vyjadřuji se logicky a souvisle.	Většinou se vyjadřuji logicky a souvisle.	Vyjadřuji se neúplně.	Vyjadřuji se nesouvisle.
Diskutuji a argumentuji.	Diskutuji a občas argumentuji.	Diskutuji bez argumentace.	Nezapojuji se do diskuse.

b) Vlastní přínos žáka při skupinové práci:

	☺	😐	☹
SPOLUPRÁCE:	Jsem aktivní, ochotný, vstřícný, respektuji názor druhých.	Občas spolupracuji, jsem nerozhodný.	Nespolupracuji, nerespektuji názory druhých.
KOMUNIKACE:	Diskutuji, naslouchám, argumentuji.	Ztrácím pozornost, skáču do řeči.	Vyrušuji, nesleduji, nerespektuji.
ROZDĚLENÍ ROLÍ:	Aktivně plním svou roli.	Plním roli částečně – na výzvu.	Odmítám svou roli.
PREZENTACE:	Vyjadřuji se logicky a souvisle, vystihuji podstatu zadaného úkolu.	Vyjadřuji se s pomocí, nedaří se mi vystihnout podstatu.	Odmítám se prezentovat.
AKTIVITA:	Vnáším nápady, ochotně plním úkoly, podněcuji ostatní.	Plním zadané úkoly – na výzvu.	Nezapojuji se do práce skupiny.

c) Vlastní reflexe míry dodržování dohodnutých pravidel:

	☺	😐	☹
Dodržuji dohodnutá pravidla a Školní řád, především: - zdravím - mám úctu k dospělým - respektuji spolužáky - pomáhám druhým - ovládám se, zvládám svoji agresivitu - slušně se vyjadřuji	PŘEVÁŽNĚ ANO.	OBČAS.	PŘEVÁŽNĚ NE.

d) Vlastní přínos pro třídu a školu:

☺	😐	☹
Ochotně se zapojuji do kolektivní práce.	Zapojuji se do kolektivní práce (někdy s určitými výhradami, někdy jsem spíš pasivní).	Nezapojuji se do skupinové práce, nebaví mě s ostatními spolupracovat.

Přijímám zodpovědnost za svou práci.	Při práci se nechám vést, bojím se zodpovědnosti.	Nerad se podřizuji.
Respektuji názory ostatních.	Připojuji se k názoru ostatních, nemám vlastní názor.	Názory ostatních mě nezajímají.
Mluvím slušně, nikoho neurážím, neposmívám se.	Dokážu se ovládnout.	Konflikty řeším často silou.
Rád reprezentuji svoji třídu, školu při různých akcích (soutěže, vystoupení, olympiády…).	Účastním se, ale sám od sebe bych nešel, přemýšlím, jak se mi to vyplatí.	Nechci reprezentovat třídu, školu, nemám zájem, nebaví mě to.
Nevyrušuji, soustředím se na práci.	Snažím se nevyrušovat, ale vždy se mi to nedaří.	Vyrušuji (je to zábava), provokuji.
Rád pomáhám druhým, vysvětlím. Co vím, rád sdělím.	Když vím, poradím, ale jinak mě to nezajímá nebo si to nechám pro sebe.	Nevím, nechci pomoci, ať si každý poradí sám.
Všechny zadané úkoly plním včas a zodpovědně.	Zadané úkoly se snažím plnit, někdy zapomínám.	Zadané úkoly se mi nechce dělat, rád a často na ně zapomínám.

Hodnocení výsledků vzdělávání-distanční vzdělávání

Při distančním vzdělávání, zajišťovaném jakoukoli formou, žák vždy dostane zpětnou vazbu o výsledcích svého vzdělávání a plnění zadaných úkolů, je uplatňováno především formativní hodnocení, jak klasifikačním stupněm, tak slovním hodnocením. Po uzavření určitých celků učiva je provedeno sumativní hodnocení výsledků žáka při osvojování učiva tohoto celku.

Výsledky vzdělávání prezenční formou jsou dokládány i písemnými pracemi žáka (testy, prověrky), při distanční výuce výsledky jeho práce ukládány ve formě osobního portfolia, v listinné, nebo digitální podobě.
Zapojení žáka či nedostačující míra zapojení do distanční výuky se neodrazí v hodnocení klasifikačním stupněm.

Zákonní zástupci jsou při distančním vzdělávání informováni průběžně, pravidelně ve stanovených intervalech, prostřednictvím
- komunikační platformy školy (Edupage) případně
- skupinovým chatem, videohovory, které nahrazují klasické třídní schůzky, případně
- písemnou korespondencí, telefonicky, osobně.

Celkové hodnocení žáka

Celkový prospěch žáka je hodnocen v prvním až devátém ročníku školy těmito stupni:

- ***prospěl s vyznamenáním***
- ***prospěl***
- ***neprospěl***
- ***nehodnocen***

Žák je hodnocen stupněm:

- ***prospěl s vyznamenáním***, není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než 2 - chvalitebný, průměr z povinných předmětů není horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré. Při použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace se pro účely stanovení prospěchu s vyznamenáním převede slovní hodnocení na známku a platí kritéria uvedená výše.
- ***prospěl,*** není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm 5 – nedostatečný. Při použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace: není-li v žádném z povinných předmětů hodnoceno jeho celkové osvojování konkrétních dovedností, vědomostí a návyků jako nedostatečné.
- ***neprospěl***, je-li v některém povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm 5 – nedostatečný. Při použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace: je-li v některém z povinných předmětů hodnoceno jeho celkové osvojování konkrétních dovedností, vědomostí a návyků jako nedostatečné.
- ***nehodnocen,*** není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených ŠVP na konci 1. pololetí.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo ***„uvolněn(a)“.*** Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo ***„nehodnocen(a)“.***

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonu žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
- analýzou výsledků činnosti žáka
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky PPP, SPC a zdravotních služeb, zejména u žáků s diagnostikovanými potížemi
- rozhovory s žákem a zákonnými zástupci žáka

Učitel má dostatečné množství podkladů pro hodnocení a klasifikaci žáka.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů a výkonů. Při ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě.
Písemné práce rozvrhne učitel pokud možno rovnoměrně na celý rok. Vyučující koordinují psaní rozsáhlejších písemných prací ve třídě tak, aby se nehromadily (např. zápisem do třídní knihy). Písemné práce se zpravidla vracejí zpět žákovi, aby je využil pro další studium, informaci rodičům apod. Žák může shromažďovat v průběhu školního roku vlastní portfolio, které také dokumentuje jeho činnost, výkon a pokrok.
Učitel je vede soustavnou evidenci o každé klasifikaci, známky podstatné pro určení stupně prospěchu v daném předmětu zapisuje do žákovské knížky.
Podklady pro klasifikaci z chování získává třídní učitel od ostatních vyučujících průběžně po celé klasifikační období nejméně 1x měsíčně. Poznatky včas vyhodnocuje a adekvátně na ně reaguje.

Domácí úkoly

Učitel je oprávněn zadávat žákům domácí úkoly a vyžadovat jejich vypracování při dodržování těchto zásad:
- učitel domácí úkoly vyhodnocuje a poskytuje žákovi zpětnou vazbu o správnosti jeho práce,
- pokud bude vyučující domácí úkoly známkovat, hodnocení domácích úkolů nesmí mít rozhodující vliv na výslednou známku z daného předmětu na vysvědčení.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu s přihlédnutím k charakteru potřeb žáka nebo formulovaných v individuálním vzdělávacím plánu žáka. Na žádost zákonných zástupců žáka může ředitel školy rozhodnout o slovním hodnocení nebo o kombinaci obou způsobů.

Klasifikace chování

Vzájemný respekt žáků, učitelů a provozních pracovníků školy významně ovlivňuje pozitivní klima školy. Proto je vstřícné a slušné chování považováno za samozřejmé a žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za své chování.
Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování běžných pravidel chování včetně dodržování školního řádu v průběhu klasifikačního období. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka, příp. diagnostikované specifické vývojové poruše chování. Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

1. ***velmi dobré***
2. ***uspokojivé***
3. ***neuspokojivé***

Klasifikaci chování navrhuje třídní učitel po projednání s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel školy po projednání v pedagogické radě.
Za chování žáka mimo školu odpovídají v plné míře rodiče (zákonní zástupci). K hodnocení chování sníženým stupněm nebo k udělení opatření k posílení kázně za přestupky mimo školu se přistoupí pouze v případech akcí pořádaných školou, ve spolupráci se školou nebo akcí, jichž se žáci účastní v době vyučování.

Chování žáka se posuzuje podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení řádu školy. Má pozitivní a vstřícný vztah ke spolužákům, ostatním žákům a k pracovníkům školy. Přispívá k utváření příznivého klimatu ve třídě a škole ve vyučování i mimo výuku. Jen ojediněle se dopouští drobných přestupků.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka není zcela v souladu s pravidly běžného chování a řádu školy. Během klasifikačního období se žák dopustí závažného přestupku nebo opakovaně méně závažných přestupků. Chování žáka narušuje kolektiv třídy a zhoršuje podmínky pro práci spolužáků a učitele. Žák je méně přístupný výchovnému působení a své chyby se nesnaží vždy napravit. Tento klasifikační stupeň se může udělit i žákovi, který má v průběhu klasifikačního období více než jednodenní neomluvenou absenci nebo v případě opakované neomluvené absence.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí velmi závažného přestupku proti pravidlům chování nebo řádu školy, případně trestného činu, nebo se přes udělená výchovná opatření k posílení kázně soustavně dopouští závažných i méně závažných přestupků. Svým chováním závažným způsobem narušuje činnost kolektivu, dopouští se přestupků v mravném chování a ohrožuje výchovu ostatních žáků. Záměrně narušuje práci učitele. Tento stupeň se může udělit i žákovi, který má během klasifikačního období vícedenní neomluvenou absenci.

Důvody udělení 2. nebo 3. stupně z chování sdělí ředitel školy rodičům (zákonným zástupcům) a třídní učitel je zaznamená do katalogového listu žáka

Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně.

Pochvala:

a) Ředitel školy může žákovi na základě vlastního rozhodnutí nebo z podnětu jiné právnické či fyzické osoby po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

b) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo z podnětu ostatních vyučujících po projednání s ředitelem školy udělit žákovi pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci. O udělení pochvaly jsou informováni rodiče (zákonní zástupci) žáka třídním učitelem. Udělení pochvaly a jiného ocenění zaznamená třídní učitel do dokumentace školy.

Napomenutí a důtky:

Při porušení povinností stanovených školním řádem může podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

1. třídní učitel **napomenutí** nebo **důtku třídního učitele**,
2. ředitel školy **důtku ředitele školy.**

Pravidla pro ukládání napomenutí a důtek třídního učitele:

- Napomenutí uloží třídní učitel žákovi za méně závažný přestupek po prošetření bez zbytečných odkladů.

- Důtku uloží třídní učitel za opakované nebo závažné porušení školního řádu po prošetření a bez zbytečných odkladů. Důtka třídního učitele se udělí i žákovi s neomluvenou absencí v rozsahu 1 – 2 hodiny. Uložení a důvody napomenutí nebo důtky oznámí třídní učitel řediteli školy a prokazatelným způsobem žákovi i jeho zákonnému zástupci. Důtku oznámí třídní učitel žákovi před kolektivem třídy.
- Dopustí-li se žák téhož přestupku nebo jiného přestupku po uděleném opatření, udělí se mu opatření vyššího stupně.
- Pokud se žák opakovaně dopouští i méně závažných přestupků, nebo se dopustí závažného přestupku, přistoupí se na konci klasifikačního období, podle závažnosti přestupků, ke klasifikaci sníženým stupněm z chování.
- Napomenutí, důtky a důvody klasifikace chování stupněm 2 nebo 3 zaznamená třídní učitel do katalogového listu žáka. Na vysvědčení se napomenutí a důtky nezapisují.

Pravidla pro ukládání důtky ředitele školy:
Důtka ředitele školy se uděluje po projednání v pedagogické radě za jednorázové hrubé porušení řádu školy, zejména za:

- porušení řádu školy, při kterém bylo způsobeno zranění jiné osoby,
- porušení řádu školy, při kterém vznikla škoda na zařízení nebo majetku školy nebo jiného žáka; v této souvislosti bude za úmyslné poškození vyžadována náhrada škod,
- krádež ve škole,
- neomluvenou jednodenní absenci nebo v případě, že žák již byl za neomluvenou absenci trestán důtkou třídního učitele,
- šikanování, popř. i za pasivní spoluúčast,
- náznaky šikanování skupinou žáků,
- za opakované méně závažné přestupky, kterých se žák dopustí po udělení napomenutí nebo důtky třídního učitele.

Udělení důtky oznámí ředitel školy žákovi před kolektivem třídy.
Ředitel školy nebo třídní učitel oznámí důvody udělení výchovného opatření prokazatelným způsobem žákovi i jeho zákonným zástupcům.

6.1.2. Komisionální a opravné zkoušky

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník, popřípadě znovu 9. ročník.
Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka. Je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, může zákonný zástupce žáka požádat o komisionální přezkoušení Krajský úřad Zlínského kraje. Pokud

není dále stanoveno jinak, ředitel školy (nebo KÚ) nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká *hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření*, posoudí ředitel školy (je-li vyučujícím v daném předmětu ředitel školy, posoudí KÚ) dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy (nebo KÚ) výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti.

Komisi pro přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, je-li vyučujícím ředitel, jmenuje komisi KÚ. Komise je tříčlenná; tvoří ji předseda, kterým je zpravidla ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející, jímž je zpravidla vyučující daného předmětu, a přísedící, který má aprobaci pro týž nebo příbuzný předmět. Výsledek přezkoušení stanoví komise většinou hlasů. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol.
Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem nebo platnými učebními osnovami.
Výsledek přezkoušení, který je konečný, sdělí ředitel školy prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka; další přezkoušení žáka je nepřípustné.

Opravné zkoušky

Žák 9. ročníku a žák, který na daném stupni základní školy dosud neopakoval ročník, pokud je na konci druhého pololetí klasifikován nejvýše ve dvou povinných předmětech stupněm 5 – nedostatečný s výjimkou předmětů výchovného zaměření, koná opravné zkoušky.
Žák koná opravné zkoušky nejpozději v posledním týdnu hlavních prázdnin. Termín stanoví ředitel školy. Nemůže-li se žák z vážných důvodů dostavit k opravným zkouškám, umožní mu ředitel školy vykonání opravných zkoušek do 15. září; do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník, případně znovu 9. ročník. Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku.
Nedostaví-li se žák k opravným zkouškám ve stanoveném termínu bez odůvodněné omluvy, klasifikuje se v předmětu, z něhož měl vykonat opravnou zkoušku, stupněm 5 – nedostatečný a neprospěl.
Opravné zkoušky jsou komisionální.

Opakování ročníku
Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. *To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval*. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR
Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky a současně je žákem kmenové školy, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen "zkoušející škola").
Zkouška se koná:

a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy hodnocení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.
Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením dokladu o této skutečnosti vydaného školou mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává, kromě případů podle § 18c odst. 1 a.
Plnění povinné školní docházky podle odstavce 3 lze doložit také čestným prohlášením zákonného zástupce žáka potvrzujícím plnění povinné školní docházky žáka, pokud škola mimo území České republiky takový doklad nevydává. Čestné prohlášení podle věty první musí obsahovat alespoň název a adresu školy a školní rok, za který se čestné prohlášení vydává.
Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání, zhodnocení jeho vzdělávacích potřeb a s přihlédnutím k jeho věku.
Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku ve zkoušející škole. Zkouška se koná z každého povinného předmětu vyučovaného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy, s výjimkou předmětů volitelných. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení. Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením čestného prohlášení zákonného zástupce o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše dvou školních roků, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.
Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek. Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání, zhodnocení jeho vzdělávacích potřeb a s přihlédnutím k jeho věku.
Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, s výjimkou škol podle § 18c, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole. Zkouška se koná ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1. Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy vysvědčení žáka ze zahraniční školy na území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel kmenové školy žákovi vysvědčení.

Pokračuje-li žák v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
Žákovi, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. a) školského zákona a nekonal zkoušky, vydá ředitel kmenové školy vysvědčení, jestliže
a) ve vzdělávacím programu školy mimo území České republiky je na základě mezinárodní smlouvy nebo v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1 a žák byl z tohoto obsahu hodnocen, nebo
b) žák je zároveň žákem poskytovatele vzdělávání v zahraničí, který v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje občanům České republiky vzdělávání ve vzdělávacím obsahu podle § 18 odst. 1 a který žáka z tohoto vzdělávacího obsahu hodnotil.
Žákovi, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, v jejímž vzdělávacím programu je na základě mezinárodní smlouvy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1, byl z tohoto vzdělávacího obsahu hodnocen zahraniční školou na vysvědčení a v souladu s mezinárodní smlouvou nekonal zkoušky, ředitel kmenové školy vydá vysvědčení.

Ředitel kmenové školy vydá vysvědčení podle odstavce 1 nebo 2 za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.
Hodnocení ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1 se na tomto vysvědčení uvede v případech podle odstavce 1 písm. a) a odstavce 2 v souladu s vysvědčením vydaným školou mimo území České republiky nebo zahraniční školou na území České republiky a v případě podle odstavce 1 písm. b) v souladu s osvědčením vydaným zahraničním poskytovatelem vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.

Pokračuje-li žák, kterému ředitel kmenové školy podle odstavce 1 nebo 2 vydal vysvědčení, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí jej ředitel kmenové školy do příslušného ročníku na základě tohoto vysvědčení.

Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve škole zapsané do rejstříku škol a školských zařízení, zařadí ředitel této školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.

6.1.3. Poskytování informací rodičům

Rodičovské schůzky jsou svolávány pro I. a II. stupeň jednou za školní rok. Rodiče získávají informace o životě třídy, organizačních věcech, o činnostech školy. Projednávají se záležitosti třídy jako kolektivu.
O studijních výsledcích žáka jsou rodiče informováni individuálně, a to v den rodičovských schůzek nebo v konzultačních dnech učitelů (2x ročně), případně na mimořádně dohodnuté konzultaci. Přítomnost dítěte při individuálních konzultacích je možná. Průběžné informace o prospěchu, chování, organizačních záležitostech a aktuálním dění získají rodiče prostřednictvím interního informačního systému aSc EduPage (každý zákonný zástupce i každý žák má své přihlašovací údaje).
V měsíci červnu se koná schůzka rodičů žáků, kteří nastoupí školní docházku následující září, s třídním učitelem. Rodiče se dozví informace o organizaci školního roku, o učebním plánu, pomůckách, školní družině, školní jídelně, rozvrhu hodin, poplatcích apod.
Další informace lze zjistit na informačních tabulích v budově školy, na webových stránkách školy https://www.zsbb.cz.

6.2. Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy je založeno na dlouhodobém pozorování, analýze a vyhodnocení zjištěného. Stává se východiskem pro zpracování výroční zprávy školy a je jedním z podkladů pro hodnocení Českou školní inspekcí. Rámcová struktura, pravidla a termíny vlastního hodnocení stanoví vyhláška MŠMT ČR č. 15/2005 Sb. Vlastní hodnocení školy je zaměřeno na:

- cíle, které si škola stanovila zejména v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu, a jejich reálnost a stupeň důležitosti,
- posouzení, jakým způsobem škola plní stanovené cíle s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících právních předpisech,
- oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření,
- vyhodnocení účinnosti těchto opatření obsažených v předchozím vlastním hodnocení.

6.2.1. Oblasti autoevaluace

Oblasti vlastního hodnocení Základní školy Brumov-Bylnice jsou tyto:

a) vlastní školní vzdělávací program,
b) podmínky ke vzdělávání,
c) průběh vzdělávání,
d) výsledky vzdělávání žáků,
e) podpora školy žákům, spolupráce s rodiči; vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání,
f) řízení školy, kvalita personální práce,
g) kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
h) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkách vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

6.2.2. Cíle, kritéria a nástroje autoevaluace

Hlavním cílem autoevaluace je efektivně fungující škola. Ke zjištění, zda tomu tak je, potřebujeme vyhodnocení stavu v jednotlivých oblastech. Získané informace slouží jako zpětná vazba, jejímž prostřednictvím jsou vyvozovány kroky vedoucí ke zkvalitnění a zefektivnění sledovaných oblastí.

a) Vlastní školní vzdělávací program

Sledované jevy:
- Soulad školního vzdělávacího programu s RVP.
- Efektivita přidělené časové dotace vyučovacím předmětům.
- Realizovatelnost učebního plánu vzhledem k finančním nárokům, které představuje, a vzhledem k aktuálním normativům.
- Efektivita nabídky volitelných a nepovinných předmětů.

Kritéria:
- Soulad vlastního ŠVP s RVP ZV.
- Plnění školního vzdělávacího programu.
- Relace mezi školním vzdělávacím programem a potřebami a podmínkami školy.
- Objem mzdových prostředků a dalších finančních prostředků určených k realizaci UP ŠVP.
- Soulad nabídky volitelných a nepovinných předmětů s představou žáků a rodičů.

Nástroje:
- Porovnání dokumentů ŠVP a RVP ZV.
- Dotazníky.
- Výkazy čerpání MP, NIV a ONIV.
- Připomínky rodičů na třídních schůzkách, podněty ŠR.

b) Podmínky ke vzdělávání

Sledované jevy:
- Materiální, technické a hygienické podmínky vzdělávání.
- Klima školy.
- Bezpečnost, školní úrazy.
- Rozpočet MP, NIV a ONIV.
- Rozpočet zřizovatele.

Kritéria:
- Materiální, technické a hygienické podmínky odpovídají platné legislativě.
- Zvyšování funkčnosti a estetičnosti interiéru i exteriéru školy.
- Funkční bezpečnostní opatření.
- Krytí požadavků MP, NIV a ONIV přiděleným rozpočtem.
- Krytí požadavků na provoz školy rozpočtem poskytnutým zřizovatelem.

Nástroje:

- Revizní zprávy, odstraňování případných nedostatků, realizace podnětů a připomínek.
- Vyhodnocení inventarizace majetku.
- Účetní a mzdové výkazy.
- Zprávy o hospodaření.
- Výkazy úrazovosti.
- Audit účetnictví.
- Rozhovory, jednání, diskuse.

c) Průběh vzdělávání

Sledované jevy:

- Průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření klíčových kompetencí.
- Hodnocení a sebehodnocení žáků.

Kritéria pro hodnocení výkonu učitele:

- zná svůj předmět, školní vzdělávací program a s ním související dokumenty,
- uplatňuje vnímavý přístup k žákům, zná žáky a vede je k dosahování osobního maxima,
- plánuje výuku a vede ji efektivně se zřetelem na rozvoj a osvojování klíčových kompetencí žáky,
- využívá rozmanité vyučovací postupy podporující vytváření žádoucích vzdělávacích způsobilostí žáků,
- navozuje pozitivní klima a studijní atmosféru při výuce,
- respektuje stanovená pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků,
- účastní se života školy, spolupracuje a efektivně komunikuje,
- stále se vzdělává a profesně roste.

Nástroje:

- Dotazníková šetření.
- Sebehodnocení.
- Srovnávací testy žáků.
- Žákovské práce.
- Rozhovory, diskuse.
- Hospitace, pozorování.

d) Výsledky vzdělávání žáků

Sledované jevy:
- Výsledky vzdělávání žáků vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání.

Kritéria:
- Míra schopnosti aplikovat učivo (ústně, písemně).

Nástroje:
- Analýza žákovských prací.
- Srovnávací testy žáků.
- Prezentace žákovských prací, prezentace dovedností žáků.
- Úspěšná účast v olympiádách a soutěžích.
- Dotazníková šetření.
- Rozhovory, diskuse.
- Hospitace.

e) Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči; vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

Sledované jevy:
- Kvalita výchovného poradenství.
- Kvalita práce třídního učitele.
- Kvalita práce metodika prevence.
- Funkčnost informačního systému.
- Vzájemné vztahy mezi školou, žáky, rodiči a dalšími osobami a jejich dopad na vzdělávání.
- Vztahy se zřizovatelem a školskou radou.
- Klima školy.

Kritéria:
- Funkčnost výchovného poradenství, metodika prevence a třídního učitele.
- Včasnost a adekvátnost přijetí opatření a řešení problémů.
- Dostupnost a funkčnost informačního systému.

Nástroje:
- Dotazníková šetření.
- Kontakt a spolupráce se specializovanými pracovišti.
- Rozhovory, diskuse.

f) Řízení školy a kvalita personální práce

Sledované jevy:
- Plánování řídících činností.
- Efektivita organizace školy.
- Metodická podpora kvality výuky.
- Systém vedení pedagogických pracovníků.
- Kontrolní systém.
- Dokumentace školy.

Kritéria:
- Komplexnost, funkčnost a efektivita plánování a organizace.
- Míra spoluúčasti pracovníků školy na činnostech spojených s řízením školy.
- Účinnost kontrolního systému.
- Úplnost a věcná správnost dokumentace školy.

Nástroje:
- Školní dokumentace.
- Dotazníková šetření.
- Hodnocení ČŠI, kontroly.
- Podněty zřizovatele.

g) Kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Sledované jevy:
- Účast pedagogických pracovníků na DVPP.
- Úroveň a kvalita DVPP, možnost aplikace v praxi.

Kritéria:
- Každý pedagogický pracovník se aktivně sebevzdělává.
- Každý pedagogický pracovník poskytuje ostatním informace z DVPP, jehož se zúčastnil.

Nástroje:
- Rozhovory, diskuse.
- Dotazníky, zpětná vazba.

h) Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkách vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Sledované jevy:
- Kvalita výsledků vzdělávání.
- Prezentace školy.
- Spolupráce s partnery.
- Organizace akcí školy.
- Výroční zpráva o činnosti školy.

Kritéria:
- Míra schopnosti aplikovat učivo.
- Míra individuálního pokroku žáka.
- Ohlasy na prezentaci školy na veřejnosti.
- Zpětná vazba partnerů školy.

Nástroje:
- Analýza žákovských prací.
- Srovnávací testy žáků.
- Úspěšná účast v olympiádách a soutěžích.
- Vystoupení žáků na veřejnosti.
- Prezentace školy v médiích, na webových stránkách apod.
- Rozhovory, diskuse.
- Dotazníková šetření.
- Hodnocení ČŠI.

6.2.3. Časové rozvržení evaluačních činností

Vlastní hodnocení zpracovává Základní škola Brumov-Bylnice za období tří školních roků. Návrh struktury vlastního hodnocení školy projedná ředitel školy s pedagogickou radou do konce září daného školního roku, vlastní hodnocení školy se projedná v pedagogické radě do 31. října následujícího školního roku podle tohoto časového rozvržení:

Květen – srpen:	Zpracování strategie vlastního hodnocení školy (plán, organizační zabezpečení, realizace, zpracování výsledků a zprávy, prezentace).
Srpen - září:	Návrh struktury vlastního hodnocení školy.
Do 30. září:	Projednání struktury a metodiky vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou.
Říjen:	Ustavení skupin hodnotitelů, stanovení jejich činností a kompetencí.
Listopad:	Distribuce dotazníků, pracovních listů a dalších pracovních materiálů hodnotitelům.
Prosinec – duben:	Průběh vlastního hodnocení školy.
Květen:	Předání a zpracování výsledků vlastního hodnocení školy pověřené osobě nebo skupině zpracovatelů.
Červen – září:	Vyhodnocení výsledků vlastního hodnocení školy a vypracování zprávy.
Do 31. října:	Projednání výsledků vlastního hodnocení školy v pedagogické radě.
Listopad:	Vyhodnocení zprávy, přijetí opatření a prezentace vlastního hodnocení školy.
Prosinec:	Zpětná vazba (úprava ŠVP, změny v organizaci školy, návrhy rozpočtu, kontroly).

V souladu s vyhláškou č. 225/2009 Sb., § 9 odst. 1 se vlastní hodnocení školy zpracovává průběžně za období 3 školních roků s účinností od 1. 8. 2009.

6. Zveřejnění školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vydává ředitel školy. Dokument je veřejně přístupný na https://zsbb.cz a ve vestibulu školy; je uložen i v kanceláři školy.

Aktualizace ŠVP ZV ZŠ Brumov-Bylnice, okres Zlín č.j. ZŠ B-B/340/11 s platností od 1. 9. 2011:
Po dobu realizace projektu „Zdravá a tvořivá Základní škola Brumov-Bylnice“ (reg. č. CZ.1.07/1.4.00/21.3072) s platností od 1. 9. 2011 do 31. 8. 2013 individualizujeme výuku pro zvýšení efektivity rozvoje čtenářské, informační a matematické gramotnosti a výuku cizích jazyků ve 4., 5., 6. a 9. ročníku v souladu s projektovým záměrem: 1 dělená hodina M ve 4. ročníku v kombinaci s dělenou hodinou Pč, 1 hodina dělené výuky Aj v kombinaci s dělenou hodinou ČJL v 5. ročníku, 1 hodina dělené výuky ČJL v kombinaci s dělenou výukou M v 6. a v 9. ročníku, 1 hodina dělené výuky AJ v 9. ročníku a 1 skupina Matematického klubu na 2. stupni.

Aktualizace ŠVP ZV ZŠ Brumov-Bylnice, okres Zlín č.j. ZŠ B-B/37/12 s platností od 1. 9. 2012:
Úprava Pravidel hodnocení v souladu s novelou školského zákona. Součástí ŠVP ZV ZŠ Brumov-Bylnice se stávají Standardy MŠMT (Anglický jazyk, Český jazyk a literatura, Matematika).

Aktualizace ŠVP ZV ZŠ Brumov-Bylnice, okres Zlín č.j. ZŠ B-B/951/13 s platností od 1. 9. 2013:
Úprava v souladu s aktualizací RVP (Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání č.j. MŠMT 2647/2013-210 ze dne 29.1.2013).
Vlastní úpravy - zařazení Etické výchovy jako samostatný předmětu v 1. – 6. ročníku a s tím související úpravy učebního plánu a Výchovy ke zdraví, zařazení Německého jazyka (druhý cizí jazyk) jako povinný předmět v 7. – 9. ročníku.
Aktualizace ŠVP byla hrazena z prostředků rozvojového programu MŠMT Podpora implementace Etické výchovy do vzdělávání v základních školách a v nižších ročnících víceletých gymnázií v roce 2013.

Aktualizace ŠVP ZV ZŠ Brumov-Bylnice, okres Zlín č.j. ZŠ B-B/555/16 s platností od 1. 9. 2016:
Úprava v souladu s aktualizací RVP -Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č.j. MŠMT-28603/2016 ze dne 22.2.2016, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání v souvislosti v novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Aktualizace ŠVP ZV ZŠ Brumov-Bylnice, okres Zlín č.j. ZŠ B-B/582/22 s platností od 1. 9. 2022:
Úprava v souladu s aktualizací RVP - Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy č.j. MŠMT-40117/2020-4, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (dále RVP ZV). V RVP ZV je vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie nahrazena vzdělávací oblastí Informatika s novým obsahem. Zároveň je mezi klíčové kompetence doplněna kompetence digitální. V některých vzdělávacích oblastech jsou pak provedeny redukce vzdělávacího obsahu.

Aktualizace ŠVP ZV ZŠ Brumov-Bylnice, okres Zlín č.j. ZŠ B-B/583/23 s platností od 1. 9. 2023:
Úprava v souladu s aktualizací RVP - Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy č.j. MŠMT-40117/2020-4, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (dále RVP ZV). V RVP ZV je vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie nahrazena vzdělávací oblastí Informatika s novým obsahem (6. a 7. ročník). Zároveň je mezi klíčové kompetence doplněna kompetence digitální. V některých vzdělávacích oblastech jsou pak provedeny redukce vzdělávacího obsahu.

Aktualizace ŠVP ZV ZŠ Brumov-Bylnice, okres Zlín č.j. ZŠ B-B/557/24 s platností od 1. 9. 2024:
Úprava v souladu s aktualizací RVP - Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy č.j. MŠMT-40117/2020-4, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (dále RVP ZV). V RVP ZV je vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie nahrazena vzdělávací oblastí Informatika s novým obsahem (8. a 9. ročník). Zároveň je mezi klíčové kompetence doplněna kompetence digitální. V některých vzdělávacích oblastech jsou pak provedeny redukce vzdělávacího obsahu.